

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกคู่ครองของพนักงานหญิง
ในโรงงานอุตสาหกรรม

นางสาวกิติมา วิศวพลานนท์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร ปริญญาสังคมศึกษามหาบัณฑิต

สาขาวิชาสังคมวิทยา ภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา

คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2543

ISBN 974-346-448-4

ลิขสิทธิ์ของ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

**FACTORS AFFECTING MATE SELECTION OF FEMALE
EMPLOYEES IN A FACTORY**

Miss Kitima Wisawaplanont

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Arts in Sociology

Department of Sociology and Anthropology

Faculty of Political Science

Chulalongkorn University

Academic Year 2000

ISBN 974-346-448-4

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกคู่ครองของพนักงานหญิง
ในโรงงานอุตสาหกรรม

โดย นางสาวกิติมา วิศวพลานนท์

ภาควิชา สังคมวิทยาและมานุษยวิทยา

อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นิเทศ ตินณะกุล

คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้ับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทมหาบัณฑิต

.....คณบดีคณะรัฐศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร.ไชยวัฒน์ คำชู)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.งามพิศ สัตย์สงวน)

สถาบันวิจัยประชากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

.....อาจารย์ที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นิเทศ ตินณะกุล)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ สุพัตรา สุภาพ)

กิติมา วิศวพลานนท์ : ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกคู่ครองของ
พนักงานหญิงในโรงงานอุตสาหกรรม (FACTORS AFFECTING
MATE SELECTION OF FEMALE EMPLOYEES IN A
FACTORY) อาจารย์ที่ปรึกษา : ผศ.ดร.นิเทศ ดินณะกุล, 166 หน้า.
ISBN 974-346-448-4

การวิจัยเรื่อง “ ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกคู่ครองของพนักงานหญิง ใน
โรงงานอุตสาหกรรม ” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงปัจจัยความสัมพันธ์ กระบวนการ วิธี
การ และอิทธิพลของครอบครัว เครือญาติและสังคมว่ามีบทบาทในกระบวนการตัดสินใจต่อ
การเลือกคู่ครองของพนักงานหญิงในโรงงานอุตสาหกรรมว่ามีความสำคัญมากน้อยเพียงใด

ข้อมูลในการวิจัยเก็บรวบรวมโดยใช้แบบสอบถามจำนวน 100 ชุด และการ
สัมภาษณ์แบบเจาะลึกกับพนักงานหญิงในโรงงานอุตสาหกรรม จำนวน 10 ราย สถิติที่ใช้
ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ การแจกแจงความถี่ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (\bar{x}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
(std.) และการทดสอบค่าไคสแควร์ ซึ่งทดสอบด้วยความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
ที่ระดับ 0.05

จากผลการศึกษาพบว่า อายุ รายได้ เลือกคู่ด้วยตนเอง การศึกษา มี
ความสัมพันธ์กันกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกคู่ครองของพนักงานหญิงในโรงงานอุตสาหกรรม ส่วนความใกล้ชิด เพื่อนเลือกคู่ครอง และพ่อแม่เลือกคู่ครองให้ ไม่มีความสัมพันธ์
กับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกคู่ครองของพนักงานหญิงในโรงงานอุตสาหกรรม

ภาควิชา สังคมวิทยาและมานุษยวิทยา
สาขาวิชา สังคมวิทยา
ปีการศึกษา 2543

ลายมือชื่อนิสิต.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

#4181105824 : MAJOR SOCIOLOGY

**KEY WORD : AFFECTING, MATE SELECTION, FEMALE EMPLOYEES IN A
FACTORY**

**KITIMA WISAWAPLANONT : FACTORS AFFECTING MATE
SELECTION OF FEMALE EMPLOYEES IN A FACTORY.**

**ADVISOR : ASSISTANT PROFESSOR NITHET TINNAKUL,
Ph.D. 166 pp. ISBN 974-346-448-4**

The purpose of this research was to study factors, namely the relationship, process, means and influence of the families, groups of relatives and society which affecting the decision-making process for mate selection of female employees in a factory.

The data of this research were collected by means of 100 responded questionnaires and in-depth interviews of 10 female employees in a factory.

The statistical methods used for the data analysis were frequency distribution, means, standard deviation and chi-square test with the statistically significant level of 0.05.

The result of the research were age, monthly income, self-mate selection and education had relationship with factors affecting mate selection of female employees in a factory. However, intimacy, mate selection by friends and mate selection by parents did not have relationship with factors effecting mate selection of female employees in a factory.

Department Sociology and Anthropology Student's signature

Field of study ...Sociology..... Advisor's signature

Academic year2000..... Co-advisor's signature

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เรื่อง “ ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกคู่ครองของพนักงานหญิงใน โรงงานอุตสาหกรรม ” สามารถสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ด้วยความกรุณาจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นิเทศ ตินณะกุล อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ได้กรุณาให้คำแนะนำและให้คำปรึกษา ตรวจสอบ แก้ไข จนวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สมบูรณ์ถูกต้อง นอกจากนี้ผู้วิจัยขอขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร.งามพิศ สัตย์สงวน หัวหน้าภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา และรองศาสตราจารย์ สุพัตรา สุภาพ ที่ได้เสียสละเวลาให้คำปรึกษาและให้คำแนะนำอันเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการทำวิจัยในครั้งนี้ ทำให้งานวิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีความสมบูรณ์มากขึ้นและบรรลุถึงความสำเร็จในที่สุด

ท้ายที่สุดนี้ ข้าพเจ้าขอขอบพระคุณ คุณบุญตา อารยะพิศิษฐ์ ผู้จัดการบริษัท สหะไทยอุดม เอ.พี. จำกัด ที่อนุเคราะห์ให้ข้าพเจ้าได้เข้าไปศึกษาและเก็บข้อมูลในบริษัท และเอื้อเฟื้อสถานที่พักอาศัย ตลอดจนการเอาใจใส่เป็นอย่างดีตลอดระยะเวลา 9 เดือน และขอขอบพระคุณ บิดา มารดา ป้า พี่สาว พี่ชาย และเพื่อนๆ ที่เป็นกำลังใจและช่วยเหลือในการศึกษาครั้งนี้มาโดยตลอด

คุณค่า และประโยชน์จากการวิจัยในวิทยานิพนธ์นี้ ขอมอบให้คณาจารย์ที่อบรมสั่งสอนประสิทธิประสาทความรู้ให้แก่ผู้วิจัย ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อสังคมของเราต่อไป

นางสาวกิติมา วิศวพลานนท์

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ญ
สารบัญภาพ.....	ด
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาการวิจัย.....	1
2. วัตถุประสงค์การวิจัย.....	3
3. ขอบเขตการวิจัย.....	3
4. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	3
บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎี และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง.....	4
1. แนวคิดเกี่ยวกับสถาบันครอบครัว.....	4
1.1 ความหมายของครอบครัว.....	4
1.2 ประเภทของครอบครัว.....	6
1.3 กำเนิดของครอบครัว.....	7
1.4 หน้าที่ของสถาบันครอบครัว.....	7
2. ทฤษฎีการเลือกคู่ครอง.....	9
2.1 ทฤษฎีความใกล้ชิด.....	9
2.2 ทฤษฎีความคล้ายคลึงกัน.....	12
2.3 ทฤษฎีคู่สมรสในอุดมคติ.....	13
3. แนวคิดการเลือกคู่.....	14
4. การเลือกคู่ชีวิต.....	15

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

5. ที่มาของคู่สมรส.....	18
6. งานวิจัย และเอกสารที่เกี่ยวข้อง.....	18
7. กรอบที่ใช้ในการศึกษา.....	23
8. สมมติฐานการวิจัย.....	24
9. นิยามตัวแปร.....	24
บทที่ 3 ระเบียบวิธีวิจัย.....	26
1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	26
2. ขั้นตอนในการดำเนินการวิจัย.....	26
3. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล.....	26
4. การวัดตัวแปร.....	27
5. การทดสอบความน่าเชื่อถือ และความสมบูรณ์ของเครื่องมือ.....	27
6. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	28
7. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	30
8. การนำเสนอข้อมูล.....	31
9. รายละเอียดข้อคำถามในแบบสอบถามแยกตามสัดส่วน แยกตามการประเมินผลเชิงบวก และผลเชิงลบ.....	31
บทที่ 4 ผลการวิจัย.....	32
1. ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง.....	33
2. ความคิดเห็นต่อปัจจัยต่างๆ ที่มีผลต่อการเลือกคู่ครองของ พนักงานหญิงฝ่ายการผลิต.....	40
3. การทดสอบสมมติฐาน.....	61
4. สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน.....	70
5. การนำเสนอผลการสัมภาษณ์เชิงลึก เพื่อสนับสนุนข้อมูล ที่ได้จากแบบสอบถาม.....	71

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
6. สรุปผลการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง.....	145
บทที่ 5 บทสรุปปัญหาวิจัยและข้อเสนอแนะ.....	147
1. ปัญหาการวิจัย.....	148
2. ข้อเสนอแนะเชิงวิชาการและปฏิบัติการ.....	149
รายการอ้างอิง.....	151
ภาคผนวก.....	156
แบบสอบถาม.....	157
ประวัติบริษัท สหะไทยอุดม เอ.พี. จำกัด.....	164
ประวัติผู้วิจัย.....	166

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญญัตราสาร

ตารางที่		หน้า
1	อายุของพนักงานหญิงที่ตอบแบบสอบถาม.....	33
2.	อายุของคู่สมรสของพนักงานหญิงที่ตอบแบบสอบถาม.....	34
3.	อาชีพของคู่สมรสของพนักงานหญิงที่ตอบแบบสอบถาม.....	35
4.	รายได้ของพนักงานหญิงที่ตอบแบบสอบถาม.....	35
5.	รายได้ของคู่สมรสของพนักงานหญิงที่ตอบแบบสอบถาม.....	36
6.	การรู้จักคู่สมรสของพนักงานหญิงที่ตอบแบบสอบถาม.....	36
7.	ผู้ที่มีบทบาทในการตัดสินใจสมรสของพนักงานหญิงที่ตอบแบบสอบถาม.....	37
8.	ระดับการศึกษาของพนักงานหญิงที่ตอบแบบสอบถาม.....	38
9.	ระดับการศึกษาของคู่สมรสของพนักงานหญิงที่ตอบแบบสอบถาม.....	38
10.	สถานภาพทางสังคมของพนักงานหญิงที่ตอบแบบสอบถาม เมื่อเปรียบเทียบกับสถานภาพทางสังคมของคู่สมรส.....	39
11.	ความคิดเห็นต่อปัจจัยด้านอายุกับการเลือกคู่ครองของพนักงานหญิง ที่ตอบแบบสอบถาม.....	41
12.	ความคิดเห็นต่อปัจจัยด้านรายได้ กับการเลือกคู่ครองของ พนักงานหญิงที่ตอบแบบสอบถาม.....	43
13.	ความคิดเห็นต่อปัจจัยด้านความใกล้ชิดกับการเลือกคู่ครอง ของพนักงานหญิงที่ตอบแบบสอบถาม.....	45
14.	ความคิดเห็นต่อปัจจัยด้านการเลือกคู่ครอง เลือกคู่ครองด้วยตนเอง กับการเลือกคู่ครองของพนักงานหญิงที่ตอบแบบสอบถาม เปรียบเทียบกับ กรณีบิดามารดาเลือกให้.....	48
15.	ความคิดเห็นต่อปัจจัยด้านการเลือกคู่ครองโดยเพื่อนเลือกให้ เปรียบเทียบกับกรเลือกคู่ครองด้วยตนเองของพนักงานหญิงที่ตอบแบบสอบถาม.....	51
16.	ความคิดเห็นต่อปัจจัยด้านการเลือกคู่ครองโดยเพื่อนเลือกให้ เปรียบเทียบกับกรเลือกคู่ครองโดยบิดามารดาเลือกให้.....	53

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
17. ความคิดเห็นต่อปัจจัยด้านการศึกษากับการเลือกคู่ครองของ พนักงานหญิงที่ตอบแบบสอบถาม.....	57
18. ความคิดเห็นต่อปัจจัยด้านชนชั้นกับการเลือกคู่ครองของ พนักงานหญิงที่ตอบแบบสอบถามพนักงานหญิงที่ตอบแบบสอบถาม.....	59
19. เปรียบเทียบสัดส่วนระหว่างผู้ที่เห็นด้วยมากกับไม่เห็นด้วยน้อย ตามสมมติฐานที่ว่า พนักงานหญิงกลุ่มตัวอย่างเลือกคู่ครองที่มีอายุใกล้เคียงกัน มากกว่าอายุต่างกัน.....	62
20. เปรียบเทียบสัดส่วนระหว่างผู้ที่เห็นด้วยมากกับไม่เห็นด้วยน้อย ตามสมมติฐานที่ว่า พนักงานหญิงกลุ่มตัวอย่างเลือกคู่ครองที่มีรายได้สูงกว่าตนเอง มากกว่าเลือกคู่ครองที่มีรายได้ต่ำกว่าตนเอง.....	63
21. เปรียบเทียบสัดส่วนระหว่างผู้ที่เห็นด้วยมากกับไม่เห็นด้วยน้อย ตามสมมติฐานที่ว่า พนักงานหญิงกลุ่มตัวอย่างเลือกคู่ครองที่อยู่ใกล้เคียงกัน มากกว่าอยู่ห่างกัน.....	65
22. เปรียบเทียบสัดส่วนระหว่างผู้ที่เห็นด้วยมากกับไม่เห็นด้วยน้อย ตามสมมติฐานที่ว่า พนักงานหญิงกลุ่มตัวอย่างเลือกคู่ครองด้วยตนเอง มากกว่าบิดามารดาเลือกให้.....	66
23. เปรียบเทียบสัดส่วนระหว่างผู้ที่เห็นด้วยมากกับไม่เห็นด้วยน้อย ตามสมมติฐานที่ว่า พนักงานหญิงกลุ่มตัวอย่างเลือกคู่ครองโดยเพื่อนเลือกให้ มากกว่าเลือกคู่ครองด้วยตนเอง.....	67
24. เปรียบเทียบสัดส่วนระหว่างผู้ที่เห็นด้วยมากกับไม่เห็นด้วยน้อย ตามสมมติฐานที่ว่า พนักงานหญิงกลุ่มตัวอย่างเลือกคู่ครองโดยเพื่อนเลือกให้ มากกว่าบิดามารดาเลือกให้.....	68
25. เปรียบเทียบสัดส่วนระหว่างผู้ที่เห็นด้วยมากกับไม่เห็นด้วยน้อย ตามสมมติฐานที่ว่า พนักงานหญิงกลุ่มตัวอย่างเลือกคู่ครองที่มีการศึกษาสูงกว่าตนเอง มากกว่าที่มีการศึกษาต่ำกว่าตนเอง.....	69
26. สรุปผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย.....	70

สารบัญภาพ

ภาพที่

หน้า

- 1 ต้นแบบความใกล้ชิดกันทางที่พักอาศัยมีผลต่อความน่าจะเป็น
ของการเลือกคู่ครอง..... 11

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาการวิจัย

ในสังคมเรานั้นมีสถาบันที่สำคัญต่างๆ มากมาย สถาบันที่สำคัญที่สุดในสังคม สังคม คือ “สถาบันครอบครัว” ซึ่งเป็นสถาบันที่นับว่าเล็กที่สุดแต่สำคัญที่สุด เพราะเป็นจุดกำเนิดแรกของมนุษย์ เป็นแหล่งสร้างสมาชิกใหม่ๆ ได้ทั้งที่มีคุณภาพ และไม่มีคุณภาพให้กับสังคม การจะเป็นครอบครัวได้ย่อมจะต้องประกอบไปด้วยบุคคลที่มาร่วมกันโดยการสมรส หรือความผูกพันทางสายโลหิต (สุพัตรา สุภาพ, 2542 : 65)

การที่ชายหญิงซึ่งมีตัวแปรต่างๆ มากมายมาใช้ชีวิตอยู่ร่วมกัน มีความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิดซึ่งต้องประกอบด้วยความรัก ความเข้าใจ ดังนั้นครอบครัวจึงเป็นแหล่งพักพิงทางใจยามเมื่อมีทุกข์ และเป็นความอบอุ่นและเป็นกำลังใจเมื่อยามที่มีความสุข การจะมีครอบครัวที่ดีมิใช่จะได้มาง่ายๆ ก่อนที่ชายหญิงจะสมรสกันจะต้องประกอบด้วยกระบวนการทางสังคมที่มาก่อนการรวมเป็นครอบครัว ได้แก่ การเลือกคู่ครอง (mate selection) การเลือกคู่ครองถือได้ว่าเป็นจุดเริ่มต้นที่สำคัญของชีวิต เป็นกระบวนการอย่างหนึ่งที่จะพิจารณาคุณสมบัติพื้นฐานของผู้ที่จะได้รับเลือกที่จะได้เป็นคู่ครอง

นักสังคมศาสตร์ที่ศึกษาเรื่องครอบครัวได้ให้ความสนใจในปัญหาว่าทำไมคนนี้จึงตัดสินใจสมรสกัน ในระดับหนึ่งนั้นปรากฏว่าการศึกษาการเลือกคู่ครองเกิดในภาพกว้าง เรื่องของครอบครัวในฐานะเป็นสถาบันของสังคม การเน้นย้ำเรื่องนี้อยู่ที่เรื่องของประเพณีวัฒนธรรมที่ปฏิบัติกันมาจนเป็นกฎในเรื่องของการเลือกคู่ครอง การศึกษาแบบนี้จะเน้นที่จุดศูนย์กลาง คือ “คู่สมรส” (couple) และความพยายามในการเข้าใจกระบวนการรูปแบบความเกี่ยวข้องของกลุ่มคนสองคนต่อการสมรส ทั้งสองแบบนี้เป็นภาพแบบกว้างๆ ที่สำคัญทำให้เกิดความรู้กว้างขวางเกี่ยวกับคู่ครองตั้งแต่ทศวรรษ 1920 ได้มีทฤษฎีและงานทดลองในเรื่องการเลือกคู่ครองที่ได้ทำให้เกิดความก้าวหน้าขึ้น

ปัญหาการเลือกคู่ครองนี้มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อวิถีชีวิตของปัจเจกบุคคล ดังสุภาษิตกล่าวว่า “ มีเรือนผิด คิดจนเรือนทลาย มีคู่ผิด คิดจนตัวตาย” ผลสุดท้ายก็คือ การแยกทางกันเดิน หรือเดินทางร่วมกันของการไม่เข้าใจชีวิตคู่ และยังส่งผลต่อความสงบเรียบร้อยของครอบครัว และสังคม (ศิริสุข ยืนหาญ, 2534 : 2) ดังนั้นหากปัจเจกบุคคลสามารถเลือกแต่งงานกับบุคคลที่เหมาะสมกับตนทุกๆ ด้านแล้ว โอกาสจะประสบความสำเร็จในชีวิตสมรสก็ย่อมมีมาก และเมื่อมีบุตรทำให้การอยู่ร่วมกันเปลี่ยนสภาพเป็นครอบครัว จะส่งผลให้เด็กที่เจริญเติบโตในครอบครัวแบบนี้จะมีโอกาสพัฒนาบุคลิกภาพ และปรับตัวเข้ากับสังคมได้ดีกว่าเด็กที่มาจากครอบครัวแตกแยก หรือพ่อแม่ไม่ลงรอยกัน เด็กจะมีความรู้สึกเชื่อมั่นใจตัวเอง พร้อมทั้งจะดำเนินชีวิตอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างราบรื่น ไม่กลายเป็นเด็กที่มีปัญหา หรือสร้างปัญหาให้กับสังคม เมื่อเติบโตเป็นผู้ใหญ่ก็จะเป็นพลเมืองดีมีคุณภาพ เป็นกำลังในการพัฒนาสังคมให้เจริญก้าวหน้ามั่นคงสืบไป

การสมรสในปัจจุบันหญิงและชายมีอิสระในการเลือกคู่ครองมากขึ้น จึงเกิดความรักแบบสมัครใจมากกว่าในอดีต ค่านิยมที่ยึดถือในเรื่องฐานะจึงเปลี่ยนไป โดยใช้ความรักเป็นตัวนำทาง (Borgatta : 1211-1212) การศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกคู่ครองของพนักงานหญิงในโรงงานอุตสาหกรรมนี้ ความสนใจในปัญหาอยู่ที่ต้องการหาคำตอบว่า ในโรงงานอุตสาหกรรม อำนาจการเลือกคู่ครองอยู่ที่ใคร เลือกอย่างไร มีปัจจัยอะไรที่สำคัญบ้าง ที่ทำให้เขาจะเลือกบุคคลนั้นๆ แทนที่จะเลือกคนอื่น ซึ่งในการศึกษารุ่นนี้จะมุ่งเน้นศึกษากลุ่มตัวอย่างที่เป็นพนักงานหญิงที่ทำงานในโรงงานอุตสาหกรรม ซึ่งแรงงานผู้หญิงเหล่านี้ส่วนมากจะมีภูมิลำเนาอยู่ต่างจังหวัดและชายแรงงานที่กรุงเทพฯ ในสังคมต่างจังหวัดส่วนมากจะเป็นสังคมประเพณีแบบ โบราณส่วนใหญ่พ่อแม่มักจะเป็นคนเลือกคู่ให้ หรือแนะนำให้คบกัน โดยอาศัยความเหมาะสมตามดุลยพินิจของพ่อแม่ ต่อมาเมื่อผู้หญิงเหล่านี้ได้เข้ามาขายแรงงานในกรุงเทพฯ ซึ่งถือว่าเป็นสังคมเมือง สังคมสมัยใหม่ และเป็นปัจเจกบุคคลมากกว่าต่างจังหวัด ฉะนั้นการเลือกคู่ครองของผู้หญิงเหล่านี้จะกระทำตามประเพณีดั้งเดิม โดยจะให้ผู้ใหญ่จัดหาให้หรือจะปรับเปลี่ยนตามสังคมเมือง นั่นคือการพอใจที่จะหาคู่ครองให้กับตนเองมากกว่าการกระทำตามประเพณีโบราณ โดยจะศึกษาว่ามีปัจจัยอะไรบ้างที่มีอิทธิพลต่อการเลือกคู่ครองของผู้หญิงเหล่านี้

1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อเข้าใจสภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของพนักงานต่อการเลือกคู่ครองว่ามีแนวโน้มในทางใด
2. เพื่อศึกษาถึงกระบวนการเลือกคู่ครอง
3. เพื่อเข้าใจอิทธิพลของเศรษฐกิจและสังคมว่ามีผลต่อการเลือกคู่ครองอย่างไร

1.3 ขอบเขตการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตการวิจัยดังนี้คือ ศึกษาพนักงานหญิงที่ทำงานในโรงงานอุตสาหกรรม โดยเลือกศึกษาเฉพาะ บริษัทสหไทยอุคม เอ.พี. จำกัด ซึ่งเป็นพนักงานหญิงที่ทำงานเฉพาะในโรงงานเท่านั้น ซึ่งเป็นฝ่ายการผลิตทั้งหมด จำนวน 100 คน โดยทำการศึกษาพนักงานหญิงที่สมรสแล้ว และผู้ที่หย่าร้างหรือแยกกันอยู่

1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อเข้าใจปัจจัยการเลือกคู่ครองของพนักงานหญิงที่ทำงานในโรงงานอุตสาหกรรม
2. เพื่อเข้าใจกระบวนการเลือกคู่ครอง
3. เพื่อเข้าใจอิทธิพลของสังคมและเศรษฐกิจของพนักงานหญิงว่ามีบทบาทในกระบวนการตัดสินใจต่อการเลือกคู่ครอง

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

2.1 แนวคิดเกี่ยวกับสถาบันครอบครัว

ครอบครัวเป็นสถาบันสังคมที่สำคัญที่สุดเป็นหน่วยของสังคมที่มีความสำคัญและร่วมมือกันอย่างใกล้ชิด เป็นสถาบันที่มีความคงทนที่สุด และยังไม่เคยปรากฏว่าสังคมมนุษย์ใดไม่มีสถาบันครอบครัวปรากฏอยู่ เพราะมนุษย์ทุกคนต้องอยู่ในสถาบันนี้ เนื่องจากเป็นสังคมกลุ่มแรกที่เราจะต้องเผชิญตั้งแต่แรกเกิด เติบโตในครอบครัว ครอบครัวจะให้ตำแหน่ง ชื่อ และสกุล ซึ่งเป็นเครื่องบอกสถานภาพและบทบาทในสังคมที่เรามีส่วนร่วมด้วย ตลอดจนกำหนดสิทธิหน้าที่ที่สมาชิกมีต่อกันและต่อสังคม (สุพัตรา สุภาพ, 2540: 65)

ครอบครัวมนุษย์ไม่ใช่เป็นเพียงกลุ่มทางชีววิทยาเท่านั้น แต่ยังเป็นสถาบันแห่งแรกและแห่งสำคัญของสังคม พฤติการณ์ของมนุษย์ก็ไม่ได้เป็นไปโดยสัญชาตญาณ แต่เป็นไปโดยมีระเบียบแบบแผน ซึ่งมีการกำหนดมาตรฐานความประพฤติของครอบครัว เช่น ความแตกต่างของครอบครัวเอธิโอเปีย กรีกโบราณ ชาวจีน และชาวกรีก เป็นความแตกต่างกันทางวัฒนธรรม ไม่ใช่ความแตกต่างทางด้านชีววิทยา (สุพัตรา สุภาพ, 2540: 65)

2.1.1 ความหมายของครอบครัว

Burgess กับ Locke ได้ให้คำจำกัดความของครอบครัวว่าจะต้องมีลักษณะ 4 ประการ ดังต่อไปนี้

1. ครอบครัวประกอบด้วยบุคคลที่มาารวมกันโดยการสมรส หรือการผูกพันทางสายโลหิต หรือการมีบุตรบุญธรรม การสมรสแสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างสามีและภรรยา ส่วนความผูกพันทางสายโลหิต คือ ความสัมพันธ์ระหว่างพ่อ แม่ และลูก รวมทั้งบุตรบุญธรรมด้วย

2. สมาชิกของครอบครัวเหล่านี้จะอยู่ภายในครัวเรือนเดียวกัน หรือบางครั้งก็แยกกันไปอยู่ต่างหาก สมัยโบราณครัวเรือนหนึ่งจะมีสมาชิก 3-4-5 ชั่วอายุคน ปัจจุบันครัวเรือน (โดยเฉพาะประเทศพัฒนา) จะมีขนาดเล็ก ประกอบด้วย สามี ภรรยา และลูก 1-2 หรือ 3 คนขึ้นไป หรือไม่มีเลย

3. ครอบครัวเป็นหน่วยของการติดต่อโต้ตอบระหว่างบุคคล เช่น สามี ภรรยา พ่อแม่ ลูก น้อง โดยสังคมแต่ละแห่งจะกำหนดบทบาทของแต่ละครอบครัวไว้ ซึ่งก็ขึ้นอยู่กับประเพณีของแต่ละแห่ง ซึ่งหมายความว่าไม่ใช่เพียงต่างคนต่างกิน ต่างคนต่างอยู่ แต่ต่างคนต่างมีปฏิสัมพันธ์ต่อกัน เช่น รักกัน เอาใจใส่กัน ส่งสอนกัน จิตใจผูกพันกัน เป็นต้น

4. ครอบครัวถ่ายทอดรักษาวัดธรรม สมาชิกจะถ่ายทอด และรับแบบของความประพฤติในการปฏิบัติต่อกัน เช่น ในระหว่างสามี ภรรยา และลูก เมื่อผสมผสานกับวัฒนธรรมที่นอกเหนือไปจากครอบครัว ก็จะได้แบบของความประพฤติที่สมาชิกปฏิบัติต่อกัน และกัน และต่อผู้อื่น

สถาบันครอบครัว คือ แบบแผนพฤติกรรมที่คนที่มาติดต่อเกี่ยวข้องกันในเรื่องเกี่ยวกับครอบครัว และเครือญาติจะต้องปฏิบัติตามนั้น คือ คนที่เป็นญาติกันโดยสายเลือด เช่น เป็นพ่อแม่พี่น้องกัน เป็นญาติกันโดยการแต่งงาน เช่น เป็นสามีภรรยา เป็นเขยสะใภ้กัน หรือการรับไว้เป็นญาติ เช่น เป็นบุตรบุญธรรม เป็นต้น คนเหล่านี้จะต้องปฏิบัติตามกฎเกณฑ์แบบแผนที่สังคมเป็นผู้กำหนดขึ้น ที่เรียกว่า สถาบันครอบครัว ซึ่งครอบคลุมแนวทางในการปฏิบัติในเรื่องต่างๆ เหล่านี้คือ การเลือก คือ การหมั้น การแต่งงาน การเลี้ยงดูลูก การอบรมขัดเกลา การหย่าร้าง และเรื่องที่เกี่ยวข้องกับครอบครัว และเครือญาติทั้งหมด (นิเทศ ดินณะกุล, 2538 : 109)

โดยสรุปแล้ว ครอบครัวอาจหมายถึง กลุ่มบุคคลที่มาวมกันโดยการสมรส โดยสายโลหิต หรือโดยการรับเลี้ยงดู มีการก่อตั้งขึ้นเป็นครอบครัว มีปฏิสัมพันธ์ต่อกัน และกันในฐานะที่เป็นสามีและภรรยา เป็นพ่อแม่ เป็นลูก เป็นพี่น้อง โดยการรักษาวัดธรรมเดิม และอาจมีการสร้างสรรค์วัฒนธรรมใหม่ก็ได้

นอกจากนี้เราเกิดมาจะต้องพบกับครอบครัว 2 แบบ คือ ครอบครัวที่ให้กำเนิดเรามา หรือครอบครัวบิดามารดาของเราเอง (Family of orientation) ซึ่งเลี้ยงดูผู้เยาว์ให้อยู่เจริญเติบโตขึ้นมา ตลอดจนสั่งสอนอบรมให้รู้จักระเบียบของสังคม (Socialization) เป็นครอบครัวแบบไม่สมัครใจ ครอบครัวอีกแบบหนึ่งคือ ครอบครัวของเราเอง (Family of procreation) ซึ่งเกิดจากการสมรส เป็นครอบครัวแบบสมัครใจ เราเป็นสมาชิกด้วยความสมัครใจของเราเองโดยเฉพาะในสังคมที่เจริญ การมีครอบครัวนั้นส่วนใหญ่จะสมัครใจเลือกหาคู่ครองที่ตนพอใจ และคิดว่าสามารถจะครองเรือนด้วยความสุขได้ ไม่เหมือนครอบครัวดั้งเดิมหรือล้าหลัง ส่วนใหญ่ผู้ใหญ่จะจัดหาครอบครัวมาให้ เช่น สังคมจีน อินเดีย เป็นต้น (สุพัตรา สุภาพ, 2542 : 66)

2.1.2 ประเภทของครอบครัว

Murdock แบ่งครอบครัวเป็น 3 แบบ (สุพัตรา สุภาพ, 2540 : 66-67)

1. ครอบครัวเดี่ยว (Nuclear family) เป็นครอบครัวที่ประกอบด้วยสามี ภรรยา และลูก (อาจเป็นบุตรบุญธรรมก็ได้) เป็นครอบครัวที่มีความสำคัญอย่างใกล้ชิดที่สุดซึ่งจะพบเห็นทั่วไป และมีแนวโน้มจะมีครอบครัวแบบนี้มากขึ้น เนื่องจากเหตุผลทางเศรษฐกิจ เพราะการมีครอบครัวใหญ่เป็นการสิ้นเปลือง โดยเฉพาะสภาพสังคมปัจจุบันที่ค่าครองชีพสูงขึ้น นอกจากนี้ครอบครัวแบบนี้ยังมีความเป็นอิสระแต่ก็ห่างเหินจากญาติพี่น้อง อาจจะทำให้เกิดความว้าเหวและขาดความอบอุ่นได้

2. ครอบครัวขยาย (Extended family) เป็นครอบครัวที่ประกอบด้วยครอบครัวเดี่ยวและญาติพี่น้อง (เช่น ปู่ ย่า ตา ยาย ลูก ป้า น้า อา เป็นต้น) อาจอยู่ภายใต้หลังคาเดียวกัน หรือเขตบ้านเดียวกัน โดยอาจจะปลูกอยู่ใกล้เคียงกัน แม้จะสมรสแล้วก็ตาม เช่น อาจเป็นแบบคน 3 ชั่วอายุคน อยู่ภายใต้หลังคาเดียวกัน หรืออยู่ในบริเวณเดียวกัน โดยมีพี่น้องที่สมรสแล้วหลายคู่ คือ ทั้งคู่สมรส และลูก รวมทั้ง ปู่ ย่า ตา ยาย อยู่ด้วยกัน ญาติพี่น้องจะมีหน้าที่ช่วยเหลือดูแลกัน เป็นครอบครัวที่มีความรักความอบอุ่น แต่ขาดความเป็นอิสระ เพราะสมาชิกอาวุโสสูงสุดจะทำหน้าที่เป็นหัวหน้าครอบครัว ทำหน้าที่ควบคุมดูแลความทุกข์สุขของสมาชิกในครัวเรือน ครอบครัวแบบนี้จะพบมากในสังคมเกษตรกรรม เช่น จีน อินเดีย เป็นต้น

3. Polygamous family ประกอบด้วยสามีหนึ่งภรรยาหลายคน ครอบครัวแบบนี้จึงเป็นครอบครัวเดี่ยว 2 ครอบครัว หรือมากกว่าที่มีสามีและพ่อร่วมกัน เช่น สังคมจีน อิสลาม นักร์ เป็นต้น

2.1.3 กำเนิดของครอบครัว

ครอบครัวเกิดขึ้นจากการสมรสของชายและหญิง หากปราศจากการสมรสแล้วความเป็นครอบครัวก็จะไม่ขยายต่อไปอีก ส่วนสาเหตุที่ต้องมีการสมรสกันนั้นอาจมีสาเหตุหลายประการ เช่น ความรักระหว่างชายหนุ่ม และหญิงสาว ความต้องการทางเพศของหนุ่มสาว และต้องการในความมั่นคงทางเศรษฐกิจ เป็นต้น อย่างไรก็ตาม เมื่อก้าวโดยทั่วไปแล้ว ครอบครัวมีกำเนิดมาจากสาเหตุดังต่อไปนี้

1. เกิดจากความต้องการทางเพศ ซึ่งเป็นสัญชาตญาณในการสืบพันธุ์ของมนุษย์ ทำให้มีการสมรสเพื่อเป็นการบำบัดความต้องการทางเพศของมนุษย์อย่างถูกต้องตามทำนองคลองธรรม
2. ต้องการให้มีบุตรไว้สืบสกุล ทำให้เกิดความรักความอบอุ่น โดยเฉพาะบุตรเป็นตัวกลางเชื่อมความรักความอบอุ่นระหว่างพ่อแม่ให้มั่นคงถาวร ดังคำกล่าวที่ว่า “ลูกคือโซ่ของคล้องใจพ่อแม่”
3. เกิดจากความจำเป็นแห่งภาวะเศรษฐกิจ การมีอาชีพหรืออื่นๆ เช่น สามีไปทำงาน ภรรยาดูแลบ้านเรือน หุงหาอาหารไว้รอสามี เมื่อมีบุตรเจริญวัยตามสมควรแล้วก็ต้องช่วยพ่อแม่ทำงานเพื่อช่วยเหลือครอบครัวด้วย

ชายและหญิงที่จะแต่งงานกัน ย่อมมีความคล้ายคลึงกัน หมายถึง ความคล้ายคลึงกันของคู่สมรสทางด้าน อายุ การศึกษา ถ้าคู่สมรสมีความแตกต่างกันมาก การปรับตัวและเรียนรู้ซึ่งกันและกันจะทำด้วยความยากลำบาก ดังนั้นชายและหญิงควรเลือกบุคคลที่มีความคล้ายคลึงกันเพื่อให้กำเนิดครอบครัวที่มีความสุข และเป็นที่ยิ่งปรารถนาในชีวิตสมรส (โสภาค ชบิลมันน์ และคณะ, 2534 : 2-3)

2.1.4 หน้าที่ของสถาบันครอบครัว

1. สร้างสรรค์สมาชิกใหม่ (Reproduction) เพื่อให้สังคมสามารถดำรงอยู่ได้ เพราะสังคมจะต้องมีสมาชิกใหม่แทนที่สมาชิกเดิมที่ตายไป หน้าที่นี้มีความสำคัญมาก ถ้าไม่มีการสร้างสมาชิกใหม่ สังคมนั้นจะสูญหายไป การมีสมาชิกใหม่ก็ต้องมีให้สมดุลย์กับทรัพยากรภายในประเทศ คือ ไม่มากเกินไป หรือน้อยเกินไป ถ้ามีมากเกินไปจนทรัพยากรภายในประเทศไม่อาจจะอำนวย สังคมก็ยากลำบาก และเกิดปัญหาต่างๆ

2. บำบัดความต้องการทางเพศ (Sexual gratification) ซึ่งออกมาในรูปของการสมรส เป็นการลดปัญหาทางเพศบางอย่าง เช่น ช่มชู้ การสมรสจึงเป็นสิ่งจำเป็นในสังคมที่มีการจัดระเบียบ เพราะการสมรสคือวิธีการหนึ่งที่สังคมเข้ามาควบคุมความสัมพันธ์ทางเพศให้อยู่ในขอบเขต แต่ก็ไม่ได้หมายความว่า ความต้องการมีความสัมพันธ์ทางเพศแต่อย่างใดจะต้องทำให้มนุษย์มีครอบครัวเสมอไป เพราะมนุษย์มีทางระบายออกทางอื่นได้โดยไม่ต้องมีครอบครัว

3. เลี้ยงดูผู้เยาว์ให้เจริญเติบโตขึ้นในสังคม (Maintenance of immature children or raising the young) จะเห็นว่า ไม่มีสถาบันใดทำหน้าที่ดีกว่าสถาบันนี้ เพราะความรักและความอบอุ่นเด็กจะหาที่อื่นใดเสมือนครอบครัวนั้นยากมาก การเลี้ยงดูจากที่อื่นแม้จะทำได้ เช่น สถานสงเคราะห์ โรงพยาบาล ตามบ้านรับเลี้ยงเด็ก ฯลฯ ก็ทำไม่ได้ดีเท่าเนื่องจากอาจจะให้เด็กได้แต่การเลี้ยงดูทางด้านร่างกาย แต่ทางด้านจิตใจนั้นทำได้ยากมา ส่วนใหญ่จึงพัฒนาได้ช้า เช่น เดินช้า พูดช้า อารมณ์ไม่มั่นคง และบางครั้งก็ทำร้ายตัวเองเพื่อเรียกร้องความสนใจ เป็นต้น

ฉะนั้นครอบครัวจึงเป็นสถาบันที่สำคัญมากต่อระบบการพัฒนาทางร่างกายและจิตใจของเด็ก ทำให้เด็กเป็นคนที่เจริญเติบโตสมบูรณ์ไม่ให้เกิดปัญหาสังคม ถ้าปราศจากครอบครัว มนุษย์อาจจะไม่สมบูรณ์ โดยสรุปแล้ว ครอบครัวทำหน้าที่เป็นสถาบันทางเศรษฐกิจ โดยพ่อแม่เป็นคนหาเงินทองมาเลี้ยงดูในครอบครัว และนำเงินนั้นไปใช้ในการบริโภคต่างๆ โดยทั่วไปเด็กจะเป็นผู้บริโภค (Consumer) พ่อแม่เป็นผู้ผลิต (Producers) คือ เป็นการวิภาคแรงงานภายในครอบครัวตามความเหมาะสม

4. ให้การอบรมสั่งสอนแก่เด็กให้รู้จักระเบียบของสังคม (Socialization) ครอบครัวเป็นแหล่งการอบรมเบื้องต้นที่มีอิทธิพลต่อเด็กมากที่สุด เป็นสถาบันเตรียมตัวให้เด็กออกไปเผชิญกับสิ่งแวดล้อมได้อย่างเหมาะสม วิธีการอบรมอาจทำได้ทั้งโดยตรงและโดยอ้อม โดยตรงก็โดยการสั่งสอนหรือดูว่ากล่าว โดยอ้อมก็โดยการทำตัวเป็นแบบอย่างที่ดี

5. กำหนดสถานภาพ (Social Placement) ได้แก่ ชื่อสกุลจากครอบครัว ซึ่งส่วนมากเปลี่ยนแปลงไปได้ในเวลาต่อมา สถานภาพที่ครอบครัวให้ทำให้เรารู้ว่าเราเป็นใคร อยู่กับคนกลุ่มไหน นอกจากนี้สถานภาพก็เป็นสิ่งที่ติดตัวมาแต่เกิด เช่น เป็นลูกคนรวย ลูกคนจน สถานภาพดังกล่าวอาจจะเปลี่ยนแปลงได้ขึ้นอยู่กับสังคมที่บุคคลนั้นเป็นสมาชิกอยู่

6. ให้ความรักความอบอุ่น (Affection) ครอบครัวเป็นแหล่งที่สมาชิกได้รับความรักและความอบอุ่นอย่างบริสุทธิ์ใจ เป็นแหล่งรับประกันได้ว่า จะมีคนที่เรารักและคนที่รักเราเสมอ ฉะนั้นครอบครัวจึงเป็นแหล่งให้ความรัก ความคุ้มครองและความมั่นคงทางจิตใจแก่สมาชิก ทำให้สมาชิกมีพลังใจในการฝ่าฟันอุปสรรคต่างๆ ให้ลุล่วงไปได้ (สุพัตตรา สุภาพ, 2540 : 68-70)

2.2 ทฤษฎีการเลือกคู่ครอง

2.2.1 ทฤษฎีความใกล้ชิด (Propinquity Theory)

การเลือกคู่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบทางด้านความใกล้ชิด เป็นการศึกษาทางสังคมวิทยาด้านพฤติกรรมครอบครัว โดยนักสังคมวิทยาได้ให้ความหมายของความใกล้ชิด (propinquity) แตกต่างกันไปดังนี้

1. ความใกล้ชิดทางถิ่นที่อยู่อาศัย (residential propinquity) หมายถึง การมีบ้านใกล้เคียงกัน คือ ที่อยู่อาศัยใกล้เคียงกัน เพราะการที่บ้านใกล้เคียงกันทำให้มีโอกาสพบกันบ่อยครั้ง
2. ความใกล้ชิดที่เป็นลักษณะความคล้ายคลึง (homogamy) หมายถึง ลักษณะที่มีความคล้ายคลึงกันทางเชื้อชาติ ศาสนา ฐานะการศึกษา ซึ่งมีไม่มีความใกล้ชิดกันในเรื่องที่อยู่อาศัย
3. ความใกล้ชิดในแง่ของกลุ่มเดียวกัน (endogamy) คือความใกล้ชิดกันในฐานะของกลุ่มเผ่าพันธุ์เดียวกัน โดยเลือกคู่ครองอยู่เฉพาะกลุ่มเผ่าพันธุ์เดียวกันเท่านั้น
4. ความใกล้ชิดกันในเรื่องการทำงาน (occupational) จะไม่เป็นในลักษณะที่มีที่ทำงานอยู่ในที่เดียวกันหรือใกล้เคียงกัน ทำให้หนุ่มสาวมีโอกาสพบปะชอพบ

กันและเลือกคู่ครองจากผู้ที่ทำงานอยู่ในสถานที่ใกล้เคียงกันกับตนมากกว่าผู้ที่ทำงานห่างไกล และไม่มีโอกาสพบกันเลย (กมลลา แสงสีทอง, 2525 : 32)

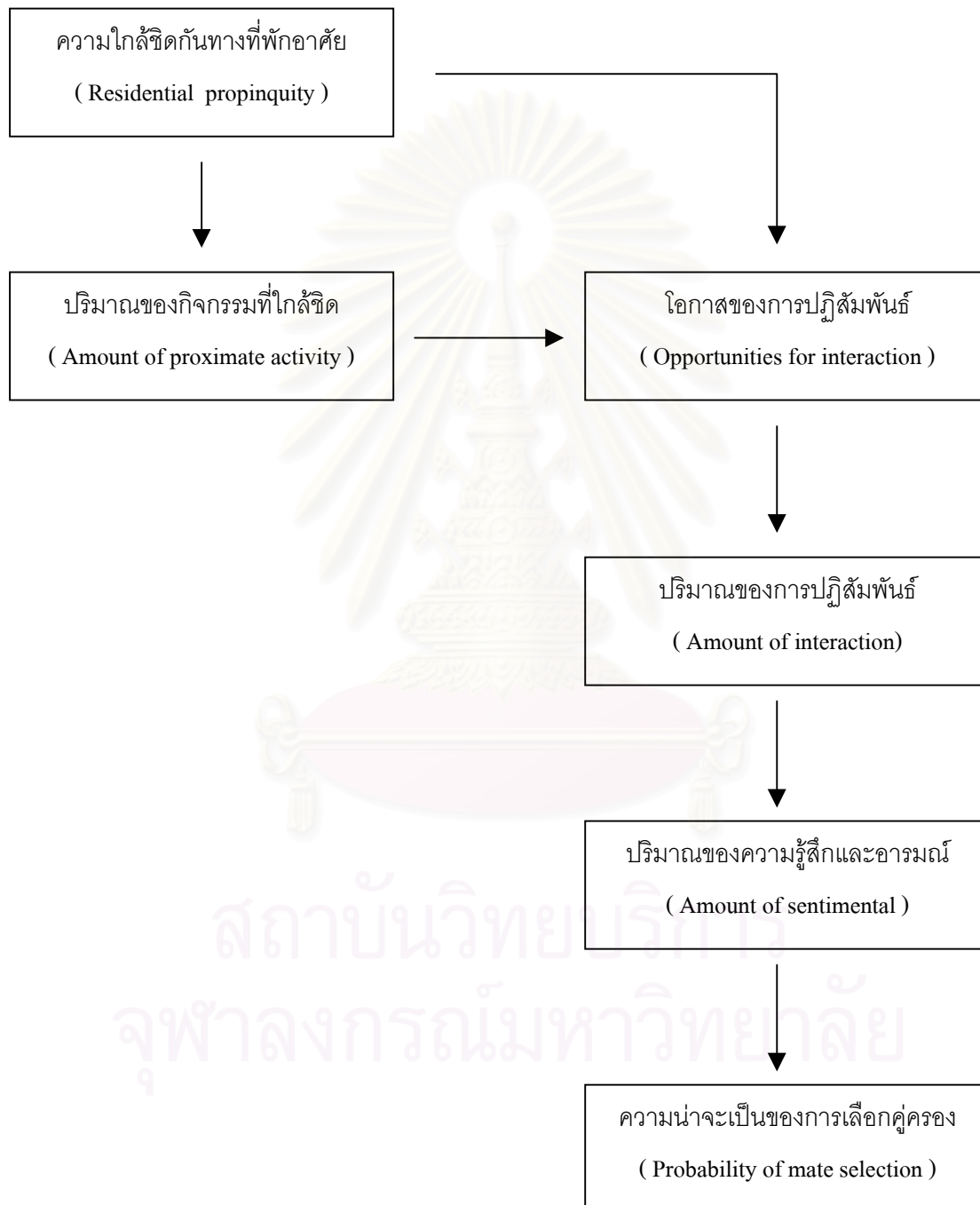
ทฤษฎีความใกล้ชิดสันนิษฐานว่า บุคคลมีแนวโน้มที่จะแต่งงานกับคนที่อยู่ใกล้ชิดกับเขา คนซึ่งเป็นเพื่อนเล่นกับเขา คนที่ไปโรงเรียนด้วยกัน และคนที่ทำงานร่วมกัน ทฤษฎีนี้ยืนยันว่า การที่บุคคล 2 คนมีโอกาสพบปะซึ่งกันและกัน ความใกล้ชิดจะเป็นส่วนให้พวกเขาได้ตกหลุมรักกัน (fall in love) นำไปสู่การแต่งงานตามลำดับ (Burgess และ Locke, 1952 : 362)

Kephart (1961 : 268) เสนอว่า ความใกล้ชิดหมายถึง “ ความใกล้ในตำแหน่ง ” หรือ “ การอยู่ใกล้ๆ ” กล่าวได้ว่าการที่บุคคลหนุ่มสาวอาศัยอยู่ใกล้กันน่าจะแต่งงานกันมากกว่าบุคคลที่อยู่อาศัยไกลกัน สมมติฐานของทฤษฎีนั้นอยู่บนข้อสันนิษฐานที่ว่า บุคคลที่อาศัยอยู่ใกล้ซึ่งกันและกันน่าจะมีภูมิหลังที่คล้ายคลึงกันมากกว่าคนที่อยู่ไกลกัน และความคล้ายคลึงกันของภูมิหลังทางวัฒนธรรมอำนวยความสะดวกในกระบวนการปรับตัวในการสมรส Anderson (1973 : 190) กล่าวว่า ความคิดทางความใกล้ชิดและความคล้ายคลึงกันเป็นการเสริมแรงซึ่งกันและกัน

Bell (1963 : 132-133) กล่าวว่า “ ความใกล้ชิด ” หมายถึงความใกล้ชิดของบุคคลในความหมายที่กว้างที่สุด ที่จะเห็นได้ชัดคือ บุคคลจะต้องพบปะกันและจะเลือกใครคนใดคนหนึ่งมาเป็นคู่ครองที่ในการวิจัยเกี่ยวกับครอบครัว ความใกล้ชิด (propinquity) จะหมายถึง การเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่แน่นอน และความเหมือนกันที่นำไปสู่การสนับสนุนบุคคลให้เลือกซึ่งกันและกันเพื่อแต่งงานกัน ความใกล้ชิดที่ธรรมดาที่สุดมี 2 อย่างคือ ความใกล้ชิดทางถิ่นที่อยู่อาศัย และความใกล้ชิดในอาชีพ

Burr (1973) เสนอว่า ความใกล้ชิดทางที่พักอาศัยมีอิทธิพลต่อโอกาสในการปฏิสัมพันธ์ นำไปสู่ความน่าจะเป็นในการเลือกคู่ครองได้ ดังภาพต่อไปนี้

แผนภาพที่ 1 ตัวแบบความใกล้ชิดกันทางที่พักอาศัยมีผลต่อความน่าจะเป็นของการเลือกคู่ครอง

แผนภาพแสดงการปฏิสัมพันธ์จาก Homans and Katz and Hill's (Burr, 1973 : 91)

จากแผนภาพอธิบายได้ว่า ความใกล้ชิดของการอยู่อาศัยจะมีอิทธิพลต่อปริมาณของกิจกรรมที่ทำร่วมกัน (common organization) จากทั้งสองส่วนนี้จะมีอิทธิพลโดยตรงต่อโอกาสของการปฏิสัมพันธ์ (opportunities for interaction) และโอกาสของการปฏิสัมพันธ์จะมีอิทธิพลหรือมีผลต่อปริมาณการปฏิสัมพันธ์ หลังจากนั้นปริมาณของการปฏิสัมพันธ์จะมีผลโดยตรงต่อปริมาณของอารมณ์ความรู้สึก ในที่สุดความรู้สึกจะมีผลต่อโอกาสของการเลือกคู่ครอง

จากที่กล่าวมาเราพอสรุปได้ว่า ปัจเจกบุคคลมีแนวโน้มที่จะแต่งงานกับคนที่มีความใกล้ชิดทางที่อยู่อาศัยกับเขา คนซึ่งทำงานร่วมกัน ลักษณะที่กล่าวมานี้ความใกล้ชิดน่าจะเป็นองค์ประกอบต่อการเลือกคู่ครองของพนักงานหญิงที่ทำงานในโรงงานอุตสาหกรรม

2.2.2 ทฤษฎีความคล้ายคลึงกัน (Homogamy)

หมายถึง แนวโน้ม “ ความชอบที่จะสมรสกับคนที่เหมือนกัน ” มีการศึกษามากกว่าร้อยชิ้นเรื่องความเหมือนกัน โดยศึกษาเกี่ยวกับคุณลักษณะ เช่น อายุ เชื้อชาติ ศาสนา สัญชาติ ชนชั้นทางสังคม ทักษะสติ การศึกษา สถานภาพการสมรส ที่มาก่อน ความฉลาด ความมั่นคงทางอารมณ์ สุขภาพ ความสูง และเรื่องอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง มีข้อยกเว้นบ้าง แต่ส่วนมากคนที่สมรสกันจะเลือกคนที่มีอะไรเหมือนๆ กัน หรือคล้ายๆ กันมากกว่าที่จะสมรสกันเพราะความบังเอิญ (Rackwell, 1976 อ้างถึงใน James W. Vander Zanden , 1979 : 422)

ความคล้ายคลึงเกี่ยวกับบุคคลแบ่งออกเป็น 4 ชนิด ได้แก่

1. ความคล้ายคลึงทางกายภาพ (physical traits) ได้แก่ ส่วนสูง น้ำหนัก ความงามทางกายภาพและสุขภาพ ตัวอย่างเช่น ชายและหญิงที่มีความสูงใกล้เคียงกันมีแนวโน้มที่จะแต่งงานกันมากกว่าคู่ที่มีความสูงที่แตกต่างกันมา
2. ความคล้ายคลึงด้านสติปัญญา (intellectual ability) ปัจเจกบุคคลมีแนวโน้มที่จะเลือกคู่สมรสที่มีระดับการศึกษาเท่าเทียมกับตน การศึกษาที่มีพื้นฐานบนคะแนนสอบเขาวงกตปัญญา ได้แสดงแนวโน้มที่คล้ายคลึงกันกับความคล้ายคลึงทางเขาวงกตปัญญา

3. ความคล้ายคลึงทางทัศนคติ (attitudes) เป็นลักษณะความคล้ายคลึงระหว่างคู่สมรสที่มีต่อเรื่องต่างๆ เช่น ศาสนา เศรษฐกิจ ความคิดในเรื่องการแต่งงาน

4. ความคล้ายคลึงทางด้านบุคลิกภาพและอารมณ์ (temperament and personality characteristics)

ความคล้ายคลึงเกี่ยวกับสังคม (social homogamy) ได้แก่ ความคล้ายคลึงทางชาติพันธุ์ (ethnic homogamy) ความคล้ายคลึงทางถิ่นที่อยู่อาศัย (locality homogamy) ความคล้ายคลึงทางสภาพสมรส (marital status homogamy) ความคล้ายคลึงด้านอาชีพ (occupational homogamy) ความคล้ายคลึงด้านการศึกษา (educational homogamy) และความคล้ายคลึงทางสถานภาพทางสังคม (Kirkpatrick, 1955 : 382-385) สำหรับความคล้ายคลึงอย่างที่สองนี้ นักวิชาการบางคนเรียกว่า Assortative mating (Kephart, 1961 : 267)

2.2.3 ทฤษฎีคู่สมรสในอุดมคติ (Idea mate theory)

แนวความคิดทางทฤษฎีคู่สมรสในอุดมคติ เสนอว่าปัจเจกบุคคลที่สร้างภาพพจน์เกี่ยวกับบุคลิกลักษณะของบุคคลที่ปรารถนาจะได้เป็นคู่ครอง เป็นการแสดงจินตนาการของวัยรุ่นหรือวัยหนุ่มสาว สร้างลักษณะของบุคคลที่เขาต้องการที่จะแต่งงาน หนุ่มสาวเกือบทุกคนจากการใช้ชีวิตในโรงเรียนมัธยมศึกษาหรือในยุคแรกจะยึดมั่นภาพในจินตนาการของเขา บางครั้งก็ชัดเจนและจำกัดมากใน “หญิงในความฝัน” หรือ “ชายในความฝัน” ลักษณะที่ โรแมนติกนี้พรรณนาโครงสร้างทางกายภาพอย่างชัดเจน และปรากฏของคู่ครองในอนาคตตามจินตนาการและวาดภาพลักษณะทางกายภาพที่พึงปรารถนา ในลักษณะทางอารมณ์ ลักษณะทางศีลธรรม และลักษณะทางสังคม

Coombs เชื่อว่า แนวความคิดเกี่ยวกับคู่ครองในอุดมคติ จะอยู่ภายในกรอบของค่านิยมในสังคมนั้นๆ นั่นเอง (P.H.Land, 1975 : 177) จากทฤษฎีนี้ผู้วิจัยได้นำไปใช้กับสมมติฐานที่ว่า พนักงานหญิงที่ทำงานในโรงงานอุตสาหกรรมเลือกคู่ครองด้วยตนเองมากกว่าผู้ใหญ่เลือกให้

Burgess และ Wallin (1953 : 191) เสนอว่า ลักษณะทางกายภาพของคู่สมรส ในอุดมคติทำหน้าที่ในการเลือกขั้นแรกในการจีบ (courtship) แต่ลักษณะส่วนบุคคลที่เป็นจริงจะมีบทบาทที่เห็นได้ชัดเจนมากในการเลือกขั้นสุดท้ายของคู่สมรสในชีวิต

2.3 แนวคิดการเลือกคู่

ในแนวคิดเรื่องการเลือกคู่ครอง มีนักวิชาการหลายคนกล่าวถึงการเลือกคู่ครองไว้ ดังนี้

โยธิน ศันสนยุทธ (2533) การเลือกคู่ครอง คือ การแสวงหาคู่ครอง จัดเป็นพฤติกรรมตามบรรทัดฐานของคนในวัยผู้ใหญ่ตอนต้น การเลือกคู่ครองของคนวัยนี้ ส่วนใหญ่จะสามารถเลือกคู่ครองที่สอดคล้องกับความเป็นจริงในชีวิตของบุคคลมากกว่า ความฝันเพียงแบบวัยรุ่น การเลือกคู่ครองของวัยผู้ใหญ่ตอนต้นจะมีลักษณะเด่นคือ มีความคล้ายคลึงกัน (ในด้านทัศนคติ ค่านิยม การนับถือ ศาสนา ระดับการศึกษา เป็นต้น) มีระดับอายุที่ใกล้เคียงกัน (โดยมากมักจะเป็นชายมากกว่าหญิง) มีอาชีพ มีความรักใคร่ผูกพันนับถือ นิยมชมชอบซึ่งกันและกัน มีรสนิยมทางเพศไปกันได้ มีวุฒิภาวะทางอารมณ์และสังคม รวมทั้งมีความรับผิดชอบ

Gareet (1982 : 113) กล่าวว่า การเลือกคู่ครองเป็นกระบวนการตัดสินใจที่สำคัญของชีวิตคนหนุ่มสาว ในหลายๆ วัฒนธรรมได้รับการยอมรับว่าเป็นสิ่งที่สำคัญมาก เป็นลักษณะการเลือกจากบุคคลที่เหมาะสม โดยเปรียบเทียบภูมิหลังที่คล้ายคลึงกัน เช่น ชั้น ศาสนา อายุ

Harold R.Kerbo (1989 : 481) รูปแบบความคิดการเลือกคู่ครอง ในสังคมอุตสาหกรรมตะวันตก และโดยเฉพาะสหรัฐอเมริกา ได้รวมถึงความรักแบบเพื่อฝัน (Romantic Love) ในสถานการณ์ซึ่งคน 2 คน เชื่อว่าพวกเขามีแนวความคิดในการคบซึ่งกันและกัน ในรูปแบบของความผูกพันทางอารมณ์ที่แนบแน่น ซึ่งจะนำไปสู่การแต่งงาน

การเลือกคู่ครอง เป็นกระบวนการทางสังคมที่ปัจเจกบุคคลได้ตัดสินใจเลือกบุคคล โดยใช้หลักเกณฑ์ต่างๆ ที่คิดว่าเหมาะสมกับตนมากที่สุด เพื่อที่จะเลือกบุคคลนั้นมาเป็นคู่สมรส ในบรรดาทฤษฎีที่เกี่ยวกับการเลือกคู่สมรสปัจจุบันที่ได้รับความนิยมมากที่สุด คือ สิ่งที่เรียกว่า “ Romantic doctrine ” เป็นการดึงดูดใจระหว่างหญิงและชาย โดยมีพื้นฐานมาจากความรักใคร่ หรือบางที่เรียกว่า “ soul mate ” (Burgess and Locke, 1950 : 362 อ้างถึงใน ฉันทิชนก สายสมบัติ, 2541 : 17)

ปัจจุบัน ทั้งชายและหญิงมีฐานะเกือบเท่าเทียมกัน เนื่องจากได้รับอิทธิพลของอารยธรรมตะวันตกมากขึ้น จึงทำให้หญิงมีโอกาสได้รับการศึกษาสูงขึ้น สามารถประกอบอาชีพนอกบ้านได้ทัดเทียมชาย รวมทั้งมีเสรีภาพในการคบหาสมาคมกับเพื่อนต่างเพศ หนุ่มสาวมีเสรีภาพในการเลือกคู่ครองมากขึ้น โดยยึดถือเรื่องของความรักเป็นสิ่งที่สำคัญในการเลือกคู่ครอง (สุพัตรา สุภาพ , 2542 : 45)

2.4 การเลือกคู่ชีวิต

ในสังคมปัจจุบันคนจะเริ่มนึกถึงเรื่องแต่งงาน ตั้งแต่อายุประมาณ 20 ปีเศษ บางสังคมอาจจะเร็วกว่า อย่างไรก็ตามสังคมปัจจุบันบังคับให้คนต้องมีการศึกษาสูง จึงทำให้อายุการแต่งงานก็สูงขึ้น และแนวโน้มของชีวิตสมรสส่วนใหญ่ก็ตั้งอยู่บนพื้นฐานของ “ ความรัก ” มากกว่าจะยอมถูกประเพณีบีบ ความรักและ การแต่งงานในยุคปัจจุบันที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรหลายตัว คือ

2.3.1 ความใกล้ชิด (proximity) ความหมายในที่นี้คือ จากการศึกษาค้นคว้าเขาได้พบว่า คนเรามักจะแต่งงานกับคนที่อยู่ใกล้ ดังนั้นความรักทางใกล้จึงได้เปรียบความรักทางไกล

2.3.2 ความสวยความหล่อ (attractiveness) ความงามของรูปร่างหน้าตาเป็นตัวแปรสำคัญที่ดึงดูดคนไม่น้อย เราพบว่าคนจะเริ่มทำการเกี่ยวเพศตรงข้ามก็ตรงรูปร่างหน้าตา ในสมัยก่อนฝ่ายชายจะตามเกี่ยวสตรีรูปร่างงาม หญิงก็อาจขายตาให้บุรุษรูปร่างงามเช่นกัน ประวัติศาสตร์ของมนุษย์เต็มไปด้วยเรื่องราวของความงามทั้งสองเพศ และความงามที่เริ่มจากความงาม อาจจะด้วยเหตุผลประการนี้ก็ได้ที่ทำให้เครื่องประดับชายดิบชาย

ดีอย่างมาก สิ่งที่เหมาะโยงความงามทางกายคือวัย สตรีที่อ่อนวัยจะงามผุดผาดและดึงดูดเพศตรงข้ามได้มาก ฝ่ายชายอาจจะงามได้นานหน่อย เพราะเงื่อนไขของการเลือกคู่ต่างกัน เมื่อต่างเพศ จะเห็นได้ว่าสตรีแต่งงานกับบุรุษแก่กว่าเป็นสิบปีก็ไม่เป็นไร แต่ถ้าบุรุษได้ภรรยาแก่กว่าตนสัก 10 ปี ก็จะเป็นที่ครหา อย่างไรก็ตามโดยการปฏิบัติสากลแล้ว สามีมักจะแก่กว่าภรรยา หนุ่มสาวมักจะแต่งงานกันในขณะที่สามีอายุมากกว่าภรรยา ประมาณ 2-5 ปี แม้ข้อยกเว้นจะมีอยู่เสมอ สำหรับปัจจุบันนี้ความงามและวัยก็มีผลมากขึ้น เพราะความรักเป็นแบบ romantic love มากขึ้น อายุการมีคู่ก็มากขึ้นเพราะต้องเรียนสูงขึ้น

2.3.3 ภูมิหลังทางสังคม หลังจากพิจารณากันเรื่องของความงามและวัย แล้ว คู่รักก็จะพิจารณาเกี่ยวกับภูมิหลังทางสังคม ในอดีตคนจะแต่งงานกับคนที่ภูมิหลังทางศาสนา เผ่าพันธุ์ ผิว การศึกษา อาชีพ และชนชั้นเดียวกัน พ่อแม่และครอบครัวจะพยายามกีดกันความรักที่รักข้ามผิว ข้ามศาสนา ข้ามชนชั้น ข้ามวัฒนธรรม ซึ่งความรักดังกล่าวได้สร้าง นวนิยายอมตะไปแล้วมากมาย พุดง่าย ๆ ก็คือว่า มนุษย์มีแนวโน้มที่จะพยายามให้ลูกหลานแต่งงานอยู่ในกรอบที่เห็นว่าเหมาะสม สังคมปัจจุบันได้เปิดมากขึ้น และการแต่งงานข้ามศาสนา เผ่าพันธุ์ ชนชั้น ก็มีมากขึ้น แต่อย่างไรก็ตามคนส่วนใหญ่ก็ยังแนวโน้มที่จะแต่งงานกับคนที่ภูมิหลังคล้ายกับตนเอง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องการศึกษา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าระดับการศึกษาที่ใกล้เคียงทำให้อยู่ด้วยกันง่ายขึ้น ส่วนตัวแปรอื่นก็คงจะเปิดมากขึ้น เนื่องจากโลกของเราปัจจุบันนี้มีการคมนาคมและติดต่อกันมากขึ้น ประจวบกับการศึกษาและปรัชญาสมัยใหม่ทำให้คนมีแนวการมองโลกและมองชีวิตกว้างขึ้น และสามารถแต่งงานกับคนต่างชาติ ต่างผิว ต่างวัฒนธรรม ต่างศาสนาได้มากขึ้น

2.3.4 ความคิดเห็นตรงกัน (consensus) แนวโน้มของคนที่จะแต่งงานกันก็คือ การมีทัศนคติตรงกันในหลายๆ เรื่อง บุคคลที่มีความคิดเห็นตรงกันมักจะมีความสุขมากกว่าเวลาอยู่ด้วยกัน อาจจะเป็นเพราะว่าพวกกันถูกอกถูกใจ หรือจะเรียกง่ายๆ ก็คือพุดกันรู้เรื่องดี

2.3.5 ทัศนคติที่เสริมกัน (complementarity) ในที่นี้หมายความว่า บุคคลอาจมีความคิดเห็นหรือลักษณะตรงกันข้าม แต่ความตรงกันข้ามนั้นบังเอิญเหมือนแม่เหล็กคนละขั้ว เช่น ฝ่ายหนึ่งชอบทำอาหาร อีกฝ่ายชอบรับประทาน ฝ่ายหนึ่งอารมณ์ร้อน แต่อีกฝ่ายใจเย็น ฝ่ายหนึ่งช่างพุด อีกฝ่ายพุดน้อยแต่ชอบฟัง

ทั้งความเหมือนและความต่างที่เสริมกันของทัศนคติและบุคลิกก็มีส่วนในการเลือกคู่ทั้งสิ้น ทัศนคติที่สอดคล้องกันและถูกกันในเรื่องที่ควรจะสอดคล้องกัน ทำให้ความสัมพันธ์มีรสชาติเพราะไปกันได้พอดีเรื่อง สนุกเวลาอยู่ด้วยกัน แต่ก็มีตัวแปรหลายอย่างที่ทำให้การต่างกันแต่เสริมกันได้ของทัศนคติและบุคลิกภาพมีบทบาทที่ทำให้คนชอบกันและอยู่กันได้ ข้อสำคัญก็คือว่า อย่าให้สิ่งที่ควรจะเหมือนกันมาแย้งกัน และอย่าให้สิ่งที่ควรจะต่างกันมาเหมือนกันก็แล้วกัน ยกตัวอย่างเช่น คนชอบกินแต่ไม่ชอบทำสองคนมาอยู่ด้วยกัน หรือคนใจร้อนมากสองคนมาอยู่ด้วยกัน อย่างไรก็ตามบางครั้งมนุษย์ก็จะปรับตัวโดยเฉพาะถ้ารักกันมากเป็นทุน แต่ทั้งนี้ต่างฝ่ายต่างปรับตัวด้วยเหตุที่ว่าความรักความหลงอาจทนความขัดแย้งแรงๆ ไม่ได้นาน อย่างไรก็ตามชีวิตใช้จะเริ่มต้นด้วยความสมบูรณ์เสมอ คนส่วนใหญ่ก็ต้องคลำทางชีวิตของตนเองเสมอ การเลือกคู่เป็นแค่ขั้นต้น การอยู่ด้วยกันเป็นศิลปะที่ต้องใช้ความอดทนและการปรับตัวมาก คนโสดก็ได้รักคนที่ต้องปรับตัวน้อยหน่อยและการเข้ากันได้ก็ช่วยไปเพราะหนึ่ง สำหรับคนที่หลงรักคนที่เข้ากับตนเองยากก็ต้องพิจารณาและซึ่งใจตนเองว่าจะปรับตัวได้เท่าไร ควรไหมและคุ้มไหม บางครั้งความรักไม่ค่อยมีเหตุผล บางครั้งคู่รักก็มองไม่เห็นด้วยซ้ำว่าเข้ากับกันได้ไหม ทะเลาะกันทุกวันแต่ก็อยากเห็นหน้ากันทุกชั่วโมง อาจเป็นเพราะความรักมีทั้งเหตุผลและอารมณ์ ความรักที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของเหตุผล ก็สามารถจะเห็นได้ชัดเจนว่าเหมาะไม่เหมาะ อะไรเป็นอะไร แต่รักด้วยเหตุผลอย่างเดียวก็ทำให้ขาดความเค็มๆ มัน ๆ ไป ดังนั้นความรักที่ดีต้องเดินทางสายกลางระหว่างเหตุผลและอารมณ์ มีอารมณ์หลงและไร้เหตุผลก็ทำให้จืดจางและทะเลาะกันได้ทุกเมื่อ มีเหตุผลแต่ไร้อารมณ์ก็แห้งๆ อยู่กันได้แต่ไร้ความซ่าซอของหนุ่มสาว ดังเช่นน้ำอัดลมที่หวานๆ ซ่าๆ ใครชอบทางไหนมากกว่าก็ต้องเลือกเอง ทางที่ดีควรมีอารมณ์รักร่วมควบไปกับเหตุผลตัดความหลงออก

2.3.6 ความพร้อม (readiness) ส่วนใหญ่เวลาคนพูดถึงความพร้อมมักจะหมายถึงวัย เช่น วัยที่ต่ำกว่า 20 จะถือว่าไม่พร้อม และคนที่ยังไม่แต่งงานเมื่อเลย 30 ก็จะถูกมองด้วยสายตาที่ไม่ไว้วางใจ เพราะคนที่ไม่ได้แต่งงานทั้งอายุมากพอสมควรอาจจะมีปัญหาบางประการ

2.3.7 ความคุ้นเคย (familiarity) ความคุ้นเคยเป็นตัวแปรอีกตัวที่ทำให้คนรักกันได้ จะสังเกตได้ว่าคนในอาชีพเดียวกันจะแต่งงานกันบ่อย หรือคนที่อยู่ใกล้ชิดกัน

ก็มักจะแต่งงานกันบ่อย ด้วยเหตุผลนี้จึงมีผู้เชี่ยวชาญแนะนำว่า ถ้าชอบใครแล้วเขาไม่ชอบตอบ ในขั้นต้นก็จงพยายามต่อไปหมั่นพาตัวเองไปให้เขาเห็นบ่อยๆ ก็อาจจะได้ผล ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับข้อแม้ที่ว่าตัวเองที่พาไปเสนอนั้นนั้นจะมีคุณสมบัติบางประการหรือหลายประการที่สามารถดึงดูดคู่ฝ่ายตรงข้ามด้วย (นพมาศ ธีรเวคิน, 2539 : 67-68)

2.5 ที่มาของคู่สมรส

2.4.1 endogamy สมรสกับคนในวงศ์วานเดียวกัน คืออาจจะจะเป็นชนชั้นเดียวกัน อาชีพเดียวกัน ชาติเดียวกัน เป็นต้น เช่น พวกราชวงศ์สมรสกับพวกเดียวกัน เพื่อรักษาสายเลือดให้บริสุทธิ์ หรือพวกที่มีวรรณะมักจะสมรสกับพวกวรรณะเดียวกัน ดังที่ปฏิบัติกันอยู่ในอินเดีย

2.4.2 exogamy สมรสกับคนนอกวงศ์วาน นอกอาชีพ เราจะพบเห็นมากในสังคมสมัยใหม่ การสมรสกับคนที่ต่างฐานะ ต่างอาชีพ ต่างชาติเป็นของธรรมดา เพราะสังคมแบบนี้รับคุณค่าใหม่ๆ เช่น ความเสมอภาค ความเท่าเทียมกัน เป็นต้น ดังนั้น การสมรสต่างวงศ์วานกันออกไปมีขึ้นได้โดยอิสระ ไม่ใช่ของต้องห้าม (taboo) หรือผิดประเพณีแต่อย่างไร (สุพัตรา สุภาพ, 2542 : 71)

2.6 งานวิจัย และเอกสารที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเลือกคู่ครอง มีทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ ดังนี้

2.6.1 ผลงานวิจัยในประเทศ มีผลงานที่เป็นวิทยานิพนธ์ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาดังต่อไปนี้

รัชนีกร เศรษฐวิโร (2519) ได้ศึกษา “ พฤติกรรมและทัศนคติของนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์เกี่ยวกับการมีนัดกับเพื่อนต่างเพศ และการเลือกคู่ครอง ” พบว่า นิสิตส่วนใหญ่ปรารถนาจะเลือกคู่ครองด้วยตนเอง โดยอาศัยความรักเป็นพื้นฐาน และต้องการเลือกคู่ครองที่มีคุณสมบัติเรียงตามลำดับความสำคัญ คือ มีเหตุผล ใจคอกันแน่น ไม่โง่เขลา แจ่มใส ไม่จำเป็นต้องรวย

ขนิษฐา โพนนุกูล (2521) ได้ศึกษา “ ทศนคติของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยต่อการเลือกคู่ครองและการวางแผนครอบครัว ” พบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นว่า คู่ครองควรมีความคล้ายคลึงกันในด้านการนับถือศาสนา ฐานะทางเศรษฐกิจ การศึกษา และบุคลิกภาพตามลำดับ สำหรับอิทธิพลของบุคคลอื่นต่อการเลือกคู่ครองนั้น นักศึกษาทั้งชายและหญิงต้องการเลือกคู่ครองด้วยตนเองมากที่สุด แต่ก็ยังเห็นว่าควรรับฟังความคิดเห็นของบิดามารดาด้วย

อุทิศ เชาวลิต (2521) ได้ศึกษา “ ทศนคติเกี่ยวกับการสมรสของนักศึกษาโรงเรียนสารพัดช่างในเขตกรุงเทพมหานคร ” พบว่า ทศนคติการเลือกคู่สมรมีแนวความคิดเลือกผู้ที่มีลักษณะความประพฤติดีเป็นอันดับแรก นักศึกษาที่เป็นโสดโดยทั่วไป ถ้าจะเลือกคู่สมรสจะขอคำปรึกษาจากบิดามารดา ส่วนนักศึกษาที่สมรสแล้วส่วนใหญ่ตอบว่า เลือกคู่สมรสด้วยตนเอง โดยให้พ่อแม่ยอมรับคู่สมรส และควรจะประกอบอาชีพคนละประเภทกับตนเอง ส่วนภูมิลำเนาไม่จำเป็นต้องอยู่ที่เดียวกัน

อัจฉรา ภาติกะวัยวัฒน์ (2522) ได้ศึกษา “ การเลือกคู่ครองของข้าราชการที่สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัย ” พบว่า ข้าราชการเลือกแต่งงานกับคนที่มีความรักต่อกัน และมีเกณฑ์ในการพิจารณาเลือกคู่ครองคือ บุคลิกภาพดี หน้าตา ความรู้ สุขภาพ และเศรษฐกิจดี กรอบแนวคิดแบบคล้ายคลึงมีอิทธิพลต่อการเลือกคู่ครองของประชากรส่วนใหญ่ที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้มากที่สุด และส่วนใหญ่ข้าราชการนิยมเลือกคู่ครองด้วยตนเอง ก่อนแต่งงานปรึกษาพ่อแม่และเพื่อน

ศิริสุข ยืนหาญ (2534) ได้ศึกษา “ แบบแผนการเลือกคู่ครอง ศึกษาเฉพาะประชากรในกรุงเทพมหานคร ” พบว่า แบบแผนการเลือกของประชากรส่วนใหญ่มีลักษณะกระจายในหลายรูปแบบ โดยมีผลต่อการเลือกแบบแผนเดียว การเลือกสองแบบแผน และการเลือกสามแบบแผนตามลำดับ โดยมีตัวแปรที่เรียงลำดับของความสำคัญในกรอบแนวคิดนั้นได้แก่ ความคล้ายคลึงทางทัศนคติ ทางกายภาพ ทางระดับการศึกษาทางเชื้อชาติ ทางอายุ และทางศาสนาตามลำดับ

กรพินธุ์ พรหมศิริ (2537) ได้ศึกษา “ ปัจจัยทางสังคมและเศรษฐกิจที่มีผลกระทบต่อ การเลือกคู่ครอง ของนายทหารเรือที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป และมีช่วงอายุระหว่าง 25-50 ปี ” พบว่า นายทหารเรือมีความเห็นด้วยกับการเลือกคู่

ครองที่มีชนชั้น อายุ การศึกษา ความรัก ความใกล้ชิด ศาสนา การเกี่ยวพาราตี และ บุคลิกลักษณะใกล้เคียงกันมากกว่า

ฉันท์ซนง สายสมบัติ (2541) ได้ศึกษา “ ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อ การเลือก คู่ครองของนายทหารสังกัด บก.ทหารสูงสุด ” พบว่า นายทหารสังกัด บก.ทหารสูงสุดนั้น ส่วนใหญ่มีความเห็นด้วยที่จะเลือกคู่ครองที่มีอายุใกล้เคียงกันมากกว่าเลือกคู่ครองที่มีอายุ ที่ห่างกัน เลือกคู่ที่มีศาสนาเดียวกัน สถานภาพทางสังคมใกล้เคียงกัน มีบุคลิกภาพที่ใกล้เคียงกัน และเห็นด้วยกับการเลือกคู่ครองด้วยตนเอง

2.6.2 ผลงานวิจัยในต่างประเทศ

Well (1984 : 143) พบว่า ความคล้ายคลึงกันจะเป็นอีกปัจจัยหนึ่ง ที่นำไปสู่การเลือกคู่ครอง ซึ่งสามารถแบ่งประเภทของความคล้ายคลึงด้านต่างๆ ดังนี้

1. เชื้อชาติ (race) บุคคลที่แต่งงานกันมักจะเลือกคนเชื้อชาติ เดียวกันมากกว่าเชื้อชาติอื่น โดยมีหลักฐานยืนยันได้ว่า ในปี 1960 ได้มีสำมะโนประชากร ในอเมริกาแล้ว พบว่า 99.5 เปอร์เซ็นต์ ของคู่สมรส คู่สามี-ภรรยา จะมีเชื้อชาติเดียวกัน
2. ศาสนา (religion) พบว่า ประชาชนในอเมริกาส่วนใหญ่มี การเลือกคู่ครองที่มีการนับถือศาสนาเดียวกันมากกว่าต่างศาสนา
3. อายุ (age) คนแต่งงานส่วนมากจะมีอายุอยู่ห่างกันในช่วง 1-4 ปี แต่บรรทัดฐานนี้มีอิทธิพลมากสำหรับคนที่มีอายุน้อย คนที่แต่งงานครั้งแรกจะเลือก คู่ครองที่มีอายุใกล้เคียงกันมากกว่าคนที่สมรสใหม่หลังจากการหย่าร้าง หรือเป็นหม้าย Lexlie (1976) พบว่า 10 เปอร์เซ็นต์ พบว่า คู่สามีภรณยานั้น สามีจะมีอายุมากกว่า ภรรยาแต่ไม่แตกต่างกันมากนัก

4. สถานภาพทางสังคม (social status) มีความเชื่อโดยทั่วไปว่า ผู้หญิงมีแนวโน้มที่จะแต่งงานกับผู้ชายที่มีสถานภาพทางสังคมที่สูงกว่า เรียกว่า hypergamy แต่ผู้หญิงที่สมรสกับผู้ชายที่มีสถานภาพต่ำกว่าเรียก hypogamy

5. สถานภาพก่อนการสมรส (previous marital status) การสมรสจะเกิดขึ้นระหว่างคนที่มีสถานภาพก่อนการสมรสที่คล้ายคลึงกัน เช่น คนที่โสดจะมีแนวโน้มที่จะสมรสกับคนโสด ขณะที่คนหย่าร้างมีแนวโน้มที่จะสมรสกับคนที่หย่าร้าง 83.74 เปอร์เซ็นต์ ของคนที่สมรสจะมีสถานภาพก่อนการสมรสคล้ายคลึงกัน 72.4 เปอร์เซ็นต์ ของคนที่สมรสมักจะสมรสกับคนที่มีสถานภาพโสด (National Center of Health Statistics, 1973)

Billard & Witteman (1958) ความสัมพันธ์ทั้งหมดในสถานที่ทำงาน ถูกคาดหวังไว้ว่า ให้หลีกเลี่ยงการไม่ลงรอยกัน ต้องการให้มีความใกล้ชิด ด้วยวิธีการนี้ทำให้เกิดความสัมพันธ์ในเชิงรักใคร่ระหว่างผู้ร่วมงาน ได้มีการศึกษาในกลุ่มหนุ่มสาว 295 คน อายุเฉลี่ย 32 ปี ปรากฏว่า 84 คน มีความสัมพันธ์เชิงรักใคร่ในสถานที่ทำงาน ความสัมพันธ์เหล่านี้จะเกิดมากในหน่วยงานที่มีระเบียบแบบแผนไม่มาก โดยเฉพาะในหน่วยงานที่เล็กหรือใหญ่มากๆ บุคคลที่เข้าไปเกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ประเภทนี้ จะเป็นพวกสาว ๆ ที่ทำงานอยู่ในระดับไม่สูงนัก

Buss (1989) ข้อขัดแย้งทั้งผู้ชายและผู้หญิงมีสาเหตุจากความไม่ซื่อสัตย์ การทำร้ายร่างกาย การพุดจาที่ทำลายจิตใจกัน หรือจากความประพฤติของผู้ชาย เช่น ชมเช้ทางเพศ เมื่อภรรยาตั้ยกว่า ดื่มสุรา สูบบุหรี่ ไม่สนใจภรรยา ก้าวร้าว ส่วนผู้หญิงมีความประพฤติคือ ไม่ยินยอมทางเพศ เฉยเมย อารมณ์เสีย ก้าวร้าว สนใจเรื่องการแต่งตัวมากไป

Webb, Delaney and Young (1989) จากการตรวจสอบงานวิจัย 40 ฉบับ ปรากฏว่าหนุ่มสาวไม่ค่อยสนใจกลุ่มที่อายุสูงกว่า และคนอายุสูงอาจจะสนใจกลุ่มหนุ่มสาวหรือไม่ก็ได้ แต่พวกเขายังคงชอบสมาคมกับคนที่อยู่ในวัยกลางคนหรือมีอายุมาก

Kenrick and Keefe (1990) ที่ให้เห็นความสัมพันธ์ด้านอายุว่า ทั้งใน สหรัฐฯ และอินเดีย ผู้ชายที่ทำการโฆษณาหาคู่จะชอบคู่ที่มีอายุน้อยกว่า และยิ่งถ้าผู้ชายนั้นอายุมากก็ยิ่งชอบผู้หญิงอายุน้อย ส่วนผู้หญิงชอบผู้ชายที่อายุแก่กว่า สิ่งนี้เป็นข้อเท็จจริงสำหรับการแต่งงาน

Kooler (1948) ได้ศึกษาที่ โคโลัมโบ และโอไฮโอ เฉพาะพวกผิวขาว จำนวน 2,000 ราย โดยเลือกคู่สมรสที่มีที่อยู่อาศัยห่างจากที่พักคนภายใน 14 บล็อก ผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่า ความใกล้กันทางที่อยู่อาศัยเข้ามามีบทบาทในการเลือกคู่ครองมีใช้น้อย อย่างไรก็ตามปัจจัยในเรื่องนี้ยังมีส่วนเชื่อมโยงถึงปัจจัยอื่น เช่น สังคม สภาพทางชาติพันธุ์ ระดับอายุ และโอกาสที่ต่างกัน (Katz and Hill, 1958 : 27-35)

Jorgensen (1986) ได้ศึกษาส่วนประกอบสำคัญ 3 ข้อในการเลือกคู่ครองคือ

1. ความใกล้ชิดทางที่อยู่อาศัย บุคคลมักชอบและสมรสกันกับคนที่อยู่อาศัยไม่ไกล
2. เชื้อชาติ และศาสนาที่เหมือนกัน ซึ่งเป็นเรื่องที่สำคัญมากในบางสังคม เช่น คนผิวดำและคนผิวขาว จะสมรสกันน้อยมากในประเทศแอฟริกาใต้ ในขณะที่คาธอลิกกับโปรเตสแตนต์ จะสมรสกันน้อยมากในไอร์แลนด์เหนือ เชื้อชาติเดียวกันแต่ต่างนิกายก็ดูจะถูกห้ามการสมรสในสหรัฐฯ และถึงแม้จะไม่มีกีดกันจากสังคม บุคคลก็ชอบเลือกคู่ครองที่มีพื้นฐานเดียวกัน
3. สังคมและวัฒนธรรมที่เหมือนกันเป็นสิ่งที่ดึงดูดให้คนชอบจับคู่ และสมรสกัน (ฉันทชนก สายสมบัติ, 2541 : 28)

2.7 กรอบที่ใช้ในการศึกษา

ในการวิจัยเรื่อง “ ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกคู่ครองของพนักงานหญิงที่ทำงานในโรงงานอุตสาหกรรม ” นั้น มีตัวแปรอิสระดังนี้ อายุ รายได้ การศึกษา ความใกล้เคียงกัน และเลือกคู่ครองด้วยตนเอง ส่วนตัวแปรตามคือ การเลือกคู่ครอง

2.8 สมมติฐานในการวิจัย

1. พนักงานหญิงเลือกคู่ครอง ที่มีอายุใกล้เคียงกัน มากกว่าเลือกคู่ครองที่มีอายุต่างกัน
2. พนักงานหญิงเลือกคู่ครอง ที่มีรายได้มากกว่าตนเอง มากกว่าที่มีรายได้น้อยกว่า
3. พนักงานหญิงเลือกคู่ครอง ที่อยู่ใกล้กัน มากกว่าที่อยู่ห่างกัน
4. พนักงานหญิงเลือกคู่ครอง ด้วยตนเอง มากกว่าที่พ่อแม่หาให้
5. พนักงานหญิงเลือกคู่ครอง โดยเพื่อนเลือกให้ มากกว่าเลือกด้วยตนเอง
6. พนักงานหญิงเลือกคู่ครอง โดยเพื่อนเลือกให้ มากกว่าที่พ่อแม่เลือกให้
7. พนักงานหญิงเลือกคู่ครอง ที่มีการศึกษาสูงกว่า มากกว่าที่มีการศึกษาต่ำกว่า

2.9 นิยามตัวแปร

1. อายุ
อายุมากกว่า หมายถึง อายุของคู่สมรสของพนักงานหญิงที่มีมากกว่า
พนักงานหญิงเกินกว่า 5 ปีขึ้นไป
อายุน้อยกว่า หมายถึง ถึง อายุของคู่สมรสของพนักงานหญิงที่มี
น้อยกว่าพนักงานหญิงน้อยกว่า 5 ปีลงมา
2. รายได้
รายได้มากกว่า หมายถึง รายได้ของคู่สมรสของพนักงานหญิงที่มี
มากกว่าพนักงานหญิงเกินกว่า 500 บาท ขึ้นไป
รายได้น้อยกว่า หมายถึง รายได้ของคู่สมรสของพนักงานหญิงที่มี
น้อยกว่าพนักงานหญิงเกินกว่า 500 บาท ขึ้นไป

3. ความใกล้ชิดกัน หมายถึง สถานการณ์ระหว่างบุคคลสองคนที่เป็นช่วงระยะเวลาหนึ่งได้มีโอกาสมาพักอาศัยอยู่ใกล้กันหรือทำงานอยู่สถานที่ใกล้กัน
4. การเลือกคู่ครองด้วยตนเอง หมายถึง พนักงานหญิงในโรงงานอุตสาหกรรมมีโอกาสศึกษา นิสัยใจคอ ทัศนคติของคู่ครอง โดยมีระยะเวลาการคบหา การศึกษานิสัยใจคอด้วยตนเองก่อนจะทำการสมรสโดยพ่อแม่ไม่ได้โต้แย้ง เป็นการเลือกคู่ครองโดยอาศัยพื้นฐานของความรัก ความเข้าใจ ความเอื้ออาทรกันและกัน
5. การศึกษา
 - การศึกษาสูง คือ ระดับการศึกษาสูงกว่า ประถมศึกษาปีที่ 6
 - การศึกษาต่ำ คือ ระดับศึกษาน้อยกว่า ประถมศึกษาปีที่ 6
6. พนักงานหญิงในโรงงานอุตสาหกรรม หมายถึง พนักงานหญิงที่ทำงานในโรงงานอุตสาหกรรม เฉพาะฝ่ายการผลิตในโรงงาน กรณีศึกษา บริษัท สหะไทย อุดม เอ.พี. จำกัด ซึ่งเป็นบริษัทผลิตเพิ่มใส่เอกสาร

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มีวิธีการดำเนินการดังนี้

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ พนักงานในโรงงานอุตสาหกรรมของบริษัท สหะไทยอุดม เอ.พี. จำกัด ซึ่งเป็นบริษัททำแปรรูปและศึกษาเฉพาะพนักงานที่อยู่ของส่วนการผลิตในโรงงาน ซึ่งเป็นผู้ที่สมรสแล้ว ผู้ที่ผ่านการสมรสมาแล้ว ผู้ที่หย่าร้างและผู้ที่ยังไม่แต่งงานอยู่ จำนวน 100 คน

3.2 ขั้นตอนในการดำเนินการวิจัย

1. ศึกษาข้อมูลจากหนังสือวิชาการ รวมทั้งงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในและต่างประเทศ สร้างแบบสอบถาม และเก็บข้อมูล
2. วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้หลักสถิติ
3. จัดพิมพ์ และเสนอผลการวิจัย
4. เก็บข้อมูลโดยใช้วิธีการ
 - 4.1 สัมภาษณ์แบบเจาะลึก (in-depth interview)
 - 4.2 ส่งแบบสอบถามด้วยตนเอง

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ใช้แบบสอบถามเกี่ยวกับการเลือกคู่ครองเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับรายละเอียดส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นในการเลือกคู่ครองของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ด้านอายุ ศาสนา ความใกล้ชิด การเลือกคู่ครองด้วยตนเอง

3.4 การวัดตัวแปร

แบบสอบถามตอนที่ 2 ใช้มาตราวัดแบบไลเกอร์ต (Likert type scale) ซึ่งการวัดแบบนี้จะแบ่งการให้คะแนนออกเป็น 2 กรณี คือ

1. ข้อคำถามที่มีความหมายเชิงบวก(positive) เกณฑ์ให้คะแนนเป็นดังนี้
เห็นด้วยอย่างยิ่ง 5 คะแนน
เห็นด้วย 4 คะแนน
เห็นด้วยเล็กน้อย 3 คะแนน
ไม่เห็นด้วย 2 คะแนน
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง 1 คะแนน
2. ข้อคำถามที่มีความหมายเชิงลบ (negative) เกณฑ์ให้คะแนนเป็นดังนี้
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง 5 คะแนน
ไม่เห็นด้วย 4 คะแนน
เห็นด้วยเล็กน้อย 3 คะแนน
เห็นด้วย 2 คะแนน
เห็นด้วยอย่างยิ่ง 1 คะแนน

3.5 การทดสอบความน่าเชื่อถือ และความสมบูรณ์ของเครื่องมือ

แบบสอบถามนี้ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากกรอบแนวคิดทฤษฎีและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยการรวบรวมและสร้างแบบสอบถามนี้เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการวิจัย ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการทดสอบคือ

1. ความเที่ยงตรง (validity) คือ ความเที่ยงตรง โดยได้รับคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อกรุณาตรวจสอบและแก้ไขความเที่ยงตรงของข้อมูลเนื้อหาในแบบสอบถาม

2. (reliability) คือ ความเชื่อมั่นในแต่ละข้อคำถามว่ามีความสอดคล้องกันหรือไม่ โดยก่อนที่จะลงมือทำการวิจัยอย่างจริงจังได้นำแบบสอบถามนี้ไปทำการทดสอบ (pre-test) กับกลุ่มตัวอย่างที่ทำงานในโรงงานอุตสาหกรรมเดียวกัน คือ บริษัท สหะไทย อุดม เอ.พี. จำกัด จำนวน 30 คน

ผลการทดสอบเครื่องมือ ปรากฏดังนี้

<u>แบบสอบถามส่วนที่ 2</u>	<u>ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha)</u>
ข้อคำถามที่ 1 - 4	0.66
ข้อคำถามที่ 5 - 7	0.68
ข้อคำถามที่ 8 - 12	0.57
ข้อคำถามที่ 13 - 16	0.63
ข้อคำถามที่ 17 - 19	0.57
ข้อคำถามที่ 20 - 23	0.62
ข้อคำถามที่ 24 - 26	0.58
ข้อคำถามที่ 27 - 30	0.65

3.6 วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล

ระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษา การเก็บข้อมูลเพื่อนำมาศึกษาทำการวิจัย แบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอนคือ

1. การรวมข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary data) ซึ่งเป็นขั้นตอนการศึกษา โดยการทบทวนจากเอกสาร หนังสือ บทความจากเอกสาร วารสาร รวมทั้งงานวิจัยและวิทยานิพนธ์ที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานในการเก็บข้อมูล ใช้เวลาประมาณ 10 สัปดาห์ เริ่มต้นเดือนกันยายน 2542 ถึงเดือนพฤศจิกายน 2542

2. การรวบรวมข้อมูลปฐมภูมิ (Primary data)

2.1 ศึกษาข้อมูลที่ได้ทำการสร้างแบบสอบถาม (Questionnaire) แจกจ่ายให้ประชากรที่ทำการศึกษา เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลที่ได้นำมาประเมินผล โดยมีขั้นตอนคือ

2.1.1 จัดทำแบบสอบถาม ใช้เวลา 3 สัปดาห์ ตั้งแต่ 16 พฤศจิกายน 2542 ถึง วันที่ 6 ธันวาคม 2542

2.1.2 ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปทำการทดสอบ (Pre-test) กับกลุ่มตัวอย่างที่ทำงานในโรงงานอุตสาหกรรมเดียวกัน คือ บริษัท สหะไทยอุคม เอ.พี จำกัด โดยใช้เวลา 3 วัน ตั้งแต่ 9 ธันวาคม 2542 ถึง 11 ธันวาคม 2542 ซึ่งผลการทำการทดสอบนี้ทำให้ผู้วิจัยรู้ถึงปัญหาการวิจัย คือ ผู้วิจัยควรพยายามให้ผู้ตอบแบบสอบถามทำแบบสอบถามทีละคน เพราะถ้าให้ทำพร้อมกันหลายๆ คน จะมีการลอกคำตอบกัน และจะทำให้ได้ข้อมูลที่ไม่ถูกต้อง

2.1.3 แจกแบบสอบถาม จำนวน 100 ชุด และรวบรวม ใช้เวลา 4 สัปดาห์ ตั้งแต่วันที่ 12 ธันวาคม 2542 ถึงวันที่ 9 มกราคม 2543 โดยผู้วิจัยส่งแบบสอบถาม และสัมภาษณ์ด้วยตนเอง โดยผู้วิจัยอ่านให้ฟัง และอธิบายแต่ละข้อ และให้ผู้ตอบแบบสอบถามตอบแบบสอบถามด้วยตนเอง ซึ่งเหตุผลที่ผู้วิจัยต้องอ่านแบบสอบถามและอธิบายให้ฟังทุกข้อ เนื่องจากผู้ตอบแบบสอบถามมีการศึกษาน้อย และไม่ค่อยเข้าใจแบบสอบถามเท่าไรนัก

2.2 การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (in-depth interview) ศึกษาโดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยทางมานุษยวิทยา (anthropological fieldwork) โดยผู้วิจัยได้เข้าไปอาศัยในโรงงาน ตั้งแต่วันที่ 8 ธันวาคม 2542 ถึง วันที่ 20 สิงหาคม 2543 เป็นเวลา 9 เดือน และผู้วิจัยได้สัมภาษณ์แบบเจาะลึกกับพนักงานหญิงในโรงงานอุตสาหกรรม จำนวน 10 คน เป็นระยะเวลา 6 เดือน ตั้งแต่วันที่ 10 มกราคม 2543 ถึง 22 กรกฎาคม 2543 โดยผู้วิจัยจะพูดคุยกับผู้ถูกสัมภาษณ์ เป็นการถามเกี่ยวกับเรื่องคู่ครองในแนวทางเดียวกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ทั้ง 10 คน นอกจากนั้น ผู้วิจัยได้สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมของผู้ถูกสัมภาษณ์กับเพื่อนสนิทของผู้ถูกสัมภาษณ์ด้วย โดยใช้เวลายังสัมภาษณ์ในช่วงพักเที่ยง ประมาณ 20-40 นาที และช่วงหลังเลิกงานประมาณ 30-60 นาที ในวันที่ไม่มีการทำงานล่วงเวลา แต่ถ้าวันที่มีการทำงานล่วงเวลาผู้วิจัยไม่สามารถสัมภาษณ์ได้ เนื่องจากผู้ถูกสัมภาษณ์ต้องรีบกลับบ้านไปดูแลครอบครัว เพราะส่วนใหญ่เวลาทำงานล่วงเวลานั้นจะเลิกเวลาประมาณ 20.30 น. หรือบางวันจะเลิก

เวลาประมาณ 23.00 น. ซึ่งผู้วิจัยเคยสัมภาษณ์ผู้ถูกสัมภาษณ์คนเดิมซ้ำมากที่สุด 14 ครั้ง และน้อยที่สุด 11 ครั้ง ซึ่งโดยเฉลี่ยแล้วผู้วิจัยสัมภาษณ์ผู้ถูกสัมภาษณ์ทั้ง 10 คน ประมาณ 12 ครั้ง และเวลาสัมภาษณ์โดยเฉลี่ย 40 นาทีต่อครั้ง

2.3 การวิเคราะห์ข้อมูลและเขียนรายงานสรุป ใช้เวลาประมาณ 4 สัปดาห์ ตั้งแต่ วันที่ 23 กรกฎาคม 2543 ถึง 20 สิงหาคม 2543

2.4 เสนอรายงานปลายเดือนสิงหาคม 2543 และทำการสอบวิทยานิพนธ์วันที่ 4 กันยายน 2543

3.7 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

โดยแบ่งการวิเคราะห์ออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

1. การศึกษาวิจัยครั้งนี้ได้ใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS ช่วยในการประมวลข้อมูลและจัดทำตารางวิเคราะห์ทางสถิติ เพื่อนำเสนอและสรุปผลการวิจัย โดยสถิติที่ใช้สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูล

1.1 การใช้ตารางแจกแจงความถี่ (frequencies) โดยระบุค่าของข้อมูลเป็นร้อยละ (percentage) เพื่อพรรณนาลักษณะข้อมูลโดยทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

1.2 สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐานคือ ไคสแควร์ (Chi-Square) โดยจะเป็นการทดสอบสัดส่วนของผู้ที่ “เห็นด้วยมาก” กับ “เห็นด้วยน้อย” ตามทิศทางของสมมติฐานการศึกษา สำหรับนัยสำคัญที่ใช้ในการทดสอบ ผู้ศึกษากำหนดไว้ที่ระดับ 0.05 หรือกล่าวอีกนัยคือต้องมีความเชื่อมั่นได้ไม่น้อยกว่าร้อยละ 95

2. การวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก ใช้วิธีวิเคราะห์โดยการพรรณนาและวิเคราะห์เนื้อหาที่ได้จากการสัมภาษณ์

3.8 การนำเสนอข้อมูล

การนำเสนอข้อมูลในส่วนต่างๆ จะแสดงออกมาในรูปของตาราง รายละเอียดดังนี้

ส่วนที่ 1

ข้อมูล	จำนวน = N	ร้อยละ (%)

- เสนอข้อมูลเป็นร้อยละ (%)

ส่วนที่ 2

ข้อมูล	เห็นด้วยอย่างยิ่ง (%)	เห็นด้วย (%)	เห็นด้วยเล็กน้อย (%)	ไม่เห็นด้วย (%)	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง (%)	x

3.9 รายละเอียดข้อคำถามในแบบสอบถามแยกตามสัดส่วน แยกตามการประเมินผลเชิงบวกและผลทางเชิงลบ

แบบสอบถาม	คำถามเชิงบวก	คำถามเชิงลบ	รวม
ข้อมูลทั่วไป	10	-	10
ข้อมูลแสดงระดับความคิดเห็น	3-6,8,11-12,16-17,19-20,22-24,26-28,30	1-2,7,9,10,13-15,18,21,23,25,29	30
รวม	17	13	40

บทที่ 4

ผลการวิจัย

ในบทนี้ จะเป็นการนำเสนอข้อมูลที่ได้จากการศึกษา พร้อมทั้งผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังกล่าว ทั้งนี้การนำเสนอจะอยู่ในรูปแบบตารางประกอบการพรรณนาและอภิปราย โดยแบ่งเป็น 3 ส่วน ดังนี้

- 4.1 ข้อมูลทั่วไป หรือข้อมูลภูมิหลังของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่
1. อายุของกลุ่มตัวอย่าง
 2. อายุของคู่สมรสของกลุ่มตัวอย่าง
 3. อาชีพของคู่สมรสของกลุ่มตัวอย่าง
 4. รายได้ของกลุ่มตัวอย่าง
 5. รายได้ของคู่สมรสของกลุ่มตัวอย่าง
 6. การรู้จักกับคู่สมรสของกลุ่มตัวอย่าง
 7. ผู้ที่มีบทบาทในการตัดสินใจสมรสของกลุ่มตัวอย่าง
 8. ระดับการศึกษาของกลุ่มตัวอย่าง
 9. ระดับการศึกษาของคู่สมรสของกลุ่มตัวอย่าง
 10. สถานภาพทางสังคมของกลุ่มตัวอย่างเมื่อเปรียบเทียบกับสถานภาพทางสังคมของคู่สมรสของกลุ่มตัวอย่าง

ภาพทางสังคมของคู่สมรสของกลุ่มตัวอย่าง

- 4.2 ความคิดเห็นต่อปัจจัยต่างๆ ที่มีผลต่อการเลือกคู่ครองของพนักงานหญิงฝ่ายการผลิต
- 4.3 การทดสอบสมมติฐาน
- 4.4 การนำเสนอผลการสัมภาษณ์เชิงลึกเพื่อสนับสนุนข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม
- 4.5 สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน และสรุปผลการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง

4.1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ในส่วนนี้ ผู้ศึกษาจะนำเสนอข้อมูลทั่วไป หรือข้อมูลภูมิหลังของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้วิธีการทางสถิติเชิงพรรณนา (Descriptives) ซึ่งจะแสดงแนวโน้มสู่ส่วนกลางด้วยค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Mean) ค่าต่ำสุด (Min) ค่าสูงสุด (Max) ค่าร้อยละ (%) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Std.) ประกอบการนำเสนอ ดังนี้

ตารางที่ 1 อายุของพนักงานหญิงที่ตอบแบบสอบถาม

อายุ (ปี)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
18 - 22 ปี	19	19.0
23 - 27 ปี	50	50.0
28 - 32 ปี	22	22.0
33 - 37 ปี	7	7.0
38 ขึ้นไป	2	2.0
รวม	100	100.0

Mean = 26 Std. = 4.50 Max = 40 Min = 18

จากข้อมูลในตารางที่ 1 ปรากฏว่าพนักงานหญิงฝ่ายการผลิตที่ตอบแบบสอบถาม กลับมา ส่วนใหญ่มีอายุอยู่ในช่วง 23 ถึง 27 ปี โดยมีจำนวนถึง 50 คน คิดเป็นร้อยละ 50.0 รองลงมา คือ ช่วงอายุ 28 ถึง 32 ปี ซึ่งมีจำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 22.0 ซึ่งมีจำนวนใกล้เคียงกับกลุ่มอายุ 18 ถึง 22 ปี ที่มีจำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 19.0 รองลงมาคือกลุ่มอายุ 33 ถึง 37 ปี ซึ่งมีจำนวน 7 คน คิดเป็น ร้อยละ 7.0 ส่วนกลุ่มอายุ 38 ปีขึ้นไปนั้น มีจำนวนน้อยที่สุด คือ มีเพียง 2 คน คิดเป็นร้อยละ 2.0 เท่านั้น

สำหรับอายุโดยเฉลี่ยของพนักงานหญิงที่ตอบแบบสอบถามปรากฏว่าอยู่ในเกณฑ์ 26 ปีโดยประมาณ โดยมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของอายุเพียง 4.50 เท่านั้น ส่วนอายุสูงสุด คือ 40 ปี และอายุต่ำสุด คือ 18 ปี

ตารางที่ 2 อายุของกลุ่มสมรสของพนักงานหญิงที่ตอบแบบสอบถาม

อายุ (ปี)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
18 - 22 ปี	5	5.0
23 - 27 ปี	45	45.0
28 - 32 ปี	33	33.0
33 - 37 ปี	14	14.0
38 ขึ้นไป	3	3.0
รวม	100	100.0

Mean (X) = 28 Std. = 4.29 Max = 40 Min = 21

จากข้อมูลในตารางที่ 2 ปรากฏว่ากลุ่มสมรสของพนักงานหญิงฝ่ายการผลิตที่ตอบแบบสอบถามกลับมา ส่วนใหญ่มีอายุอยู่ในช่วง 23 ถึง 27 ปี โดยมีจำนวนถึง 45 คน คิดเป็นร้อยละ 45.0 รองลงมา คือ กลุ่มอายุ 28 ถึง 32 ปี ซึ่งมีจำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 33.0 และกลุ่มอายุ 33 ถึง 37 ปี ซึ่งมีจำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 14.0 ส่วนกลุ่มที่มีอายุน้อยที่สุดคือ กลุ่มอายุ 18 ถึง 22 ปี และกลุ่ม 38 ปีขึ้นไปซึ่งมีจำนวนใกล้เคียงกัน คือ มีจำนวน 5 คน และ 3 คน คิดเป็นร้อยละ 5.0 และ 3.0 ตามลำดับ

สำหรับอายุโดยเฉลี่ยของกลุ่มสมรสของพนักงานหญิงที่ตอบแบบสอบถามนั้น ปรากฏว่าอยู่ในเกณฑ์ 28 ปีโดยประมาณ โดยมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของอายุเพียง 4.29 เท่านั้น ส่วนอายุสูงสุดคือ 40 ปี และอายุต่ำสุดคือ 21 ปี

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 3 อาชีพของคู่สมรสของพนักงานหญิงที่ตอบแบบสอบถาม

อาชีพของคู่สมรสของพนักงานหญิง	จำนวน (คน)	ร้อยละ
รับจ้าง	80	80.0
รับราชการ	10	10.0
พนักงานรัฐวิสาหกิจ	7	7.0
อื่นๆ	3	3.0
รวม	100	100.00

จากข้อมูลในตารางที่ 3 ปรากฏว่า คู่สมรสของพนักงานหญิงฝ่ายการผลิต ที่ตอบแบบสอบถามกลับมา ส่วนใหญ่มีอาชีพรับจ้างเช่นเดียวกับพนักงานหญิงที่ตอบแบบสอบถาม โดยมีจำนวนถึง 80 คน คิดเป็นร้อยละ 80.0 รองลงมา คือ อาชีพรับราชการ ซึ่งมีจำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 10.0 และพนักงานรัฐวิสาหกิจ ซึ่งมีจำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 7.0 ส่วนอาชีพอื่นๆ นั้นปรากฏว่ามีจำนวนน้อยที่สุด คือ มีเพียง 3 คน คิดเป็นร้อยละ 3.0 เท่านั้น

ตารางที่ 4 รายได้ของพนักงานหญิงที่ตอบแบบสอบถาม

รายได้ของพนักงานหญิง	จำนวน (คน)	ร้อยละ
4,000 - 4,500 บาท	43	43.0
4,501 - 5,000 บาท	32	32.0
5,001 - 5,500 บาท	15	15.0
ตั้งแต่ 5,501 บาท ขึ้นไป	10	10.0
รวม	100	100.0

จากข้อมูลในตารางที่ 4 ปรากฏว่า พนักงานหญิงที่ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่มีรายได้ต่ำ คือ อยู่ในช่วง 4,000 บาท ถึง 4,501 บาท โดยมีจำนวนถึง 43 คน คิดเป็นร้อยละ 43.0 รองลงมา คือ กลุ่มที่มีรายได้ในช่วง 4,501 บาท ถึง 5,000 บาท ซึ่งมีจำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 32.0 และช่วงรายได้ 5,001 บาท ถึง 5,500 บาท ซึ่งมีจำนวน 15 คน คิด

เป็นร้อยละ 15.0 ส่วนกลุ่มที่มีรายได้ตั้งแต่ 5,501 บาท ขึ้นไป นั้น มีจำนวนน้อยที่สุด คือ มีเพียง 10 คน คิดเป็นร้อยละ 10.0 เท่านั้น

ตารางที่ 5 รายได้ของกลุ่มสมรสของพนักงานหญิงที่ตอบแบบสอบถาม

รายได้ของกลุ่มสมรสของพนักงานหญิง	จำนวน (คน)	ร้อยละ
4,000 - 4,500 บาท	15	15.0
4,501 - 5,000 บาท	20	20.0
5,001 - 5,500 บาท	35	35.0
ตั้งแต่ 5,501 บาท ขึ้นไป	30	30.0
รวม	100	100.0

จากข้อมูลในตารางที่ 5 ปรากฏว่า กลุ่มสมรสของพนักงานหญิงฝ่ายการผลิต ที่ตอบแบบสอบถามกลับมา ส่วนใหญ่มีรายได้ในช่วง 5,001 บาท ถึง 5,500 บาท โดยมีจำนวนถึง 35 คน คิดเป็นร้อยละ 35.0 รองลงมา คือ กลุ่มที่มีรายได้ ตั้งแต่ 5,501 บาท ขึ้นไป ซึ่งมีจำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 30.0 และช่วงรายได้ 4,501 บาท ถึง 5,000 บาท ซึ่งมีจำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 20.0 ส่วนกลุ่มที่มีรายได้ต่ำสุด คือ ตั้งแต่ 4,000 บาท ถึง 4,501 บาท นั้น มีจำนวนน้อยที่สุด คือ มีเพียง 15 คน คิดเป็นร้อยละ 15.0 เท่านั้น

ตารางที่ 6 การรู้จักกับกลุ่มสมรสของพนักงานหญิงที่ตอบแบบสอบถาม

การรู้จักกลุ่มสมรสของพนักงานหญิง	จำนวน (คน)	ร้อยละ
โดยการแนะนำของเพื่อน	26	26.0
โดยตนเอง	58	58.0
โดยการแนะนำของบิดามารดา	16	16.0
รวม	100	100.0

จากข้อมูลในตารางที่ 6 ปรากฏว่า พนักงานหญิงฝ่ายการผลิต ที่ตอบแบบสอบถาม กลับมา ส่วนใหญ่จะรู้จักกับคู่สมรสด้วยตนเอง ซึ่งมีจำนวนมากถึง 58 คน คิดเป็นร้อยละ 58.0 รองลงมา คือ เพื่อนแนะนำ ซึ่งมีจำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 26.0 ส่วนการรู้จักกับคู่สมรสโดยการแนะนำของบิดามารดานั้น มีจำนวนน้อยที่สุด คือ 16 คน คิดเป็นร้อยละ 16.0 เท่านั้น แสดงให้เห็นว่า พนักงานหญิงที่ตอบแบบสอบถามดังกล่าว ส่วนใหญ่จะรู้จักคู่ครองหรือคู่สมรสด้วยตนเองมากกว่าการแนะนำโดยเพื่อนหรือบิดามารดา

ตารางที่ 7 ผู้ที่มีบทบาทในการตัดสินใจสมรสของพนักงานหญิงที่ตอบแบบสอบถาม

ผู้ที่มีบทบาทในการตัดสินใจสมรสของพนักงานหญิง	จำนวน (คน)	ร้อยละ
บิดามารดา	14	14.0
เพื่อน	3	3.0
ตนเอง	82	82.0
อื่นๆ	1	1.0
รวม	100	100.0

จากข้อมูลในตารางที่ 7 ปรากฏว่า ผู้ที่มีบทบาทในการตัดสินใจสมรสของพนักงานหญิงฝ่ายการผลิตที่ตอบแบบสอบถามกลับมา ส่วนใหญ่ คือ ตนเอง ซึ่งมีจำนวนมากถึง 82 คน คิดเป็นร้อยละ 82.0 รองลงมา คือ บิดามารดา ซึ่งมีจำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 14.0 ส่วนกรณีที่ตัดสินใจสมรสโดยการแนะนำของเพื่อนนั้นปรากฏว่ามีเพียง 3 คน คิดเป็นร้อยละ 3.0 เท่านั้น นอกเหนือจากนี้ปรากฏว่าเป็นกรณีตัดสินใจสมรสด้วยเหตุผลอื่นๆ อีก 1 คน คิดเป็นร้อยละ 1.0 ซึ่งมีอัตราส่วนน้อยที่สุด แสดงให้เห็นว่าพนักงานหญิงที่ตอบแบบสอบถามครั้งนี้ ส่วนใหญ่จะตัดสินใจสมรสด้วยตนเองมากกว่าการแนะนำของเพื่อนหรือบิดามารดา

ตารางที่ 8 ระดับการศึกษาของพนักงานหญิงที่ตอบแบบสอบถาม

ระดับการศึกษาของพนักงานหญิง	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ประถมศึกษาปีที่ 1 - 4	6	6.0
ประถมศึกษาปีที่ 5 - 6	57	57.0
มัธยมศึกษาปีที่ 1 - 3	32	32.0
สูงกว่ามัธยมศึกษาปีที่ 3	5	5.0
รวม	100	100.0

จากข้อมูลในตารางที่ 8 ปรากฏว่า พนักงานหญิงฝ่ายการผลิตที่ตอบแบบสอบถาม กลับมา ส่วนใหญ่เป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งมีจำนวนมากถึง 57 คน คิดเป็นร้อยละ 57.0 รองลงมา คือ สำเร็จการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ซึ่งมีจำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 32.0 ส่วนผู้ที่สำเร็จการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 และ สูงกว่าชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 นั้น ปรากฏว่ามีจำนวนน้อยและใกล้เคียงกัน คือ มีเพียงจำนวน 6 คน และ 5 คน คิดเป็นร้อยละ 6.0 และ 5.0 ตามลำดับ เท่านั้น

ตารางที่ 9 ระดับการศึกษาของกลุ่มสมรสของพนักงานหญิงที่ตอบแบบสอบถาม

ระดับการศึกษาของกลุ่มสมรสของพนักงานหญิง	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ประถมศึกษาปีที่ 1 - 4	4	4.0
ประถมศึกษาปีที่ 5 - 6	35	35.0
มัธยมศึกษาปีที่ 1 - 3	36	36.0
สูงกว่ามัธยมศึกษาปีที่ 3	25	25.0
รวม	100	100.0

จากข้อมูลในตารางที่ 9 ปรากฏว่า คู่สมรสของพนักงานหญิงฝ่ายการผลิต ที่ตอบแบบสอบถามกลับมา ส่วนใหญ่เป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ซึ่งมีจำนวนมากถึง 36 คน คิดเป็น ร้อยละ 36.0 รองลงมา คือ สำเร็จการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งมีจำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 35.0 และสูงกว่าชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ซึ่งมีจำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 25.0 ส่วนผู้ที่สำเร็จการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 นั้น ปรากฏว่ามีจำนวนน้อยที่สุด คือ มีเพียง 4 คน คิดเป็นร้อยละ 4.0 เท่านั้น

ตารางที่ 10 สถานภาพทางสังคมของพนักงานหญิงที่ตอบแบบสอบถามเมื่อเปรียบเทียบกับสถานภาพทางสังคมของกลุ่มสมรส

สถานภาพทางสังคมของพนักงานหญิงเมื่อเปรียบเทียบกับสถานภาพทางสังคมของกลุ่มสมรส	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ระดับต่ำกว่าตนเอง	0	0.0
ระดับเดียวกัน	99	99.0
ระดับสูงกว่าตนเอง	1	1.0
รวม	100	100.0

จากข้อมูลในตารางที่ 10 พบว่า พนักงานหญิงฝ่ายการผลิตที่ตอบแบบสอบถามกลับมา ส่วนใหญ่จะมีสถานภาพหรือชนชั้นทางสังคมใกล้เคียงกับคู่สมรสซึ่งมีจำนวนมากถึง 99 คน คิดเป็นร้อยละ 99.0 สำหรับผู้ที่ คู่สมรสมีระดับสถานภาพทางสังคมสูงกว่านั้นมีเพียง 1 คน โดยคิดเป็นร้อยละ 1.0 เท่านั้น ส่วนผู้ที่คู่สมรสมีระดับสถานภาพทางสังคมต่ำกว่า ปรากฏว่าไม่มีแต่อย่างใด

4.2 ความคิดเห็นต่อปัจจัยต่างๆ ที่มีผลต่อการเลือกคู่ครองของพนักงานหญิงฝ่ายการผลิต

ในส่วนนี้ ผู้ศึกษาจะนำเสนอผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นเป็นต่อปัจจัยต่างๆ ที่มีผลต่อการเลือกคู่ครองของพนักงานหญิงฝ่ายการผลิตเป็นรายชื่อและในภาพรวม โดยสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์นั้น ได้แก่ ความถี่ (Frequency) ร้อยละ (%) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Std.)

ในส่วนของข้อคำถามซึ่งมีทั้งเชิงบวกและลบนั้น ผู้ศึกษาได้ปรับค่าคะแนนให้อยู่ในเชิงเดียวกัน (เชิงสอดคล้องตามทิศทางของสมมติฐาน) ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดความสะดวกและง่ายต่อการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

<u>ระดับคะแนนความคิดเห็นโดยเฉลี่ย</u>	<u>การแปลความหมาย</u>
1. <u>กรณีคำถามเชิงบวก</u>	
4.21 - 5.00	เห็นด้วยในระดับสูงมาก
3.41 - 4.20	เห็นด้วยในระดับสูง
2.61 - 3.40	เห็นด้วยปานกลาง
1.81 - 2.60	ไม่เห็นด้วยในระดับสูง
1.00 - 1.80	ไม่เห็นด้วยในระดับสูงมาก
2. <u>กรณีคำถามเชิงลบ</u>	
4.21 - 5.00	ไม่เห็นด้วยในระดับสูงมาก
3.41 - 4.20	ไม่เห็นด้วยในระดับสูง
2.61 - 3.40	เห็นด้วยปานกลาง
1.81 - 2.60	เห็นด้วยในระดับสูง
1.00 - 1.80	เห็นด้วยในระดับสูงมาก

ตารางที่ 11 ความคิดเห็นต่อปัจจัยด้านอายุกับการเลือกคู่ครอง ของพนักงานหญิงที่ตอบแบบสอบถาม

ข้อ	ข้อความเกี่ยวกับความคิดเห็นต่อตัวแปรด้านอายุกับการเลือกคู่ครองของพนักงานหญิง	ระดับคะแนนความคิดเห็น										X	Std.
		5		4		3		2		1			
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%		
1	ท่านคิดว่าการมีคู่ครองที่มีอายุมากจะมีความขัดแย้งน้อยกว่าเนื่องจากมีความเกรงใจกัน	12	12.0	41	41.0	26	26.0	10	10.0	11	11.0	3.33	1.16
2	ท่านคิดว่าการเลือกคู่ครองที่มีวัยต่างกันทำให้มีความมั่นคงทางเศรษฐกิจ	18	18.0	34	34.0	33	33.0	9	9.0	6	6.0	3.49	1.08
3	ท่านคิดว่าการมีคู่ครองที่มีวัยใกล้เคียงกันจะมีความเข้าใจกันมากกว่าคู่ครองวัยต่างกัน	11	11.0	47	47.0	25	25.0	9	9.0	8	8.0	3.44	1.07

ตารางที่ 11 (ต่อ)

ข้อ	ข้อความเกี่ยวกับความคิดเห็นต่อตัวแปรด้านอายุกับการเลือกคูครองของพนักงานหญิง	ระดับคะแนนความคิดเห็น										X	Std.
		5		4		3		2		1			
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%		
4	ท่านคิดว่าการมีคูครองที่มีวัยใกล้เคียงกัน จะช่วยลดความขัดแย้งและปัญหาระหว่างวัยได้	15	15.0	42	42.0	26	26.0	9	9.0	8	8.0	3.47	1.11
ระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยด้านอายุกับการเลือกคูครองโดยรวม												3.43	0.77

จากข้อมูลในตารางที่ 11 เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยเลขคณิตของคะแนนความคิดเห็นต่อปัจจัยด้านอายุกับการเลือกคูครองของพนักงานหญิงฝ่ายการผลิตแล้ว ปรากฏว่าในภาพรวมพนักงานหญิงเหล่านี้จะเห็นด้วยในระดับสูงกับการเลือกคูครองหรือคู่สมรสที่มีวัยใกล้เคียงกันมากกว่าการเลือกคู่สมรสหรือคูครองที่มีวัยแตกต่างกัน ทั้งนี้ สืบเกิดได้จากค่าเฉลี่ยคะแนนความคิดเห็นโดยรวม (Mean) ซึ่งมีค่าเท่ากับ 3.43 โดยมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Std.) เพียง 0.77 เท่านั้น

เมื่อพิจารณาในรายละเอียดตามประเด็นข้อคำถามแล้ว ปรากฏว่า พนักงานหญิงซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างเหล่านี้มีความคิดเห็นไปในทางเห็นด้วยในระดับสูงกับข้อความเชิงบวกที่ว่า “การมีคูครองที่มีวัยใกล้เคียงกันจะช่วยลดข้อขัดแย้งและปัญหาระหว่างวัยได้” และเห็นด้วยในระดับสูงกับข้อความที่ว่า “การมีคูครองที่มีวัยใกล้เคียงกันจะมี ความเข้าใจกันมากกว่าการมีคูครองที่มีวัยต่างกัน” โดยสังเกตได้จากค่าเฉลี่ยคะแนนความคิดเห็นซึ่งมีค่าอยู่ในเกณฑ์สูง คือ 3.47 และ 3.44 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Std.) เท่ากับ 1.11 และ 1.07 ตามลำดับ

สำหรับข้อความเชิงลบที่เหลืออีก 2 ข้อ นั้น พนักงานหญิงเหล่านี้ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นไปในทางไม่เห็นด้วยในระดับสูงกับข้อความที่ว่า “การเลือกคู่ครองที่มีวัยต่างกันทำให้มีความมั่นคงทางเศรษฐกิจ” โดยมีค่าเฉลี่ยคะแนนความคิดเห็นในเชิงตรงกันข้ามกับข้อความนี้เท่ากับ 3.49 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.08 และไม่เห็นด้วยในระดับปานกลางกับข้อความที่ว่า “การเลือกคู่ครองที่มีอายุมากจะมีความขัดแย้งน้อยกว่าเนื่องจากมีความเกรงใจกัน” โดยมีค่าเฉลี่ยคะแนนความคิดเห็นในทางตรงกันข้ามกับข้อความนี้เท่ากับ 3.33 และมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.16 เท่านั้น

อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาในภาพรวมแล้ว จะเห็นได้ว่า ส่วนใหญ่พนักงานหญิงเหล่านี้ มีความคิดเห็นไปในทางเห็นด้วยในระดับสูงกับการเลือกคู่ครองที่มีอายุใกล้เคียงกันมากกว่าที่จะเลือกคู่ครองที่มีอายุแตกต่างกัน

ตารางที่ 12 ความคิดเห็นต่อปัจจัยด้านรายได้กับการเลือกคู่ครองของพนักงานหญิงที่ตอบแบบสอบถาม

ข้อ	ข้อความเกี่ยวกับความคิดเห็นต่อตัวแปรด้านรายได้กับการเลือกคู่ครองของพนักงานหญิง	ระดับคะแนนความคิดเห็น										X	Std.
		5		4		3		2		1			
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%		
5	ท่านคิดว่าการมีคู่ครองที่มีรายได้มากกว่าท่านจะส่งผลให้ครอบครัวมีความมั่นคงทางเศรษฐกิจ	17	17.0	54	54.0	24	24.0	3	3.0	2	2.0	3.81	0.83

ตารางที่ 12 (ต่อ)

ข้อ	ข้อความเกี่ยวกับความคิดเห็น ต่อตัวแปรด้าน รายได้กับการ เลือกคู่อุปการของ พนักงานหญิง	ระดับคะแนนความคิดเห็น										X	Std.
		5		4		3		2		1			
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%		
6	ท่านคิดว่าการเลือกคู่อุปการที่มีวัยต่างกัน ทำให้มีความมั่นคงทางเศรษฐกิจ	16	16.0	26	26.0	42	42.0	12	12.0	4	4.0	3.38	1.02
7	ท่านคิดว่าการมีคู่อุปการที่มีวัยใกล้เคียงกัน จะมีความเข้าใจกันมากกว่าการมีคู่อุปการที่มีวัยต่างกัน	17	17.0	27	27.0	16	16.0	34	34.0	6	6.0	3.15	1.23
ระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยด้านรายได้กับการเลือกคู่อุปการโดยรวม												3.44	0.73

จากข้อมูลในตารางที่ 12 เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยเลขคณิตของคะแนนความคิดเห็นต่อปัจจัยด้านรายได้กับการเลือกคู่อุปการของพนักงานหญิงฝ่ายการผลิตแล้ว ปรากฏว่าส่วนใหญ่ พนักงานหญิงเหล่านี้จะเห็นด้วยในระดับสูงกับการเลือกคู่อุปการหรือคู่สมรสที่มีรายได้มากกว่าตนเองมากกว่าการเลือก คู่สมรสหรือคู่อุปการที่มีรายได้น้อยกว่าตนเอง โดยสังเกตได้จากค่าเฉลี่ยคะแนนความคิดเห็นโดยรวม (Mean) ซึ่งมีค่าเท่ากับ 3.44 โดยมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Std.) เพียง 0.73 เท่านั้น

เมื่อพิจารณาในรายละเอียดตามประเด็นข้อความแล้ว ปรากฏว่า พนักงานหญิงซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างเหล่านี้มีความคิดเห็นไปในทางเห็นด้วยในระดับสูงกับข้อความเชิงบวกที่

ว่า “การมีคู่ครองที่มีรายได้มากกว่าจะส่งผลให้ครอบครัวมีความมั่นคงทางเศรษฐกิจ” โดยมีค่าเฉลี่ยคะแนนความคิดเห็นถึง 3.81 มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน(Std.) เพียง 0.83 และเห็นด้วยในระดับปานกลางกับข้อความที่ว่า “ท่านให้ความสำคัญกับการเลือกคู่ครองที่มีรายได้มากกว่าท่านเพราะสามารถเลี้ยงดูครอบครัวได้ดี” โดยมีค่าเฉลี่ยคะแนนความคิดเห็นเท่ากับ 3.38 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Std.) เท่ากับ 1.02 กรณีข้อคำถามเชิงลบที่เหลืออีก 1 ข้อ คือ “ท่านคิดว่ารายได้ของคู่สมรสไม่มีอิทธิพลต่อการเลือกคู่ครองของท่าน” นั้น ปรากฏว่า พนักงานหญิงเหล่านี้ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นไปในทางไม่เห็นด้วยในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยคะแนนความคิดเห็นในเชิงตรงกันข้ามกับข้อความนี้เท่ากับ 3.15 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.28

อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาในภาพรวมแล้ว จะเห็นได้ว่า ส่วนใหญ่พนักงานหญิงเหล่านี้ มีความคิดเห็นไปในทางเห็นด้วยในระดับสูงกับการเลือกคู่ครองที่มีรายได้มากกว่าตนเองมากกว่าการเลือกคู่ครองที่มีรายได้น้อยกว่าตนเอง

ตารางที่ 13 ความคิดเห็นต่อปัจจัยด้านความใกล้ชิดกับการเลือกคู่ครองของพนักงานหญิงที่ตอบแบบสอบถาม

ข้อ	ข้อ ค า ถ ำ ม เกี่ยวกับความคิดเห็นต่อตัวแปรด้านความใกล้ชิดกับการเลือกคู่ครองของพนักงานหญิง	ระดับคะแนนความคิดเห็น										X	Std.
		5		4		3		2		1			
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%		
8	ท่านเลือกคู่ครองที่มีบ้านใกล้กันมากกว่าคนที่ไม่มีบ้านใกล้กับท่าน	6	6.0	19	19.0	20	20.0	41	41.0	14	14.0	2.62	0.98

ตารางที่ 13 (ต่อ)

ข้อ	ข้อความเกี่ยวกับความคิดเห็นต่อตัวแปรด้านความใกล้ชิดกับการเลือกคู่ครองของพนักงานหญิง	ระดับคะแนนความคิดเห็น										X	Std.
		5		4		3		2		1			
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%		
9	ท่านพอใจเลือกคู่สมรสที่อยู่คนละระแวกบ้านเพราะไม่มีโอกาสเห็นข้อบกพร่องส่วนตัวของท่าน	19	19.0	43	43.0	30	30.0	7	7.0	1	1.0	3.72	0.89
10	ท่านพอใจเลือกคู่สมรสที่มีที่ทำงานอยู่คนละแห่งกับท่านเพื่อหลีกเลี่ยงความจำเจ	6	6.0	51	51.0	19	19.0	16	16.0	8	8.0	3.31	0.78
11	ท่านคิดว่าคนที่มีการบ้านอยู่ใกล้กันมีโอกาสแต่งงานกัน	2	2.0	20	20.0	38	38.0	29	29.0	11	11.0	2.73	0.97

ตารางที่ 13 (ต่อ)

ข้อ	ข้อความเกี่ยวกับความคิดเห็นต่อตัวแปรด้านความใกล้ชิดกับการเลือกคู่ครองของพนักงานหญิง	ระดับคะแนนความคิดเห็น										X	Std.
		5		4		3		2		1			
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%		
12	การรู้จักคุ้นเคยมาตั้งแต่วัยเด็กเป็นส่วนหนึ่งที่มีโอกาสทำให้ท่านตัดสินใจสมรส	2	2.0	6	6.0	37	37.0	38	38.0	17	17.0	2.69	3.09
ระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยด้านความใกล้ชิดกับการเลือกคู่ครองโดยรวม												3.01	0.89

จากข้อมูลในตารางที่ 13 เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยเลขคณิตของคะแนนความคิดเห็นต่อปัจจัยด้านความใกล้ชิดกับการเลือกคู่ครองของพนักงานหญิงฝ่ายการผลิตแล้ว ปรากฏว่าในภาพรวม พนักงานหญิงเหล่านี้มีความคิดเห็นในทางเห็นด้วยในระดับปานกลางกับการเลือกคู่ครองหรือคู่สมรสที่มีความใกล้ชิดกันมากกว่าเลือกคู่สมรสที่อยู่ห่างกัน โดยสังเกตได้จากค่าเฉลี่ยคะแนนความคิดเห็นโดยรวม (Mean) ซึ่งมีค่าเท่ากับ 3.01 ซึ่งจัดอยู่ในเกณฑ์เห็นด้วยปานกลาง โดยมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Std.) เพียง 0.89 เท่านั้น

เมื่อพิจารณาในรายละเอียดตามประเด็นข้อความแล้ว ปรากฏว่า พนักงานหญิงซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างเหล่านี้มีความคิดเห็นไปในทางเห็นด้วยในระดับปานกลางกับข้อความเชิงบวกที่ว่า “ท่านคิดว่าคนที่บ้านอยู่ใกล้กันมีโอกาสแต่งงานกัน” และ ข้อความที่ว่า “การรู้จักคุ้นเคยกันมาตั้งแต่วัยเด็กเป็นส่วนหนึ่งที่มีโอกาสทำให้ท่านตัดสินใจสมรส” รวมทั้งข้อความที่ว่า “ท่านเลือกคู่ครองที่มีบ้านใกล้กันมากกว่าที่มีบ้านอยู่ไกลกันกับท่าน” โดยมีค่าเฉลี่ยคะแนนความคิดเห็นเท่ากับ 2.73 2.69 และ 2.62 ซึ่งมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Std.) เท่ากับ 0.97 1.09 และ 0.98 ตามลำดับ ส่วนข้อความที่เหลืออีก 2 ข้อ ซึ่งเป็นข้อความเชิงลบนั้น ปรากฏว่าพนักงานหญิงกลุ่มตัวอย่างนี้มีความคิดเห็นไปในทางไม่เห็นด้วยในระดับสูง

กับข้อความที่ว่า “ท่านพอใจเลือกคู่ครองที่อยู่คนละละแวกบ้านเพราะไม่มีโอกาสเห็นข้อบกพร่องส่วนตัวของท่าน” โดยมีค่าเฉลี่ยคะแนนความคิดเห็นไปทางตรงกันข้ามกับข้อความนี้เท่ากับ 3.72 ซึ่งมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Std.) เท่ากับ 0.89 และไม่เห็นด้วยในระดับปานกลางกับข้อความเชิงลบที่ว่า “ท่านพอใจเลือกคู่สมรสที่ทำงานอยู่คนละแห่งเพื่อหลีกเลี่ยงความจำเจ” โดยมีค่าเฉลี่ยคะแนนความคิดเห็นในเชิงตรงข้ามกับข้อความนี้เท่ากับ 3.31 ซึ่งมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Std.) เท่ากับ 0.78 และเมื่อพิจารณาในภาพรวมแล้ว จะเห็นได้ว่า ส่วนใหญ่พนักงานหญิงเหล่านี้ จะมีความคิดเห็นไปในทางเห็นด้วยในระดับปานกลางกับการเลือกคู่ครองที่อยู่ใกล้เคียงกันมากกว่าเลือกคู่ครองที่อยู่ห่างกัน

ตารางที่ 14 ความคิดเห็นต่อปัจจัยด้านการเลือกคู่ครองด้วยตนเองกับการเลือกคู่ครองของพนักงานหญิงที่ตอบแบบสอบถามเปรียบเทียบกับกรณีบิดามารดาเลือกให้

ข้อ	ข้อความเกี่ยวกับความคิดเห็นต่อตัวแปรด้านการเลือกคู่ครองด้วยตนเองเปรียบเทียบกับ การเลือกโดยบิดามารดาทำให้	ระดับคะแนนความคิดเห็น										X	Std.
		5		4		3		2		1			
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%		
13	การเลือกคู่ครองด้วยตนเองทำให้มีโอกาสเสี่ยงต่อการเลือกผิดสูงกว่าพ่อแม่ทำให้ เนื่องจากขาดประสบการณ์	11	11.0	22	22.0	42	42.0	22	22.0	3	3.0	3.16	0.99

ตารางที่ 14 (ต่อ)

ข้อ	ข้อความเกี่ยวกับความคิดเห็นต่อตัวแปรด้านการเลือกผู้ครองด้วยตนเองเปรียบเทียบกับทางเลือกโดยบิดามารดาหาให้	ระดับคะแนนความคิดเห็น										X	Std.
		5		4		3		2		1			
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%		
14	การเลือกผู้ครองโดยพ่อแม่หาให้ทำให้ลดอัตราเสี่ยงในการสมรสกับบุคคลที่ขาดความรับผิดชอบ	11	11.0	23	23.0	46	46.0	17	17.0	3	3.0	3.22	0.96
15	การเลือกผู้ครองที่พ่อแม่หาให้ทำให้ครอบครัวมีความมั่นคง	6	6.0	23	23.0	51	51.0	18	18.0	2	2.0	3.13	0.85
16	การเลือกผู้ครองโดยการพอใจของตนเองทำให้มีการศึกษาข้อดีข้อเสียของแต่ละฝ่าย	23	23.0	59	59.0	16	16.0	1	1.0	1	1.0	4.02	0.72
ความคิดเห็นต่อการเลือกผู้ครองด้วยตนเองเปรียบเทียบกับการที่บิดามารดาหาให้โดยรวม												3.38	0.63

จากข้อมูลในตารางที่ 14 เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยเลขคณิตของคะแนนความ คิดเห็น ต่อปัจจัยด้านการเลือกคู่ครองด้วยตนเองของพนักงานหญิงฝ่ายการผลิต เปรียบเทียบกับการที่ บิดามารดาหาให้แล้ว ปรากฏว่าในภาพรวม พนักงานหญิงเหล่านี้มีความคิดเห็นในทางเห็น ด้วยในระดับปานกลางกับการเลือกคู่ครองหรือคู่สมรสด้วยตนเองมากกว่าบิดามารดาเลือกให้ โดยสังเกตได้จากค่าเฉลี่ยคะแนนความคิดเห็นโดยรวม (Mean) ซึ่งมีค่าเท่ากับ 3.38 โดยมีค่า เบี่ยงเบนมาตรฐาน (Std.) เพียง 0.63 เท่านั้น

เมื่อพิจารณาในรายละเอียดตามประเด็นข้อคำถามแล้ว ปรากฏว่า พนักงานหญิง ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างเหล่านี้มีความคิดเห็นไปในทางเห็นด้วยในระดับสูงกับข้อความเชิงบวกที่ ว่า “การเลือกคู่ครองโดยการพอใจของตนเองทำให้มีการศึกษาข้อดีข้อเสียของแต่ละฝ่าย” โดย มีค่าเฉลี่ยคะแนนความคิดเห็นเท่ากับ 4.02 โดยมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.72 ส่วนข้อค้ ามที่เหลือซึ่งเป็นข้อคำถามเชิงลบทั้งหมด อันได้แก่ ข้อความที่ว่า “การเลือกคู่ครองโดยพ่ อแม่เลือกให้ทำให้ลดอัตราเสี่ยงในการสมรสกับบุคคลที่ขาดความรับผิดชอบ” และข้อความที่ ว่า “การเลือกคู่ครองโดยตนเองทำให้มีโอกาสเสี่ยงต่อการเลือกคู่ครองผิดสูงกว่าพ่อแม่เลือก ให้เนื่องจากขาดประสบการณ์” รวมทั้งข้อความที่ว่า “การเลือกคู่ครองที่พ่อแม่เลือกให้ทำให้ ครอบครัวยังมีความมั่นคง” นั้น ปรากฏว่าพนักงานหญิงเหล่านี้มีความคิดเห็นไปในทางไม่เห็น ด้วยในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยคะแนนความคิดเห็นในทางตรงข้ามกับข้อความเชิงลบ เหล่านี้เท่ากับ 3.22 3.16 และ 3.13 และมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Std.) เท่ากับ 0.96 0.99 และ 0.85 ตามลำดับ แสดงให้เห็นว่า พนักงานหญิงกลุ่มตัวอย่างนี้ จะเลือกคู่ครองด้วยตนเองมาก กว่า การเลือกคู่ครองโดยบิดามารดาเลือกให้อยู่ในระดับปานกลาง

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 15 ความคิดเห็นต่อปัจจัยด้านการเลือกคู่ครองโดยเพื่อนเลือกให้เปรียบเทียบกับ การเลือกคู่ครองด้วยตนเองของพนักงานหญิงที่ตอบแบบสอบถาม

ข้อ	ข้อความเกี่ยวกับความคิดเห็นต่อตัวแปรด้านการเลือกคู่ครองโดยเพื่อนเลือกให้เปรียบเทียบกับ การเลือกด้วยตนเอง	ระดับคะแนนความคิดเห็น										X	Std.
		5		4		3		2		1			
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%		
17	ท่านรู้จักและคบหากับคู่ครองของท่านเองโดยไม่มีใครแนะนำ	16	16.0	36	36.0	9	9.0	12	12.0	27	27.0	3.02	0.49
18	ท่านเลือกคู่ครองด้วยตนเองมากกว่าเพื่อนเลือกให้	1	1.0	9	9.0	23	23.0	48	48.0	19	19.0	2.25	0.90
19	ท่านเลือกคู่ครองโดยเพื่อนเลือกให้มากกว่าเลือกคู่ครองด้วยตนเองเพราะท่านคิดว่าเพื่อนจะแนะนำคู่ครองที่เหมาะสมกับท่าน ทั้งรูปร่าง หน้าตา	1	1.0	2	2.0	21	21.0	47	47.0	29	29.0	1.99	0.82
ระดับความคิดเห็นด้านการเลือกคู่ครองโดยเพื่อนเลือกให้เปรียบเทียบกับ การเลือกด้วยตนเองโดยรวม												2.42	0.45

จากข้อมูลในตารางที่ 15 เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยเลขคณิตของคะแนนความ คิดเห็น ต่อปัจจัยด้านการเลือกคู่ครองโดยการแนะนำของเพื่อนของพนักงานหญิงฝ่ายการผลิต เปรียบ เทียบกับการเลือกคู่ครอง โดยตนเองแล้ว ปรากฏว่าในภาพรวม พนักงานหญิงเหล่านี้มีความคิด เห็นในทางเห็นด้วยในระดับต่ำกับการเลือกคู่ครองหรือคู่สมรส โดยเพื่อนเลือกให้มากกว่า เลือกด้วยตนเอง โดยสังเกตเห็นได้จากค่าเฉลี่ยคะแนนความคิดเห็นโดยรวม (Mean) ซึ่งมีค่า เท่ากับ 2.42 โดยมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Std.) เพียง 0.45 เท่านั้น

เมื่อพิจารณาในรายละเอียดตามประเด็นข้อคำถามแล้ว ปรากฏว่า พนักงานหญิง ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างเหล่านี้มีความคิดเห็นไปในทางเห็นด้วยในระดับปานกลางกับข้อความเชิง บวกที่ว่า “ท่านรู้จักและคบหากับคู่ครองของท่านเองโดยไม่มีใครแนะนำ” โดยมีค่าเฉลี่ย คะแนนความคิดเห็นในทางเห็นด้วยกับข้อความนี้เท่ากับ 3.02 โดยมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Std.) เท่ากับ 0.49 และมีความคิดเห็นไปในทางเห็นด้วยในระดับต่ำกับข้อความที่ว่า “ท่าน เลือกคู่ครองโดยเพื่อนเลือกให้มากกว่าเลือกคู่ครองด้วยตนเอง เพราะท่านคิดว่าเพื่อนจะแนะนำ คู่ครองที่เหมาะสมกับท่านทั้งรูปร่างหน้าตา” โดยมีค่าเฉลี่ยคะแนนความคิดเห็นเท่ากับ 1.99 และมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.82 ส่วน ข้อคำถามที่เหลืออีก 1 ข้อซึ่งเป็นข้อค้ ามเชิงลบที่ว่า “ท่านเลือกคู่ครองด้วยตนเองมากกว่าเพื่อนเลือกให้ เนื่องจากท่านเชื่อว่าการ เลือกคู่ครองด้วยตนเองนั้น จะได้คู่ครองที่เข้าใจกันมากกว่าเพื่อนเลือกให้” นั้น ปรากฏว่า พนักงานหญิงเหล่านี้มีความคิดเห็นไปในทางไม่เห็นด้วยในระดับสูง โดยมีค่าเฉลี่ยคะแนน ความคิดเห็นในทางตรงข้ามกับข้อความเชิงลบเหล่านี้เท่ากับ 2.25 และมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Std.) เท่ากับ 0.90 แสดงให้เห็นว่า พนักงานหญิงกลุ่มตัวอย่างนี้ เลือกคู่ครองโดยเพื่อนเลือก ให้มากกว่าเลือก คู่ครองด้วยตนเองอยู่ในระดับต่ำ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 16 ความคิดเห็นต่อปัจจัยด้านการเลือกคู่ครองโดยเพื่อนเลือกให้เปรียบเทียบกับ
การเลือกคู่ครองโดยบิดามารดาเลือกให้ของพนักงานหญิงที่ตอบแบบสอบถาม

ข้อ	คำถามเกี่ยวกับ การเลือกคู่ครอง โดยเพื่อนเลือก ให้เปรียบเทียบกับ การเลือกโดย บิดามารดาให้	ระดับคะแนนความคิดเห็น										X	Std.
		5		4		3		2		1			
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%		
20	ท่านคิดว่าการเลือกคู่ครองโดยเพื่อนเลือกให้ นั้นจะได้คู่สมรสที่ถูกต้องมากกว่าพ่อแม่จัดหาให้ เนื่องจากเพื่อนเป็นวัยใกล้เคียงกับท่าน และรู้จักท่านมากกว่าพ่อแม่หาให้	2	2.0	24	24.0	28	28.0	29	29.0	17	17.0	2.65	0.98
21	ท่านคิดว่าการเลือกคู่ครองโดยพ่อแม่หาให้ดีกว่าเพื่อนเลือกให้ เนื่องจากพ่อแม่มีประสบการณ์มากกว่าและมองการณ์ไกลมากกว่าเพื่อน	1	1.0	18	18.0	44	44.0	34	34.0	3	3.0	2.80	0.80

ตารางที่ 16 (ต่อ)

ข้อ	คำถามเกี่ยวกับ การเลือกคู่ครอง โดยเพื่อนเลือก ให้เปรียบเทียบ กับการเลือกโดย บิดามารดาให้	ระดับคะแนนความคิดเห็น										X	Std.
		5		4		3		2		1			
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%		
22	ท่านเลือกคู่ครอง โดยเพื่อนเลือก ให้มากกว่าเลือกคู่ ครองโดยพ่อแม่ หาให้เพราะเชื่อ ว่าคู่ครองที่มา จากเพื่อนเลือกให้ จะสามารถเข้ากับ เพื่อน ๆ และ สังคมของท่านได้ มากกว่าการเลือก คู่ครองที่พ่อแม่ หาให้	-	-	8	8.0	44	44.0	33	33.0	15	15.0	2.45	0.85

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 16 (ต่อ)

ข้อ	คำถามเกี่ยวกับ การเลือกคู่ครอง โดยเพื่อนเลือก ให้เปรียบเทียบกับ การเลือกโดย บิดามารดาให้	ระดับคะแนนความคิดเห็น										X	Std.
		5		4		3		2		1			
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%		
23	ท่านคิดว่าการ เลือกคู่ครองโดย เพื่อนเลือกให้มี โอกาสเสี่ยงต่อ การเลือกคู่ครอง สูงกว่าพ่อแม่หา ให้เนื่องจากเพื่อน มีประสบการณ์ ไม่เท่ากับพ่อแม่	8	8.0	18	18.0	47	47.0	25	25.0	2	2.0	3.05	0.91
ระดับความคิดเห็นด้านการเลือกคู่ครองโดยเพื่อนเลือกให้ เปรียบเทียบกับเลือกโดยบิดามารดาให้โดยรวม												2.73	0.57

จากข้อมูลในตารางที่ 16 เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยเลขคณิตของคะแนนความคิดเห็น ต่อปัจจัยด้านการเลือกคู่ครองโดยเพื่อนเลือกให้ของพนักงานหญิงฝ่ายการผลิตเปรียบเทียบกับ การเลือกคู่ครองโดยบิดามารดาให้แล้ว ปรากฏว่าในภาพรวม พนักงานหญิงเหล่านี้มีความ คิดเห็นในทางเห็นด้วยในระดับปานกลางกับการเลือกคู่ครองหรือคู่สมรสโดยเพื่อนเลือกให้ มากกว่าเลือกโดยบิดามารดาให้โดยสังเกตเห็นได้จากค่าเฉลี่ยคะแนนความคิดเห็นโดยรวม (Mean) ซึ่งมีค่าเท่ากับ 2.73 โดยมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Std.) เพียง 0.57 เท่านั้น

เมื่อพิจารณาในรายละเอียดตามประเด็นข้อคำถามแล้ว ปรากฏว่า พนักงานหญิง ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างเหล่านี้มีความคิดเห็นไปในทางเห็นด้วยในระดับปานกลางกับข้อความเชิง บวกที่ว่า “ท่านคิดว่าการเลือกคู่ครองโดยเพื่อนเลือกให้จะได้คู่สมรสที่ถูกต้องมากกว่าพ่อแม่จัด หาให้เนื่องจากเพื่อนเป็นวัยใกล้เคียงกันกับท่านและรู้จักท่านมากกว่าพ่อแม่หาให้” โดยมีค่า

เฉลี่ยคะแนนความคิดเห็นในทางเห็นด้วยกับข้อความนี้เท่ากับ 2.65 โดยมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Std.) เท่ากับ 0.98 และมีความคิดเห็นไปในทาง เห็นด้วยในระดับต่ำกับข้อความที่ว่า “ท่านเลือกคู่ครองโดยเพื่อนเลือกให้มากกว่าเลือกคู่ครองโดยพ่อแม่หาให้ เพราะเชื่อว่าคู่ครองที่มาจากคำแนะนำของเพื่อนนั้นจะสามารถเข้ากับเพื่อนๆ และสังคมของท่านได้มากกว่าการเลือกคู่ครองที่พ่อแม่หาให้” โดยมีค่าเฉลี่ยคะแนนความคิดเห็นเท่ากับ 2.45 และมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.85 ส่วนข้อคำถามที่เหลืออีก 2 ข้อซึ่งเป็นข้อคำถามเชิงลบทั้งหมดที่ว่า “ท่านคิดว่าการเลือกคู่ครองโดยเพื่อนเลือกให้มีโอกาสเสี่ยงต่อการเลือกคู่ครองสูงมากกว่าพ่อแม่หาให้ เนื่องจากเพื่อนมีประสบการณ์ที่ไม่เท่ากับพ่อแม่” และข้อความที่ว่า “ท่านคิดว่าการเลือกคู่ครองโดยพ่อแม่หาให้ดีกว่าเพื่อนเลือกให้เนื่องจากพ่อแม่มีประสบการณ์มากกว่าและมองการไกลมากกว่าเพื่อน” นั้น ปรากฏว่าพนักงานหญิงเหล่านี้มีความคิดเห็นไปในทางไม่เห็นด้วยปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยคะแนนความคิดเห็นในทางตรงข้ามกับข้อความเชิงลบเหล่านี้เท่ากับ 3.05 และ 2.80 โดยมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Std.) เท่ากับ 0.91 และ 0.80 ตามลำดับ แสดงให้เห็นว่า พนักงานหญิงกลุ่มตัวอย่างนี้ จะเลือกคู่ครองโดยเพื่อนเลือกให้มากกว่าเลือกคู่ครองโดยบิดามารดาหาให้อยู่ในระดับต่ำ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 17 ความคิดเห็นต่อปัจจัยด้านการศึกษากับการเลือกคู่ครองของพนักงานหญิงที่ตอบแบบสอบถาม

ข้อ	คำถามเกี่ยวกับความคิดเห็นต่อตัวแปรด้านการศึกษากับเลือกคู่ครอง	ระดับคะแนนความคิดเห็น										X	Std.
		5		4		3		2		1			
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%		
24	การเลือกคู่ครองที่มีระดับการศึกษาสูงกว่า ทำให้มีปัญหาช่องว่างระหว่างความคิดเห็นน้อยลง	10	10.0	19	19.0	33	33.0	34	34.0	4	4.0	2.97	0.05
25	ท่านเลือกคู่ครองที่มีการศึกษาดำกว่าท่านเพราะทำให้ปกครองได้ง่าย	48	48.0	45	45.0	6	6.0	1	1.0	-	-	4.40	0.65
26	ท่านเลือกคู่ครองที่มีการศึกษาสูงกว่าท่านเพราะท่านคิดว่ากรณีคู่ครองที่มีการศึกษาสูงกว่าท่านจะเป็นผู้นำครอบครัวที่ดีได้	6	6.0	31	31.0	49	49.0	12	12.0	2	2.0	3.27	0.83
ระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยด้านการศึกษากับการเลือกคู่ครองโดยรวม												3.54	0.58

จากข้อมูลในตารางที่ 17 เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยเลขคณิตของคะแนนความ คิดเห็น ต่อปัจจัยด้านการศึกษากับการเลือกคูครองของพนักงานหญิงฝ่ายการผลิต แล้ว ปรากฏว่าใน ภาพรวม พนักงานหญิงเหล่านี้มีความคิดเห็นในทางเห็นด้วยในระดับสูงกับการเลือกคูครอง หรือคู่สมรสที่มีการศึกษาสูงกว่ามากกว่าที่มีการศึกษาน้อยกว่า โดยสังเกตเห็นได้จากค่าเฉลี่ย คะแนนความ คิดเห็น โดยรวม (Mean) ซึ่งมีค่าเท่ากับ 3.54 โดยมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Std.) เพียง 0.58 เท่านั้น

เมื่อพิจารณาในรายละเอียดตามประเด็นข้อคำถามแล้ว ปรากฏว่า พนักงานหญิง ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างเหล่านี้มีความคิดเห็นไปในทางเห็นด้วยในระดับปานกลางกับข้อความเชิง บวกที่ว่า “ท่านเลือกคูครองที่มีการศึกษาสูงกว่าเพราะท่านคิดว่าการมี คูครองที่มีการ ศึกษาสูงกว่าท่านจะเป็นผู้นำครอบครัวที่ดีได้” โดยมีค่าเฉลี่ยคะแนนความ คิดเห็นไปในทาง เห็นด้วยเท่ากับ 3.27 และมีความคิดเห็นด้วยกับข้อความที่ว่า “การเลือกคูครองที่มีการศึกษา ระดับสูงกว่าทำให้มีปัญหาช่องว่างระหว่างความคิดน้อยลง” โดยมีค่าเฉลี่ยคะแนนความ คิด เห็นไปในทางเห็นด้วยเท่ากับ 2.97 และมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.05 ส่วนข้อคำถามที่ เหลืออีก 1 ข้อซึ่งเป็นข้อคำถามเชิงลบที่ว่า “ท่านพอใจเลือกคูครองที่มีการศึกษาน้อยกว่าท่าน เพราะทำให้ปกครองง่าย” นั้น ปรากฏว่าพนักงานหญิงเหล่านี้มีความคิดเห็นไปในทางไม่เห็น ด้วยอยู่ในเกณฑ์สูง โดยมีค่าเฉลี่ยคะแนนความ คิดเห็นในทางตรงข้ามกับข้อความเชิงลบนี้เท่า กับ 4.40 ซึ่งมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Std.) เท่ากับ 0.65 อย่างไรก็ตามโดยภาพรวมแล้ว ก็ ปรากฏว่าพนักงานหญิงกลุ่ม ตัวอย่างนี้เลือกคูครองที่มีการศึกษาสูงกว่าตนเองมากกว่า เลือกคูครองที่มีการศึกษาต่ำกว่าตนเองอยู่ในระดับสูง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.54 และส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.58

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 18 ความคิดเห็นต่อปัจจัยด้านชนชั้นกับการเลือกคู่ครองของพนักงานหญิงที่ตอบแบบสอบถาม

ข้อ	ข้อความเกี่ยวกับความคิดเห็นต่อตัวแปรด้านการศึกษากับเลือกคู่ครอง	ระดับคะแนนความคิดเห็น										X	Std.
		5		4		3		2		1			
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%		
27	ท่านเลือกคู่ครองที่มีฐานะทางเศรษฐกิจในระดับเดียวกันหรือใกล้เคียงกัน ทำให้ลดความแตกต่างในการดำเนินชีวิต	9	9.0	38	38.0	45	45.0	5	5.0	3	3.0	3.45	0.85
28	ท่านเลือกคู่ครองโดยพิจารณาความเหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่การงานของคู่ครอง	4	4.0	21	21.0	38	38.0	23	23.0	14	14.0	2.78	0.56
29	ท่านคิดว่าการมีคู่ครองที่มีฐานะต่างกัน จะทำให้เกิดปัญหาในชีวิตคู่ได้ เนื่องจากถ้ามีฐานะต่างกัน มุมมองและการดำเนินชีวิตก็แตกต่างกันด้วย	8	8.0	50	50.0	24	24.0	12	12.0	6	6.0	3.42	1.01

ตารางที่ 18 (ต่อ)

ข้อ	ข้อความเกี่ยวกับความคิดเห็นต่อตัวแปรด้านการศึกษากับเลือกคูครอง	ระดับคะแนนความคิดเห็น										X	Std.
		5		4		3		2		1			
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%		
30	ท่านคิดว่าการมีคูครองที่มีฐานะใกล้เคียงกันหรือระดับเดียวกันจะทำให้คูครองของท่านสามารถปรับตัวและดำเนินชีวิตร่วมกับครอบครัวของท่านได้ง่ายกว่าคูครองที่มีฐานะแตกต่างกัน	12	12.0	57	57.0	29	29.0	1	1.0	1	1.0	3.78	0.70
ระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยด้านชนชั้นกับการเลือกคูครองโดยรวม												3.35	0.66

จากข้อมูลในตารางที่ 18 เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยเลขคณิตของคะแนนความคิดเห็นต่อปัจจัยด้านชนชั้นกับการเลือกคูครองของพนักงานหญิงฝ่ายการผลิตแล้ว ปรากฏว่าในภาพรวม พนักงานหญิงเหล่านี้มีความคิดเห็นในทางเห็นด้วยในระดับปานกลางกับการเลือกคูครองหรือคู่สมรสที่มีชนชั้นเดียวกันมากกว่าการเลือกคูครองหรือคู่สมรสที่มีชนชั้นแตกต่างกัน โดยสังเกตเห็นได้จากค่าเฉลี่ยคะแนนความคิดเห็นโดยรวม (Mean) ซึ่งมีค่าเท่ากับ 3.35 โดยมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Std.) เพียง 0.66 เท่านั้น

เมื่อพิจารณาในรายละเอียดตามประเด็นข้อความซึ่งเป็นคำถามเชิงบวก ทั้งหมดแล้ว ปรากฏว่า พนักงานหญิงซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างเหล่านี้มีความคิดเห็นไปในทางเห็นด้วยในระดับสูงกับข้อความที่ว่า “ท่านคิดว่าการมีคูครองที่มีฐานะใกล้เคียงกันหรือระดับเดียวกันจะทำให้

คู่ครองของท่านสามารถปรับตัวและดำเนินชีวิตร่วมกับครอบครัวของท่านได้ง่ายกว่าคู่ครองที่มีฐานะแตกต่างกัน” โดยมีค่าเฉลี่ยคะแนนความคิดเห็นไปในทางเห็นด้วยเท่ากับ 3.78 มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเพียง 0.70 มีความคิดเห็นไปในทางเห็นด้วยในระดับสูงกับข้อความที่ว่า “ท่านเลือกคู่ครองที่มีฐานะทางเศรษฐกิจในระดับเดียวกันหรือใกล้เคียงกัน ทำให้ลดความแตกต่างในการดำเนินชีวิต” โดยมีค่าเฉลี่ยคะแนนความคิดเห็นเท่ากับ 3.45 มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.85 มีความคิดเห็นไปในทางเห็นด้วยในระดับสูงกับข้อความที่ว่า “ท่านคิดว่าการมีคู่ครองที่มีฐานะต่างกันจะทำให้เกิดปัญหาชีวิตคู่ได้เนื่องจากถ้ามีฐานะต่างกัน มุมมองและการดำเนินชีวิตก็แตกต่างกันไปด้วย” โดยมีค่าเฉลี่ยคะแนนความคิดเห็นไปในทางเห็นด้วยเท่ากับ 3.42 มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.01 แต่มีความคิดเห็นไปในทางเห็นด้วยในระดับปานกลางกับ ข้อความที่ว่า “ท่านเลือกคู่ครองโดยพิจารณาความเหมาะสมกับตำแหน่ง หน้าที่การงานของคู่ครอง” โดยมีค่าเฉลี่ยคะแนนความคิดเห็นไปในทางเห็นด้วยเท่ากับ 2.78 อย่างไรก็ตาม โดยภาพรวมแล้ว พนักงานหญิงกลุ่มตัวอย่างนี้มีความคิดเห็นไปในทางเห็นด้วยกับการเลือกคู่ครองที่มีชนชั้นเดียวกันมากกว่าชนชั้นต่างกันอยู่ในระดับ ปานกลาง

4.3 การทดสอบสมมติฐาน

ในส่วนนี้ ผู้ศึกษาจะนำเสนอผลการทดสอบสมมติฐานทั้ง 8 ข้อข้างต้น

<u>ระดับคะแนนความคิดเห็นด้วยตามสมมติฐาน</u>	<u>การแปลความหมาย</u>
คะแนนเฉลี่ย 1.00 - 3.00	เห็นด้วยน้อย
คะแนนเฉลี่ย 3.01 - 5.00	เห็นด้วยมาก

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สมมติฐานข้อที่ 1 “พนักงานหญิงจะเลือกคู่ครองที่มีอายุใกล้เคียงกันมากกว่าเลือกคู่ครองที่มีอายุต่างกัน” นั้น ผลการทดสอบสมมติฐาน ปรากฏรายละเอียดตามตารางที่ 19 พร้อมทั้งคำบรรยายประกอบตารางดังต่อไปนี้

ตารางที่ 19 เปรียบเทียบสัดส่วนระหว่างผู้ที่เห็นด้วยมากกับไม่เห็นด้วยน้อยตามสมมติฐานที่ว่าพนักงานหญิงกลุ่มตัวอย่างเลือกคู่ครองที่มีอายุใกล้เคียงกันมากกว่าอายุต่างกัน

	ความถี่ที่สังเกตได้	ความถี่ที่คาดหวัง	ความแตกต่าง
เห็นด้วยน้อย (คะแนนเฉลี่ย 1.00 - 3.00)	32	50.0	- 18.0
เห็นด้วยมาก (คะแนนเฉลี่ย 3.01 - 5.00)	68	50.0	18.0
รวม	100	100.0	

Chi-Square = 12.960 df = 1 Sig. = 0.000

จากข้อมูลในตารางที่ 19 จะเห็นว่า จำนวนหรือสัดส่วนของพนักงานหญิงที่เห็นด้วยกับประเด็นที่ว่า “พนักงานหญิงดังกล่าวเลือก คู่ครองที่มีอายุใกล้เคียงกันมากกว่าเลือกคู่ครองที่มีอายุต่างกัน” มีมากกว่าจำนวนหรือสัดส่วนของผู้ที่เห็นด้วยน้อย และความแตกต่างนี้ปรากฏว่ามีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.00 ซึ่งไม่เกินระดับ 0.05 ที่ผู้ศึกษากำหนดเอาไว้ ดังนั้น จึงยอมรับสมมติฐานข้อที่ 1 ที่ว่า “พนักงานหญิงเลือกคู่ครองที่มีอายุใกล้เคียงกันมากกว่าเลือกคู่ครองที่มีอายุต่างกัน”

ผลการศึกษาที่ยอมรับตามสมมติฐาน โดย U.S. Bureau of the Cencus, (1986 : 484) จากการวิเคราะห์สถิติที่เกี่ยวกับชีวิตสมรสแสดงให้เห็นความเหมือนกัน ปรากฏอยู่ระหว่างคู่สมรสในเรื่อง อายุ เชื้อชาติ ชนชั้น ศาสนา จากข้อมูลที่ศึกษาแสดงว่า อายุคู่สมรสจะห่างกันไม่เกิน 2 ปี และการศึกษาของ James W. Vander Zandon (1979 : 422) ได้ศึกษาเกี่ยวกับคุณลักษณะ เช่น อายุ เชื้อชาติ ศาสนา ทักษะ การศึกษา และเรื่องอื่นๆที่เกี่ยวข้องก็พบว่า ส่วนมากคนที่สมรสกันจะเลือกคนที่มิอะไรคล้ายๆกัน ศิริสุข ยืนหาญ (2534 : 49) ได้ศึกษา

แบบแผนเลือกคู่ครอง เฉพาะประชากรในกรุงเทพฯ พบว่า แบบแผนการเลือกคู่ครองของประชากรส่วนใหญ่จะเลือกบุคคลที่มีความคล้ายกันทางทัศนคติทางกายภาพ ทางอายุ เชื้อชาติ และทางศาสนา อัจฉรา ภาติกะวิวัฒน์ ได้ศึกษาการเลือกคู่ครองของข้าราชการกรุงเทพฯที่สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัย (2522 : 107) ผลการวิจัยสรุปได้ว่า ข้าราชการชายและหญิงส่วนใหญ่เลือกแต่งงานกับบุคคลที่มีคุณสมบัติเหมือนหรือใกล้เคียงกันในด้าน อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ สถานภาพทางเศรษฐกิจที่ดี และสังคมครอบครัว จันทน์ชนก สายสมบัติ ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อ การเลือกคู่ครองของนายทหาร สังกัด บก.ทหารสูงสุด (2541 : 90) ผลการศึกษาสรุปได้ว่า ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อ การเลือกคู่ครองคือ อายุ ศาสนา สถานภาพทางสังคม ความใกล้ชิด การเลือกคู่ครองด้วยตนเองและบุคลิกลักษณะ

สมมติฐานข้อที่ 2 “พนักงานหญิงเลือกคู่ครองที่มีรายได้มากกว่าตนเองมากกว่าเลือกคู่ครองที่มีรายได้น้อยกว่าตนเอง” นั้น ผลการทดสอบ ปรากฏรายละเอียดตามตารางที่ 20 พร้อมทั้งคำบรรยายประกอบตารางดังต่อไปนี้

ตารางที่ 20 เปรียบเทียบสัดส่วนระหว่างผู้ที่เห็นด้วยมากกับผู้เห็นด้วยน้อยตามสมมติฐานที่ว่าพนักงานหญิงกลุ่มตัวอย่างเลือกคู่ครองที่มีรายได้สูงกว่าตนเองมากกว่าเลือกคู่ครองที่มีรายได้น้อยกว่าตนเอง

	ความถี่ที่สังเกตได้	ความถี่ที่คาดหวัง	ความแตกต่าง
เห็นด้วยน้อย (คะแนนเฉลี่ย 1.00 - 3.00)	30	50.0	- 20.0
เห็นด้วยมาก (คะแนนเฉลี่ย 3.01 - 5.00)	70	50.0	20.0
รวม	100	100.0	

Chi-Square = 16.000 df = 1 Sig. = 0.000

จากข้อมูลในตารางที่ 20 จะเห็นว่า จำนวนหรือสัดส่วนของพนักงานหญิงที่เห็นด้วยมากกับประเด็นที่ว่า “พนักงานหญิงดังกล่าวเลือก คู่ครองที่มีรายได้สูงกว่าตนเองมากกว่าเลือกคู่ครองที่มีรายได้ต่ำกว่าตนเอง” มีมากกว่าจำนวนหรือสัดส่วนของผู้ที่เห็นด้วยน้อยและความมากกว่านี้ปรากฏว่ามีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.00 ซึ่งไม่เกินระดับ 0.05 ที่ผู้ศึกษากำหนดเอาไว้ ดังนั้น จึงยอมรับ สมมติฐานข้อที่ 2 ที่ว่า “พนักงานหญิงเลือกคู่ครองที่มีรายได้สูงกว่าตนเองมากกว่าเลือกคู่ครองที่มีรายได้ต่ำกว่าตนเอง”

ผลการศึกษาที่ยอมรับตามสมมติฐานโดย Garrett (1982 : 113) พบว่าการตัดสินใจเลือกคู่ครองของหนุ่มสาวเป็นการเลือกจากบุคคลที่เหมาะสม โดยเปรียบเทียบภูมิหลังที่คล้ายคลึงกัน เช่น ชนชั้นสังคม อายุ ศาสนา ขนินธุรา โภชนกกุล (2521 :20) ได้ศึกษา ทศนคติของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยต่อการเลือกคู่ครองและการวางแผนครอบครัว พบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นว่า คู่ครองควรมีความคล้ายคลึงกันในฐานะทางเศรษฐกิจ การศึกษาเป็นต้น อัจฉรา ภาคิกะวิวัฒน์ ได้ศึกษาการเลือกคู่ครองของข้าราชการกรุงเทพฯที่สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัย (2522 : 107) ผลการวิจัยสรุปได้ว่า ข้าราชการชายและหญิง ส่วนใหญ่เลือกแต่งงานกับบุคคลที่มีคุณสมบัติเหมือนหรือใกล้เคียงกันในด้าน อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ สถานภาพทางเศรษฐกิจที่ดี และสังคมครอบครัว Kennedy (1945 : 584) วิเคราะห์แบบแผนการแต่งงานจากทะเบียนสมรส ซึ่งส่วนใหญ่เป็นการแต่งงานกันภายในเขตเดียวกัน นอกจากนี้ยังมีปัจจัยอื่น คือ เชื้อชาติ ศาสนา สถานภาพทางเศรษฐกิจ และสังคม

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สมมติฐานข้อที่ 3 “พนักงานหญิงจะเลือกคู่ครองที่อยู่ใกล้กันมากกว่าเลือกคู่ครองที่อยู่ห่างกัน” นั้น ผลการทดสอบ ปรากฏรายละเอียดตามตารางที่ 21 พร้อมทั้งคำบรรยายประกอบตารางดังต่อไปนี้

ตารางที่ 21 เปรียบเทียบสัดส่วนระหว่างผู้ที่เห็นด้วยมากกับผู้เห็นด้วยน้อยตามสมมติฐานที่ว่าพนักงานหญิงกลุ่มตัวอย่างเลือกคู่ครองที่อยู่ใกล้กันมากกว่าอยู่ห่างกัน

	ความถี่ที่สังเกตได้	ความถี่ที่คาดหวัง	ความแตกต่าง
เห็นด้วยน้อย (คะแนนเฉลี่ย 1.00 - 3.00)	59	50.0	9.0
เห็นด้วยมาก (คะแนนเฉลี่ย 3.01 - 5.00)	41	50.0	-9.0
รวม	100	100.0	

Chi-Square = 3.240 df = 1 Sig. = 0.072

จากข้อมูลในตารางที่ 21 จะเห็นว่า จำนวนหรือสัดส่วนของพนักงานหญิง ที่เห็นด้วยมากกับประเด็นที่ว่า “พนักงานหญิงดังกล่าวเลือกคู่ครองที่อยู่ใกล้กันมากกว่าเลือกคู่ครองที่อยู่ห่างกัน” มีน้อยกว่าจำนวนหรือสัดส่วนของผู้ที่เห็นด้วยน้อย ซึ่งไม่เป็นไปตามทิศทางของสมมติฐานที่ตั้งไว้ ดังนั้น จึงปฏิเสธสมมติฐานข้อที่ 3 ที่ว่า “พนักงานหญิง เลือกคู่ครองที่อยู่ใกล้กันมากกว่าเลือกคู่ครองที่อยู่ห่างกัน” แสดงให้เห็นว่าการอยู่ใกล้ชิดกันหรือการมีความสนิทสนมกัน ไม่ได้ส่งผลให้พนักงานหญิงเหล่านี้ตัดสินใจสมรสเสมอไป

เนื่องจากพนักงานส่วนใหญ่ของบริษัทฯ จะเป็นพนักงานหญิง ส่วนพนักงานชายของบริษัทมีแค่ 4 คน ซึ่ง 3 คน ทำงานเป็นพนักงานส่งเอกสารและส่งของ อีก 1 คน เป็นหัวหน้าฝ่ายเครื่องจักร ทำให้โอกาสในการเลือกพนักงานชายในบริษัทฯ มาเป็นคู่ครองมีน้อยมาก พนักงานหญิงส่วนใหญ่จะได้คู่ครองจากการพบปะกันภายนอกมากกว่าการเจอกันภายในโรงงานดังเช่นโรงงานอื่น

สมมติฐานข้อที่ 4 “พนักงานหญิงจะเลือกคู่ครองด้วยตนเองมากกว่าเลือกคู่ครองโดยบิดามารดาเลือกให้” นั้น ผลการทดสอบ ปรากฏรายละเอียดตามตารางที่ 22 พร้อมทั้ง คำบรรยายประกอบตารางดังต่อไปนี้

ตารางที่ 22 เปรียบเทียบสัดส่วนระหว่างผู้ที่เห็นด้วยมากกับผู้เห็นด้วยน้อยตามสมมติฐานที่ว่าพนักงานหญิงกลุ่มตัวอย่างเลือกคู่ครองด้วยตนเองมากกว่าบิดามารดาเลือกให้

	ความถี่ที่สังเกตได้	ความถี่ที่คาดหวัง	ความแตกต่าง
เห็นด้วยน้อย (คะแนนเฉลี่ย 1.00 - 3.00)	32	50.0	-18.0
เห็นด้วยมาก (คะแนนเฉลี่ย 3.01 - 5.00)	68	50.0	18.0
รวม	100	100.0	

Chi-Square = 12.960 df = 1 Sig. = 0.000

จากข้อมูลในตารางที่ 22 จะเห็นว่า จำนวนหรือสัดส่วนของพนักงานหญิงที่เห็นด้วยมากกับประเด็นที่ว่า “พนักงานหญิงดังกล่าวเลือก คู่ครองด้วยตนเองมากกว่าเลือกคู่ครองโดยบิดามารดาหาให้” มีมากกว่าจำนวนหรือ สัดส่วนของผู้ที่เห็นด้วยน้อย และความมากกว่านี้ปรากฏว่ามีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.000 ซึ่งน้อยกว่าระดับ 0.05 ที่ผู้ศึกษากำหนดเอาไว้ ดังนั้น จึงยอมรับสมมติฐานข้อที่ 4 ที่ว่า “พนักงานหญิงเลือกคู่ครองด้วยตนเองมากกว่าเลือกคู่ครองโดยบิดามารดาหาให้” แสดงให้เห็นว่าผู้มีบทบาทในการตัดสินใจสมรสของพนักงานหญิงดังกล่าว คือ ตนเองเป็นสำคัญมากกว่าที่จะเป็นบิดาและ/หรือมารดา

ผลการศึกษาที่ยอมรับตามสมมติฐาน โดย พูนผล สุวรรณพัฒน์ (2516 : 97) ได้ศึกษาอิทธิพลของการศึกษาที่มีต่อการเปลี่ยนแปลง จารีตประเพณีเกี่ยวกับครอบครัวและการสมรสในเขตเทศบาลจังหวัดสุรินทร์ ผลการวิจัย พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาระดับอุดมศึกษา เห็นด้วยกับการเลือกคู่ครองของหนุ่มสาวด้วยตนเอง โดยคำนึงความรักเป็นสำคัญ รัชนีกร เศรษฐ์โง (2519) ได้ศึกษาพฤติกรรมและทัศนคติของนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

เกี่ยวกับการมีนัดกับเพื่อนต่างเพศ และการเลือกคู่ครอง พบว่า นิสิตส่วนใหญ่ปรารถนาที่จะเลือกคู่ครองด้วยตนเอง โดยอาศัยความรักเป็นพื้นฐาน Kenrick and Keefe (1990) ซึ่งให้เห็นความสัมพันธ์ของการหาคู่ครองของผู้ชายและผู้หญิงในสหรัฐอเมริกาและอินเดีย ว่า ผู้ชายและผู้หญิงส่วนใหญ่จะเลือกคู่ครองด้วยตนเองโดยใช้วิธีโฆษณา อุทิศ เซาวลิต (2521) ได้ศึกษา ทักษะคิดเกี่ยวกับการสมรสของนักศึกษาโรงเรียนสารพัดช่างในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ต้องการเลือกคู่ครองด้วยตนเอง โดยให้พ่อแม่ยอมรับด้วย

สมมติฐานข้อที่ 5 “พนักงานหญิงจะเลือกคู่ครองโดยเพื่อนเลือกให้มากกว่าเลือกคู่ครองด้วยตนเอง” นั้น ผลการทดสอบ ปรากฏรายละเอียดตามตารางที่ 23 พร้อมทั้งคำบรรยายประกอบตารางดังต่อไปนี้

ตารางที่ 23 เปรียบเทียบสัดส่วนระหว่างผู้ที่เห็นด้วยมากกับผู้เห็นด้วยน้อยตามสมมติฐานที่ว่าพนักงานหญิงกลุ่มตัวอย่างเลือกคู่ครองโดยเพื่อนเลือกให้มากกว่าเลือกด้วยตนเอง

	ความถี่ที่สังเกตได้	ความถี่ที่คาดหวัง	ความแตกต่าง
เห็นด้วยน้อย (คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 3.00)	98	50.0	48.0
เห็นด้วยมาก (คะแนนเฉลี่ย 3.01 – 5.00)	2	50.0	- 48.0
รวม	100	100.0	

Chi-Square = 92.160 df = 1 Sig. = 0.000

จากข้อมูลในตารางที่ 23 จะเห็นว่า จำนวนหรือสัดส่วนของพนักงานหญิง ที่เห็นด้วยมากกับประเด็นที่ว่า “พนักงานหญิงดังกล่าวเลือกคู่ครองโดยเพื่อนเลือกให้มากกว่าเลือกด้วยตนเอง” มีน้อยกว่าจำนวนหรือสัดส่วนของผู้ที่เห็นด้วยน้อย ซึ่งไม่เป็นไปตามทิศทางของสมมติฐานที่ตั้งไว้ ดังนั้น จึงปฏิเสธสมมติฐานข้อที่ 5 ที่ว่า “พนักงานหญิงเลือกคู่ครองโดยเพื่อนเลือกให้มากกว่าเลือกคู่ครองด้วยตนเอง” แสดงให้เห็นว่าผู้มีบทบาทในการตัดสินใจสมรสของพนักงานหญิงดังกล่าว คือ ตนเองเป็นสำคัญมากกว่าที่จะเป็นเพื่อน

พนักงานหญิงส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่า การเลือกคู่ครองนั้น ผู้ที่แต่งงานควร จะตัดสินใจด้วยตัวเอง เพราะคนที่แต่งงานคือตัวของเราเอง ไม่ใช่เพื่อน เพื่อนเป็นผู้แนะนำ ให้รู้จักกัน แต่การคบหากันภายหลังจากนั้น เพื่อนแทบจะไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับด้วยเลย

สมมติฐานข้อที่ 6 “พนักงานหญิงจะเลือกคู่ครองโดยเพื่อนเลือกให้มากกว่าเลือกคู่ครองโดย บิดามารดาเลือกให้” นั้น ผลการทดสอบ ปรากฏรายละเอียดตามตารางที่ 24 พร้อมทั้ง คำบรรยายประกอบตารางดังต่อไปนี้

ตารางที่ 24 เปรียบเทียบสัดส่วนระหว่างผู้ที่เห็นด้วยมากกับผู้เห็นด้วยน้อยตามสมมติ ฐานที่ว่าพนักงานหญิงกลุ่มตัวอย่างเลือกคู่ครองโดยเพื่อนเลือกให้มากกว่าบิดามารดาเลือกให้

	ความถี่ที่สังเกตได้	ความถี่ที่คาดหวัง	ความแตกต่าง
เห็นด้วยน้อย (คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 3.00)	76	50.0	26.0
เห็นด้วยมาก (คะแนนเฉลี่ย 3.01 – 5.00)	24	50.0	- 26.0
รวม	100	100.0	

Chi-Square = 27.040 df = 1 Sig. = 0.000

จากข้อมูลในตารางที่ 24 จะเห็นว่า จำนวนหรือสัดส่วนของพนักงานหญิงที่เห็น ด้วยมากกับประเด็นที่ว่า “พนักงานหญิงดังกล่าวเลือกคู่ครองโดยเพื่อนเลือกให้มากกว่าบิดา มารดาเลือกให้” มีน้อยกว่าจำนวนหรือ สัดส่วนของผู้ที่เห็นด้วยน้อย ซึ่งไม่เป็นไปตาม สมมติฐานการศึกษาที่ตั้งไว้ ดังนั้น จึงปฏิเสธสมมติฐานข้อที่ 6 ที่ว่า “พนักงานหญิงเลือก คู่ครองโดยเพื่อนเลือกให้มากกว่าโดยบิดามารดาเลือกให้” แสดงให้เห็นว่าระหว่างเพื่อนและ บิดามารดานั้น ผู้มีบทบาทในการตัดสินใจสมรสของพนักงานหญิงดังกล่าว คือ บิดามารดา มากกว่าที่จะเป็นเพื่อน

พนักงานหญิงส่วนใหญ่เห็นว่า ตามประเพณีของไทยนั้น ลูกๆ ย่อมต้องเคารพเชื่อฟังพ่อแม่ พ่อแม่ผ่านประสบการณ์มามากกว่าย่อมรู้ว่าสิ่งใดจะดีกับลูกหรือไม่ ดังนั้นถ้าพ่อแม่อยากให้แต่งงานกับใครก็จะต้องแต่งงานตามคำสั่งของท่าน เพราะถือว่าเป็นการทดแทนพระคุณอย่างหนึ่ง และไม่อยากให้พ่อแม่เสียใจด้วย ส่วนเพื่อนนั้น มีประสบการณ์ชีวิตน้อยกว่า และคงจะไม่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจที่จะแต่งงาน

สมมติฐานข้อที่ 7 “พนักงานหญิงจะเลือกคู่ครองที่มีการศึกษาสูงกว่าตนเองมากกว่าเลือกคู่ครองที่มีการศึกษาดูต่ำกว่าตนเอง” นั้น ผลการทดสอบ ปรากฏรายละเอียดตาม ตารางที่ 25 พร้อมทั้งคำบรรยายประกอบตารางดังต่อไปนี้

ตารางที่ 25 เปรียบเทียบสัดส่วนระหว่างผู้ที่เห็นด้วยมากกับผู้เห็นด้วยน้อยตามสมมติฐานที่ว่าพนักงานหญิงกลุ่มตัวอย่างเลือกคู่ครองที่มีการศึกษาสูงกว่าตนเองมากกว่าที่มีการศึกษาดูต่ำกว่าตนเอง

	ความถี่ที่สังเกตได้	ความถี่ที่คาดหวัง	ความแตกต่าง
เห็นด้วยน้อย (คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 3.00)	31	50.0	- 19.0
เห็นด้วยมาก (คะแนนเฉลี่ย 3.01 – 5.00)	69	50.0	19.0
รวม	100	100.0	

Chi-Square = 14.456 df = 1 Sig. = 0.000

จากข้อมูลในตารางที่ 25 จะเห็นว่า จำนวนหรือสัดส่วนของพนักงานหญิงที่เห็นด้วยมากกับประเด็นที่ว่า “พนักงานหญิงดังกล่าวเลือก คู่ครองที่มีการศึกษาสูงกว่าตนเองมากกว่าเลือกคู่ครองที่มีการศึกษาดูต่ำกว่าตนเอง” มีมากกว่าจำนวนหรือสัดส่วนของผู้ที่เห็นด้วยน้อย และความมากกว่านี้ปรากฏว่ามีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.000 ซึ่งน้อยกว่า 0.05 ที่ผู้ศึกษากำหนดเอาไว้ ดังนั้น จึงยอมรับสมมติฐานข้อที่ 7 “พนักงานหญิงฝ่ายการผลิตเลือกคู่ครองที่มีการศึกษาสูงกว่าตนเองมากกว่าเลือกคู่ครองที่มีการศึกษาดูต่ำกว่าตนเอง”

ขนิษฐา โพนนุกูล (2521 :20) ได้ศึกษา ทศนคติของนักศึกษาในมหาวิทยาลัย ต่อการเลือกคู่ครองและการวางแผนครอบครัว พบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นว่า คู่ครองควรมี ความคล้ายคลึงกันในฐานะทางเศรษฐกิจ การศึกษาเป็นต้น อัจฉรา ภาติกะวัยวัฒน์ ได้ศึกษา การเลือกคู่ครองของข้าราชการกรุงเทพฯที่สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัย (2522 : 107) ผล การวิจัยสรุปได้ว่า ข้าราชการชายและหญิง ส่วนใหญ่เลือกแต่งงานกับบุคคลที่มีคุณสมบัติ เหมือนหรือใกล้เคียงกันในด้าน อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ สถานภาพทางเศรษฐกิจที่ดี และ สังคมครอบครัว

4.4 สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน

ตารางที่ 26 สรุปผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานการศึกษา	ยอมรับ	ปฏิเสธ
1. พนักงานหญิงจะเลือกคู่ครองที่มีอายุใกล้เคียงกัน มากกว่าเลือกคู่ครองที่มีอายุต่างกัน	✓	
2. พนักงานหญิงจะเลือกคู่ครองที่มีรายได้มากกว่าตนเอง มากกว่าที่มีรายได้น้อยกว่าตนเอง	✓	
3. พนักงานหญิงจะเลือกคู่ครองที่อยู่ใกล้กัน มากกว่าเลือกคู่ครองที่อยู่ห่างกัน		✓
4. พนักงานหญิงจะเลือกคู่ครองด้วยตนเอง มากกว่าเลือกคู่ครองโดยบิดามารดาเลือกให้	✓	
5. พนักงานหญิงเลือกคู่ครองโดยเพื่อนเลือกให้ มากกว่าเลือกด้วยตนเอง		✓
6. พนักงานหญิงจะเลือกคู่ครองโดยเพื่อนเลือกให้ มากกว่าเลือกคู่ครองโดยบิดามารดาเลือกให้		✓
7. พนักงานหญิงจะเลือกคู่ครองที่มีการศึกษาสูงกว่าตนเอง มากกว่าเลือกคู่ครองที่มีการศึกษาต่ำกว่าตนเอง	✓	

4.5 การนำเสนอผลการสัมภาษณ์เชิงลึกเพื่อสนับสนุนข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม

ในส่วนนี้ ผู้ศึกษาจะได้นำเสนอผลการสัมภาษณ์เชิงลึกพนักงานหญิงฝ่ายการผลิต มาสนับสนุนข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามอีกส่วนหนึ่ง ทั้งนี้เนื่องจากการศึกษาด้วยการรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถามประกอบกับการรวบรวมจากวรรณกรรมและผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องเพียงเท่านั้นอาจนำมาซึ่งข้อมูลที่คลาดเคลื่อนได้ การสัมภาษณ์ดังกล่าวผู้ศึกษาได้ใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้างที่แน่นอน ผลการศึกษาปรากฏ ดังนี้

กรณีศึกษาที่ 1

ชื่อ	นางธิดา (นามสมมติ)
อายุ	21 ปี
ภูมิลำเนา	บุรีรัมย์
ปัจจุบัน	พักอยู่กับสามี และยังไม่เป็นบุตร

บุคลิกภาพของกรณีศึกษา

จากการพบปะพูดคุยและสังเกตของผู้วิจัย พบว่ากรณีศึกษานี้เป็นผู้ที่มีรูปร่างสูง ทำทางเป็นคนช่างพูด อารมณ์ดีเป็นมิตร มีมนุษยสัมพันธ์ดีเข้ากับผู้อื่นได้ง่าย และเป็นคนเปิดเผย การแต่งกายค่อนข้างเรียบง่าย ไม่พิถีพิถันนัก

ระยะเวลาในการศึกษา

ในกรณีศึกษานี้มีระยะเวลาในการศึกษาและรวบรวมข้อมูล โดยได้เริ่มดำเนินการตั้งแต่วันที่ 10 มกราคม พ.ศ. 2543 ถึง 22 กรกฎาคม พ.ศ. 2543 รวมเป็นระยะเวลาประมาณ 6 เดือน ซึ่งในการสัมภาษณ์กรณีศึกษานี้ ผู้วิจัยได้ทำการสัมภาษณ์ในทุกๆ เดือน เดือนละ 2 ครั้ง ครั้งละประมาณ 40 นาที รวมทั้งสิ้น 12 ครั้ง และเนื่องจากกรณีศึกษานี้มีระยะเวลาในช่วงพักระหว่างการทำงานที่น้อย ทำให้เกิดข้อจำกัดในการสัมภาษณ์ ด้วยเหตุนี้ ทำให้ผู้วิจัยมีโอกาสสัมภาษณ์กรณีศึกษานี้ได้เพียงในระยะเวลาดังกล่าว

ประวัติส่วนตัว

นาง ธิดา (นามสมมติ) เกิดเมื่อพ.ศ. 2521 ปัจจุบันอายุ 21 ปี ภูมิลำเนาเดิมเป็นชาวนุริรัมย์ จบการศึกษาระดับประถมศึกษาปีที่ 6 จากโรงเรียนแห่งหนึ่งในจังหวัดบุรีรัมย์เมื่ออายุประมาณ 15 ปี และเนื่องจากขณะนั้นครอบครัวมีฐานะยากจน ทำให้ไม่สามารถศึกษาต่อในระดับมัธยมศึกษาได้ จึงได้หันมาประกอบอาชีพรับจ้าง โดยเป็นลูกจ้างอยู่ในร้านขายอาหารเล็กๆ แห่งหนึ่ง ซึ่งขณะนั้นมีรายได้ไม่มากนัก ทำอยู่ได้ประมาณ 2 ปี ก็มีคนรู้จักซึ่งเป็นญาติห่างๆ ชักชวนให้มาทำงานที่กรุงเทพฯ เป็นงานในโรงงานตัดเย็บเสื้อผ้าสำเร็จรูปแห่งหนึ่งย่านฝั่งธนบุรี เนื่องจากนางธิดา อยากมีรายได้ที่ดีกว่าจึงตัดสินใจมาทำงานในโรงงานดังกล่าว มีรายได้เดือนละประมาณ 4,000 บาท ทำอยู่ได้ไม่นาน ก็มีโอกาสได้รู้จักกับผู้ชายคนหนึ่ง (สามีในปัจจุบัน) ซึ่งเป็นพนักงานในโรงงานเดียวกัน ทั้งคู่คบและดูใจกันเป็นระยะเวลาประมาณ 1 ปี ก็ตัดสินใจอยู่ด้วยกันฉันสามีภรรยา โดยนางธิดาได้ย้ายมาอยู่กับสามีที่ห้องเช่าแห่งหนึ่ง และเมื่อทำงานอยู่ที่โรงงานตัดเย็บเสื้อผ้าได้เกือบ 2 ปี ก็เกิดความขัดแย้งกับเพื่อนร่วมงานกลุ่มหนึ่ง ซึ่งนางธิดากล่าวว่า เพื่อนกลุ่มดังกล่าวจะคอยเอาเปรียบและกีดกันแกล้งในเวลาทำงานอยู่เสมอ ทำให้ไม่อยากที่จะทำงานในโรงงานดังกล่าว ในเวลาเดียวกันนั้น ก็มีเพื่อนสนิทของนางซึ่งได้ย้ายไปทำงานในโรงงานอีกแห่งหนึ่ง ซึ่งเป็นโรงงานเกี่ยวกับการผลิตแพม ได้ชักชวนให้นางธิดาไปทำงานด้วยกัน ซึ่งโรงงานทั้งสองแห่งอยู่ไม่ไกลกันเท่าใดนัก ทำให้นางธิดาตัดสินใจย้ายจากโรงงานผลิตเสื้อผ้าสำเร็จรูป มาทำงานอยู่ในโรงงานเดียวกันกับเพื่อนสนิท และทำงานอยู่ที่โรงงานแห่งนี้มาจนถึงปัจจุบัน มีรายได้เดือนละประมาณ 4,500 บาท และปัจจุบันนางธิดาก็ยังใช้ชีวิตอยู่กับสามีที่ห้องเช่าแห่งเดิมและยังไม่มีบุตร

ในด้านครอบครัวนั้น นางธิดา เป็นบุตรคนที่ 3 จากจำนวนพี่น้องทั้งหมด 4 คน โดยในปัจจุบัน บิดาอายุ 55 ปีมีอาชีพรับจ้าง มารดาอายุ 50 ปี เป็นแม่บ้าน และทั้งคู่อาศัยอยู่ในจังหวัดบุรีรัมย์

ประวัติของคู่สมรส

คู่สมรสของนางธิดา (นามสมมติ) เกิดวันที่ 15 มกราคม 2518 ปัจจุบันอายุ 25 ปี ภูมิลำเนาเดิมอยู่ในจังหวัดสิงห์บุรี เป็นบุตรคนที่ 2 จากจำนวนพี่น้องทั้งหมด 5 คน บิดาอายุ 55 ปี มารดาอายุ 50 ปี ทั้งคู่มีอาชีพเป็นเกษตรกร อาศัยอยู่กับลูกคนที่ 4 และ 5 ในจังหวัดสิงห์บุรี ส่วนลูกคนแรกจนถึงคนที่ 3 นั้น ปัจจุบันประกอบอาชีพรับจ้างอยู่ในโรงงานอุตสาหกรรมในกรุงเทพฯ

ในด้านการศึกษานั้น จบการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 จากโรงเรียนแห่งหนึ่งในจังหวัดสิงห์บุรี จากนั้นก็เข้ามาทำงานในกรุงเทพฯ เป็นลูกจ้างในโรงงานเครื่องหนัง มีรายได้เดือนละประมาณ 3,000 บาท ทำได้ประมาณ 2 ปี ก็ย้ายมาทำงานที่โรงงานผลิตเสื้อผ้าสำเร็จรูปย่านฝั่งธนบุรี และทำอยู่ที่นั่นจนถึงปัจจุบัน โดยมีรายได้เดือนละ 5,000 บาท ในขณะที่ทำงานอยู่ในโรงงานผลิตเสื้อผ้าสำเร็จรูปได้ระยะหนึ่ง ก็มีโอกาสดำเนินการและรู้จักกับผู้หญิงคนหนึ่ง (นางธิดา) ทั้งคู่ได้สนิทสนมกันในเวลาต่อมา และเมื่อทั้งคู่คบกัน และคู่อีกเป็นเวลา 1 ปี จึงตัดสินใจอยู่ด้วยกันในฐานะสามีภรรยาโดยไม่ได้มีพิธีแต่งงานกัน และทั้งคู่ก็อยู่ร่วมกันมาจนถึงปัจจุบัน แม้ว่าปัจจุบันนางธิดาจะย้ายไปทำงานที่โรงงานแห่งอื่นก็ตาม

การเลือกคู่สมรส

อิทธิพลของอายุของคู่สมรสที่มีต่อการเลือกคู่ครอง

จากการสัมภาษณ์ กรณีศึกษานี้รู้จักกับสามีตอนอายุประมาณ 17 ปี ขณะนั้นสามีมีอายุ 21 ปี โดยทั้งคู่ทำงานอยู่ในโรงงานเดียวกัน จึงมีโอกาสดำเนินการพบกันบ่อยครั้ง ทำให้เกิดการชอบพอกันและคบกันเป็นเวลา 1 ปี โดยก่อนที่จะตัดสินใจอยู่ร่วมกันนั้น กรณีศึกษานี้ได้พิจารณาคุณสมบัติของคู่สมรส โดยคำนึงถึงอายุเป็นสำคัญดังที่กรณีศึกษานี้ได้กล่าวกับผู้วิจัยว่า “แฟนหนุ่มมีอายุมากกว่าหนู 4-5 ปี ดูแล้วเป็นผู้ใหญ่กว่าหนูมาก แฟนเป็นคนมีเหตุผล ดูเป็นผู้ใหญ่มากตอนที่คบกัน มีอะไรหนูก็จะปรึกษาแฟน อย่างหนูมีปัญหาเกี่ยวกับเพื่อนร่วมงาน หนูก็จะปรึกษาวางจะทำอย่างไรดี ก็ได้แฟนนี่แหละที่ช่วยปลดปล่อย และหาวิธีแก้ไขปัญหา” นอกจากนั้นยังได้กล่าวอีกว่า “หากแฟนอายุเท่ากันหรือน้อยกว่าคงจะเป็นผู้นำเราไม่ได้แน่ คงจะเหมือนเพื่อนกันมากกว่า”

อิทธิพลของรายได้ของคู่สมรสที่มีต่อการเลือกคู่ครอง

จากการสัมภาษณ์ กรณีศึกษานี้ได้กล่าวถึงรายได้ของคู่สมรสก่อนที่จะตัดสินใจอยู่ร่วมกันว่า รายได้ของคู่สมรสไม่สูงนัก เดือนละประมาณ 5,000 บาท ส่วนกรณีศึกษามีรายได้เดือนละประมาณ 4,000 บาท โดยกรณีศึกษาได้กล่าวว่า “ในช่วงที่คบกันนั้น ตนไม่ได้สนใจถึงรายได้ของแฟนเท่าไร เนื่องจากคิดว่าหากอยู่ร่วมกัน หากช่วยกันทำงานทั้งคู่ คงไม่มีปัญหาเรื่องเงิน” และนอกจากนั้นยังได้กล่าวอีกว่า “หากแฟนขยัน แม้เงินเดือนไม่มาก ไร้ก็น่าคบ”

อิทธิพลของการศึกษาของกลุ่มสมรสที่มีต่อการเลือกคู่ครอง

กรณีศึกษากล่าวว่า การที่ตัดสินใจมีคู่ครองในขณะนั้น ไม่ได้คำนึงถึงระดับการศึกษาของฝ่ายชาย เนื่องจากว่า ฝ่ายชายเป็นคนดี ขยันทำงาน สุภาพเรียบร้อย ทำให้กรณีศึกษาเกิดความประทับใจในนิสัยใจคอ และความขยันขันแข็งมากกว่าที่จะพิจารณาฝ่ายชายที่การศึกษา โดยได้กล่าวว่า “ตอนคบกันไม่ได้สนใจว่าแฟนจะเรียนจบอะไร ขอให้เป็นคนดี ขยัน รักจริง ไม่หลอก ก็พอใจแล้ว” และนอกจากนั้นยังได้กล่าวอีกว่า “หากแฟนจบการศึกษาสูง แต่เข้ากันไม่ได้ อยู่กัน ไปก็ไม่มีความสุข สู้อยู่กับคนที่ไม่มีการศึกษา แต่อยู่แล้วมีความสุขยิ่งดีเสียกว่า”

อิทธิพลของความใกล้ชิดกับคู่สมรสที่มีต่อการเลือกคู่ครอง

จากการสัมภาษณ์พบว่า ในช่วงที่กรณีศึกษานี้รู้จักและคบกับฝ่ายชายนั้น ทั้งคู่ทำงานอยู่ในโรงงานเดียวกัน ทำให้ทั้งคู่มีโอกาสดูแลกันเป็นประจำทุกวัน และนอกจากนั้นในช่วงที่ทำงานอยู่ในโรงงานเดียวกันนั้น ทั้งคู่พักอาศัยอยู่ในหอพัก ซึ่งไม่ไกลกันมากนัก ทำให้ไปมาหาสู่กันเป็นประจำ ส่วนในช่วงวันหยุดของทั้งคู่ ก็จะทำกิจกรรมต่างๆ ร่วมกันเช่น ไปทานอาหาร ดูหนัง เที่ยวในสถานที่ต่างๆ ทำให้เกิดความสนิทสนม และเรียนรู้นิสัยใจคอกันได้รวดเร็ว และด้วยเหตุที่พบเจอกันเป็นประจำทุกวันเนื่องจากทำงานอยู่ที่เดียวกัน และมีที่พักอาศัยอยู่ใกล้กันจึงมีส่วนสำคัญที่ทำให้กรณีศึกษานี้ตัดสินใจใช้ชีวิตคู่อยู่ร่วมกับฝ่ายชาย (สามีปัจจุบัน) โดยกรณีศึกษานี้ได้กล่าวว่า “การที่ได้เจอกันทุกวัน และยังพักอยู่ใกล้กันอีก ทำให้สนิทสนมกันเร็ว และทำให้รู้จักนิสัยใจคอของเค้าได้เป็นอย่างดี”

อิทธิพลของพ่อแม่ที่มีต่อการเลือกคู่ครอง

เนื่องจากว่า พ่อและแม่ของกรณีศึกษานี้ อาศัยอยู่ในจังหวัดบุรีรัมย์ ทำให้ไม่ค่อยได้ติดต่อกันบ่อยครั้งนัก โดยกรณีศึกษาได้กล่าวว่า “ได้เขียนเล่าเรื่องแฟนให้พ่อและแม่ได้รู้ทางจดหมายก่อน พอช่วงสงกรานต์ก็ได้พาแฟนไปหาพ่อกับแม่ เมื่อพ่อและแม่ได้พบแฟน ก็ไม่ได้ว่าอะไร รักเหมือนลูกเหมือนหลาน” นอกจากนั้นยังได้กล่าวอีกว่า “พ่อและแม่เพียงแต่บอกกับแฟนว่า ถ้ารักกันก็ให้ดูแลกันให้ดี อย่าให้มีเรื่องทะเลาะเบาะแว้ง อย่าทิ้งขว้าง เพราะพ่อกับแม่อยู่ไกล คงดูแลลูกได้ไม่ทั่วถึง”

อิทธิพลของเพื่อนที่มีต่อการเลือกคู่ครอง

กรณีศึกษากล่าวว่า ก่อนที่จะใช้ชีวิตอยู่ร่วมกับสามีนั้น เพื่อนก็มีส่วนสนับสนุนให้กรณีศึกษาเกิดความชอบพอกับฝ่ายชาย แต่เนื่องจากกรณีศึกษากับฝ่ายชายนั้นรู้จักกันเอง ไม่ได้

ผ่านการแนะนำจากเพื่อน ด้วยเหตุนี้เพื่อนจึงไม่ได้มีอิทธิพลมากนักที่ทำให้กรณีศึกษาและสามีตัดสินใจใช้ชีวิตอยู่ร่วมกัน โดยกรณีศึกษานี้ได้กล่าวว่า “ตนเป็นคนตัดสินใจ ที่จะใช้ชีวิตอยู่ร่วมกันสามีเอง เพื่อนเพียงแต่ช่วยเชียร์เท่านั้น เพราะถ้าตนไม่ชอบแล้ว ถึงเพื่อนจะเชียร์เท่าไร ก็คงไม่ตัดสินใจอยู่ด้วย” นอกจากนั้นยังได้กล่าวอีกว่า “ในช่วงที่คบกันนั้น ตนและแฟนจะทานข้าวเย็นด้วยกัน วันหยุดก็ไปเที่ยวหรือไปซื้อของด้วยกันบ้าง ทำให้ได้เรียนรู้นิสัยซึ่งกันและกัน ทำให้ตนตัดสินใจอยู่ร่วมกันสามี” ด้วยเหตุนี้แม้เพื่อนจะมีอิทธิพล แต่ก็ไม่มากนักเมื่อเทียบกับการตัดสินใจของกรณีศึกษาเอง

การวิเคราะห์

เมื่อพิจารณาถึงปัจจัยต่างๆ ที่มีอิทธิพลต่อการเลือกคู่ครองของกรณีศึกษานี้ สามารถพิจารณาได้จากปัจจัยต่างๆ ดังนี้

อิทธิพลของอายุของกลุ่มสมรสที่มีต่อการเลือกคู่ครอง

จากการสัมภาษณ์พบว่ากลุ่มสมรสของกรณีศึกษามีอายุมากกว่า กรณีศึกษา 4-5 ปี แม้ว่าจะมีอายุห่างกันไม่มากนัก แต่จากคำถามของกรณีศึกษาที่แสดงให้เห็นว่า กลุ่มสมรสของตนมีความเป็นผู้ใหญ่มาก มีเหตุผล เป็นที่ปรึกษาและคอยช่วยแก้ไขปัญหา ในยามที่กรณีศึกษาเกิดปัญหาต่างๆ และนอกจากนั้น กรณีศึกษายังมีทัศนคติต่อคู่ครองในอุดมคติว่า ควรจะมีอายุที่มากกว่าตนเอง เนื่องจากจะได้เป็นผู้นำครอบครัวได้ แสดงให้เห็นได้ว่า อายุของกลุ่มสมรสมีอิทธิพลอย่างมาก ต่อการตัดสินใจเลือกคู่ครองของกรณีศึกษา

อิทธิพลของรายได้ของกลุ่มสมรสที่มีต่อการเลือกคู่ครอง

จากการสัมภาษณ์กรณีศึกษานี้ได้กล่าวถึงรายได้ของกลุ่มสมรสก่อนที่จะตัดสินใจอยู่ร่วมกันว่า รายได้ของกลุ่มสมรสนั้นไม่สูงนัก เดือนละประมาณ 5,000 บาท แต่เนื่องจากในขณะนั้นกรณีศึกษานี้ก็มีรายได้จากการทำงานเป็นของตนเอง โดยได้รายได้เดือนละ 4,000 บาท ซึ่งก็ไม่ถึงกับลำบาก ดังนั้นกรณีศึกษาจึงไม่ได้คำนึงถึงรายได้ของกลุ่มสมรสก่อนที่จะใช้ชีวิตอยู่ร่วมกัน และประกอบกับกรณีศึกษา รู้จักนิสัยของกลุ่มสมรสว่าเป็นคนขยันขันแข็ง ไม่เกียจคร้าน แม้จะมีรายได้น้อย แต่ความขยันจะช่วยให้อายุยืนยาวไม่ลำบาก ด้วยเหตุนี้ รายได้ของกลุ่มสมรสจึงไม่มีอิทธิพลต่อการเลือกคู่ครองของกรณีศึกษานี้

อิทธิพลของการศึกษาของกลุ่มสมรสที่มีต่อการเลือกคู่ครอง

จากการสัมภาษณ์ แม้ว่าคู่สมรสของกรณีศึกษานี้ จะจบการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 ซึ่งมากกว่ากรณีศึกษาซึ่งจบเพียงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 แต่กรณีศึกษาได้กล่าวถึงการเลือกคู่ครองของตนว่า ในการเลือกคู่ครองนั้นไม่ได้คำนึงว่าคู่ครองของตนเองจะต้องจบการศึกษาในระดับใด ขอเพียงให้เป็นคนดี ขยันสุภาพและจริงใจ นอกจากนั้นยังได้เปรียบเทียบให้เห็นว่า สามีที่เรียนสูง แต่อยู่ด้วยแล้วไม่มีความสุข ยังเทียบไม่ได้กับสามีที่เรียนไม่สูง แต่อยู่ด้วยกันแล้วมีความสุข กล่าวได้ว่า ในการตัดสินใจใช้ชีวิตอยู่ร่วมกับคู่สมรสนั้น กรณีศึกษานี้ไม่ได้ให้ความสำคัญกับการศึกษาของกลุ่มสมรส จึงกล่าวได้ว่า การศึกษาของกลุ่มสมรสไม่มีอิทธิพลต่อการเลือกคู่ครองของกรณีศึกษานี้

อิทธิพลของความใกล้ชิดกับคู่สมรสที่มีต่อการเลือกคู่ครอง

จากการสัมภาษณ์พบว่า ก่อนที่กรณีศึกษาและคู่สมรสจะใช้ชีวิตร่วมกันนั้น ทั้งคู่เคยทำงานอยู่ในโรงงานเดียวกัน และได้พักอาศัยอยู่ในหอพักซึ่งอยู่ใกล้กัน ทำให้มีโอกาสได้พบกันเป็นประจำทุกวัน ประกอบกับในช่วงวันหยุดของทั้งคู่ก็จะนัดพบกันเป็นประจำ ทำให้ทั้งคู่เกิดความสนิทสนม คอยช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ดังจะเห็นได้จากในช่วงที่กรณีศึกษานี้มีปัญหาเกี่ยวกับเพื่อนร่วมงาน คู่สมรสก็จะคอยเป็นที่ปรึกษาให้ ซึ่งจากความใกล้ชิดสนิทสนม ความเห็นอกเห็นใจ ทำให้ทั้งคู่เรียนรู้นิสัยใจคอกันได้อย่างรวดเร็ว จึงอาจกล่าวได้ว่า ความใกล้ชิดกับคู่สมรส มีอิทธิพลต่อการเลือกคู่ครอง

อิทธิพลของพ่อแม่ที่มีต่อการเลือกคู่ครอง

จากการสัมภาษณ์กรณีศึกษานี้ พบว่า พ่อและแม่ของทั้งกรณีศึกษาและคู่สมรส ไม่มีอิทธิพลต่อการเลือกคู่ครองของบุตรของตนเนื่องจาก พ่อและแม่ของกรณีศึกษานี้เป็นชาวนุรีรัมย์ และปัจจุบันอาศัยอยู่ในจังหวัดบุรีรัมย์ ซึ่งไม่ได้อยู่ด้วยกันกับกรณีศึกษา ส่วนพ่อแม่ของคู่สมรสนั้น เป็นชาวสิงห์บุรี และปัจจุบันก็อาศัยอยู่ในจังหวัดสิงห์บุรี ไม่ได้อาศัยอยู่กับบุตรชายของตน ด้วยเหตุนี้ในระหว่างที่กรณีศึกษาและคู่สมรสคบและดูใจกันอยู่นั้น พ่อและแม่ของทั้งสองฝ่ายไม่ได้มีส่วนเกี่ยวข้อง แม้ว่าภายหลังฝ่ายหญิงจะพาฝ่ายชายไปหาพ่อแม่ที่บ้านเกิด แต่พ่อแม่ก็ไม่ได้ขัดขวาง รวมทั้งพ่อแม่ของฝ่ายชายก็ไม่ได้รังเกียจฝ่ายหญิง จึงอาจกล่าวได้ว่า การที่กรณีศึกษานี้สนใจ ฟังพอใจ และตัดสินใจอยู่ร่วมกับคู่สมรสนั้น พ่อและแม่ไม่ได้มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกคู่ครอง

อิทธิพลของเพื่อนที่มีต่อการเลือกคู่ครอง

จากการสัมภาษณ์กรณีศึกษานี้ พบว่าเพื่อนไม่ได้มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกคู่ครอง เนื่องจาก กรณีศึกษานั้น รู้จักกับคู่สมรสโดยตรง ไม่ได้รู้จักกันโดยผ่านการแนะนำจากเพื่อน โดยจากที่กรณีศึกษาได้กล่าวถึงเพื่อนว่า แม้ว่าเพื่อนจะสนับสนุนให้ทั้งคู่ชอบพอกัน แต่หากกรณีศึกษาไม่ชอบ ก็คงไม่ตัดสินใจอยู่ร่วมกัน แสดงให้เห็นว่า กรณีศึกษายึดถือความคิดของตนเองเป็นหลักในการตัดสินใจเลือกคู่สมรส โดยจากการที่กรณีศึกษาได้มีโอกาสใกล้ชิดสนิทสนมกับคู่สมรส ทำให้ได้เรียนรู้นิสัยใจคอ ทำให้เกิดความเข้าใจกัน นำไปสู่การตัดสินใจอยู่ร่วมกัน จึงกล่าวได้ว่า เพื่อนไม่ได้มีอิทธิพลต่อการเลือกคู่ครองของกรณีศึกษานี้

กรณีศึกษาที่ 2

ชื่อ	นางกัลยา (นามสมมติ)
อายุ	24 ปี
ภูมิลำเนา	นครนายก
ปัจจุบัน	พักอยู่กับสามี และยังไม่มามีบุตร

บุคลิกภาพของกรณีศึกษา

จากการพบปะพูดคุยและสังเกตของผู้วิจัย พบว่ากรณีศึกษานี้เป็นผู้ที่มีรูปร่างเล็ก สันทัด เป็นคนมีมนุษยสัมพันธ์ดีเข้ากับผู้อื่น ได้ง่าย คุยสนุก เป็นคนเปิดเผยและเป็นคนเอง การแต่งกายสะอาดเรียบร้อยพอประมาณ

ระยะเวลาในการศึกษา

ในกรณีศึกษานี้มีระยะเวลาในการศึกษาและรวบรวมข้อมูล โดยได้เริ่มดำเนินการตั้งแต่วันที่ 10 มกราคม พ.ศ. 2543 ถึง 22 กรกฎาคม พ.ศ. 2543 รวมเป็นระยะเวลาประมาณ 6 เดือน ซึ่งในการสัมภาษณ์กรณีศึกษานี้ ผู้วิจัยได้ทำการสัมภาษณ์ในทุกๆ เดือน เดือนละ 2 ครั้ง ครั้งละประมาณ 40 นาที รวมทั้งสิ้น 12 ครั้ง และเนื่องจากกรณีศึกษานี้มีระยะเวลาในช่วงพักระหว่างการทำงานที่น้อย ทำให้เกิดข้อจำกัดในการสัมภาษณ์ ด้วยเหตุนี้ ทำให้ผู้วิจัยมีโอกาสสัมภาษณ์กรณีศึกษานี้ได้เพียงในระยะเวลาดังกล่าว

ประวัติส่วนตัว

นาง กัลยา (นามสมมติ) เกิดเมื่อวันที่ 20 กรกฎาคม พ.ศ. 2519 ปัจจุบันอายุ 24 ปี ภูมิลำเนาเดิมเป็นชาวนครนายก จบการศึกษาระดับประถมศึกษาปีที่ 6 จากโรงเรียนแห่งหนึ่งในจังหวัดนครนายกเมื่ออายุประมาณ 15 ปี แต่เนื่องจากขณะนั้นครอบครัวของนางกัลยามีฐานะยากจน บิดามารดาประกอบอาชีพรับจ้าง ทำไร่ ประกอบกับ นางกัลยามีพี่น้องหลายคน ทำให้นางกัลยาอยากที่จะออกมาประกอบอาชีพเพื่อแบ่งเบาภาระของพ่อและแม่ ด้วยเหตุนี้ ภายหลังจากที่เรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 นางก็ได้ออกมารับจ้างทำไร่มีรายได้วันละ 40-50 บาท ทำอยู่ได้ไม่นานก็มีคนรู้จักชักชวนให้ไปทำงานเป็นลูกจ้างแพ่งค้าผักในตลาดสด มีรายได้ไม่มากนัก ในขณะที่พี่สาวของนางได้ไปทำงานที่กรุงเทพฯ เป็นลูกจ้างในโรงงานแห่งหนึ่ง มีรายได้ประจำซึ่งมากกว่าที่นางกัลยามาก ทำให้นางกัลยาเกิดความคิดที่อยากจะไปทำงานที่กรุงเทพฯ บ้าง นอกจากนั้นนางกัลยาเห็นพี่สาวเริ่มมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น แต่งกายสวยงาม ทำให้นางกัลยาขอให้พี่สาวช่วยพาไปทำงานที่กรุงเทพฯ บ้าง จนเมื่อนางกัลยาอายุได้ 18 ปีพี่สาวก็ได้พานางกัลยาไปทำงานที่โรงงานแห่งหนึ่งซึ่งเป็นโรงงานเกี่ยวกับการตัดเย็บเสื้อผ้า และเป็นโรงงานเดียวกันกับพี่สาว โดยที่นางกัลยามีรายได้เดือนละ 3,500 บาท แต่เมื่อทำอยู่ได้ประมาณ 2 ปี โรงงานก็ปิดกิจการลงเนื่องจากภาวะเศรษฐกิจตกต่ำ ทำให้นางต้องหางานทำในที่แห่งใหม่ และในที่สุดก็ได้ย้ายมาทำในโรงงานทำแฟ้ม ส่วนพี่สาวนั้นได้งานทำที่โรงงานอีกแห่งหนึ่งในจังหวัดสมุทรปราการ ทำให้ทั้งคู่ต้องแยกกันอยู่ หากทั้งคู่มีเวลาว่างก็จะนัดพบปะกัน และในช่วงที่นางกัลยาได้มาทำงานที่โรงงานทำแฟ้ม ก็ได้มีโอกาสรู้จักกับผู้ชายคนหนึ่ง ซึ่งเป็นเพื่อนของเพื่อนที่ทำงานในโรงงานเดียวกัน ทั้งคู่สนิทสนมและคบกันในเวลาต่อมา โดยคบกันเป็นเวลาประมาณ 1 ปี ก็ตัดสินใจใช้ชีวิตอยู่ร่วมกันโดยไม่ได้แต่งงานซึ่งทั้งคู่ได้เช่าห้องพักอยู่ด้วยกันในฐานะสามีภรรยา และปัจจุบันนางกัลยามีรายได้จากการทำงาน เดือนละ 4,000 บาท

ในด้านครอบครัวนั้น นางกัลยา เป็นบุตรคนที่ 2 จากจำนวนพี่น้องทั้งหมด 5 คน โดยมีพี่สาว 1 คน น้องสาว 1 คน และน้องชาย 2 คน ในปัจจุบัน บิดาอายุ 50 ปีมีอาชีพรับจ้างทำไร่มารดาอายุ 48 ปี ก็มีอาชีพรับจ้างทำไร่เช่นเดียวกัน และทั้งคู่อาศัยอยู่ในจังหวัดปราจีนบุรี

ประวัติของกลุ่มสมรส

คู่สมรสของนางกัลยา (นามสมมติ) เกิดวันที่ 10 พฤษภาคม 2516 ปัจจุบันอายุ 27 ปี ภูมิลำเนาเดิมอยู่ในจังหวัดนครศรีธรรมราช เป็นบุตรคนที่ 2 จากจำนวนพี่น้องทั้งหมด 2 คน

บิดาและมารดาเสียชีวิต ปัจจุบันคู่สมรสของนางกัลยา ประกอบอาชีพจักรยานยนต์รับจ้างอยู่ในกรุงเทพมหานคร ส่วนพี่ชายนั้นยังทำงานและมีครอบครัวอยู่ในจังหวัดนครศรีธรรมราช

ในด้านการศึกษานั้น จบการศึกษาระดับประถมศึกษาปีที่ 6 จากโรงเรียนแห่งหนึ่งในจังหวัดนครศรีธรรมราช จากนั้นก็ออกหางานทำ โดยได้เข้าทำงานเป็นลูกมือในอู่ซ่อมรถจักรยานยนต์ ซึ่งทำอยู่ไม่ไกลจากบ้านมากนัก ทำอยู่ไม่นานก็เปลี่ยนงาน โดยทำงานเป็นลูกจ้างอยู่หลายแห่ง แต่เนื่องจากรายได้ไม่ดีนัก ทำให้มีความต้องการที่จะเดินทางเข้าทำงานที่กรุงเทพฯ

ต่อมาเมื่อเก็บเงินได้จำนวนหนึ่งก็ได้เดินทางมาหางานทำที่กรุงเทพฯ และได้เข้าทำงานในอู่ซ่อมรถยนต์แห่งหนึ่งย่านพุทธมณฑล ทำอยู่ได้เกือบ 2 ปี ก็เปลี่ยนงานโดยมาเป็นยามรักษาความปลอดภัยในหมู่บ้านจัดสรรแห่งหนึ่ง ทำได้ไม่นานก็ออกมาขับรถจักรยานยนต์รับจ้าง เนื่องจากเป็นอาชีพอิสระทำให้เกิดความพึงพอใจต่องานที่ทำ และทำเรื่อยมาจนถึงปัจจุบัน โดยมีรายได้เดือนละ 5,000 บาท และในขณะที่มีอาชีพขับจักรยานยนต์รับจ้างนั้น ก็มีโอกาสรู้จักและสนิทสนมกับนางกัลยาซึ่งเป็นเพื่อนของเพื่อน ซึ่งเมื่อคบกับอยู่เป็นเวลาประมาณ 1 ปี ทั้งคู่ก็ตัดสินใจอยู่ร่วมกันฉันสามีภรรยา โดยได้เช่าหอพักอยู่ด้วยกัน และไม่ได้แต่งงานจดทะเบียนสมรสกัน

การเลือกคู่สมรส

อิทธิพลของอายุของคู่สมรสที่มีต่อการเลือกคู่ครอง

จากการสัมภาษณ์ นางกัลยารู้จักกับสามีตอนอายุประมาณ 21 ปี ขณะนั้นสามีมีอายุ 24 ปี โดยทั้งคู่ รู้จักกันโดยการแนะนำของเพื่อน ซึ่งเพื่อนของนางกัลยาที่ทำงานในโรงงานเดียวกันนั้น เป็นเพื่อนของสามี และที่สำคัญคือสามีของนางกัลยานั้นได้พักอาศัยอยู่ในหอพักเดียวกันกับที่นางกัลยาและเพื่อนอาศัยอยู่ และเมื่อรู้จักกันแล้วทั้งคู่ก็นัดเที่ยวด้วยกันอีกหลายครั้งในวันอาทิตย์ซึ่งเป็นวันหยุดของนางกัลยา นางกัลยากล่าวว่า เมื่อรู้จักกันแรกๆ นั้น ยังไม่รู้รู้สึกสนใจอะไรในตัวสามีนัก แต่เมื่อเจอกันบ่อยครั้งมากขึ้นทำให้นางกัลยารู้สึกกับสามีเหมือนมีพี่ชาย เนื่องจากเธอแยกกันอยู่กับพี่สาวทำให้ขณะนั้นต้องเช่าหอพักอยู่กับเพื่อน ซึ่งภายหลังจากที่นางกัลยาและสามีสนิทสนมกันนั้น สามีจะคอยไปรับเธอที่ทำงานเป็นประจำ โดยเฉพาะในวันที่ต้องทำงานล่วงเวลา ประมาณ 20:30 ซึ่งเป็นเวลากลางคืน ทำให้นางกัลยารู้สึกปลอดภัยเมื่อสนิทสนมกับสามี และรู้สึกที่สามีเป็นเหมือนผู้ใหญ่ที่สามารถช่วยเหลือ และดูแลเธอได้ ซึ่งจากการสัมภาษณ์นี้นางกัลยาได้กล่าวถึงสามีก่อนที่จะใช้ชีวิตอยู่ด้วยกันว่า “ช่วงก่อน

ที่อยู่ด้วยกัน พี่(สามี)เค้าเอาใจเก่ง ไปรับที่ทำงานเสมอ ทั้งๆ ที่ทำงานขับมอเตอร์ไซด์ด้วย แถมช่วงนั้นก็ไม่มีใคร คบกันก็รู้สึกดี เหมือนมีพี่คอยดูแล เป็นห่วงเรา” นอกจากนั้นยังได้กล่าวอีกว่า “แม้หลังจากที่อยู่ด้วยกัน พี่เค้าจะเปลี่ยนแปลงไปบ้าง แต่ก็ยังเป็นพี่ใหญ่กว่าเรา ดีกว่าที่จะอยู่โดยไม่มีใคร”

อิทธิพลของรายได้ของกลุ่มสมรสที่มีต่อการเลือกคู่ครอง

จากการสัมภาษณ์ นางกัลยาได้กล่าวถึงรายได้ของกลุ่มสมรสก่อนที่จะตัดสินใจอยู่ร่วมกันว่า รายได้ของกลุ่มสมรสนั้นเป็นรายได้ที่ไม่แน่นอน เพราะอาชีพขับรถจักรยานยนต์รับจ้าง รายได้จะขึ้นอยู่กับความขยันเป็นสำคัญ และมีรายได้เป็นรายวัน และในช่วงนั้นสามีจะคอยมารับหลังเลิกงานเสมอ ทำให้ขาดรายได้ ซึ่งในขณะนั้นก็มีรายได้เดือนละประมาณ 5,000 บาท ส่วนนางกัลยามีรายได้เดือนละประมาณ 4,000 บาท โดยนางกัลยาได้กล่าวว่า “ถ้าพูดตามความจริงแล้วก็คิดถึงเรื่องเงินเหมือนกันนะ ว่าถ้าเราอยู่กับเค้าแล้วเราจะลำบากหรือเปล่า เพราะถ้าพี่เค้าไม่มีงาน หรือไม่มีเงินเดือนแล้วเราจะอยู่กันอย่างไร จะให้พึ่งแต่เงินเดือนเราคงไม่ได้ “ นอกจากนั้นยังได้กล่าวว่า “ เห็นพี่เค้าขยัน ปกติขี่มอเตอร์ไซด์ ไม่มีวันหยุดเลย แถมยังต้องคอยรับหลังเลิกงานอีก แม้จะไม่ได้รับทุกวัน แต่ก็บ่อยครั้ง ความขยันทำงาน ทำให้ตัดสินใจเลือกพี่เค้าเป็นสามี”

อิทธิพลของการศึกษาของกลุ่มสมรสที่มีต่อการเลือกคู่ครอง

นางกัลยา กล่าวว่า การที่ตัดสินใจมีคู่ครองในขณะนั้น ไม่ได้คำนึงถึงระดับการศึกษาของสามีเนื่องจากว่า นางกัลยาคิดว่าตนเองก็ไม่ได้เรียนสูงเท่าไฉน และการอยู่ด้วยกันนั้น สามีภรรยาไม่จำเป็นที่สามีจะต้องจบการศึกษาสูง เพียงแต่ทั้งคู่พอใจซึ่งกันและกันก็พอ และนอกจากนั้นนางกัลยาได้กล่าวว่า “ตนเองก็ไม่ได้เรียนสูง ฐานะก็ไม่ดี แล้วผู้ชายที่เรียนสูงๆ ที่ไหนจะมาชอบผู้หญิงอย่างตน” นอกจากนั้นยังกล่าวอีกว่า “ ในช่วงก่อนที่จะตัดสินใจอยู่ร่วมกันนั้น ยอมรับเลยว่าไม่ได้สนใจอะไรมากนัก ไม่เคยสนใจว่าเค้าจะเรียนจบอะไร ไม่ค่อยได้สนใจเกี่ยวกับครอบครัวของพี่เค้าเลย เพราะเห็นว่าพ่อแม่เสียชีวิตแล้ว และญาติพี่น้องยังอยู่ไกล ในตอนนั้นสนใจแต่เพียงนิสัย ประกอบกับความเหงาเพราะไม่ค่อยมีเพื่อนมากนัก ทำให้ตัดสินใจอยู่กับพี่เค้า”

อิทธิพลของความใกล้ชิดกับคู่สมรสที่มีต่อการเลือกคู่ครอง

ในช่วงแรกๆ ที่นางกัลยาสนิทสนมกับสามีนั้น นางกัลยาพักอาศัยอยู่กับเพื่อนสนิทในโรงงานเดียวกัน ซึ่งพักอยู่ด้วยกันในหอพักแห่งหนึ่งย่านฝั่งธนบุรี ส่วนสามีของนางกัลยานั้นก็พักอยู่ในหอพักเดียวกันกับนางกัลยา และทั้งคู่รู้จักกันโดยการแนะนำของเพื่อนซึ่งเป็นเพื่อนร่วมห้องของนางกัลยาเอง ซึ่งจากความใกล้ชิดที่อยู่หอพักเดียวกัน ทำให้ทั้งคู่เกิดความใกล้ชิดสนิทสนมกันอย่างรวดเร็วภายหลังที่รู้จักกัน นอกจากนี้สามีของนางกัลยาก็หาโอกาสสนิทสนมกับนางกัลยาโดยการไปรับนางกัลยาล้างจานเป็นประจำ โดยเฉพาะอย่างยิ่งวันที่ต้องทำงานล่วงเวลา ทำให้นางกัลยาเกิดความประทับใจ และหันมาสนใจในตัวสามีในเวลาต่อมา และจากการสัมภาษณ์นางกัลยาได้กล่าวถึงการตัดสินใจเลือกสามีเป็นคู่สมรสว่า “ เป็นความบังเอิญที่อยู่หอพักเดียวกัน ทำให้สนิทสนมกันได้เร็ว แต่ทำให้ตนได้รู้จักนิสัยที่เค้าได้อย่างลึกซึ้ง เพราะจะเจอที่เค้าบ่อยมาก เห็นว่าเค้าเป็นคนขยัน ไม่ค่อยหยุดงาน และไม่มีเรื่องผู้หญิงมายุ่งเกี่ยว ทำให้เกิดความชอบพอกัน และอยู่ด้วยกันในที่สุด”

อิทธิพลของพ่อแม่ที่มีต่อการเลือกคู่ครอง

เนื่องจากว่า พ่อและแม่ของนางกัลยานั้น อาศัยอยู่ในจังหวัดนครนายก ทำให้ไม่ค่อยได้ติดต่อกันบ่อยครั้งนัก ส่วนพ่อและแม่ของสามีนั้นก็เสียชีวิตไปนานแล้ว ทำให้พ่อและแม่ของทั้งคู่ไม่ค่อยมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจอยู่ร่วมกันของทั้งคู่มากนัก โดยนางกัลยาได้กล่าวกับผู้วิจัยว่า” ได้บอกให้พ่อกับแม่รู้เหมือนกัน ช่วงก่อนที่จะอยู่ด้วยกันกับสามี โดยได้บอกในช่วงที่นางกัลยากลับไปเยี่ยมบ้าน ซึ่งพ่อแม่ก็ไม่ได้ว่าอะไร เพียงแต่ให้ดูดีๆ ไม่อยากให้ลูกหลอก ซึ่งภายหลังจากที่ได้ใช้ชีวิตอยู่ด้วยกันแล้ว ก็ได้พาสามีไปกราบพ่อกับแม่ ทั้งสองก็ไม่ได้ว่าอะไร”

อิทธิพลของเพื่อนที่มีต่อการเลือกคู่ครอง

นางกัลยา กล่าวว่า เพื่อนมีส่วนมากที่ทำให้รู้จักกับสามี เพราะว่า ถึงแม้จะอยู่หอพักเดียวกัน แต่ในหอพักก็มีคนพักอยู่จำนวนมาก โอกาสที่จะรู้จักกันมีน้อย และในช่วงที่คบกันอยู่นั้น นางกัลยาได้ถามถึงทัศนะของเพื่อนที่มีต่อสามีว่าเป็นคนอย่างไร เพื่อนของนางก็ตอบว่า “ถ้าเค้าดีกับเรา คุณแลเราดี ก็เห็นดีด้วย” ซึ่งจากทัศนะของเพื่อนทำให้นางพอใจที่จะใช้ชีวิตอยู่กับสามี เนื่องจากเพื่อนสนิทของนางกัลยานั้น รู้จักกับสามีมาก่อน ทำให้นางกัลยาเชื่อมั่นในตัวสามีมากขึ้น และตัดสินใจใช้ชีวิตคู่ร่วมกัน

การวิเคราะห์

เมื่อพิจารณาถึงปัจจัยต่างๆ ที่มีอิทธิพลต่อการเลือกคู่ครองของกรณีศึกษานั้น สามารถพิจารณาได้จากปัจจัยต่างๆ ดังนี้

อิทธิพลของอายุของกลุ่มสมรสที่มีต่อการเลือกคู่ครอง

จากการสัมภาษณ์พบว่าคู่สมรสของกรณีศึกษามีอายุมากกว่า กรณีศึกษา 3-4 ปี แม้ว่า จะมีอายุห่างกันไม่มากนัก แต่จากคำกล่าวของกรณีศึกษาที่แสดงให้เห็นว่า คู่สมรสมีความเป็นผู้ใหญ่สูง แสดงให้เห็นจากคำกล่าวที่ว่า “ช่วงนั้นก็ไม่มีใคร คบกันก็รู้สึกดี เหมือนมีพี่คอยดูแล เป็นห่วงเรา “ โดยในช่วงที่คบกันนั้นสามีของกรณีศึกษาจะคอยดูแลเอาใจใส่กรณีศึกษาเป็นอย่างดี คอยไปรับหลังเลิกงาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งเวลาที่เลิกงานค่ำ นอกจากนั้นจากคำกล่าวที่ว่า “แม้หลังจากที่อยู่ด้วยกัน พี่เค้าจะเปลี่ยนแปลงไปบ้าง เช่น ไม่ค่อยมีเวลาให้เพราะต้องทำงาน แต่ก็ยังเป็นผู้ใหญ่กว่าเรา ดีกว่าที่จะอยู่โดยไม่มีใคร” แสดงให้เห็นว่ากรณีศึกษาประเมินว่าสามีเป็นผู้ใหญ่ สามารถปกป้องคุ้มครองได้ จนไม่อยากที่จะอยู่โดยที่ไม่มีสามี แสดงให้เห็นว่า การที่สามีมีความเป็นผู้ใหญ่ ซึ่งรวมถึงการมีอายุที่มากกว่า เป็นสิ่งสำคัญที่ทำให้กรณีศึกษานี้ตัดสินใจใช้ชีวิตร่วมกับคนรักอันสามีภรรยา แม้ในปัจจุบันจะไม่ได้จดทะเบียนสมรสก็ตาม

อิทธิพลของรายได้ของกลุ่มสมรสที่มีต่อการเลือกคู่ครอง

จากการสัมภาษณ์กรณีศึกษานี้ได้กล่าวถึงรายได้ของกลุ่มสมรสก่อนที่จะตัดสินใจอยู่ร่วมกันว่า รายได้ของกลุ่มสมรสนั้น เป็นรายได้ที่ไม่แน่นอน เนื่องจากมีอาชีพขับรถจักรยานยนต์รับจ้าง ขึ้นอยู่กับความขยันเป็นสำคัญ หากไม่ขยันหรือไม่ทำ รายได้ก็ไม่มี ดังจะเห็นได้จากคำกล่าวของกรณีศึกษาที่ว่า “ถ้าพูดตามความจริงแล้วก็คิดถึงเรื่องเงินเหมือนกันนะ ว่าถ้าเราอยู่กับเค้า แล้วเราจะลำบากหรือเปล่า เพราะถ้าพี่เค้าไม่มีงาน หรือไม่มีเงินเดือนแล้วเราจะอยู่กันอย่างไร จะให้พึ่งแต่เงินเดือนเราคงไม่ได้” ซึ่งจากคำกล่าวของกรณีศึกษา แสดงให้เห็นว่า รายได้ของกลุ่มสมรสถือได้ว่ามีอิทธิพลสำคัญต่อการตัดสินใจเลือกคู่ครองของกรณีศึกษา แม้ว่ากรณีศึกษาจะไม่ได้คำนึงว่าคู่สมรสจะมีรายได้มากหรือน้อยเพียงใด แต่ขอเพียงให้คู่สมรสมีงาน มีรายได้ ไม่ต้องพึ่งพากรณีศึกษาก็เพียงพอ ดังนั้นแม้ว่ากรณีศึกษาจะได้มีรายได้ 5,000 บาทต่อเดือนซึ่งมากกว่ากรณีศึกษาไม่มากนัก แต่กรณีศึกษาก็พอใจที่คู่สมรสมีรายได้ ซึ่งเมื่ออยู่ด้วยกันแล้วคงจะไม่ลำบาก ด้วยเหตุนี้ รายได้ของกลุ่มสมรสจึงมีอิทธิพลต่อการเลือกคู่ครองของกรณีศึกษานี้

อิทธิพลของการศึกษาของกลุ่มสมรสที่มีต่อการเลือกคู่ครอง

จากการสัมภาษณ์ กรณีศึกษานี้ไม่ได้ให้ความสำคัญกับการศึกษาของกลุ่มสมรส ดังจะเห็นได้จากคำกล่าวที่ว่า “ตนเองก็ไม่ได้เรียนสูง ฐานะก็ไม่ดี แล้วผู้ชายที่เรียนสูงๆ ที่ไหนจะมาชอบผู้หญิงอย่างตน” และคำกล่าวที่ว่า “ในตอนนั้นสนใจแต่เพียงนิสัย ประกอบกับความเหงาเพราะไม่ค่อยมีเพื่อนมากนัก ทำให้ตัดสินใจอยู่กับพี่เค้า” ซึ่งจากคำกล่าวแสดงให้เห็นว่า กรณีศึกษาไม่ได้คาดหวังต่อการศึกษากลุ่มสมรส จึงกล่าวได้ว่า การศึกษากลุ่มสมรสไม่มีอิทธิพลต่อการเลือกคู่ครองของกรณีศึกษานี้

อิทธิพลของความใกล้ชิดกับกลุ่มสมรสที่มีต่อการเลือกคู่ครอง

จากการสัมภาษณ์พบว่า ในช่วงก่อนที่กรณีศึกษาและกลุ่มสมรสจะใช้ชีวิตอยู่ร่วมกันนั้น ทั้งคู่พักอาศัยอยู่ในหอพักเดียวกัน และรู้จักกันโดยการแนะนำของเพื่อน ซึ่งจากการที่อาศัยอยู่ในหอพักเดียวกันจึงมีส่วนสำคัญที่ทำให้ทั้งคู่พบเจอกันบ่อยครั้ง ทำให้เกิดความใกล้ชิดสนิทสนมกันอย่างรวดเร็ว และนอกจากนั้นความใกล้ชิดยังเกิดจากการช่วยเหลือจากฝ่ายชาย โดยมักจะไปปรับกรณีศึกษาหลังเลิกงานเป็นประจำ ความใกล้ชิดดังกล่าวจึงมีส่วนสำคัญที่ทำให้กรณีศึกษาตัดสินใจใช้ชีวิตร่วมกันกับกลุ่มสมรส จึงอาจกล่าวได้ว่า ความใกล้ชิดกับกลุ่มสมรสมีอิทธิพลต่อการเลือกคู่ครองของกรณีศึกษานี้

อิทธิพลของพ่อแม่ที่มีต่อการเลือกคู่ครอง

จากการสัมภาษณ์กรณีศึกษานี้ พบว่า พ่อและแม่ของทั้งกรณีศึกษาและกลุ่มสมรส ไม่มีอิทธิพลต่อการเลือกคู่ครองของบุตรของตนเนื่องจาก พ่อและแม่ของกรณีศึกษานี้เป็นชาวนครนายก และปัจจุบันอาศัยอยู่ในจังหวัดนครนายก ซึ่งไม่ได้อยู่ด้วยกันกับกรณีศึกษา ส่วนพ่อแม่ของกลุ่มสมรสนั้นเสียชีวิตก่อนที่ทั้งคู่จะรู้จักกัน ด้วยเหตุนี้ในระหว่างที่กรณีศึกษาและกลุ่มสมรสคบและดูใจกันอยู่นั้น พ่อและแม่ของกรณีศึกษานี้ไม่ได้มีส่วนเกี่ยวข้อง แม้ว่ากรณีศึกษาจะเคยเล่าให้พ่อและแม่ฟังถึงคู่รักของตนก็ตาม แต่พ่อและแม่ก็ไม่ได้ว่ากล่าวอะไร เพียงแต่ให้พิจารณาถึงกลุ่มสมรสให้ละเอียดถี่ถ้วนจะได้ไม่ถูกหลอก และเมื่อทั้งคู่ได้ใช้ชีวิตอยู่ด้วยกันแล้ว กรณีศึกษาก็ได้พากลุ่มสมรสไปเยี่ยมพ่อและแม่ของตน ซึ่งพ่อและแม่ก็ยอมรับ จึงอาจกล่าวได้ว่า พ่อและแม่ไม่ได้มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกคู่ครองของกรณีศึกษานี้

อิทธิพลของเพื่อนที่มีต่อการเลือกคู่ครอง

จากการสัมภาษณ์กรณีศึกษานี้ พบว่าเพื่อนมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกคู่ครองอย่างมาก เนื่องจาก เพื่อนของกรณีศึกษามีส่วนสำคัญที่ทำให้กรณีศึกษาได้รู้จักกับคู่สมรส เนื่องจาก เป็นเพื่อนของกรณีศึกษา และเป็นเพื่อนของคู่สมรสด้วย และเนื่องจากเพื่อนคนดังกล่าวซึ่งเป็นเพื่อนสนิทและเป็นเพื่อนที่พักอยู่ด้วยกันกับกรณีศึกษาได้ให้ทัศนะต่อการที่กรณีศึกษาจะใช้ชีวิตคู่กับคู่สมรสว่า “ถ้าเค้าดีกับเรา ดูแลเรอดี ก็เห็นดีด้วย” จากทัศนะดังกล่าวมีส่วนสนับสนุนให้กรณีศึกษาตัดสินใจอยู่ร่วมกับคู่สมรส จึงกล่าวได้ว่า เพื่อนมีอิทธิพลต่อการเลือกคู่ครองของกรณีศึกษานี้

กรณีศึกษาที่ 3

ชื่อ	นางดารา (นามสมมติ)
อายุ	21 ปี
ภูมิลำเนา	อุทัยธานี
ปัจจุบัน	แยกทางกับสามี และยังไม่มามีบุตร

บุคลิกภาพของกรณีศึกษา

จากการพบปะพูดคุยและสังเกตของผู้วิจัย พบว่ากรณีศึกษานี้เป็นผู้ที่มีรูปร่างเล็ก สันทัด หน้าตาดี สุภาพเรียบร้อย เป็นมิตร และมีมนุษยสัมพันธ์ดี การแต่งกายสะอาดเรียบร้อย

ระยะเวลาในการศึกษา

ในกรณีศึกษานี้มีระยะเวลาในการศึกษาและรวบรวมข้อมูล โดยได้เริ่มดำเนินการตั้งแต่วันที่ 10 มกราคม พ.ศ. 2543 ถึง 22 กรกฎาคม พ.ศ. 2543 รวมเป็นระยะเวลาประมาณ 6 เดือน ซึ่งในการสัมภาษณ์กรณีศึกษานี้ ผู้วิจัยได้ทำการสัมภาษณ์ในทุกๆ เดือน เดือนละ 2 ครั้ง ครั้งละประมาณ 40 นาที รวมทั้งสิ้น 12 ครั้ง และเนื่องจากกรณีศึกษานี้มีระยะเวลาในช่วงพักระหว่างการทำงานที่น้อย ทำให้เกิดข้อจำกัดในการสัมภาษณ์ ด้วยเหตุนี้ ทำให้ผู้วิจัยมีโอกาสสัมภาษณ์กรณีศึกษานี้ได้เพียงในระยะเวลาดังกล่าว

ประวัติส่วนตัว

นาง ดารา (นามสมมติ) เกิดเมื่อวันที่ 15 พฤศจิกายน พ.ศ. 2522 ปัจจุบันอายุ 21 ปี ภูมิลำเนาเดิมเป็นชาวอุทัยธานี จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ 5 จากโรงเรียนแห่งหนึ่งในอำเภอหนองขาหย่าง จังหวัดอุทัยธานี แต่เนื่องจากเรียนไม่จบระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 ดังนั้นจึงมีวุฒิการศึกษาเพียงระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โดยออกจากการศึกษาเมื่ออายุประมาณ 16 ปี เนื่องจากในขณะนั้นชอบพอกับนายตำรวจคนหนึ่งซึ่งทำงานอยู่ในจังหวัดอุทัยธานี โดยที่ผู้ใหญ่ทางฝ่ายหญิง อันได้แก่ ตาและยาย เห็นว่าทั้งคู่เหมาะสมกันทำให้เมื่อเรียนจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 นางดาราก็ได้แต่งงานกับนายตำรวจคนดังกล่าว โดยไม่ได้จดทะเบียนด้วยกัน ซึ่งในพิธีแต่งงานนั้น มีเพียงการผูกข้อมือระหว่างฝ่ายหญิงและชายเท่านั้น และฝ่ายชายได้ส่งขอฝ่ายหญิงด้วยสินสอดเป็น ทองหนัก 4 บาท และเงินสดอีก 6 หมื่นบาท และภายหลังจากการแต่งงาน นางดาราก็ออกมาอยู่กับสามีที่บ้านของสามี โดยในช่วงแรก สามีของนางดาราก็ให้นางดารารับผิดชอบในบ้าน ไม่ต้องออกไปทำงานทำนอกบ้าน ซึ่งทำให้นางดารารู้สึกเบื่อหน่ายมาก จึงต้องออกไปทำงานนอกบ้าน โดยงานแรกคือ เป็นพนักงานคิดเงินอยู่ในห้างแห่งหนึ่งในจังหวัดอุทัยธานี โดยทำอยู่ที่นั่นเป็นเวลา 1 ปี มีรายได้เดือนละประมาณ 3,000 บาท แต่เนื่องจากการเป็นพนักงานคิดเงินนั้น ต้องเลิกงานในตอนค่ำ ทำให้นางดาราก็ไม่ต้องการให้ทำ นางดาราก็ต้องออกมาเป็นแม่บ้านอีก แต่ต่อมานางดาราก็ออกไปเป็นเสมียนที่บริษัทแห่งหนึ่งในจังหวัดอุทัยธานี ทำอยู่ได้เกือบ 2 ปี นางดาราก็เริ่มมีความขัดแย้งกับสามี เนื่องจากสามีมีความต้องการให้นางดารารับผิดชอบบ้าน คอยปรนนิบัติ และดูแลบ้าน แต่นางดารากลับต้องการทำงานเพื่อหารายได้เลี้ยงตนเองและครอบครัว ซึ่งความขัดแย้งนั้น ทำให้นางดารารู้สึกเบื่อหน่ายและต้องการคนที่เอาใจใส่มากกว่านางดาร่า ทำให้นางดาร่าไปสนใจผู้ชายคนอื่น เมื่อนางดาร่าจับได้ทำให้ทั้งคู่ต้องเลิกกัน หลังจากที่เลิกกันนางดาร่าไม่ได้อยากอยู่ที่จังหวัดอุทัยธานี เนื่องจากไม่ต้องการเจอกับฝ่ายชายอีก ทำให้นางดาร่าเข้ามาทำงานทำในกรุงเทพฯ ในช่วงแรกที่ทำงานทำในกรุงเทพฯ นั้น ทำงานไม่ได้เนื่องจากมีวุฒิการศึกษาเพียงมัธยมศึกษาตอนต้น จึงมาทำงานเป็นเซลล์ขายสินค้าต่าง ๆ แต่รายได้ไม่ดีเนื่องจากขายสินค้าไม่ค่อยได้ จนท้ายสุดได้มาทำงานในโรงงานทำแปมย่านฝั่งธนบุรี ขณะนั้นอายุประมาณ 19 ปี และทำงานอยู่ที่โรงงานดังกล่าวมาจนถึงปัจจุบัน โดยมีรายได้เดือนละ 4,000 บาท

ในด้านครอบครัวนั้น นางดาร่า เป็นบุตรคนที่ 2 จากจำนวนพี่น้องทั้งหมด 3 คน โดยมีพี่สาว 1 คน และน้องสาว 1 คน ในปัจจุบันบิดาและมารดาแยกทางกัน โดยได้แยกทางกันตั้งแต่นางดาร่ายังเด็ก โดยแม่ได้ไปทำงานอยู่ในจังหวัดสมุทรปราการ ส่วนพ่อปัจจุบันไม่

ทราบว่าอยู่ที่ใดเนื่องจากไม่ได้ติดต่อกันเป็นเวลานาน แต่ทราบว่าแต่งงานมีครอบครัวใหม่ โดยนางคาราและพี่น้องนั้น อาศัยอยู่กับตาและยายตั้งแต่เด็ก โดยที่ตาเป็นผู้ใหญ่บ้าน ส่วนยายเป็นแม่บ้าน ชีวิตความเป็นอยู่จัดได้ว่า ไม่ลำบาก เนื่องจากตาสามารถเลี้ยงดูสมาชิกในครอบครัวได้ แต่ก็ถือว่าไม่ได้ร่ำรวย โดยปัจจุบันน้องคนเล็กยังอาศัยอยู่กับตาและยายที่จังหวัดอุทัยธานี ส่วนพี่สาวนั้น แต่งงานมีครอบครัว และอาศัยอยู่ในจังหวัดอุทัยธานี

ประวัติของกลุ่มสมรส

กลุ่มสมรสของนางคารา (นามสมมติ) เกิดวันที่ 21 เมษายน 2514 ปัจจุบันอายุ 29 ปี ภูมิลำเนาเดิมอยู่ในจังหวัดนครสวรรค์ เป็นบุตรคนที่ 2 จากจำนวนพี่น้องทั้งหมด 3 คน บิดาและมารดาอาศัยอยู่ในจังหวัดนครสวรรค์ โดยบิดามีอาชีพค้าขาย ส่วนมารดาเป็นแม่บ้าน ปัจจุบันกลุ่มสมรสของนางคารารับราชการตำรวจอยู่ในจังหวัดอุทัยธานี ส่วนพี่ชายนั้นรับราชการตำรวจอยู่ในกรุงเทพฯ และน้องชายรับราชการตำรวจอยู่ในจังหวัดนครสวรรค์

ในด้านการศึกษานั้น จบการศึกษานั้น จบการศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 และศึกษาต่อที่โรงเรียนตำรวจภูธรจังหวัดนครสวรรค์อีก 1 ปี เมื่อศึกษาจบ ก็ออกมาเป็นตำรวจ โดยได้มาประจำอยู่ในจังหวัดอุทัยธานี ปัจจุบันมีรายได้ประมาณ 10,000 บาทต่อเดือน

ความสัมพันธ์กับนางคารานั้น เริ่มจากในสมัยที่นางคาราศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 5 นั้น เพื่อนของกลุ่มสมรสของนางคาราซึ่งเป็นตำรวจด้วยกันนั้น คบหากันอยู่กับเพื่อนนักเรียนของนางคารา ในบางครั้งเพื่อนของกลุ่มสมรสของนางคาราจะมากับกลุ่มสมรสของนางคาราเพื่อมารับเพื่อนของนางคาราที่โรงเรียน ทำให้กลุ่มสมรสของนางคารา และนางคารามีโอกาสได้เจอกันและรู้จักกันในที่สุด แต่ในขณะนั้น นางคาราไม่ได้ชอบพอมากนัก เพียงแต่กลุ่มสมรสมาหาเป็นประจำ และหลังจากที่รู้จักกันแล้ว กลุ่มสมรสได้ไปรับ-ส่งนางคาราระหว่างบ้านและโรงเรียนทุกวัน ซึ่งตาและยายก็ไม่ได้ว่าอะไร และรู้สึกรักกลุ่มสมรสของนางคาราเหมือนลูกหลาน ประกอบกับกลุ่มสมรสของนางคารามีอาชีพตำรวจ ตาและยายของนางคาราชอบข้าราชการเป็นทุนเดิมอยู่แล้ว จึงสนับสนุนให้ทั้งคู่รักชอบกัน และเป็นผู้ผลักดันให้ทั้งคู่แต่งงานกัน และเนื่องจากตาและยายสนับสนุนให้แต่งงาน นางคาราจึงไม่กล้าขัดข้องเพราะเชื่อฟังและคิดว่าการตัดสินใจของผู้ใหญ่เป็นสิ่งที่ถูกต้อง แม้ว่าขณะนั้น นางคาราจะไม่ได้รักกลุ่มสมรสก็ตามแต่ก็ไม่ได้รังเกียจ ในที่สุดทั้งคู่ก็ได้แต่งงานและใช้ชีวิตคู่ร่วมกัน และนางคาราก็ได้ออกจากโรงเรียนและได้ย้ายมาอยู่กับกลุ่มสมรส

แต่ภายหลังจากที่อยู่ด้วยกันนั้น กลุ่มสมรสของนางคารามีความต้องการที่จะให้นางคาราเป็นแม่บ้าน คอยดูแลเอาใจใส่งานบ้านงานเรือน และดูแลสามี จึงไม่ต้องการที่จะให้นางคารา

ออกไปทำงานนอกบ้าน แต่นางคาราไม่ต้องการอยู่บ้านเนื่องจากรู้สึกเหงาและปรับตัวไม่ได้ที่จะอยู่บ้านโดยไม่ค่อยได้พบเจอกับใคร ทำให้นางคาราออกไปทำงานนอกบ้าน และการที่ออกไปทำงานนอกบ้านของนางคาราทำให้อายุขัยของนางคาราไม่ค่อยพอใจนัก จึงเกิดความขัดแย้งอยู่เสมอเมื่ออยู่ด้วยกัน ประกอบกับนางคารา ก็ไม่ได้เรียนรู้นิสัยก่อนสมรสของคู่สมรสอย่างลึกซึ้งมากนัก ทำให้ความขัดแย้งดังกล่าว ประกอบกับในช่วงนั้นคู่สมรสได้ไปสนใจผู้หญิงคนอื่น นำไปสู่การเลิกรากันในเวลาต่อมา

การเลือกคู่สมรส

อิทธิพลของอายุของคู่สมรสที่มีต่อการเลือกคู่ครอง

คู่สมรสของนางคารานั้น มีอายุมากกว่านางคาราหลายปี โดยมีอายุห่างกันมาประมาณ 8-9 ปี โดยในช่วงที่รู้จักกันนั้น คู่สมรสอายุประมาณ 25 ปี ส่วนนางคารามีอายุเพียง 16 ปี เมื่อรู้จักและคบกันอยู่ระยะเวลาหนึ่ง ก็ได้แต่งงานกัน โดยเหตุผลนอกเหนือจากที่ตาและยายของนางคาราจะสนับสนุนแล้ว ในเรื่องของอายุของคู่สมรส เนื่องจากมีอายุ ห่างจากนางคาราหลายปี ในทัศนะของนางคาราขณะนั้นคิดว่า คู่สมรสค่อนข้างเป็นผู้ใหญ่ มีความเป็นผู้ นำ มีอาชีพการทำงานที่มั่นคง คงจะสามารถฝากชีวิตไว้ได้ ทำให้นางคาราคัดสินใจใช้ชีวิตคู่ด้วย

อิทธิพลของรายได้ของคู่สมรสที่มีต่อการเลือกคู่ครอง

เนื่องจากคู่สมรสของนางคารามีอาชีพรับราชการตำรวจ ซึ่งจากทัศนะของนางคารานั้นถือว่าเป็นอาชีพที่มีความมั่นคง และมีรายได้ที่ดี โดยก่อนที่จะใช้ชีวิตคู่ร่วมกันนั้น คู่สมรสของนางคารา มีรายได้ประมาณ 6,000 บาทต่อเดือน และนอกจากนั้น ครอบครัวของคู่สมรสก็มีฐานะที่ไม่ลำบาก ทำให้นางคาราคิดว่า ในการใช้ชีวิตคู่ด้วยนั้นคงจะไม่ทำให้ลำบากทำให้นางคาราคัดสินใจใช้ชีวิตคู่กับคู่สมรส

อิทธิพลของการศึกษาของคู่สมรสที่มีต่อการเลือกคู่ครอง

เมื่อกล่าวถึงการศึกษาคู่สมรสของนางคารานั้น นางคารากล่าวว่า “เค้ามีการศึกษาที่ดี โดยจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 แล้วก็เรียนต่อโรงเรียนตำรวจภูธร เมื่อจบมาก็ได้เป็นตำรวจ ซึ่งเป็นอาชีพที่มั่นคงและมีเกียรติ” นอกจากนี้นางคารายังได้กล่าวว่า “ ในตอนนั้นแม้จะไม่ได้รักอะไรเค้ามากมาย แต่ก็คิดว่า แต่งกับคนที่มีการศึกษาคดี และยังเป็นตำรวจมีเกียรติ คงดูแล

ปกป้อง และเลี้ยงดูตนเองได้ ไม่น้อยหน้าผู้อื่น” ซึ่งการตัดสินใจดังกล่าว ทำให้นางดาราตัดสินใจใช้ชีวิตร่วมกันกับคู่สมรสในเวลาต่อมา

อิทธิพลของความใกล้ชิดกับคู่สมรสที่มีต่อการเลือกคู่ครอง

ภายหลังจากที่นางดาราได้รู้จักกับคู่สมรสโดยการแนะนำของเพื่อน ทั้งคู่ก็พบกันเป็นประจำ เนื่องจาก ในช่วงแรกคู่สมรสของนางดาราได้แวะมาหานางดาราหลังเลิกเรียนเป็นประจำ ต่อมาก็ไปรับ-ส่งที่โรงเรียนเป็นประจำทุกวัน แม้ว่าในขณะนั้นนางดาราจะยังไม่ได้ชอบพอกับคู่สมรสเท่าใดนัก แต่ไม่อยากจะให้เพื่อนของตนวางตัวลำบากกับคนรัก จึงยอมให้คู่สมรสไปรับ-ส่งที่โรงเรียน และเนื่องจากพบเจอกันเป็นประจำทุกวัน ประกอบกับคู่สมรสสามารถเข้าออกบ้านของนางดาราได้โดยที่ตาและยายของนางดาราไม่ได้ห้าม หรือกีดกัน ทำให้ทั้งคู่เกิดความใกล้ชิด และจากความพยายามของคู่สมรส ทำให้นางดาราเห็นใจแม้ในขณะนั้นจะไม่ได้รักคู่สมรสมากมายนัก แต่เห็นว่าตาและยายรักและเอ็นดู และคู่สมรสก็เป็นผู้ชายคนเดียวที่ให้ความสนใจในตัวนางดารา ทำให้นางดารายอมที่จะสนิทสนมและให้ความหวังกับคู่สมรส จนในที่สุดทั้งคู่ก็แต่งงานอยู่ด้วยกัน แม้จะไม่ได้เป็นพิธีใหญ่โต เพียงแต่ให้ผู้ใหญ่ผูกข้อมือเพื่อเป็นสิริมงคลเท่านั้น

อิทธิพลของพ่อแม่ที่มีต่อการเลือกคู่ครอง

เนื่องจากว่าพ่อและแม่ของนางดารานั้น ได้แยกทางกันตั้งแต่นางดาราายังเด็ก โดยที่แม่นั้นไปทำงานอยู่ในจังหวัดอื่น ส่วนพ่อนั้นก็มีครอบครัวใหม่ ทำให้นางดาราและพี่น้องนั้นต้องอาศัยอยู่กับตา ยาย ตั้งแต่เด็กๆ โดยตาและยายเปรียบเสมือนพ่อและแม่ของนางดาราเลยทีเดียว ซึ่งนางดาราได้กล่าวถึงตาและยายว่า “ถ้าไม่มีตาและยายก็ไม่รู้จะอยู่กันอย่างไร ตาและยายจึงมีบุญคุณมาก เป็นเหมือนพ่อเหมือนแม่ของตน” และนอกจากนั้นยังได้กล่าวอีกว่า “ในช่วงที่จะแต่งงานนั้น ตาและยายสนับสนุนให้รักชอบกับคู่สมรส เนื่องจากเป็นตำรวจ มีหน้าตา มีฐานะที่ดี คงเลี้ยงดูตนได้ไม่ลำบาก ตนจึงยอมเพราะไม่อยากจะขัดใจตากับยาย” และนอกจากนั้นในช่วงก่อนแต่งงานนั้น นางดาราได้ส่งข่าวไปบอกแม่ของตนที่ต่างจังหวัดถึงเรื่องการแต่งงาน โดยที่แม่ของนางดารานั้นก็ไม่ได้ขัดข้องอะไร เพียงแต่ให้ตัดสินใจให้ดี เพราะถ้าหลายๆคนคิดว่าดีแล้ว แม่ของนางดาราก็ไม่ขัดข้อง ซึ่งจากการที่ตาและยายสนับสนุน และแม่ก็ไม่ได้ขัดข้อง มีส่วนสำคัญให้นางดาราตัดสินใจแต่งงานกับคู่สมรสแม้ว่าขณะนั้นยังเรียนอยู่ก็ตาม ซึ่งจากการสัมภาษณ์นางดารานั้น นางดารายืนยันว่าการที่ต้องแต่งงานกันก่อนที่จะเรียนจบชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ก็เนื่องจากตาและยายคิดว่า เป็นผู้หญิงไม่จำเป็นต้องเรียนสูงก็ได้ หาก

เจอคู่ครองที่เหมาะสมและดีแล้ว เพราะคู่สมรส มีหน้าที่เลี้ยงดูภรรยา ดังนั้นตาและยายจึงต้องการให้นางคาราแต่งงานกับคู่สมรส เพราะถ้าแต่งงานช้า หรือรอเวลา ฝ่ายชายอาจจะเบื่อและไปสนใจหญิงอื่น ด้วยเหตุนี้นางคาราจึงต้องแต่งงานกับคู่สมรสก่อนที่จะเรียนจบชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย นางคารายืนยันว่ามีใจเพราะเหตุว่าได้เสียกันก่อนแต่งงาน จึงต้องแต่งงานกัน

อิทธิพลของเพื่อนที่มีต่อการเลือกคู่ครอง

นางคารากล่าวว่า เพื่อนถือได้ว่ามีอิทธิพลอย่างมากเช่นกัน โดยเพื่อนนั้นมีส่วนทำให้นางคาราและคู่สมรสได้รู้จักกัน และเพื่อนยังคอยพูดให้นางคาราเห็นใจในคู่สมรส ที่มีความพยายามอย่างมากที่จะแสดงความรักให้นางคาราเห็น โดยเพื่อนมักกล่าวว่า “เห็นใจพี่เค้า(คู่สมรสของนางคารา)บ้าง ขนาดพี่เค้ามีงานประจำทำ เค้ายังคอยรับคอยส่งทุกวัน แถมยังเป็นคนดี จริงใจ ควรให้ออกาสพี่เค้าบ้างนะ” ซึ่งจากคำกล่าวของเพื่อนซึ่งจะคอยพูดกับนางคาราอยู่เสมอ ได้ทำให้นางหันมาเห็นใจในตัวคู่สมรส และยอมที่จะตัดสินใจใช้ชีวิตคู่ร่วมกัน

การวิเคราะห์

เมื่อพิจารณาถึงปัจจัยต่างๆ ที่มีอิทธิพลต่อการเลือกคู่ครองของกรณีศึกษานี้ สามารถพิจารณาได้จากปัจจัยต่างๆ ดังนี้

อิทธิพลของอายุของคู่สมรสที่มีต่อการเลือกคู่ครอง

จากการสัมภาษณ์พบว่า กรณีศึกษามีคู่สมรสที่มีอายุมากกว่าหลายปี ประกอบกับกรณีศึกษามีทัศนคติเกี่ยวกับอายุของคู่สมรสในลักษณะที่พึงพอใจ โดยได้กล่าวว่า การที่คู่สมรสมีอายุมากกว่าและมีลักษณะของความเป็นผู้ใหญ่ สามารถเป็นผู้นำครอบครัว ทำให้กรณีศึกษาสามารถฝากชีวิตไว้ได้ ซึ่งจากทัศนคติดังกล่าวได้แสดงให้เห็นได้ว่า อายุของคู่สมรสที่มากกว่าเป็นสิ่งสำคัญที่ทำให้กรณีศึกษานี้ตัดสินใจใช้ชีวิตกับคู่สมรส

อิทธิพลของรายได้ของคู่สมรสที่มีต่อการเลือกคู่ครอง

จากการสัมภาษณ์กรณีศึกษานี้ พบว่า กรณีศึกษามีได้ให้ความสำคัญต่อรายได้ของคู่สมรสก่อนที่จะใช้ชีวิตอยู่ร่วมกัน โดยก่อนที่จะใช้ชีวิตคู่ร่วมกันนั้น กรณีศึกษาได้พิจารณาถึงรายได้ของคู่สมรสว่า คู่สมรสมีอาชีพรับราชการตำรวจ เป็นอาชีพที่มีรายได้มั่นคง และมีราย

ได้คือพอที่จะเลี้ยงครอบครัวได้อย่างไม่ลำบาก อีกทั้งกรณีศึกษายังได้มองไปถึงครอบครัวของคู่สมรสว่ามีฐานะที่ดี ไม่ได้ยากจน ซึ่งจากการพิจารณาถึงรายได้ และฐานะของคู่สมรส ทำให้กรณีศึกษาตัดสินใจใช้ชีวิตคู่ร่วมกับคู่สมรส เพราะคาดหวังไว้ว่าหากใช้ชีวิตคู่ร่วมกันแล้วจะกรณีศึกษาจะมีชีวิตครอบครัวที่ไม่ลำบาก ด้วยเหตุนี้ รายได้ของคู่สมรสจึงมีอิทธิพลต่อการเลือกคู่ครองของกรณีศึกษานี้

อิทธิพลของการศึกษาของคู่สมรสที่มีต่อการเลือกคู่ครอง

จากการสัมภาษณ์กรณีศึกษานี้ พบว่า กรณีศึกษาได้ให้ความสำคัญกับการศึกษาของคู่สมรส โดยจากคำกล่าวของกรณีศึกษาที่ว่า “ ในตอนนั้นแม้จะไม่ได้รักอะไรเข้ามาเลย แต่ก็คิดว่า แต่งกับคนที่มีการศึกษาคิด และยังเป็นตำรวจมีเกียรติ คงดูแลปกป้อง และเลี้ยงดูตนเองได้ไม่น้อยหน้าผู้อื่น” ซึ่งจากคำกล่าวของกรณีศึกษาได้แสดงให้เห็นว่า แม้ตัวกรณีศึกษาเองจะไม่ได้รักคู่สมรส แต่เห็นว่าคู่สมรสจบการศึกษาที่ดี โดยจบจากโรงเรียนตำรวจ ซึ่งเมื่อจบมาก็ได้รับราชการเป็นตำรวจ เป็นอาชีพที่มีเกียรติ ทำให้ไม่น้อยหน้าผู้อื่น ดังนั้นแม้จะไม่ได้รัก แต่การศึกษาที่สูงก็มีส่วนสำคัญที่เป็นสิ่งเชิดหน้าชูตาให้กับกรณีศึกษา ทำให้กรณีศึกษาตัดสินใจใช้ชีวิตคู่กับคู่สมรสจึงกล่าวได้ว่า การศึกษาของคู่สมรสเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อการเลือกคู่ครองของกรณีศึกษานี้

อิทธิพลของความใกล้ชิดกับคู่สมรสที่มีต่อการเลือกคู่ครอง

จากการสัมภาษณ์พบว่า ภายหลังจากที่กรณีศึกษาและคู่สมรสรู้จักกัน คู่สมรสของกรณีศึกษาเป็นฝ่ายที่เอาอกเอาใจฝ่ายหญิง โดยจะคอยไปรับไปส่งที่โรงเรียนเป็นประจำ จนฝ่ายคู่สมรสนั้นสนิทสนมกับตาและยายของกรณีศึกษา จนสามารถเข้าออกในบ้านของฝ่ายหญิงได้ และที่สำคัญคือนอกจากคู่สมรสจะคอยไปรับไปส่งกรณีศึกษาที่โรงเรียนทุกวันแล้ว ในวันหยุด คู่สมรสก็พยายามแวะมาคุยกับกรณีศึกษา รวมถึงตาและยายเป็นประจำ กล่าวได้ว่า คู่สมรสจะมาที่บ้านของกรณีศึกษาเป็นประจำทุกวัน ด้วยเหตุนี้ความใกล้ชิดของทั้งคู่ นำไปสู่ความคุ้นเคยกันในเวลาต่อมา ประกอบกับความเห็นใจในความพยายามของคู่สมรส จนในที่สุดตาและยายของกรณีศึกษาก็ยอมรับและอนุญาตให้ทั้งคู่แต่งงานกัน จึงกล่าวได้ว่าหากกรณีศึกษาไม่มีความใกล้ชิดกับคู่สมรสแล้ว คงเป็นการยากที่ทั้งคู่จะแต่งงานกัน เนื่องจากกรณีศึกษาไม่ได้รับรักในตัวของผู้สมรสมากนัก แต่เนื่องจากความใกล้ชิดและความคุ้นเคยที่คู่สมรสมีให้กับกรณีศึกษารวมทั้งตากับยายทำให้ทั้งคู่ได้แต่งงานกันในที่สุด จึงอาจกล่าวได้ว่า ความใกล้ชิดกับคู่สมรสมีอิทธิพลต่อการเลือกคู่ครองของกรณีศึกษานี้

อิทธิพลของพ่อแม่ที่มีต่อการเลือกคู่ครอง

จากการสัมภาษณ์พบว่า กรณีศึกษานี้ ได้ให้ความสำคัญกับตาและยาย เทียบเท่ากับพ่อและแม่ของตนเอง ดังจะเห็นได้จากคำกล่าวที่ว่า “ถ้าไม่มีตาและยายก็ไม่ว่างจะอยู่กันอย่างไรร ตาและยายจึงมีบุญคุณมาก เป็นเหมือนพ่อเหมือนแม่ของตน” เนื่องจากพ่อและแม่ของกรณีศึกษานั้น แยกทางกันตั้งแต่กรณีศึกษาขี้ยังเด็ก โดยแม่นั้นไปทำงานต่างจังหวัดเพื่อจะส่งเงินมาให้ลูกได้ใช้ ส่วนพอก็แยกไปมีครอบครัวใหม่ ดังนั้นตาและยายจึงเปรียบได้กับพ่อและแม่ของกรณีศึกษา และเมื่อกรณีศึกษามีผู้ชายมาขอพบ ซึ่งตาและยายนั้นได้พิจารณาแล้วว่าเป็นผู้ที่มีนิสัยดี มีฐานะอาชีพที่ดี มีเกียรติ สามารถเลี้ยงดูกรณีศึกษาได้อย่างไม่ลำบากแล้ว จึงได้สนับสนุนให้กรณีศึกษาแต่งงานมีครอบครัวกับชายคนดังกล่าว โดยจากคำกล่าวของกรณีศึกษาที่ว่า “ในช่วงที่จะแต่งงานนั้น ตาและยายสนับสนุนให้รักชอบกับคู่สมรส เนื่องจากเป็นตำรวจ มีหน้าตา มีฐานะที่ดี คงเลี้ยงดูตนได้ไม่ลำบาก ตนจึงยอมเพราะไม่อยากจะขัดใจตาและยาย” ซึ่งจากคำกล่าวของกรณีศึกษาได้แสดงให้เห็นอย่างชัดเจนว่า ตาและยายซึ่งเปรียบได้กับพ่อและแม่ของกรณีศึกษานั้น มีอิทธิพลอย่างมากต่อการตัดสินใจใช้ชีวิตคู่ของกรณีศึกษา จึงอาจกล่าวได้ว่า พ่อและแม่มีอิทธิพลอย่างมากต่อการตัดสินใจเลือกคู่ครองของกรณีศึกษานี้

อิทธิพลของเพื่อนที่มีต่อการเลือกคู่ครอง

จากการสัมภาษณ์กรณีศึกษานี้ พบว่าเพื่อนมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกคู่ครองอย่างมาก เนื่องจากเพื่อนของกรณีศึกษามีส่วนสำคัญที่ทำให้กรณีศึกษาได้รู้จักกับคู่สมรส โดยเพื่อนสนิทของกรณีศึกษาที่แนะนำให้ทั้งคู่ได้รู้จักกันนั้น ก็มีคนรักเป็นตำรวจซึ่งเป็นเพื่อนกับคู่สมรสของกรณีศึกษาด้วย นอกจากนั้นกรณีศึกษาได้กล่าวว่าเพื่อนสนิทมักจะคอยสนับสนุนให้กรณีศึกษากับคู่สมรสชอบพอกัน โดยเพื่อนมักจะกล่าวว่า “เห็นใจพี่เค้า(คู่สมรสของนางคารา)บ้าง ขนาดพี่เค้ามีงานประจำทำ เค้ายังคอยรับคอยส่งทุกวัน แถมยังเป็นคนดี จริใจ ควรให้โอกาสพี่เค้าบ้างนะ” โดยกรณีศึกษาไม่อยากจะขัดใจเพื่อน จึงยอมให้คู่สมรสไปรับไปส่ง และเกิดเป็นความเห็นใจกันในเวลาต่อมาและตัดสินใจใช้ชีวิตคู่ร่วมกันในที่สุด จึงกล่าวได้ว่าเพื่อนมีอิทธิพลต่อการเลือกคู่ครองของกรณีศึกษานี้

กรณีศึกษาที่ 4

ชื่อ	นางนิตา (นามสมมติ)
อายุ	25 ปี
ภูมิลำเนา	นครราชสีมา
ปัจจุบัน	พักอยู่กับสามี และมีบุตรสาว 1 คน

บุคลิกภาพของกรณีศึกษา

จากการพบปะพูดคุยและสังเกตของผู้วิจัย พบว่ากรณีศึกษานี้เป็นผู้ที่มีรูปร่างสูง ผอม เป็นคนเปิดเผย มีน้ำใจ เป็นมิตร และมีมนุษยสัมพันธ์ดีเป็นคนกันเอง การแต่งกายไม่พิถีพิถันมากนัก

ระยะเวลาในการศึกษา

ในกรณีศึกษานี้มีระยะเวลาในการศึกษาและรวบรวมข้อมูล โดยได้เริ่มดำเนินการตั้งแต่วันที่ 10 มกราคม พ.ศ. 2543 ถึง 22 กรกฎาคม พ.ศ. 2543 รวมเป็นระยะเวลาประมาณ 6 เดือน ซึ่งในการสัมภาษณ์กรณีศึกษานี้ ผู้วิจัยได้ทำการสัมภาษณ์ในทุกๆ เดือน เดือนละ 2 ครั้ง ครั้งละประมาณ 40 นาที และเนื่องจากกรณีศึกษานี้มีระยะเวลาในช่วงพักระหว่างการทำงานที่น้อย ทำให้เกิดข้อจำกัดในการสัมภาษณ์ ด้วยเหตุนี้ ทำให้ผู้วิจัยมีโอกาสมติสัมภาษณ์กรณีศึกษานี้ได้เพียงในระยะเวลาดังกล่าว

ประวัติส่วนตัว

นาง นิตา (นามสมมติ) เกิดเมื่อวันที่ 4 มกราคม พ.ศ. 2518 ปัจจุบันอายุ 25 ปี ภูมิลำเนาเดิมเป็นชาวจังหวัดนครราชสีมา จบการศึกษาระดับประถมศึกษาปีที่ 6 จากโรงเรียนแห่งหนึ่งในจังหวัดนครราชสีมาเมื่ออายุประมาณ 13-14 ปี เมื่อเรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก็ไม่ได้ศึกษาต่อเนื่องจาก บิดามารดามีฐานะยากจน ทำให้ต้องออกมาเลี้ยงน้องอีก 3 คน ในขณะที่พ่อและแม่ออกไปทำงาน ต่อมานางนิตาก็ได้ทำงานรับจ้างอยู่หลายแห่ง โดยเป็นลูกจ้างตามร้านค้า ร้านอาหาร เป็นคนทำความสะอาดบ้าน ซึ่งก็มีรายได้ไม่มากนัก จนเมื่อประมาณ 7-8 ปีที่ผ่านมา นางนิตาได้เดินทางเข้ามาหางานทำที่กรุงเทพฯ โดยได้เดินทางเข้ากรุงเทพฯ พร้อมกับเพื่อนอีกคน โดยเพื่อนของนางนิตา ได้พานางนิตาเข้าทำงานในโรงงานแห่งหนึ่ง ซึ่งเป็นโรงงานเครื่องหนัง ทำอยู่ได้เกือบ 2 ปี ก็ได้เปลี่ยนงานเนื่องจากนางนิตาตั้ง

ครรรภ์ ภายหลังจากที่คลอดบุตรแล้ว ก็ได้เปลี่ยนมาทำงานในโรงงานทำแฟ้ม ซึ่งเป็นโรงงานที่ ทำอยู่ในปัจจุบัน โดยระหว่างที่ทำงานอยู่ที่โรงงานเครื่องหนังนั้น นางนิดามีโอกาสได้รู้จัก และสนิทสนมกับกับผู้ชายคนหนึ่ง ซึ่งทำงานอยู่ในโรงงานใกล้เคียงกันเกี่ยวกับการผลิต กระจัก โดยภายหลังจากที่ทั้งคู่สนิทสนมกันเป็นระยะเวลาประมาณ 1 ปี ทั้งคู่ก็ได้ตัดสินใจ เข้าหอพักอยู่ด้วยกันในฐานะสามีภรรยา และต่อมานางนิกาก็ได้ตั้งครรรภ์ในที่สุด

หลังจากนั้นนางนิกาก็ได้ลาออกจากงานเนื่องจากสุขภาพไม่แข็งแรง ทำให้ทำงานได้ ไม่เต็มที่ และเมื่อคลอดบุตรสาวได้ระยะหนึ่ง นางนิกาก็ได้สมัครงานในโรงงานทำแฟ้มและ ได้ทำที่นั่นในที่สุด และนางนิกาก็ได้พาบุตรสาวไปฝากให้บิดาและมารดาที่จังหวัด นครราชสีมาช่วยเหลือเนื่องจากนางนิกาและสามีไม่มีเวลา โดยหากนางนิกาและสามีมีวัน หยุด ก็จะแวะไปหาบุตรและพ่อแม่ที่นครราชสีมา ซึ่งในแต่ละครั้งนางนิกาและสามีก็จะนำเงิน ไปให้บิดามารดา เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายของบุตร และให้กับบิดามารดาด้วย โดยในปัจจุบันบุตร สาวอายุ 5 ขวบ และนางนิกามีรายได้จากการทำงานเดือนละ 4,500 บาท

ในด้านครอบครัวนั้น นางนิกา เป็นบุตรคนที่ 2 จากจำนวนพี่น้องทั้งหมด 5 คน โดยมี พี่ชาย 1 คน น้องสาว 2 คน และน้องชาย 1 คน ในปัจจุบัน บิดาอายุ 50 ปีมีอาชีพรับจ้างทำไร้ มารดาอายุ 45 ปี ก็มีอาชีพรับจ้างเย็บผ้าที่ซำรุค ส่วนพี่ชายนั้นมีอาชีพเป็นยามรักษาความปลอดภัย อยู่ในห้างสรรพสินค้าแห่งหนึ่งในจังหวัดนครราชสีมา โดยปัจจุบันบุตรสาวของนางนิกา อาศัยอยู่กับบิดาและมารดาของนางนิกาที่จังหวัดนครราชสีมา

ประวัติของกลุ่มสมรส

กลุ่มสมรสของนางนิกา (นามสมมติ) เกิดวันที่ 17 เมษายน 2513 ปัจจุบันอายุ 30 ปี ภูมิลำเนาเดิมอยู่ในจังหวัดกาญจนบุรี เป็นบุตรคนที่ 2 จากจำนวนพี่น้องทั้งหมด 2 คน บิดาและมารดาเป็นคนจังหวัดกาญจนบุรี และอยู่ที่นั่นจนถึงปัจจุบัน สำหรับกลุ่มสมรสของนางนิกา ปัจจุบันทำงานอยู่ที่โรงงานผลิตกระจัก มีรายได้เดือนละประมาณ 5,500 บาท

ทางด้านการศึกษา นั้น กลุ่มสมรสของนางนิกาจบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จากจังหวัดกาญจนบุรี จากนั้นก็เข้าหางานในกรุงเทพฯ โดยในช่วงแรกๆ ที่เข้ามาทำงานเป็น ลูกจ้างในโรงงานหลายแห่ง แต่รายได้ไม่ดีนัก จนได้เข้าทำงานในโรงงานผลิตกระจักมีรายได้ มากขึ้นกว่าเดิม จึงทำที่นั่นมาจนถึงปัจจุบัน และขณะที่ทำงานอยู่ที่โรงงานผลิตกระจักนี้ ก็มี โอกาสได้รู้จักกับนางนิกาขณะที่ทำงานอยู่ที่โรงงานผลิตกระจัก โดยขณะนั้นนางนิกายัง ทำงานอยู่ในโรงงานผลิตเครื่องหนัง ซึ่งโรงงานทั้งสองแห่งอยู่ใกล้กัน ในครั้งแรกที่ทั้งสอง พบกันนั้น ทั้งคู่พบกันที่ร้านอาหารเล็กๆ แห่งหนึ่งใกล้ๆ โรงงาน ซึ่งทั้งคู่บังเอิญไปทานอาหาร

ที่ร้านแห่งนั้นหลังเลิกงานในเวลาเดียวกัน แต่ในครั้งแรกก็ยังไม่รู้จักกัน หลังจากนั้นทั้งคู่ก็พบกันอีกประมาณ 2-3 ครั้ง จนฝ่ายชาย(สามี) ได้เข้ามาทักทายและทำความรู้จัก ภายหลังจากที่ทั้งคู่รู้จักกันแล้วก็มีโอกาสพบกันอีกหลายครั้ง ด้วยเหตุนี้ทำให้ทั้งคู่คบกันเป็นเพื่อน และสนิทสนมมากขึ้นตามลำดับ หลังจากที่ทั้งคู่เริ่มสนิทสนมกันนั้น นางนิตาและสามีมีโอกาสพบเจอกันเป็นประจำในเวลาหลังเลิกงาน และหากมีวันหยุด ทั้งคู่ก็จะหาเวลาไปไหนมาไหนด้วยกัน โดยจากความสนิทสนมเป็นระยะเกือบ 1 ปีดังกล่าวนำไปสู่ความสัมพันธ์ที่ลึกซึ้ง จนทั้งคู่ตัดสินใจใช้ชีวิตร่วมกันในที่สุด และภายหลังจากที่ตัดสินใจอยู่ด้วยกันนั้น ทั้งคู่ก็ได้หาห้องเช่าแห่งใหม่และตัดสินใจย้ายมาอยู่ด้วยกัน โดยไม่ได้จดทะเบียนสมรส

การเลือกคู่สมรส

อิทธิพลของอายุของคู่สมรสที่มีต่อการเลือกคู่ครอง

จากการสัมภาษณ์ นางนิตารู้จักกับสามีตอนอายุประมาณ 18 ปี ขณะนั้นสามีมีอายุ 23 ปี โดยในช่วงที่ทั้งคู่ได้รู้จักกันนั้น นางนิตาต้องอาศัยอยู่ในกรุงเทพฯ เพียงลำพังซึ่งไม่มีญาติพี่น้องอาศัยอยู่ด้วยเลย มีเพียงเพื่อนที่มาจากนครราชสีมาด้วยกันเท่านั้น ทำให้สามีที่ขณะนั้นเพิ่งรู้จักกันเปรียบเสมือนเพื่อนและพี่ชาย โดยจะคอยช่วยเหลือเกื้อกูล ห่วงใย ในเรื่องต่างๆ ซึ่งความรู้สึกดังกล่าวมีส่วนอย่างยิ่งที่ทำให้นางนิตาใกล้ชิดสนิทสนมกับสามีได้เร็ว โดยจากการสัมภาษณ์นั้นนางนิตาได้กล่าวถึงสามีก่อนที่จะใช้ชีวิตอยู่ด้วยกันว่า “แม้ว่าสามีจะเป็นคนคุยแก่ง สนุกสนาน ชอบพูดจาติดตลก แต่ก็มีความเป็นผู้ใหญ่อยู่มาก” นอกจากนั้นยังได้กล่าวอีกว่า “ตอนอยู่กรุงเทพฯ โดยลำพัง ในช่วงที่คบกันแรกๆ นั้นก็ได้สามีเป็นเหมือนเพื่อน เหมือนพี่ เพราะเค้าเป็นผู้ใหญ่กว่า มีอะไรก็ปรึกษาได้” ซึ่งจากความรู้สึกต่อสามีในขณะนั้น มีส่วนอย่างยิ่งที่ทำให้นางนิตาเกิดความสนิทสนมคุ้นเคย และร่วมชีวิตด้วยในที่สุด

อิทธิพลของรายได้ของคู่สมรสที่มีต่อการเลือกคู่ครอง

ในขณะที่คบกันนั้น คู่สมรสมีรายได้เดือนละ ประมาณ 5,000 บาท ซึ่งก็มากกว่านางนิตาไม่มากนัก แต่เนื่องจากในขณะที่คบกันนั้น นางนิตาไม่ได้คำนึงถึงรายได้ของคู่สมรสว่าจะมีรายได้มากน้อยเพียงใด โดยที่นางนิตาได้กล่าวถึงคู่สมรสในขณะนั้นว่า “ตอนคบกัน โดยไม่ได้คำนึงถึงเรื่องรายได้เลย เพราะเห็นเค้ามีการมีงานทำ ไม่ได้ลำบาก ตอนที่คบกันจึงไม่ทราบเลยว่าสามีมีรายได้ทำอะไร” และในขณะที่คบกันนั้น คู่สมรสของนางนิตาก็ไม่ได้เป็นคนฟุ่มเฟือย แม้จะไม่ได้ร่ำรวย แต่ก็ไม่ลำบาก ซึ่งนางนิตาก็ยังได้กล่าวถึงคู่สมรสอีกว่า “ในตอน

นั่นไม่ได้คิดเลยว่า จะจนหรือรวย เพราะอย่างเราก็คงไม่มีเศรษฐกิจมาชอบหรือก ขอแค่คนที่ชอบเราเป็นคนดีก็พอ”

อิทธิพลของการศึกษาของกลุ่มสมรสที่มีต่อการเลือกคู่ครอง

ในการตัดสินใจเลือกคู่ของนางนิตานัน ไม่ได้คำนึงถึงการศึกษาของกลุ่มสมรสเท่าใดนัก เนื่องจากนางนิตาเห็นว่ากลุ่มสมรสมีงานทำและมีรายได้เลี้ยงตนเองแล้ว จึงไม่ได้คำนึงถึงการศึกษาเท่าใดนัก นอกจากนั้นในการพิจารณาเลือกคู่ครองของนางนิตานัน นางนิตาให้ความสำคัญกับนิสัยใจคอของกลุ่มสมรสมากกว่า ประกอบกับนางนิตาทำงานอยู่ในกรุงเทพฯ เพียงลำพัง ด้วยเหตุนี้นิสัยใจคอของกลุ่มสมรสจึงมีความสำคัญมากต่อการตัดสินใจเลือกคู่ เนื่องจากกลุ่มสมรสของนางนิตาเป็นคนอหฺยาศยดี เป็นมิตร ชอบพูดจาดีดลกสนุกสนาน ด้วยเหตุนี้จึงมีส่วนทำให้นางนิตาหายเหงาที่จะต้องอยู่คนเดียว และความพึงพอใจในนิสัยของกลุ่มสมรสดังกล่าวจึงมีส่วนสำคัญที่ทำให้นางนิตาตัดสินใจใช้ชีวิตคู่ร่วมด้วย ซึ่งไม่ได้เกี่ยวข้องกับการศึกษาของกลุ่มสมรสเท่าใดนัก โดยนางนิตาได้กล่าวว่า “ถ้าช่วงนั้นกลุ่มสมรสของตนเองไม่มีงานทำหรือมีงานที่ไม่ดี ก็คงจะพิจารณาที่การศึกษาเหมือนกัน เพราะการศึกษามีส่วนทำให้เราหางานที่ดีทำ แต่ตอนนั้นเค้ามีงานทำแล้ว ชีวิตก็ไม่ได้ลำบากอะไรมาก ก็เลยไม่ค่อยสนใจเรื่องการศึกษาของกลุ่มสมรสเท่าใดนัก” และนอกจากนั้นก็ยังได้กล่าวอีกว่า “ที่ชอบเพราะเค้าเป็นคนคุยสนุก อยู่ด้วยแล้วไม่เครียด ก็คิดว่าถ้าอยู่กับคนมีนิสัยแบบนี้คงมีความสุข ไม่ได้สนใจถึงประวัติเค้าเท่าใดนักและที่สำคัญคือเค้าเป็นคนดีก็พอ”

อิทธิพลของความใกล้ชิดกับกลุ่มสมรสที่มีต่อการเลือกคู่ครอง

ความสัมพันธ์ระหว่างนางนิตาและกลุ่มสมรสนั้น เริ่มมาจากการที่ทั้งคู่ทำงานอยู่ใกล้กัน โดยขณะนั้นนางนิตายังทำงานอยู่ที่โรงงานเครื่องหนัง ซึ่งโรงงานเครื่องหนังนั้น อยู่ใกล้กับโรงงานผลิตกระจก ซึ่งเป็นโรงงานที่กลุ่มสมรสทำอยู่ ด้วยเหตุที่โรงงานอยู่ใกล้กันทำให้ทั้งคู่มีโอกาสได้พบเจอกัน โดยทั้งคู่พบกันในร้านอาหารเล็กๆ แห่งหนึ่งใกล้โรงงาน และเนื่องจากพบกันหลายครั้งทำให้มีโอกาสได้พูดคุยกัน ทำให้ภายหลังจากที่พูดคุยและรู้จักกันนั้น ทั้งคู่ก็ได้นัดพบกันเป็นประจำเกือบทุกเย็นหลังเลิกงาน จนเกิดเป็นความใกล้ชิดสนิทสนม และหากมีวันหยุด เช่นในวันอาทิตย์ ทั้งคู่ก็จะนัดพบกัน หรือไปเที่ยวกัน ทำให้ความสัมพันธ์ของทั้งคู่เริ่มแน่นแฟ้นมากขึ้น โดยนางนิตาได้กล่าวว่า “ช่วงนั้นก็พบกันเป็นประจำค่ะ เกือบทุกวัน เพราะโรงงานอยู่ใกล้กัน เลิกงานเค้าก็จะรอเราและกลับด้วยกัน” นอกจากนั้นยังได้กล่าวอีกว่า

“ช่วงที่คบกันนั้น เขามีเวลาให้เราเยอะ ทำให้ได้ใกล้ชิดกัน อย่างวันหยุดก็จะว่างและไปไหนมาไหนด้วยกัน บางทีก็มาหาเราที่หอพัก ทำให้สนิทสนมคุ้นเคยกันเร็ว”

อิทธิพลของพ่อแม่ที่มีต่อการเลือกคู่ครอง

เนื่องจากว่า พ่อและแม่ของนิดานั้น อาศัยอยู่ในจังหวัดนครราชสีมา ทำให้ไม่ค่อยได้ติดต่อกันบ่อยครั้งนัก ประกอบกับนางนิดาต้องทำงานเกือบทุกวัน มีวันหยุดเพียงวันอาทิตย์ ซึ่งทำให้ไม่ค่อยได้กลับบ้านไปหาพ่อและแม่ ต้องรอให้ถึงวันหยุดตามเทศกาลที่หยุดได้หลายวันถึงได้กลับบ้าน ดังนั้น เมื่อนางนิดาสนิทสนมกับคู่สมรส ทำให้นางนิดาไม่ค่อยมีโอกาสที่จะปรึกษาพ่อและแม่เท่าใดนัก ทำให้ในการตัดสินใจเลือกคู่ครองนั้น นางนิดาต้องตัดสินใจด้วยตัวเอง ส่วนบิดามารดาทางฝ่ายคู่สมรสของนางนิดานั้นก็ไม่ได้มีส่วนในการตัดสินใจเลือกคู่สมรสของบุตรชาย เนื่องจากอยู่ต่างจังหวัดเช่นกัน ทำให้การตัดสินใจขึ้นอยู่กับคู่สมรสของนางนิดาเป็นสำคัญ โดยนางนิดาได้กล่าวกับผู้สัมภาษณ์ว่า “ช่วงนั้นไม่ค่อยได้กลับบ้านเพราะไม่มีเวลาเลย ทำแต่งงาน พ่อและแม่เลยไม่รู้ว่ามีแฟน มารู้เอาตอนที่อยู่กับสามีแล้ว เราโทรศัพท์ไปบอก พ่อและแม่ก็ไม่ได้ทำอะไร บอกว่าให้ตัดสินใจให้ดี ถ้าว่างก็พามาหาพ่อแม่บ้าง” ภายหลังจากที่ใช้ชีวิตร่วมกันแล้วนางนิดา จึงพาสามีไปหาพ่อและแม่ โดยนางนิดา กล่าวว่า “พ่อและแม่ก็บอกให้รักกันมากๆ ให้ปรองดองกัน อย่าทะเลาะเบาะแว้งกัน จะได้อยู่ด้วยกันไปตลอด สามีก็เข้ากับพ่อแม่ได้ดี ไม่มีปัญหาอะไร”

อิทธิพลของเพื่อนที่มีต่อการเลือกคู่ครอง

เนื่องจากนางนิดาเข้ามาอยู่ในกรุงเทพฯ โดยลำพังมีเพียงเพื่อนอีกคนที่มาด้วยจากนครราชสีมา ทำให้ในขณะนั้นไม่มีเพื่อนที่สนิทมากนัก เพื่อนจึงไม่ค่อยมีอิทธิพลต่อการเลือกคู่ของนางนิดา โดยภายหลังจากที่นางนิดาได้รู้จักกับคู่สมรสและสนิทสนมกันมากขึ้นเป็นลำดับนั้น เพื่อนสนิทของนางนิดาได้กล่าวกับนางนิดาว่า “ถ้าจะตัดสินใจอยู่ด้วยกันจริงๆ ก็ให้ดูดีๆ นะ เพราะถ้าเค้าดีก็ไม่มีปัญหา แต่ถ้าเค้าหลอกเราจะลำบากเพราะเราอยู่ห่างจากพ่อแม่พี่น้อง” แต่เนื่องจากนางนิดาพิจารณาแล้วว่า คู่สมรสเป็นคนดี นิสัยสนุกสนาน เข้ากับตนเองได้ นางนิดาจึงตัดสินใจเลือกเป็นคู่ครอง

การวิเคราะห์

เมื่อพิจารณาถึงปัจจัยต่างๆ ที่มีอิทธิพลต่อการเลือกคู่ครองของกรณีศึกษานั้น สามารถพิจารณาได้จากปัจจัยต่างๆ ดังนี้

อิทธิพลของอายุของกลุ่มสมรสที่มีต่อการเลือกคู่ครอง

จากการสัมภาษณ์พบว่าคู่สมรสของกรณีศึกษามีอายุมากกว่ากรณีศึกษาถึง 5 ปี ประกอบกับการที่กรณีศึกษาต้องใช้ชีวิตอยู่ในกรุงเทพฯ เพียงลำพัง ทำให้การมีอายุมากกว่าของกลุ่มสมรส ช่วยให้กรณีศึกษารู้สึกเหมือนกับว่ามีพี่ชาย อยู่ใกล้ๆ เหมือนมีผู้ใหญ่คอยดูแล ความรู้สึกดังกล่าวช่วยพัฒนาความสัมพันธ์ของทั้งคู่ให้ใกล้ชิด และสนิทสนมมากยิ่งขึ้น ซึ่งจากคำกล่าวของกรณีศึกษาที่ว่า “แม้ว่าสามีจะเป็นคนคุยแก่ง สนุกสนาน ชอบพูดจาติดตลก แต่ก็มีความเป็นผู้ใหญ่มาก” นอกจากนั้นยังได้กล่าวอีกว่า “ตอนอยู่กรุงเทพฯ โดยลำพัง ในช่วงที่คบกันแรกๆ นั้นก็ได้สามีเป็นเหมือนเพื่อน เหมือนพี่ เพราะเค้าเป็นผู้ใหญ่กว่า มีอะไรก็ปรึกษาได้” โดยจากคำกล่าวของกรณีศึกษาได้แสดงให้เห็นว่า อายุของกลุ่มสมรสถือได้ว่าเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อการเลือกคู่ครอง ซึ่งกรณีศึกษานี้ตัดสินใจใช้ชีวิตคู่กับผู้มีอายุมากกว่าเนื่องจากเป็นผู้ใหญ่กว่า มีความคิด คอยดูแลเอาใจใส่ และเป็นທີ່ปรึกษาที่ดี แม้จะเป็นคนที่มีนิสัยตลกสนุกสนานก็ตาม ดังนั้นอายุที่มากกว่าจึงมีส่วนสำคัญที่ทำให้กรณีศึกษาตัดสินใจใช้ชีวิตคู่ร่วมด้วย

อิทธิพลของรายได้ของกลุ่มสมรสที่มีต่อการเลือกคู่ครอง

จากการสัมภาษณ์กรณีศึกษานี้ได้กล่าวว่า ในขณะที่คบกันนั้นไม่เคยคำนึงถึงรายได้ของกลุ่มสมรสเลย เนื่องจากทั้งคู่ต่างมีงานทำเลี้ยงตนเองได้ ดังจะเห็นได้จากคำกล่าวของกรณีศึกษาที่ว่า “ตอนคบกัน โดยไม่ได้คำนึงถึงเรื่องรายได้เลย เพราะเห็นเค้ามีการมีงานทำ ไม่ได้ลำบาก ตอนที่คบกันจึงไม่ทราบเลยว่าสามีมีรายได้เท่าไร” และจากการสัมภาษณ์กรณีศึกษาได้กล่าวถึงคู่สมรสว่าเป็นคนที่มัธยัสถ์ไม่ฟุ้งเฟ้อ ประกอบกับการประเมินฐานะความเป็นอยู่ของตนเอง ดังคำกล่าวของกรณีศึกษาที่ว่า “ในตอนนั้นไม่ได้คิดเลยว่า จะจนหรือรวย เพราะอย่างเราก็คงไม่มีเศรษฐกิจมาชอบหรอก ขอแค่คนที่ชอบเราเป็นคนดีก็พอ” ได้แสดงให้เห็นว่า ฐานะทางเศรษฐกิจไม่ใช่ปัจจัยที่สำคัญต่อการเลือกคู่ครองของกรณีศึกษา โดยกรณีศึกษาไม่เคยคาดหวังว่าจะมีคู่สมรสที่มีฐานะดีมาชอบ ขอเพียงให้คู่สมรสเป็นคนดีและมีนิสัยที่เข้ากัน

ได้เท่านั้น ด้วยเหตุนี้จึงกล่าวได้ว่ารายได้ของกลุ่มสมรสจึงไม่มีอิทธิพลต่อการเลือกคู่ครองของ
กรณีศึกษา

อิทธิพลของการศึกษาของกลุ่มสมรสที่มีต่อการเลือกคู่ครอง

จากการสัมภาษณ์ กรณีศึกษาไม่ได้ให้ความสำคัญกับการศึกษาของกลุ่มสมรส ดังจะ
เห็นได้จากคำกล่าวที่ว่า “ถ้าช่วงนั้นกลุ่มสมรสของตนเองไม่มีงานทำ หรือมีงานที่ไม่ดี ก็คงจะ
พิจารณาที่การศึกษาเหมือนกัน เพราะการศึกษามีส่วนทำให้เราหางานที่ดีทำ แต่ตอนนั้นเค้ามี
งานทำแล้ว ชีวิตก็ไม่ได้ลำบากอะไรมาก ก็เลยไม่ค่อยสนใจเรื่องการศึกษาของกลุ่มสมรสเท่าใด
นัก” และในขณะที่คบกันนั้น กรณีศึกษาจะพึงพอใจในนิสัยของกลุ่มสมรสอย่างมาก เนื่องจาก
เป็นคนขุขสนุก อร่ามดี ทำให้กรณีศึกษาลืมความเหงาที่เคยมี เนื่องจากต้องจากบ้านมา
ทำงานในกรุงเทพฯ โดยลำพัง นิสัยส่วนตัวของกลุ่มสมรสจึงมีอิทธิพลต่อการเลือกคู่ครองของ
กรณีศึกษาอย่างเห็นได้ชัด ดังจะเห็นได้จากคำกล่าวของกรณีศึกษาที่ว่า “ที่ชอบเพราะเค้าเป็น
คนขุขสนุก อยู่ด้วยแล้วไม่เครียด ก็คิดว่าถ้าอยู่กับคนมีนิสัยแบบนี้คงมีความสุข ไม่ได้สนใจถึง
ประวัติเค้าเท่าใดนักและที่สำคัญคือเค้าเป็นคนดีก็พอ” ซึ่งจากคำกล่าวแสดงให้เห็นว่า กรณี
ศึกษาไม่ได้คำนึงถึงการศึกษาของกลุ่มสมรส จึงกล่าวได้ว่า การศึกษาของกลุ่มสมรสไม่มีอิทธิพลต่อ
การเลือกคู่ครองของกรณีศึกษา

อิทธิพลของความใกล้ชิดกับกลุ่มสมรสที่มีต่อการเลือกคู่ครอง

จากการสัมภาษณ์กรณีศึกษาพบว่า สาเหตุที่กรณีศึกษาและกลุ่มสมรสสนิทสนมกันอย่าง
รวดเร็ว นั้น เนื่องมาจากทั้งคู่ทำงานอยู่ใกล้กัน ทำให้มีโอกาสได้พบเจอกันเป็นประจำเกือบทุก
วัน โดยเฉพาะในเวลาเย็นหลังเลิกงาน หรือในวันหยุดของทั้งคู่ ดังคำกล่าวที่ว่า “ช่วงนั้นก็พบ
กันเป็นประจำอะ เกือบทุกวันเพราะโรงงานอยู่ใกล้กัน เลิกงานเค้าก็จะรอเราและกลับด้วย
กัน” และจากการที่พบเจอกันเป็นประจำทำให้ทั้งคู่ใกล้ชิดสนิทสนมกัน ไปไหนมาไหนด้วย
กัน เกิดเป็นความคุ้นเคยกัน โดยมีอะไรก็ช่วยเหลือเกื้อกูล จึงกลายเป็นความพึงพอใจซึ่งกัน
และกัน โดยกรณีศึกษากล่าวว่า “ช่วงที่คบกันนั้น เค้ามีเวลาให้เรามาก ทำให้ได้ใกล้ชิดกัน
อย่างวันหยุดก็จะว่างและไปไหนมาไหนด้วยกัน บางทีก็มาหาเราที่หอพัก ทำให้สนิทสนมคุ้น
เคยกันเร็ว” จึงอาจกล่าวได้ว่า ความใกล้ชิดกับกลุ่มสมรสมีอิทธิพลต่อการเลือกคู่ครองของกรณี
ศึกษา

อิทธิพลของพ่อแม่ที่มีต่อการเลือกคู่ครอง

จากการสัมภาษณ์กรณีศึกษานี้ พบว่า พ่อและแม่ของทั้งกรณีศึกษาและคู่สมรส ไม่มีอิทธิพลต่อการเลือกคู่ครองของบุตรของตนเนื่องจาก พ่อและแม่ของกรณีศึกษานี้เป็นชาวนครราชสีมา และปัจจุบันอาศัยอยู่ในจังหวัดนครราชสีมา ซึ่งไม่ได้อยู่ด้วยกันกับกรณีศึกษา ส่วนพ่อแม่ของคู่สมรสก็อาศัยอยู่ที่จังหวัดกาญจนบุรี คู่สมรสก็ไม่ค่อยได้ติดต่อเช่นกันเนื่องจากต้องทำงาน ด้วยเหตุนี้ในระหว่างที่กรณีศึกษาและคู่สมรสคบและดูใจกันอยู่นั้น พ่อและแม่ของกรณีศึกษานี้ไม่ได้มีส่วนเกี่ยวข้อง โดยก่อนที่จะใช้ชีวิตอยู่ร่วมกัน กรณีศึกษาได้เพียงแต่โทรศัพท์ไปบอกให้บิดามารดารับทราบเท่านั้น โดยไม่ได้พาคู่สมรสไปบอกที่บ้าน โดยกรณีศึกษาได้กล่าวว่า “ช่วงนั้นไม่ค่อยได้กลับบ้านเพราะไม่มีเวลาเลย ทำแต่งงาน พ่อและแม่เลยไม่รู้ว่ามีแฟน มารู้เอาตอนที่เจอกับสามีแล้ว เราโทรศัพท์ไปบอก พ่อและแม่ก็ไม่ได้ว่าอะไร บอกว่าให้ตัดสินใจให้ดี ถ้าว่างก็พามาหาพ่อแม่บ้าง” กล่าวได้ว่า การตัดสินใจเลือกคู่สมรสของกรณีศึกษานี้ ขึ้นอยู่กับกรณีศึกษาเอง พ่อและไม่ได้มีส่วนเกี่ยวข้องในการตัดสินใจ ดังนั้นอิทธิพลของพ่อแม่จึงไม่ใช่ปัจจัยที่มีส่วนทำให้กรณีศึกษานี้ตัดสินใจเลือกคู่ครอง

อิทธิพลของเพื่อนที่มีต่อการเลือกคู่ครอง

จากการสัมภาษณ์กรณีศึกษานี้ พบว่าเพื่อนไม่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกคู่ครองของกรณีศึกษา เนื่องจากในขณะนั้น กรณีศึกษาเป็นคนต่างจังหวัด เพื่อนสนิทก็มีเพียงเพื่อนที่มาจากนครราชสีมาด้วยกัน ซึ่งเพื่อนคนดังกล่าวก็ไม่ได้มีส่วนที่ทำให้กรณีศึกษารู้จักหรือชอบพอกันกับคู่สมรส เพียงแต่ได้พูดกับกรณีศึกษาว่า “ถ้าจะตัดสินใจอยู่ด้วยกันจริงๆ ก็ให้ดูดีๆ นะ เพราะถ้าเค้าดีก็ไม่มีปัญหา แต่ถ้าเค้าหลอกเราจะลำบากเพราะเราอยู่ห่างจากพ่อแม่พี่น้อง” ซึ่งเพื่อนสนิทคนดังกล่าว ก็ไม่ได้กล่าวสนับสนุน แต่ก็ไม่ได้คัดค้านที่กรณีศึกษาจะใช้ชีวิตกับคู่สมรส โดยที่การตัดสินใจเลือกคู่สมรสนั้น กรณีศึกษาเป็นผู้ตัดสินใจเลือกเอง จึงกล่าวได้ว่าเพื่อนไม่มีอิทธิพลต่อการเลือกคู่ครองของกรณีศึกษานี้

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กรณีศึกษาที่ 5

ชื่อ	นางนภา (นามสมมติ)
อายุ	27 ปี
ภูมิลำเนา	กรุงเทพมหานคร
ปัจจุบัน	แยกทางกับสามี และมีบุตรสาว 1 คน

บุคลิกภาพของกรณีศึกษา

จากการพบปะพูดคุยและสังเกตของผู้วิจัย พบว่ากรณีศึกษานี้เป็นผู้ที่มีรูปร่างท้วม ไม่สูง หน้าตาดี อารมณ์ดี เป็นมิตร คุยสนุก และมีมนุษยสัมพันธ์ดี การแต่งกายสะอาดเรียบร้อย พอประมาณ

ระยะเวลาในการศึกษา

ในกรณีศึกษานี้มีระยะเวลาในการศึกษาและรวบรวมข้อมูล โดยได้เริ่มดำเนินการตั้งแต่วันที่ 10 มกราคม พ.ศ. 2543 ถึง 22 กรกฎาคม พ.ศ. 2543 รวมเป็นระยะเวลาประมาณ 6 เดือน ซึ่งในการสัมภาษณ์กรณีศึกษานี้ ผู้วิจัยได้ทำการสัมภาษณ์ในทุกๆ เดือน เดือนละ 2 ครั้ง ครั้งละประมาณ 40 นาที รวมทั้งสิ้น 12 ครั้ง และเนื่องจากกรณีศึกษานี้มีระยะเวลาในช่วงพักระหว่างการทำงานที่น้อย ทำให้เกิดข้อจำกัดในการสัมภาษณ์ ด้วยเหตุนี้ ทำให้ผู้วิจัยมีโอกาสสัมภาษณ์กรณีศึกษานี้ได้เพียงในระยะเวลาดังกล่าว

ประวัติส่วนตัว

นาง นภา (นามสมมติ) เกิดเมื่อวันที่ 2 มกราคม พ.ศ. 2516 ปัจจุบันอายุ 27 ปี เป็นคนกรุงเทพมหานครโดยกำเนิด จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ 2 จากโรงเรียนมัธยมแห่งหนึ่งในเขตบางกอกน้อย เมื่ออายุประมาณ 15 ปี แต่เนื่องจากทางบ้านมีฐานะยากจน ขณะนั้นครอบครัวประสบปัญหาทางการเงิน แม่ไม่มีเงินส่งเสียให้นางนภาเรียน ทำให้นางนภาเรียนไม่จบในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จึงมีวุฒิการศึกษาเพียงระดับประถมศึกษา จากนั้นจึงออกมาหางานทำ เนื่องจากทางบ้านมีฐานะยากจน ซึ่งนางนภานั้นอาศัยอยู่กับแม่มาตั้งแต่เด็ก โดยที่พ่อนั้นได้แยกทางกับแม่ตั้งแต่นางนภาอายุได้ประมาณ 8 ปี ซึ่งภายหลังจากที่ออกจากโรงเรียน นางนภาต้องออกหางานทำเพื่อช่วยแม่ส่งน้องเรียนหนังสืออีก 2 คน ประกอบกับนางนภาเป็นบุตรสาวคนโต ดังนั้นนอกจากจะต้องออกงานทำแล้ว งานต่างๆ ภายในบ้านก็ต้อง

รับผิดชอบด้วย และต่อมานางนภาก็ได้งานทำเป็นเด็กปั้มน้ำมัน ซึ่งสาเหตุที่ได้ทำงานนี้เนื่อง จาก เจ้าของปั้มน้ำมันรู้ว่าฐานะยากจนต้องเลี้ยงดูน้องและช่วยแม่ทำให้ไม่ได้เรียนต่อ จึงสงสารทำให้นางนภาได้มาช่วยทำงานในปีนั้น แต่ก็ต้องทำงานหนักเหมือนคนอื่นๆ ตอนนั้นได้เงินเป็นรายวัน วันละ 70 บาท ทำอยู่ที่นั่นประมาณ 2 ปี ก็ได้งานใหม่ เป็นพนักงานเสิร์ฟอยู่ในร้านอาหารแห่งหนึ่ง ทำอยู่ได้ไม่ถึงปี ตอนนั้นได้เงินเดือน เดือนละ 3,000 บาท แต่ที่ทำไม่ได้ไม่นานเนื่องจากว่า งานที่ทำนั้นเลิกคึก ทำให้ต้องเช่าหอพักใกล้ที่ทำงานอยู่กับเพื่อนอีก 2 คน ทำให้ไม่ค่อยได้กลับบ้าน จึงไม่มีใครดูแลบ้าน ดูแลน้อง จึงลาออกและได้งานใหม่เป็นงานในโรงงานแห่งหนึ่งเกี่ยวกับเครื่องหนัง ทำให้นางนภาสามารถกลับมาอาศัยอยู่ในบ้านและช่วยมารดาดูแลบ้านและดูแลน้อง และในขณะที่นางนภาได้ทำงานอยู่ในโรงงานเครื่องหนังนี้ ก็มีโอกาสรู้จักกับผู้ชายคนหนึ่ง ซึ่งทำงานอยู่ในโรงงานเดียวกัน ขณะนั้นนางนภาอายุประมาณ 19 ปี จากการสัมภาษณ์นางนภาได้กล่าวถึงผู้ชายคนดังกล่าวว่าเป็นคนที่มีหน้าตาดี ในขณะที่คบกันนั้น เป็นคนสุภาพนุ่มนวล มีอัธยาศัยดี เอาใจเก่ง ทำให้นางนภาเกิดความประทับใจ และรู้สึกชอบมากขึ้นเป็นลำดับเมื่อทั้งคู่สนิทสนมกันมากขึ้น โดยภายหลังที่ทั้งคู่สนิทสนมกันประมาณเกือบปี ขณะนั้นนางนภาอายุประมาณ 20 ปี ก็ตกลงใจใช้ชีวิตคู่ร่วมกัน โดยที่นางได้ย้ายออกจากบ้านมาอาศัยอยู่กับคู่สมรสซึ่งเป็นหอพักแห่งหนึ่ง ซึ่งขณะนั้นนางคิดว่า น้องๆ ก็โตพอที่จะดูแลบ้านแทนนางนภาได้แล้ว ประกอบกับนางนภาที่ช่วยส่งเสียน้องๆ ให้ได้เรียนตลอดมา ดังนั้นการที่นางนภาจะมีครอบครัวบ้างคงไม่ผิดอะไร ดังนั้นภายหลังจากที่นางนภาใช้ชีวิตคู่กับคู่สมรสเกือบ 2 ปี ก็ตั้งครรภ์ และมีบุตรสาว 1 คน แต่ภายหลังจากที่คลอดบุตรได้ไม่ถึงปี คู่สมรสของนางนภาไปมีผู้หญิงคนใหม่ซึ่งเป็นพนักงานในโรงงานเดียวกัน ทำให้นางนภาตัดสินใจแยกทางกับคู่สมรส โดยนางนภาได้ย้ายกลับมาอยู่กับมารดาที่บ้าน และย้ายที่ทำงาน โดยได้มาทำงานที่โรงงานทำแฟ้ม และทำอยู่ที่นั่นมาจนถึงปัจจุบัน มีรายได้เดือนละ 5,000 บาท ส่วนบุตรสาวนั้นปัจจุบันอายุประมาณ 4 ปี

ในด้านครอบครัวนั้น นางนภา เป็นบุตรแรก จากจำนวนพี่น้องทั้งหมด 3 คน โดยมีน้องสาว 1 คน และน้องชาย 1 คน โดยบิดามารดาแยกทางกันตั้งแต่นางนภายังเด็ก ซึ่งพ่อได้แยกไปมีครอบครัวใหม่ และทิ้งบุตรทั้ง 3 คนให้ภรรยาเป็นคนเลี้ยง ด้วยเหตุนี้นางนภาจึงต้องช่วยแม่เลี้ยงดูน้องมาตลอดตั้งแต่นางนภายังเด็ก โดยแม่ของนางนภานั้นประกอบอาชีพทำขนมขาย ซึ่งมีรายได้ไม่มากนัก ทำให้นางนภาต้องออกจากโรงเรียนก่อนที่จะเรียนจบชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โดยปัจจุบันแม่ของนางนภาก็ยังประกอบอาชีพเดิมมาจนถึงปัจจุบัน

ประวัติของคู่สมรส

คู่สมรสของนางนภา (นามสมมติ) เกิดพ.ศ. 2508 ปัจจุบันอายุ 35 ปี ภูมิลำเนาเดิมอยู่ในจังหวัดสกลนคร เป็นบุตรคนที่ 3 จากจำนวนพี่น้องทั้งหมด 3 คน บิดาและมารดาอาศัยอยู่ในจังหวัดสกลนคร โดยบิดามีอาชีพรับจ้าง ส่วนมารดาเป็นแม่บ้าน โดยขณะที่ใช้ชีวิตคู่ร่วมกัน คู่สมรสของนางนภาทำงานอยู่ในโรงงานเครื่องหนังซึ่งเป็นโรงงานเดียวกันกับนางนภา แต่เนื่องจากภายหลังจากที่ทั้งคู่ใช้ชีวิตคู่ จนมีบุตรด้วยกัน 1 คน คู่สมรสก็ไปชอบพอกับผู้หญิงคนใหม่ซึ่งทำงานอยู่ในโรงงานเดียวกัน ทำให้นางนภาและคู่สมรสต้องแยกทางกันในที่สุด

ในด้านการศึกษานั้น จบการศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และเข้ามาหางานทำในกรุงเทพมหานคร โดยเป็นลูกจ้างในโรงงานหลายแห่ง จนแห่งสุดท้ายที่ได้มาพบกับนางนภา นั้นคือ โรงงานเครื่องหนัง ขณะนั้นมีรายได้ประมาณ 5,000 บาท

ความสัมพันธ์ระหว่างนางนภากับคู่สมรสนั้น เริ่มขึ้นเมื่อทั้งคู่ได้ทำงานในโรงงานเดียวกัน ซึ่งเป็นโรงงานผลิตเครื่องหนัง ทั้งคู่รู้จักกันเนื่องจากพบเจอกันเป็นประจำ ฝ่ายชายเป็นคนที่มีหน้าตาดีในสายตาของนางนภา ประกอบกับฝ่ายชายเป็นคนที่มีอัธยาศัยดี เป็นคนสุภาพนุ่มนวล พูดจาไพเราะน่าฟัง ทำให้นางนภาเกิดความประทับใจ ต่อมาฝ่ายชายเริ่มเข้ามาสนิทสนมโดยการชวนทานข้าวในเวลาหลังเลิกงานเป็นประจำจนเกิดความใกล้ชิด จนนางนภาให้ความไว้วางใจ และไปไหนมาไหนด้วย โดยนอกจากจะทานข้าวด้วยกันหลังเลิกงานแล้ว ในวันหยุดหากทั้งคู่มีเวลาว่างก็จะนัดพบกันเป็นประจำ ด้วยเหตุนี้ทำให้ทั้งคู่เกิดความสนิทสนมกัน ประกอบกับนางนภามีความประทับใจในตัวคู่สมรสอยู่แล้ว จึงมีส่วนทำให้ความสัมพันธ์ของทั้งคู่แน่นแฟ้นกันอย่างรวดเร็ว และในระหว่างที่คบและดูใจกันอยู่นั้น นางนภาก็ได้เล่าถึงคนรักของตนให้กับแม่ฟัง โดยที่แม่นั้นก็ไม่ได้ห้ามแต่อย่างใด เพียงแต่ให้ดูกันดีๆ ไม่นั่นจะมีปัญหาเกิดขึ้นเหมือนอย่างแม่กับพ่อ ซึ่งสุดท้ายก็ต้องแยกทางกัน และในระหว่างที่ทั้งคู่คบกันนั้นนางนภาก็ได้พาฝ่ายชายมาทำความรู้จักและมาเยี่ยมแม่ที่บ้านเป็นบางครั้ง แต่ก็ไม่บ่อยนัก โดยเมื่อทั้งคู่คบกันอยู่เกือบปี ทั้งคู่ก็มีความสัมพันธ์ถึงขั้นลึกซึ้งกัน โดยที่ยังไม่ได้แต่งงาน ดังนั้นต่อมาทั้งคู่จึงตัดสินใจใช้ชีวิตคู่ร่วมกัน โดยนางนภาได้ย้ายเข้าไปอยู่กับสามีที่หอพัก และอยู่ร่วมกันในฐานะสามีภรรยาซึ่งก็ไม่ได้จดทะเบียนสมรส และเมื่ออยู่ด้วยกันเกือบ 2 ปี นางนภาก็ตั้งครรภ์ แต่ภายหลังจากที่คลอดบุตรสาวได้ระยะหนึ่ง คู่สมรสของนางนภา ก็เริ่มมีนิสัยที่เปลี่ยนไป จากเดิมที่เคยเป็นคนสุภาพนุ่มนวล พูดจาไพเราะ เอาอกเอาใจเก่ง กลายเป็นคน เจ้าอารมณ์ หงุดหงิดง่าย พูดจาหยาบค้าย ในบางครั้งที่มีปากเสียงกันก็จะใช้กำลังทำร้ายนางนภา จนในที่สุด นางนภาทนไม่ไหวที่คู่สมรสมีนิสัยเปลี่ยนไป และที่สำคัญคือ นาง

นภาก็พบว่า คู่สมรสแอบไปมีความสัมพันธ์กับผู้หญิงอื่น ซึ่งทำงานในโรงงานเดียวกัน ทำให้ นางนภาทนกับพฤติกรรมของคู่สมรสไม่ได้ จึงตัดสินใจแยกทางกับคู่สมรสอย่างเด็ดขาดด้วยการย้ายกลับมาอยู่กับแม่ที่บ้านเดิม และลาออกจากโรงงานที่ทำอยู่ หลังจากที้ออกจากงานนางนภาก็ใช้เวลาเลี้ยงดูบุตรอยู่ระยะหนึ่ง หลังจากนั้นก็ได้เข้าทำงานในโรงงานทำเพิ่มและทำอยู่มาจนถึงปัจจุบัน

การเลือกคู่สมรส

อิทธิพลของอายุของคู่สมรสที่มีต่อการเลือกคู่ครอง

ปัจจุบันคู่สมรสของนางนภานั้นอายุ 35 ปี โดยมีอายุห่างจากนางนภาประมาณ 8 ปี โดยในขณะที่ทั้งคู่คบกันนั้น คู่สมรสอายุประมาณ 28 ปี ซึ่งนางนภาคิดว่าคู่สมรสค่อนข้างเป็นผู้ใหญ่มาก โดยนางนภาได้กล่าวกับผู้สัมภาษณ์ว่า “ตอนนั้น เค้าอายุประมาณ 28 ปี ก็คิดว่าเป็นผู้ใหญ่มาก ดูจากคำพูดที่เป็นหลักเป็นฐาน เป็นการเป็นงาน มักจะพูดถึงอนาคตอยู่เสมอว่า พยายามเก็บเงิน อยากมีบ้านของตัวเองตอนแก่จะไม่ลำบาก เค้าพูดเก่งทำให้เราคล้อยตาม” และนอกจากนั้น นางนภายังกล่าวอีกว่า “คงเพราะเค้าเป็นผู้ใหญ่กว่า เราถึงถูกหลอก ตอนนั้นยังเด็ก ไม่ค่อยได้คิดอะไร เห็นพูดจาดี หน้าตาดี เป็นผู้ใหญ่น่าเชื่อถือ พูดจาดีหลักการ ทำให้เราเชื่อว่าอนาคตถ้าอยู่กับเค้าแล้วจะไม่ลำบาก เราเลยตกลงใจอยู่ด้วย”

อิทธิพลของรายได้ของคู่สมรสที่มีต่อการเลือกคู่ครอง

ในขณะที่คบกันอยู่นั้น คู่สมรสของนางนภามีรายได้ประมาณเดือนละประมาณ 5,000 บาท ซึ่งไม่ได้ต่างจากนางนภามากนัก แต่นางนภาได้กล่าวถึงรายได้และฐานะของคู่สมรสไว้ว่า “ในตอนนั้นแม้ว่าเค้าจะเป็นลูกจ้างในโรงงานเหมือนเรา เงินเดือนก็ไม่ได้มากอะไร แต่เค้าจะสะอาดสะอาด แม้จะไม่ได้ร่ำรวยแต่รู้สึกว่าจะต่างกายดีกว่าคนอื่น ๆ ทำให้รู้สึกชอบเค้ามาก” ดังนั้นแม้ว่าคู่สมรสจะมีรายได้ไม่มากนัก แต่นางนภาก็ไม่ได้คำนึงถึงเท่าใดนัก เนื่องจากนางนภาประทับใจคู่สมรสในเรื่องอื่นๆ มากกว่า โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องของนิสัย และบุคลิกภาพ โดยนางนภายังได้กล่าวอีกว่า “นิสัยของเค้าในตอนนั้น ค่อนข้างสุภาพ พูดจาดีมีหลักมีฐาน แม้ตอนนั้นเค้าจะไม่ค่อยมีเงิน แต่เค้าก็มักจะพูดถึงอนาคตว่าจะมีบ้านมีความเป็นอยู่ที่ดี ให้เราเกิดความเชื่อถือ และคล้อยตาม จึงไม่ได้คำนึงถึงฐานะของเค้าในตอนนั้นเลย “

อิทธิพลของการศึกษาของกลุ่มสมรสที่มีต่อการเลือกคู่ครอง

คู่สมรสของนางนภานั้นจบการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดย นางนภากล่าวว่า ในช่วงที่คบกันอยู่นั้น ไม่ได้คำนึงถึงการศึกษาของกลุ่มสมรสเท่าใดนัก เนื่องจากนางนภากล่าวถึงความประทับใจในตัวคู่สมรสว่า ตอนที่คบกันนั้นประทับใจในนิสัยของกลุ่มสมรสอย่างมาก โดยไม่ได้สนใจว่าคู่สมรสจะจบการศึกษาอะไร ประกอบกับนางนภาเห็นว่าทั้งคู่ทำงานอยู่ในโรงงานเดียวกัน คงมีการศึกษาใกล้เคียงกัน ดังนั้นจึงไม่ได้สนใจเกี่ยวกับการศึกษามากนัก โดยนางนภากล่าวว่า “ช่วงที่คบกัน ไม่ได้สนใจเลยว่าเค้าจะเรียนจบอะไรมา เห็นว่าเค้าเอาอกเอาใจเราดี เข้ากับเราได้ นิสัยดีก็พอแล้ว”

อิทธิพลของความใกล้ชิดกับคู่สมรสที่มีต่อการเลือกคู่ครอง

เนื่องจากนางนภาและคู่สมรสทำงานอยู่ที่เดียวกัน ทำให้มีโอกาสได้พบเจอกันเป็นประจำเกือบทุกวัน นอกจากนั้นในวันหยุดหากทั้งคู่ว่างก็จะนัดพบกัน ไปไหนมาไหนด้วยกัน ทำให้เกิดความสนิทสนมกัน และด้วยเหตุที่ทั้งคู่มีความคุ้นเคย ใกล้ชิดสนิทสนมกันมาก ทำให้ในที่สุดทั้งคู่ก็มีความสัมพันธ์กันขึ้นลึกซึ้ง โดยไม่ได้แต่งงานกันก่อน จนต่อมาทั้งคู่จึงตัดสินใจใช้ชีวิตคู่ร่วมกันฉันสามีภรรยา

อิทธิพลของพ่อแม่ที่มีต่อการเลือกคู่ครอง

เนื่องจากพ่อของนางนภานั้นได้แยกทางกับแม่ตั้งแต่นางนภายังเด็ก ดังนั้นในขณะที่นางนภาคบอยู่กับคู่สมรสนั้น แม่จึงเป็นคนเดียวที่นางนภาเล่าให้ฟัง โดยเมื่อนางนภาได้เล่าเรื่องคนรักของตนให้แม่ฟังแล้วนั้น แม่ของนางนภาก็ไม่ได้ห้าม แต่ขอให้นางนภาพิจารณาให้ดี เพราะไม่ต้องการให้นางนภาต้องมีปัญหาเกี่ยวกับคู่สมรสเหมือนกับตน แต่ในขณะนั้น นางนภาได้ชอบพอกับคู่สมรสแล้ว และตัดสินใจแล้วว่าคู่สมรสเป็นคนที่ดี มีนิสัยเรียบร้อย สุขภาพ และเป็นผู้ใหญ่ทำให้แม่ของนางนภาไม่ได้มีส่วนต่อการตัดสินใจเลือกคู่ครองของนางนภาเท่าใดนัก

อิทธิพลของเพื่อนที่มีต่อการเลือกคู่ครอง

ในระหว่างที่นางนภาและคู่สมรสคบกันอยู่นั้น ทั้งคู่ทำงานอยู่ในโรงงานเดียวกัน ทำให้เพื่อนของนางนภาก็รู้จักคู่สมรสของนางนภาด้วย โดยเพื่อนของนางนภາบางคนได้เตือนให้นางตัดสินใจให้ดี เพราะไม่แน่ใจว่าคู่สมรสของนางนภาจะเป็นคนดีจริงหรือไม่ โดยเพื่อนของนางนภาได้กล่าวกับนางนภาว่า “เค้าจะนิสัยดีแต่กับเธอรีเปล่าก็ไม่รู้ แต่กับคนอื่นเค้าอาจ

จะไม่เป็นแบบนี้ก็ได้นะ ต้องคุณให้ดีกว่าตัดสินใจนะ” ส่วนเพื่อนบางคนกล่าวว่า “เราควรตัดสินใจเลือกคู่สมรสด้วยตนเอง เพราะเราต้องอยู่กับเค้าไปตลอด จะให้ใครมาตัดสินใจแทนได้อย่างไร” ด้วยเหตุนี้ในงานภาจึงตัดสินใจเลือกคู่สมรสด้วยตนเอง และในที่สุดทั้งคู่ก็มีความสัมพันธ์อย่างลึกซึ้ง และอยู่ร่วมกันในที่สุดโดยไม่ได้แต่งงานกัน

การวิเคราะห์

เมื่อพิจารณาถึงปัจจัยต่างๆ ที่มีอิทธิพลต่อการเลือกคู่ครองของกรณีศึกษานี้ สามารถพิจารณาได้จากปัจจัยต่างๆ ดังนี้

อิทธิพลของอายุของคู่สมรสที่มีต่อการเลือกคู่ครอง

จากการสัมภาษณ์พบว่า คู่สมรสของกรณีศึกษานี้มีอายุมากกว่ากรณีศึกษาถึง 8 ปี ซึ่งจากทัศนคติของกรณีศึกษาเห็นว่าคู่สมรสของตนนั้นเป็นผู้ใหญ่มาก อีกทั้งยังมีความคิดที่เป็นผู้ใหญ่ด้วย โดยจากคำกล่าวของกรณีศึกษาที่ว่า “ตอนนั้น เค้าอายุประมาณ 28 ปี ก็คิดว่าเป็นผู้ใหญ่มาก ดูจากคำพูดที่เป็นหลักเป็นฐาน เป็นการเป็นงาน มักจะพูดถึงอนาคตอยู่เสมอว่าพยายามเก็บเงิน อยากมีบ้านของตัวเองตอนแก่จะไม่ลำบาก เค้าพูดเก่งทำให้เราล้อยตาม” และนอกจากนั้นจากการพิจารณาถึงอายุของคู่สมรสในขณะนั้น ยังมีส่วนสำคัญต่อการตัดสินใจมีคู่สมรสอย่างมาก โดยจากคำกล่าวที่ว่า “คงเพราะเค้าเป็นผู้ใหญ่มาก เราถึงถูกหลอก ตอนนั้นยังเด็ก ไม่ค่อยได้คิดอะไร เห็นพูดจาดี หน้าตาดี เป็นผู้ใหญ่น่าเชื่อถือ พูดจาดีหลักการ ทำให้เราเชื่อว่าอนาคตถ้าอยู่กับเค้าแล้วจะไม่ลำบาก เราเลยตกลงใจอยู่ด้วย” ซึ่งจากคำกล่าวนั้นได้แสดงให้เห็นได้อย่างชัดเจนว่า อายุนั้นมีอิทธิพลอย่างมากต่อการตัดสินใจ โดยแม้ว่าปัจจุบันจะรู้นิสัยที่แท้จริงของคู่สมรสแล้ว แต่ในขณะนั้น กรณีศึกษาประเมินคู่สมรสจากอายุและความเป็นผู้ใหญ่ รวมทั้งคำพูดที่น่าเชื่อถือ นำไปสู่การตัดสินใจใช้ชีวิตคู่ร่วมกัน จึงอาจกล่าวได้ว่า อายุของคู่สมรสที่มากกว่าเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อการเลือกคู่ครองของกรณีศึกษานี้

อิทธิพลของรายได้ของคู่สมรสที่มีต่อการเลือกคู่ครอง

จากการสัมภาษณ์กรณีศึกษานี้ พบว่า กรณีศึกษาไม่ได้ให้ความสำคัญต่อรายได้ของคู่สมรสก่อนที่จะใช้ชีวิตอยู่ร่วมกัน โดยคู่สมรสของกรณีศึกษานี้ ไม่ได้มีรายได้มากกว่ากรณีศึกษาเท่าใดนัก ประกอบกับกรณีศึกษารักชอบกับคู่สมรสโดยไม่ได้พึงพอใจในฐานะของคู่

สมรส แต่พึงพอใจใน หน้าตาบุคลิกภาพ นิสัยและคารมของคู่สมรส โดยกรณีศึกษาได้กล่าวว่า “ในตอนนั้นแม้ว่าเค้าจะเป็นลูกจ้างในโรงงานเหมือนเรา เงินเดือนก็ไม่ได้มากอะไร แต่เค้าจะสะอาดสะอาด แม้จะไม่ได้ร่ำรวยแต่รู้สึกว่าจะแต่งกายดีกว่าคนอื่นๆ ทำให้รู้สึกชอบเค้ามาก” และด้วยเหตุที่คู่สมรสเป็นคนพูดจาดี ไพเราะมีเหตุผลทำให้กรณีศึกษาเกิดความประทับใจ และคล้อยตาม ดังจะเห็นได้จากคำกล่าวที่ว่า “นิสัยของเค้าในตอนนั้น ก่อนข้างสุภาพ พูดจาดี มีหลักมีฐาน แม้ตอนนั้นเค้าจะไม่ค่อยมีเงิน แต่เค้าก็มักจะพูดถึงอนาคตว่าจะมีบ้านมีความเป็นอยู่ที่ดี ให้เราเกิดความเชื่อถือ และคล้อยตาม จึงไม่ได้คำนึงถึงฐานะของเค้าในตอนนั้นเลย “ ซึ่งจากคำกล่าวแสดงให้เห็นได้ว่า แม้คู่สมรสจะไม่ค่อยมีเงิน หรือไม่มีฐานะ แต่ก็ไม่ใช่อุปสรรคต่อความรักของกรณีศึกษา ด้วยเหตุนี้จึงอาจกล่าวได้ว่ารายได้ของคู่สมรสจึงไม่มีอิทธิพลต่อการเลือกคู่ครองของกรณีศึกษา

อิทธิพลของการศึกษาของคู่สมรสที่มีต่อการเลือกคู่ครอง

จากการสัมภาษณ์กรณีศึกษานี้ พบว่า กรณีศึกษาไม่ได้ให้ความสำคัญกับการศึกษาของคู่สมรส โดยจากคำกล่าวของกรณีศึกษาที่ว่า “ช่วงที่คบกัน ไม่ได้สนใจเลยว่าเค้าจะเรียนจบอะไรมา เห็นว่าเค้าเอาอกเอาใจเราดี เข้ากับเราได้ นิสัยดีก็พอแล้ว” ประกอบกับการที่กรณีศึกษาเห็นว่าในเมื่อทำงานอยู่ใน โรงงานเดียวกัน ดังนั้นการศึกษาจึงไม่น่าจะแตกต่างกันมากนัก ดังนั้นกรณีศึกษาจึงไม่เคยให้ความสำคัญกับการศึกษาของคู่สมรสเลย กล่าวได้ว่า การศึกษาของคู่สมรสไม่ได้มีอิทธิพลต่อการเลือกคู่ครองของกรณีศึกษานี้

อิทธิพลของความใกล้ชิดกับคู่สมรสที่มีต่อการเลือกคู่ครอง

จากการสัมภาษณ์พบว่า กรณีศึกษานี้พบกัน รู้จักกัน และสนิทสนมกันกับคู่สมรส เนื่องจากทั้งคู่ทำงานอยู่ใน โรงงานเดียวกัน และจากการที่ทั้งคู่พบเจอกันเป็นประจำเกือบทุกวันมีส่วนอย่างมากที่ทำให้ทั้งคู่เกิดความใกล้ชิดสนิทสนมกัน และหากทั้งคู่ว่างก็จะใช้เวลาอยู่ด้วยกัน ทำให้ทั้งคู่คุ้นเคยกันอย่างรวดเร็ว ซึ่งความใกล้ชิดดังกล่าวนำไปสู่ความสัมพันธ์ขั้นลึกซึ้งในที่สุด และตัดสินใจอยู่ร่วมกันฉันสามีภรรยา จึงกล่าวได้ว่าความใกล้ชิดกับคู่สมรสมีอิทธิพลต่อการเลือกคู่ครองของกรณีศึกษานี้

อิทธิพลของพ่อแม่ที่มีต่อการเลือกคู่ครอง

จากการสัมภาษณ์พบว่า พ่อของกรณีศึกษานี้ได้แยกทางกับแม่ตั้งแต่กรณีศึกษายังเด็ก ส่วนแม่ก็ไม่ได้มีบทบาทในการตัดสินใจเลือกคู่ครองของลูกเท่าใดนัก โดยแม้ว่าก่อนที่กรณีศึกษา

จะตัดสินใจมีคู่ครอง จะได้มาเล่าถึงคู่รักให้แม่ของตนฟังก็ตาม แต่แม่ก็ไม่ได้ช่วยตัดสินใจอะไรนัก นอกจากให้ลูกตัดสินใจด้วยตัวเอง และให้ตัดสินใจอย่างรอบคอบจะได้ไม่เหมือนแม่ที่ต้องหย่าร้างกับพ่อ จึงอาจกล่าวได้ว่า พ่อและแม่ไม่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกคู่ครองของกรณีศึกษานี้

อิทธิพลของเพื่อนที่มีต่อการเลือกคู่ครอง

จากการสัมภาษณ์กรณีศึกษานี้ พบว่าเพื่อนไม่ได้มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกคู่ครอง เนื่องจากเพื่อนไม่ได้มีส่วนทำให้กรณีศึกษาและคู่สมรสชอบพอกัน โดยทั้งคู่ชอบพอกันเอง และแม้ว่าเพื่อนของกรณีศึกษาจะรู้จักกับคู่สมรสของกรณีศึกษาแต่ก็ไม่ได้สนิทสนม จึงไม่รู้จักนิสัยที่ลึกซึ้ง ดังคำกล่าวของเพื่อนที่ว่า “เค้าจะนิสัยดีแต่กับเรอริเปล่าก็ไม่รู้ แต่กับคนอื่นเค้าอาจจะไม่เป็นแบบนี้ก็ได้นะ ต้องดูให้ดีก่อนตัดสินใจนะ” ซึ่งจากคำกล่าวของเพื่อนแสดงให้เห็นถึงความไม่แน่ใจที่มีต่อคู่สมรสของกรณีศึกษาจึงไม่สามารถช่วยกรณีศึกษาตัดสินใจเลือกคู่สมรสได้ ส่วนเพื่อนบางคนกล่าวว่า “เราควรตัดสินใจเลือกคู่สมรสด้วยตนเอง เพราะเราต้องอยู่กับเค้าไปตลอด จะให้ใครมาตัดสินใจแทนได้อย่างไร” แสดงให้เห็นว่าเพื่อนของกรณีศึกษานั้นไม่ได้ช่วยกรณีศึกษาตัดสินใจเลือกคู่สมรสแต่อย่างใด จึงกล่าวได้ว่า เพื่อนไม่มีอิทธิพลต่อการเลือกคู่ครองของกรณีศึกษานี้

กรณีศึกษา 6

ชื่อ	นางสายใจ (นามสมมติ)
อายุ	23 ปี
ภูมิลำเนา	สิงห์บุรี
ปัจจุบัน	พักอยู่กับสามีและบุตรด้วยกัน 1 คน

บุคลิกภาพของกรณีศึกษา

จากการปะพุดคุยและสังเกตของผู้วิจัย พบว่ากรณีศึกษาเป็นผู้มีรูปร่างเล็ก เป็นคนมีมนุษยสัมพันธ์เข้ากับผู้อื่นได้ง่าย คุยสนุก และเป็นคนเปิดเผย การแต่งกายสะอาดเรียบร้อย

ระยะเวลาในการศึกษา

ในกรณีศึกษานี้มีระยะเวลาในการศึกษา และรวบรวมข้อมูล โดยได้เริ่มดำเนินการตั้งแต่วันที่ 10 มกราคม พ.ศ. 2543 ถึง 22 กรกฎาคม พ.ศ. 2543 รวมเป็นระยะเวลาประมาณ 6 เดือน ซึ่งในการสัมภาษณ์กรณีศึกษานี้ ผู้วิจัยได้ทำการสัมภาษณ์ในทุกๆ เดือน เดือนละ 2 ครั้ง ครั้งละ ประมาณ 40 นาที รวมทั้งสิ้น 12 ครั้ง และเนื่องจากกรณีศึกษานี้มีระยะเวลาในช่วงพักระหว่างการทำงานที่น้อย ทำให้เกิดข้อจำกัดในการสัมภาษณ์ ด้วยเหตุนี้ทำให้ผู้วิจัยมีโอกาสสัมภาษณ์กรณีศึกษานี้ได้เพียงในระยะเวลาดังกล่าว

ประวัติส่วนตัว

นางสายใจ (นามสมมติ) เกิดเมื่อวันที่ 30 มิถุนายน 2520 ปัจจุบันอายุ 23 ปี ภูมิลำเนาเดิมเป็นชาวจังหวัดสิงห์บุรี จบการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จากโรงเรียนแห่งหนึ่งในจังหวัดสิงห์บุรีเมื่ออายุได้ 14 แต่เนื่องจากครอบครัวของนางสายใจมีฐานะยากจน จึงทำให้บิดามารดาประกอบอาชีพทำนา ทำให้นางสายใจไม่สามารถที่จะทำการศึกษาต่อได้ จึงทำให้นางสายใจต้องออกจากโรงเรียนมารับจ้างทำงานต่างเท่าที่จะมีคนจ้าง ส่วนมากจะเป็นการรับจ้างดายหญ้า ได้ค่าจ้างต่อครั้งประมาณ 15-20 บาท แม้เงินส่วนนี้จะเป็เงินเพียงเล็กน้อยแต่ก็พอที่จะช่วยแบ่งเบาภาระของพ่อแม่ได้ และอาชีพทำนาก็เป็นอาชีพที่ต้องรอสภาพภูมิอากาศเอื้ออำนวยบางปีฝนไม่ตกก็ทำให้ข้าวในนาแห้งตาย บางปีฝนตกมากเกินไปก็ทำให้น้ำท่วมนาข้าว นางสายใจได้รับจ้างทำงานทั่วไปจนอายุได้ประมาณ 15 ปี พ่อของนางสายใจล้มป่วยหนักเนื่องจากเป็นโรคมะเร็ง แล้วทางบ้านไม่มีเงินจะรักษาในที่สุดก็ตาย จุดนี้เป็นจุดที่ทำให้สายใจตัดสินใจเข้ากรุงเทพฯ เพื่อมาทำงาน โดยได้เข้ามาอยู่กับเพื่อน 1 คน โดยตัวเองมีเงินติดตัวมาประมาณ 300.- บาท โดยในตอนแรกได้ไปหาเพื่อนที่ทำงานอยู่แถบย่านปิ่นเกล้าเพื่อขอพักด้วยแล้วค่อยหางานทำต่อไป ในวันแรกๆไปสมัครงานที่ใดก็ยังไม่ได้เวลาผ่านไปเกือบ 3 อาทิตย์ นางสายใจก็ได้งานที่โรงงานทำกระเป๋าชื่อดังย่านฝั่งธนฯ โดยได้ค่าจ้างประมาณเดือนละ 3,600.- บาท ในเดือนแรกนางสายใจยังไม่ได้ส่งเงินกลับไปให้ทางบ้านเพราะต้องมีค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับที่พักและค่าใช้จ่ายอื่น ๆ อีก ประมาณเดือนที่ 2 นางสายใจได้ส่งเงินกลับไปให้พ่อแม่เดือนละ 800.- บาท เป็นประจำทุกเดือนหลังจากมาทำงานที่กรุงเทพฯ ได้ 2 ปี ได้มีโอกาสรู้จักกับผู้ชายคนหนึ่งซึ่งเป็นเพื่อนของเพื่อนในโรงงานแห่งเดียวกัน ทั้งคู่สนิทสนมกันมากขึ้นและได้คบกันในเวลาต่อมา ต่อมานางสายใจเห็นว่าทำงานที่โรงงานแห่งนี้ได้เงินเดือนน้อยไม่พอใช้จ่าย ประกอบกับมีเพื่อนที่อยู่ห้องพักข้างๆกันได้ชวนไปทำงานที่โรงงานเพิ่มย่านฝั่งธนบุรีซึ่งอยู่ไม่ไกลจากที่ทำงานเดิมนัก อีกทั้งยังมีค่าจ้างโดย

เปรียบเทียบกับที่สูงกว่า ดังนั้นจึงตัดสินใจ มาสมัครที่โรงงานเพิ่มแต่ความสัมพันธ์กับผู้ชายคนนั้น (สามี) ยังคงเป็นเหมือนเดิม ชายผู้นี้คอยมารับ-ส่งระหว่างห้องพักกับที่ทำงานเป็นประจำทุกวัน ทั้งสองเริ่มมีความผูกพันกันมากขึ้นเรื่อยจนกระทั่งคบกันได้เป็นเวลา 2 ปี จึงได้ตัดสินใจแต่งงานกัน และได้ย้ายมาเช่าห้องพักอยู่ด้วยกันใกล้ที่ทำงานของคนทั้งสอง การแต่งงานครั้งนี้ไม่ได้มีการจดทะเบียนสมรสแต่อย่างใด เพราะทั้งสองเห็นว่าไม่มีความสำคัญ และปัจจุบันนางสาวใจมีรายได้จากการทำงานละ 4,500.-บาท ต่อเดือน

ในด้านครอบครัว นั้น นางสาวใจเป็นบุตรคนที่ 2 จากจำนวนพี่น้องทั้งหมด 5 คน โดยมีพี่ชาย 1 คน น้องชาย 1 คน และน้องสาว 2 คน ในปัจจุบันบิดาอายุ 51 ปี มารดาอายุ 50 ปี ทั้งสองประกอบอาชีพทำนาเช่นเดียวกันปัจจุบันทั้งคู่อาศัยอยู่ในจังหวัดสิงห์บุรี

ประวัติของคู่สมรส

คู่สมรสของนางสาวใจ (นามสมมติ) เกิดวันที่ 18 พฤษภาคม 2510 ปัจจุบันอายุ 33 ปี ภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดอุตรธานีเป็นบุตรคนที่ 1 จากจำนวนพี่น้องทั้งหมด 3 คน บิดาเสียชีวิตแล้ว มารดาอายุ 58 ปี ปัจจุบันคู่สมรสของนางสาวใจ ประกอบอาชีพขับรถส่งของที่โรงงานทำกระเป๋าคือช่างเย็บผ้า ส่วนน้องสาวอีกสองคนประกอบอาชีพช่างเย็บผ้าที่โรงงานย่านรังสิต

ในด้านศึกษานั้น จบการศึกษาระดับประถมศึกษาปีที่ 6 จากโรงเรียนแห่งหนึ่งในจังหวัดอุตรธานี เหตุที่ทำให้ต้องออกจากโรงเรียนเพราะบิดาประสบอุบัติเหตุถูกรถชน จึงทำให้ต้องออกจากเรียนมาทำงานหาเลี้ยงครอบครัว เนื่องจากเป็นลูกชายคนโต โดยในตอนแรกก็เก็บผักไปขายที่ตลาดและรับจ้างทั่วไป แต่รายได้ก็ไม่เพียงพอที่จะเลี้ยงดูครอบครัวก็เลยได้ประมาณวันละ 20-25 บาททำให้คู่สมรสของนางสาวใจต้องคิดหนทางทำอย่างอื่นทำเพื่อเลี้ยงดูครอบครัวจนทำให้ต้องตัดสินใจเข้ากรุงเทพฯ เมื่ออายุเพียง 16 ปี เพื่อหางานทำประกอบกับการชักชวนของเพื่อนให้มาทำงานด้วยจึงได้มาทำงานที่อู่ซ่อมรถยนต์ย่านฝั่งธนฯ ในตอนแรกก็เป็นลูกมือคอยช่วยหยิบจับอะไรเล็กน้อยส่วนมากจะเป็นคนคอยขนของมากกว่าหลังทำงานได้ประมาณ 7 ปี ก็ออกมา เนื่องจากทางร้านได้เลิกกิจการไป ทำให้คู่สมรสของนางสาวใจต้องไปหาทำงานที่อื่นโดยมาสมัครเป็นช่างซ่อมรถแถบธนบุรีปากท่อทำงาน 5 ปี เห็นว่าค่าจ้างที่นี่ต่ำและไม่อยากซ่อมเครื่องยนต์ต่อไปแล้ว ประกอบกับตนได้ทำงานนี้มาเป็นเวลานานและมีความสามารถในการขับรถ จึงได้มาสมัครเป็นพนักงานขับรถส่งของที่โรงงานทำกระเป๋าคือช่างเย็บผ้า หลังจากทำงานที่นี่ได้ประมาณ 2 ปี เพื่อนของคู่สมรสของนางสาวใจได้นำมาให้คนทั้งสองรู้จักกันขณะที่ไปรับประทานอาหารด้วยกัน ทั้งสองพูดคุยกันอย่างสนุกสนาน

สนานมาก ในช่วงแรกทั้งสองไม่ได้คิดอะไรไปมากกว่าพี่ชายและน้องสาว และเพื่อนคุยที่คอยปรับทุกข์กันได้ แต่ด้วยความที่มีความเห็นอกเห็นใจและสภาพครอบครัวที่เป็นเหมือนกันอีกทั้งคู่สมรสของนางสุชาดาก็เป็นคนที่คอยดูแลเอาใจใส่นางสุชาดาอยู่เสมอจึงทำให้เกิดเป็นความรักระหว่างคนทั้งสองขึ้น ทั้งสองได้สนิทสนมและคบหากันเป็นเวลาประมาณ 2 ปี จึงได้ตัดสินใจแต่งงานกัน โดยมีได้ทำการจดทะเบียนสมรสแต่อย่างใดมีเพียงการจัดพิธีเล็กๆ เท่านั้น ปัจจุบันทั้งสองมีบุตรด้วยกัน 1 คน และคู่สมรสของนางสุชาดามีรายได้ประมาณเดือนละ 6,000.-บาท และมีค่าล่วงเวลาอีกซึ่งรายได้ของคนทั้งสองก็พอที่จะเลี้ยงครอบครัวของคนทั้งสองได้ในระดับหนึ่ง

การเลือกคู่สมรส

อิทธิพลของอายุของคู่สมรสที่มีต่อการเลือกคู่ครอง

จากการสัมภาษณ์ นางสาวใจรู้จ๊กกับสามีอายุประมาณ 20 ปี ขณะนั้นสามีมีอายุ 30 ปี โดยทั้งคู่ รู้จักกันโดยการแนะนำของเพื่อน ซึ่งเพื่อนของนางสาวใจที่ทำงานในโรงงานเดียวกันนั้นเป็นเพื่อนของสามี และเมื่อรู้จักกันแล้วได้มีการไปทานข้าวกลางวันและนัดเที่ยวด้วยกันในวันอาทิตย์อีกหลายครั้ง จนกระทั่งนางสาวใจได้ย้ายไปทำงานที่โรงงานใหม่ที่ตั้งอยู่ไม่ไกลจากที่เดิมนักพฤติกรรมการดูแลเอาใจใส่นางสาวใจยังคงเป็นเหมือนเดิมคือยังคงมารับส่ง ระหว่างที่ทำงานกับห้องพักอยู่เสมอ นางสาวใจว่าในตอนแรกๆนั้น ยังไม่ได้รู้สึกสนใจอะไรในตัวสามีนักแต่เมื่อเจอกันบ่อยครั้งมากขึ้นทำให้นางสาวใจรู้สึกกับเหมือนมีพี่ชายอยู่ด้วย ทุกครั้งที่อยู่ด้วยจะรู้สึกมีความสุขอบอุ่นและรู้สึกปลอดภัยเสมอ เหมือนกับตนเองได้อยู่ที่บ้านของตน ยิ่งเวลาที่ตนเองต้องทำงานล่วงเวลากว่าจะเลิกก็ประมาณ 20.30 นาที และมีบางวันเลิกดึกกว่านั้นอีก พี่เค้า (สามี) ก็ยังมากอยรับทุกครั้งและบอกเสมอว่า”พี่มารับเพราะเป็นห่วงกลับบ้านดึกๆคนเดียวมันไม่ดี”เวลาใดที่นางสาวใจมีปัญหาสามีของนางสาวใจจะคอยเป็นที่ปรึกษาให้ทุกครั้งคงอาจเป็นเพราะว่าความเป็นผู้ใหญ่และวัยที่มีประสบการณ์มากกว่าของสามีของนางสาวใจนั่นเอง

อิทธิพลของรายได้ของคู่สมรสที่มีต่อการเลือกคู่ครอง

จากการสัมภาษณ์ นางสาวใจได้กล่าวถึงรายได้ของคู่สมรสก่อนที่จะตัดสินใจอยู่ร่วมกันว่าเป็นรายได้ที่มั่นคงเพราะเป็นอาชีพที่มีเงินเดือนประจำอยู่แล้ว และมีค่าล่วงเวลาอีกหากบริษัทต้องการส่งของแบบเร่งด่วนประกอบกับความขยันของสามีของนางสาวใจที่ทำงาน

สม่ำเสมอไม่เคยหยุดงานทำให้รายได้ของสามีไม่ค่อยจะเปลี่ยนแปลงนัก ทำให้นางสายใจคิดว่าในการใช้ชีวิตด้วยกันนั้นคงจะไม่ทำให้ลำบาก ทำให้นางสายใจตัดสินใจใช้ชีวิตคู่กับคู่สมรส

อิทธิพลของการศึกษา ของคู่สมรสที่มีต่อการเลือกคู่ครอง

เมื่อกล่าวถึงการศึกษาคู่สมรสของนางสายใจนั้น นางสายใจกล่าวว่าการตัดสินใจมีคู่ครองของตนไม่ได้เคยคิดว่าสามีของตนจะมีการศึกษาในระดับใดอีกทั้งตนเองก็ไม่ได้เรียนสูงด้วยแถมยังกล่าวอีกว่า” แล้วถ้าเราฝันว่าอยากให้สามีของเราเรียนจบสูงๆ นั้นจะเป็นไปได้อย่างไร แล้วคนที่เรียนสูงเค้าจะมามองคนที่มีการศึกษาน้อยอย่างเราหรือ” ทำให้นางสายใจไม่คิดถึงปัจจัยข้อนี้” การที่เราจะอยู่ร่วมกันในฐานะสามีภรรยา นั้นไม่จำเป็นที่สามีจะต้องจบการศึกษาสูง เพียงแต่ทั้งคู่พอใจซึ่งกันและกัน และสามีมีการประพฤติตัวที่ดี คอยเอาใจใส่ในตัวภรรยาสม่ำเสมอ และขยันทำงานหาเลี้ยงครอบครัวได้ก็เพียงพอแล้ว

อิทธิพลของความใกล้ชิดกับคู่สมรสที่มีต่อการเลือกคู่ครอง

ภายหลังจากที่นางสายใจได้รู้จักกับคู่สมรส โดยการแนะนำของเพื่อน อีกทั้งยังได้ทำงานในที่เดียวกันในช่วงแรกของการรู้จัก ทำให้ความสัมพันธ์ของคนทั้งคู่เป็นไปอย่างรวดเร็วในตอนพักกลางวันของบางวัน ถ้าคู่สมรสของนางสายใจอยู่ที่โรงงาน (โรงงานทำกระเป๋า) ก็จะมาทานอาหารด้วยกันทุกครั้ง เวลามาทำงานหรือกลับห้องพัก คู่สมรสก็จะมารับส่งทุกครั้ง แม้กระทั่งตอนที่นางสายใจย้ายไปทำงานในที่แห่งใหม่ ก็ยังทำการรับ-ส่งอยู่เสมอ อีกทั้งวันอาทิตย์หรือวันหยุดต่างๆ ก็มีนัดไปเที่ยวด้วยกันเป็นประจำ และเนื่องจากที่พักของทั้งคู่ไม่ไกลจากกันนักทำให้บางครั้งคู่สมรสของนางสายใจก็จะมานั่งคุยเล่นอยู่ที่ห้องพักของนางสายใจจนกระทั่งมืด จึงได้กลับไปยังที่พักของตนจากความสัมพันธ์ความใกล้ชิดและการใช้เวลาด้วยกันจึงก่อให้เกิด ความรักระหว่างคนทั้งสอง ในที่สุดก็ทำให้นางสายใจตกลงใช้ชีวิตคู่สมรส โดยการจัดพิธีแต่งงานเล็กๆ ให้ผู้ใหญ่ผูกข้อมือเพื่อเป็นสิริมงคลให้เท่านั้น

อิทธิพลของพ่อแม่ที่มีการเลือกคู่ครอง

เนื่องจากว่า พ่อของนางสายใจได้เสียชีวิตไปตั้งแต่นางสายใจยังเด็กและแม่ของนางสายใจก็อาศัยอยู่ในจังหวัดสิงห์บุรี ทำให้ไม่ค่อยได้ติดต่อกันบ่อยครั้งนักส่วนพ่อของสามีก็เสียชีวิตไปแล้วและแม่ของสามีก็อาศัยอยู่ในจังหวัดอุดรธานี ซึ่งอยู่ไกลจากกรุงเทพฯ มาก นานๆ ครั้งสามียังจะกลับไปเยี่ยมบ้านสักหน ทำให้อแม่ของทั้งคู่ไม่ค่อยมีอิทธิพลต่อการตัด

สินใจอยู่ร่วมกันของทั้งคู่มากนัก โดยนางสายใจได้กล่าวกับผู้วิจัยว่า” ในช่วงแรกๆ ที่คบกันก็มีบอกให้ทางบ้านทราบและเคยพาสามีกลับไปกราบแม่ที่จังหวัดสิงห์บุรีด้วย แม่ของนางสายใจก็ไม่ได้ว่าอะไร เพียงแต่ให้ดูดีๆ ไม่อยากให้ออกไปถูกหลอกเพราะสามีมีอายุที่แตกต่างกับนางสายใจ” หลังจากตกลงว่าจะแต่งงานกัน จึงได้กลับไปหามารดาของทั้งสองฝ่าย เพื่อแจ้งให้ทราบและจัดพิธีตามประเพณี (อย่างเล็กๆ)

อิทธิพลของเพื่อนที่มีต่อการเลือกคู่ครอง

นางสายใจกล่าวว่าเพื่อนมีส่วนมากที่ทำให้รู้จักกับสามีเพราะถึงแม้ว่าจะทำงานอยู่ที่แห่งเดียวกันแต่สามีทำงานในหน้าที่ คนขับรถส่งของ ซึ่งเป็นงานที่ต้องออกไปทำนอกโรงงานจึงทำให้มีโอกาสรู้จักกันได้ยากนางสายใจยังกล่าวอีกว่า ถ้าไม่ได้เพื่อนแนะนำ นางสายใจและสามีคงจะไม่ได้รู้จักกันและช่วงที่คบกันอยู่นั้น นางสายใจได้ถามข้อเท็จจริงของเพื่อนที่มีต่อสามีว่าเป็นคนอย่างไร เพื่อนของนางสายใจก็ตอบว่า พี่(สามี) เขาก็เป็นคนดีขยันทำงานดูแลเอาใจใส่นางสายใจดี และก็เห็นเค้าประพฤติตัวดีมาตลอด ซึ่งตนเองก็เห็นดีด้วยจากทักษะของเพื่อนทำให้นางสายใจที่จะใช้ชีวิตอยู่กับสามี เนื่องจากเพื่อนสนิทของนางสายใจนั้นก็รู้จักกับสามีมาก่อน ทำให้นางสายใจเชื่อมั่นในตัวสามีมากขึ้น และตัดสินใจใช้ชีวิตคู่ร่วมกัน

วิเคราะห์

เมื่อพิจารณาถึงปัจจัยต่างๆ ที่มีอิทธิพลต่อการเลือกคู่ครองของกรณีศึกษานั้น สามารถพิจารณาได้จากปัจจัยต่างๆ ดังนี้

อิทธิพลของอายุของคู่สมรสที่มีต่อการเลือกคู่ครอง

จากการสัมภาษณ์พบว่า กรณีศึกษามีคู่สมรสอายุมากกว่าตนเองมาก คือ มากกว่าถึง 10 ปีดูเหมือนว่าความแตกต่างของอายุจะเป็นตัวการสำคัญที่ทำให้นางสายใจเลือกที่จะใช้ชีวิตคู่กับสามีเพราะจากการที่นางสายใจต้องออกจากบ้านมาทำงานที่กรุงเทพฯ ตั้งแต่วัยเด็ก โดยไม่ได้อาศัยอยู่กับครอบครัวขาดคนให้ความอบอุ่นดูแลปกป้องและไม่มีใครคอยให้คำปรึกษาแต่พอมีสามีเข้ามาก็เหมือนว่าส่วนที่ขาดหายไปของชีวิตเริ่มถูกเติมเต็ม ความที่วัยห่างกันมากทำให้ สามีเข้าใจถึงความต้องการของนางสายใจได้ดี และทดแทนสิ่งที่ขาดไปได้ จากคำบอกเล่าของนางสายใจที่ว่า พี่เค้าจะมารับ-ส่งตนเองทุกครั้งไม่ว่าจะดึกขนาดไหน และบอกว่าเป็นห่วงมาก การกลับบ้านดึกๆ คนเดียวไม่ดี ก็แสดงให้เห็นว่า สามีของนางสายใจห่วงใยใน

ความปลอดภัยและสามารถปกป้องคุ้มครองนางสาวใจได้ ที่ทำให้กรณีศึกษานี้ตัดสินใจใช้ชีวิตร่วมกับคนรักฉันสามีภรรยา แม้ในปัจจุบันจะไม่ได้จดทะเบียนสมรสก็ตาม

อิทธิพลของรายได้ของกลุ่มสมรสที่มีต่อการเลือกคู่ครอง

จากการสัมภาษณ์กรณีศึกษานี้ พบว่า กรณีศึกษาได้ให้ความสำคัญต่อรายได้ของกลุ่มสมรส ก่อนที่จะใช้ชีวิตอยู่ร่วมกัน โดยก่อนที่จะใช้ชีวิตคู่ร่วมกันนั้นได้มองว่ามีอาชีพเป็นพนักงานขับรถ ซึ่งทางบริษัทที่สามีทำงานอยู่ให้ค่าจ้างเป็นเดือนประจำ และยังมีค่าทำงานล่วงเวลาอีก ทำให้รู้สึกว่ามีความมั่นคง และรายได้ของสามีก็พอที่จะเลี้ยงครอบครัวได้อย่างไม่ลำบาก อีกทั้งกรณีศึกษายังมองไปถึงเงินเก็บของสามีด้วยว่ามีเงินเก็บพอประมาณ หากมีเหตุฉุกเฉินต้องใช้เงินรีบด่วน ก็พอมีสำรองใช้ได้ ด้วยเหตุนี้รายได้ของกลุ่มสมรสจึงมีอิทธิพลต่อการเลือกคู่ครองของกรณีศึกษา นี้

อิทธิพลของความใกล้ชิดกับคู่สมรสที่มีต่อการเลือกคู่ครอง

จากการสัมภาษณ์กรณีศึกษานี้ พบว่า กรณีศึกษาและคู่สมรส จะใช้ชีวิตอยู่ร่วมกันนั้นทั้งคู่เคยทำงานที่แห่งเดียวกัน และรู้จักกันโดยการแนะนำของเพื่อนประกอบกับที่พักของทั้งสองฝ่ายอยู่ใกล้กันจึงมีส่วนสำคัญที่ทำให้ทั้งคู่พบเจอกันบ่อยครั้งทำให้เกิดความใกล้ชิดสนิทสนมกันอย่างรวดเร็ว และแม้ว่ากรณีศึกษาได้ย้ายไปทำงานในโรงงานอื่น แต่โรงงานแห่งนั้นก็ยังอยู่ใกล้กับที่ทำงานแห่งเดิมที่ทั้งสองเคยทำอยู่ด้วยกัน จึงทำให้คู่สมรสสามารถไปรับ-ส่ง กรณีศึกษาระหว่างที่พักกับที่ทำงานได้ทุกวัน อีกทั้งบางวันศึกษาคู่สมรสยังมานั่งคุยที่ที่พักของคู่กรณีศึกษา ความใกล้ชิดดังกล่าวจึงมีส่วนสำคัญที่ทำให้กรณีศึกษาตัดสินใจใช้ชีวิตร่วมกับคู่สมรส จึงอาจกล่าวได้ว่าความใกล้ชิดกับคู่สมรสมีอิทธิพลต่อการเลือกคู่ครองของกรณีศึกษานี้

อิทธิพลของพ่อแม่ที่มีต่อการเลือกคู่ครอง

จากการสัมภาษณ์กรณีศึกษานี้ พบว่า พ่อแม่ของทั้งสองศึกษาและคู่สมรส ไม่มีอิทธิพลต่อการเลือกคู่ครองของบุตรของตนเองจาก พ่อของทั้งสองฝ่ายเสียชีวิตก่อนที่ทั้งคู่จะรู้จักกันและพ่อแม่ของกรณีศึกษานี้เป็นชาวสิงห์บุรี และปัจจุบันอาศัยอยู่ในจังหวัดสิงห์บุรี ซึ่งไม่ได้อยู่ด้วยกันกับกรณีศึกษา ส่วนแม่ของคู่สมรสนั้นปัจจุบันอาศัยอยู่ในจังหวัดอุดรธานี ซึ่งก็ไม่ได้อาศัยอยู่ด้วยกันกับลูกของตน อีกทั้งการเดินทางกลับอุดรธานีของคู่สมรสยังทำได้ลำบาก ด้วยเหตุนี้ในระหว่างที่กรณีศึกษาและคู่สมรสคบหาและดูใจกันอยู่นั้น พ่อและแม่

ของกรณีศึกษานี้ จึงไม่ได้มีส่วนเกี่ยวข้อง แม้ว่ากรณีศึกษาจะเคยเล่าเรื่องให้แม่ฟังถึงคู่รักของตนก็ตาม หรือแม้กระทั่งพาคู่สมรสไปกราบแม่ ก็เป็นเพียงการบอกให้แม่รับรู้เท่านั้น อีกทั้งแม่ของกรณีศึกษาก็ไม่ได้ว่ากล่าวอะไร เพียงแต่ให้พิจารณาถึงคู่สมรสให้ละเอียดถี่ถ้วนจะได้ไม่ถูกหลอก เพราะคู่สมรสกับกรณีศึกษานั้นมีอายุที่แตกต่างกันมาก และหลังจากที่ทั้งสองตัดสินใจว่าจะแต่งงานกัน ทั้งสองจึงได้กลับบ้านไปบอกแม่ของตน และแม่ของคู่สมรส ซึ่งแม่ของทั้งสองฝ่ายก็ยอมรับ จึงอาจกล่าวได้ว่าพ่อแม่ไม่ได้มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกคู่ครองของกรณีศึกษานี้

อิทธิพลของเพื่อนที่มีต่อการเลือกคู่ครอง

จากการสัมภาษณ์กรณีศึกษานี้ พบว่า เพื่อนมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ เลือกคู่ครองอย่างมาก เนื่องจาก เพื่อนของกรณีศึกษามีส่วนสำคัญที่ทำให้กรณีศึกษาได้รู้จักกับสมรสเนื่องจากเป็นเพื่อนของกรณีศึกษา และเป็นเพื่อนของคู่สมรสด้วย และเนื่องจากเพื่อนคนดังกล่าวซึ่งเป็นเพื่อนสนิทคบกันมานาน ได้ให้ทัศนะต่อการที่กรณีศึกษาจะใช้ชีวิตคู่กับคู่สมรสว่า พี่(สามี) เขาก็เป็นคนดี ขยันทำงาน ดูแลเอาใจใส่ในตัวของคุณสาวใจ ดีเพราะก็เห็นเค้าประพฤติตัวกับนางสาวใจดีมาโดยตลอด ซึ่งตนเองก็เห็นดีด้วยจากทัศนะดังกล่าวมีส่วนสนับสนุนให้กรณีศึกษาตัดสินใจอยู่ร่วมกับคู่สมรส จึงกล่าวได้ว่า เพื่อนมีอิทธิพลต่อการเลือกคู่ครองของกรณีศึกษานี้

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กรณีศึกษาที่ 7

ชื่อ	นางบุญสม (นามสมมติ)
อายุ	33 ปี
ภูมิลำเนา	ชัยนาท
ปัจจุบัน	พักอยู่กับสามีและบุตรด้วยกัน 1 คน

บุคลิกภาพของกรณีศึกษา

จากการพบปะพูดคุยและสังเกตของผู้วิจัย พบว่ากรณีศึกษานี้เป็นผู้ที่มีรูปร่างสูง ทำทางเป็นคนช่างพูดอ้อหยอเป็นมิตร มีมนุษยสัมพันธ์ดีเข้ากับผู้อื่นได้ง่าย คุยสนุกและเป็นคนเปิดเผย การแต่งกายสะอาดเรียบร้อย

ระยะเวลาในการศึกษา

ในกรณีศึกษานี้ มีระยะเวลาในการศึกษาและรวบรวมข้อมูล โดยเริ่มดำเนินการตั้งแต่วันที่ 10 มกราคม พ.ศ. 2543 ถึง 22 กรกฎาคม พ.ศ. 2543 รวมเป็นระยะเวลาประมาณ 6 เดือน ซึ่งในการสัมภาษณ์กรณีศึกษานี้ ผู้วิจัยได้ทำการสัมภาษณ์ในทุกๆเดือน เดือนละ 2 ครั้ง ครั้งละประมาณ 40 นาที รวมทั้งสิ้น 13 ครั้ง และเนื่องจากกรณีนี้มีระยะเวลาในช่วงระหว่างการทำงานที่น้อย ทำให้เกิดข้อจำกัดในการสัมภาษณ์ ด้วยเหตุนี้ ทำให้ผู้วิจัยมีโอกาสมสัมภาษณ์กรณีศึกษานี้ได้เพียงในระยะเวลาดังกล่าว

ประวัติส่วนตัว

นางบุญสม (นามสมมติ) เกิดเมื่อวันที่ 27 สิงหาคม 2510 ปัจจุบันอายุ 33 ปี ภูมิลำเนาเดิมเป็นชาวชัยนาท จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 จากโรงเรียนแห่งหนึ่งในอำเภอมโนรมย์ จังหวัดชัยนาท ซึ่งในช่วงระหว่างปิดภาคเรียนของระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 เพื่อนของนางบุญสมที่ได้ไปทำงานที่กรุงเทพฯ ได้กลับมาเยี่ยมบ้านพอดี เห็นว่านางบุญสมอยู่บ้านว่างๆ ไม่ได้ทำอะไรจึงได้ชักชวนให้นางบุญสมเข้ากรุงเทพฯ เพื่อไปหางานทำ ในช่วงแรกนางบุญสมก็สนุกและอยากได้เงินเป็นค่าขนมของตนเองในช่วงปิดเทอม จึงได้ตัดสินใจไปขอบิดามารดาท่านทั้งสองเห็นว่า มิได้เป็นการเสียหายแต่อย่างใด จึงอนุญาตให้นางบุญสมเดินทางเข้ากรุงเทพฯ ได้ ขณะที่อยู่กรุงเทพฯ ได้พักอาศัยอยู่ที่ห้องเช่าของเพื่อน และได้ไปสมัครทำงานที่โรงงานที่เพื่อนของนางบุญสมทำงานอยู่ ซึ่งก็คือโรงงานงานทำแป้น ยานฝั่ง

ธนบุรี นางบุญสมได้ให้การสัมภาษณ์ว่าตนเองสนุกมากกับงานที่ทำและดีใจมากที่หาเงินใช้
ได้เองไม่ต้องขอจากพ่อแม่ จึงทำให้เกิดติดใจกับการทำงานจนได้ตัดสินใจว่าจะทำงานที่
กรุงเทพฯ ต่อ ไม่กลับไปเรียนอีก หลังจากที่นางบุญสมได้ทำงานที่โรงงานแห่งนี้ได้ประมาณ
5 ปี ก็ได้ไปรู้จักกับผู้ชายคนหนึ่ง (สามีในปัจจุบัน) ชายผู้นี้ได้ทำงานที่บริษัทอีกแห่งหนึ่งซึ่ง
ตั้งอยู่ไม่ไกล ซึ่งตั้งไม่ไกลจากที่ทำงานของนางบุญสม ทั้งสองได้รู้จักกันที่ร้านอาหาร ช่างฯ
โรงงานที่นางบุญสมทำงานอยู่ โดยการแนะนำของเพื่อน (เจ้าของร้านขายอาหาร) หลังจากที่รู้
จักกันมีการพบปะและพูดคุยกันทุกครั้ง บางครั้งมีการนัดไปเที่ยวด้วยกันในวันหยุด ทำให้ทั้ง
สองสนิทสนมกันอย่างรวดเร็ว หลังจากที่คบหากันได้ ประมาณ 2 ปี ก็ตัดสินใจใช้ชีวิตคู่อ
กัน โดยในตอนแรกยังมีได้สมรสกัน เป็นการลองอยู่ด้วยกันและอีกประการหนึ่งคือ ช่วยกัน
เก็บเงินสร้างฐานะก่อนแล้วค่อยจัดงานแต่ง ซึ่งในระหว่างนี้บิดามารดาของทั้งสองฝ่ายก็รู้เห็น
ด้วย หลังจากอยู่ด้วยกันประมาณ 1 ปี จึงทำการสมรสกัน โดยในครั้งนี้มีการจัดพิธีต่างๆ อย่าง
ถูกต้องตามประเพณีไทยและมีการจดทะเบียนสมรสด้วย หลังจากสมรสนางบุญสมก็ได้กลับมา
ทำงานที่โรงงานแห่งนี้ต่อมาจนถึงปัจจุบัน ปัจจุบันนางบุญสมมีรายได้เดือนละ 9,000.- บาท
และนางบุญสมยังคงใช้ชีวิตอยู่ร่วมกับสามีที่บ้านพักของตนเอง และมีบุตรร่วมกัน 1 คน

ประวัติของคู่สมรส

คู่สมรสของนางบุญสม (นามสมมติ) เกิดเมื่อวันที่ 30 มิถุนายน 2543 ปัจจุบันอายุ 30
ปี เป็นชาวกรุงเทพฯ แต่กำเนิด เป็นบุตรคนที่ 3 จากจำนวนพี่น้องทั้งหมด 6 คน บิดาอายุ 68 ปี
มารดาอายุ 65 ปี ขณะนี้ท่านทั้งสองมิได้ประกอบอาชีพอะไร ปัจจุบันคู่สมรสของนางบุญสม
ได้ประกอบธุรกิจของตนเอง โดยได้ร่วมลงทุนกับเพื่อนทำงานเกี่ยวกับฟิล์มและเพลท และได้
ให้น้องชายทั้งสองของนางบุญสม เข้ามาทำงานด้วย กิจการดำเนินไปแบบมีอุปสรรคเล็กน้อย
เพราะเป็นช่วงเริ่มต้นของกิจการ

ในด้านการศึกษานั้นจบการศึกษานั้น จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 จากโรง
เรียนวัดไตรมิตรวิทยาลัย ด้วยความที่ไม่อยากเรียนต่อ จึงได้ออกหางานทำ โดยได้สมัครเป็น
พนักงานขายเครื่องใช้ไฟฟ้าแห่งหนึ่งย่านรามคำแหง ทำอยู่ที่นี้ไม่นานก็ลาออกเนื่องจากเห็น
ว่างานขายไม่เหมาะกับตน และที่ทำงานอยู่ห่างไกลจากบ้านต้องใช้เวลาเดินทางนานเกินไป
จึงได้เปลี่ยนงานมาสมัครเป็นช่างใน บริษัททำฟิล์ม แห่งหนึ่งย่านฝั่งธนบุรี

หลังจากที่สามีของนางบุญสมทำงานที่บริษัทแห่งนี้ได้ประมาณ 6 ปี จึงได้มาพบกับนางบุญสม โดยได้มาพบกันที่ร้านอาหารข้างๆ โรงงานที่นางบุญสมทำงานอยู่ ซึ่งเจ้าของร้านอาหารเป็นเพื่อนของทั้งนางบุญสมและคู่สมรส เมื่อนางบุญสมได้ออกจากร้านไป คู่สมรสของนางบุญสมได้เข้ามาถามว่า “ผู้หญิงคนนั้นเป็นใครชื่ออะไร ทำงานที่ไหน” เจ้าของร้านบอกว่า “ชื่อนางบุญสม ทำงานอยู่โรงงานแห่งนี้อยู่ข้างๆร้านนี้ นางบุญสมกับมาทานอาหารที่ร้านนี้บ่อย ถ้าอยากรู้จักคราวหน้าเจอกันจะแนะนำให้” ต่อจากนั้นไม่นานทั้งสองก็ได้มาพบกันอีกที่ร้านอาหารแห่งเดิม เจ้าของร้านได้เข้ามาและแนะนำให้นางบุญสมและคู่สมรสรู้จักกัน ทั้งคู่พูดคุยกันอย่างสนุกสนาน พอใกล้เวลาทำงานฝ่ายนางบุญสมจึงได้ขอตัวกลับ ในระยะนั้นจะพบว่าคู่สมรสของนางบุญสมได้มาหานางบุญสมที่ทำงานบ่อยมาก ในบางครั้งก็มารับในขณะตอนเย็นและชอบไปทานอาหารด้วยกัน ทั้งสองเริ่มสนิทสนมกันขึ้นเรื่อย ๆ มีการชวนกันไปเที่ยวในวันหยุด จากความใกล้ชิดกันทำให้เป็นความผูกพันและความรักขึ้น หลังจากคบกันได้ประมาณ 2 ปี ทั้งสองจึงได้ตัดสินใจใช้ชีวิตคู่ร่วมกัน ในช่วงแรกเป็นการมาอยู่ด้วยกันโดยมิได้มีการสมรสแต่อย่างใดหลังจากอยู่ด้วยกันไป 1 ปี มีความพร้อมทางด้านการเงินมากขึ้น และทั้งสองก็มั่นใจในการใช้ชีวิตคู่ร่วมกันจึงตัดสินใจสมรสกัน และในคราวนี้มีการจดทะเบียนสมรสด้วย หลังจากแต่งงานคู่สมรสของนางบุญสมเห็นว่าถ้าตนเองจะทำงานที่บริษัทแห่งเดิมก็จะไม่ก้าวหน้าอะไร อยากที่จะออกมาทำเองมากกว่า จึงได้คิดลงทุนกับเพื่อนทำกิจการฟิล์มเหมือนอย่างที่ตนเคยทำ ในตอนเริ่มแรกของการลงทุนคู่สมรสต้องไปพึ่งพาบิดามารดาของตนเองโดยการขอยืมเงินมาลงทุนก่อน บิดามารดาก็ให้ จัดได้ว่าฐานะทางบ้านของคู่สมรสของนางสาวใจพ้อมีฐานะบ้าง ซึ่งในขณะที่กิจการนี้ได้เปิดดำเนินงานแล้ว

การเลือกคู่สมรส

อิทธิพลของอายุของคู่สมรสที่มีต่อการเลือกคู่ครอง

จากการสัมภาษณ์ นางบุญสมรู้จักกับสามีตอนอายุประมาณ 20 ปี ขณะนั้นสามีอายุ 23 ปี โดยทั้งคู่รู้จักกันจากการแนะนำของเพื่อน ซึ่งเป็นเจ้าของร้านอาหารที่นางบุญสมไปรับประทานเป็นประจำ และเจ้าของร้านก็เป็นเพื่อนกับคู่สมรสของนางบุญสมด้วย ทำงานของคู่สมรสของนางบุญสมนั้นอยู่ไม่ไกลจากที่ทำงานของนางบุญสมทำให้คู่สมรสได้แวะมาทานอาหารที่ร้านข้างๆ โรงงานเป็นประจำ และมีโอกาสพบกับนางบุญสมมากขึ้น ประกอบกับนางบุญสมเป็นคนทีพูดคุยสนุกและมีความเป็นมิตรให้กับทุกคน ทุกคนที่อยู่ใกล้กับนางบุญสมจึงรักนางบุญสมด้วยนางบุญสมกล่าวว่า มีความคิด” ในตอนที่รู้จักกันแรกๆ นางบุญสมยังไม่ได้

คิดอะไรเห็นว่าพี่(สามี)เค้าเป็นคนที่คุณสนุกเป็นคนที่ มีความคิดเป็นผู้ใหญ่คอยให้คำปรึกษา ได้เสมอจึงคิดเหมือนว่าเป็นพี่ชายอยู่ใกล้ๆรู้สึกอบอุ่นในช่วงนั้นคู่สมรสจะมารับนางบุญสม กลับบ้านทุกวัน โดยเฉพาะในวันที่ต้องทำงานล่วงเวลาประมาณ 20.30 น.ซึ่งเป็นเวลากลางคืน ทำให้นางบุญสมรู้สึกปลอดภัยมากขึ้น นางบุญสมยังกล่าวต่อไปอีกว่าแม้ว่าอายุจะห่างกันน้อย แต่ความคิดของพี่(สามี)เค้าเป็นผู้ใหญ่รักความก้าวหน้าขยันทำงานและเป็นห่วงเรามากจนนั้น การที่จะฝากชีวิตไว้กับเค้าคงจะทำให้เราไม่ลำบาก

อิทธิพลของรายได้ของคู่สมรสที่มีต่อการเลือกคู่ครอง

จากการสัมภาษณ์ นางบุญสมได้กล่าวถึงรายได้ของคู่สมรสก่อนที่จะตัดสินใจอยู่ร่วมกันว่า เป็นรายได้ที่มีความแน่นอน มั่นคง และอยู่ในระดับที่สูง และในบางทีก็มีการให้ค่าล่วง เวลาด้วย โดยก่อนที่จะใช้ชีวิตคู่ร่วมกันนั้น คู่สมรสของนางบุญสม มีรายได้ประมาณเดือนละ 10,000 บาทต่อเดือน และนอกจากนั้นครอบครัวของคู่สมรสก็มีฐานะดีไม่ลำบาก ทำให้นาง บุญสมคิดว่าการใช้ชีวิตคู่ด้วยนั้น คงจะไม่ทำให้ลำบาก ทำให้นางบุญสมตัดสินใจใช้ชีวิตคู่กับ คู่สมรส

อิทธิพลของการศึกษาของคู่สมรสที่มีต่อการเลือกคู่ครอง

นางบุญสมกล่าวว่า การที่ตัดสินใจมีคู่ครองในขณะนั้น ไม่ได้คำนึงถึงระดับการศึกษา ของสามี เนื่องจากว่าตนเองก็ไม่ได้เรียนสูงเท่าใดนัก และการอยู่ด้วยกันนั้น อาศัยเพียงความรักและความเข้าใจกันก็น่าจะพอแล้ว นอกจากนั้น นางบุญสมยังกล่าวเสริมอีกว่า “การที่สามี ภรรยาที่มีการศึกษาต่างกันมาก ๆ อาจทำให้พูดคุยสื่อสารกันไม่ค่อยจะรู้เรื่อง และสังคมที่ทั้งสองอยู่ก็จะไม่เหมือนกัน ถ้ามาอยู่ด้วยกันไม่นานก็เกิดการขัดแย้งและก็จะต้องเลิกรากันไป”

อิทธิพลของความใกล้ชิดกับคู่สมรสที่มีต่อการเลือกคู่ครอง

เนื่องจากที่ทำงานของทั้งนางบุญสม และ คู่สมรสอยู่ไม่ไกลกันมากนัก และประกอบ กับความชอบรับประทานอาหารที่ร้านเดียวกัน จึงทำให้ทั้งสองมาเจอกันบ่อยครั้งมากขึ้น และ ทั้งคู่ก็รู้จักกันโดยการแนะนำจากเพื่อนของตน ซึ่งเป็นเจ้าของร้านอาหารแห่งนั้น จากการที่มารับประทานอาหารร้านเดียวกันบ่อย ๆ และความมีมนุษยสัมพันธ์ของทั้งคู่ ทำให้ทั้งคู่ใกล้ชิดสนิทสนมกันมากขึ้น ประกอบกับสามีของนางบุญสมก็หาโอกาสสนิทสนมกับนางบุญสม โดยการไปรับนางบุญสมหลังเลิกงานเป็นประจำ โดยเฉพาะอย่างยิ่งวันที่ต้องทำล่วงเวลา ทำ ให้นางบุญสมเกิดความประทับใจ และหันมาสนใจในตัวสามีในเวลาต่อมา และจากการ

สัมภาษณ์ นางบุญสมได้กล่าวถึงการตัดสินใจเลือกสามีเป็นคู่สมรสว่า “เป็นความบังเอิญที่ชอบรับประทานอาหารร้านเดียวกัน และเป็นความไม่น่าเชื่อที่จะมารู้จักกันได้ เพราะก่อนหน้านี้ 4 – 5 ปี อยู่ใกล้ ๆ กันก็ยังไม่รู้จักกัน และความที่พูดคุยกันถูกคอ จึงได้เกิดเป็นความสนิทสนม และนิสัยของพี่ (สามี) เค้า ก็เป็นคนดี ขยันทำงาน รักความก้าวหน้าและที่สำคัญไม่มีเรื่องผู้หญิงมายุ่งเกี่ยว จึงทำให้เกิดความชอบพอในตัวพี่เค้าและตัดสินใจใช้ชีวิตอยู่ร่วมกันกับพี่เค้า”

อิทธิพลของพ่อแม่ที่มีต่อการเลือกคู่ครอง

เนื่องจากว่าพ่อแม่ของนางบุญสม อาศัยอยู่ในจังหวัดชัยนาท ทำให้ไม่ค่อยได้ติดต่อกันบ่อยครั้งนัก ส่วนพ่อแม่ของสามีนั้นก็เห็นว่า สามีเป็นผู้ใหญ่แล้วให้ตัดสินใจเลือกคู่ครองด้วยตนเอง ดังนั้นทำให้พ่อแม่ของทั้งคู่ ไม่ค่อยมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจอยู่ร่วมกันของคนทั้งคู่มากนัก โดยนางบุญสมกล่าวว่า “ตอนที่คบกับพี่ (สามี) เค้า นั้น ก็เคยพาพี่เค้ากลับไปกราบพ่อแม่ที่ชัยนาท และบอกให้ท่านทั้งสองรับรู้ ท่านทั้งสองก็ไม่ได้ว่าอะไร เพียงแต่บอกให้ดูให้ดี ๆ ก่อน จะได้ไม่เสียใจภายหลัง “ส่วนทางด้านพ่อแม่ของสามีนั้น นางบุญสมเคยไปรับประทานอาหารเย็นที่บ้านของสามี ถือว่าเป็นการไปแนะนำตัวให้พ่อแม่ของสามีรู้จัก แต่ทางพ่อแม่ของสามีก็ไม่ได้ว่ากล่าวอะไรเช่นกัน ในวันหยุดบางอาทิตย์ นางบุญสมก็จะไปที่บ้านของสามีและได้ช่วยแม่ของสามีทำอาหารด้วย

อิทธิพลของเพื่อนที่มีต่อการเลือกคู่ครอง

นางบุญสมกล่าวว่า เพื่อนมีส่วนมากในการที่ทำให้ตนเองรู้จักกับสามี เพราะการที่ไปรับประทานอาหารร้านเดียวกัน เมื่อพบกันทานอาหารเสร็จก็กลับไป หากเจ้าของร้านมิได้แนะนำให้ตนเองรู้จักแล้ว ก็คงไม่ได้มาอยู่ด้วยกันเหมือนในตอนี้ และประกอพบกับสามีมีความสนใจในนางบุญสมอยู่ก่อนแล้ว จะเห็นได้จากการที่เข้ามาถามเจ้าของร้านว่า “ผู้หญิงคนนั้นเป็นใคร ชื่ออะไร ทำงานอยู่ที่ไหน” ยิ่งทำให้เพื่อนต้องแนะนำให้ทั้งสองรู้จักกันมากขึ้น ในช่วงที่คบกันอยู่นั้น นางบุญสมได้ถามถึงทัศนคติของเพื่อนที่มีต่อสามีว่าเป็นคนอย่างไร เพื่อนของนางบุญสมก็ตอบว่า “ตั้งแต่แรกก็รู้ว่าเค้าก็จริงจังและชอบพอในนางบุญสมมาก อีกทั้งการประพฤติตัวของเค้าก็คงเส้นคงวา ขยันทำมาหากิน ถ้านางบุญสมได้เค้าไปคงไม่ลำบาก” ซึ่งจากทัศนคติของเพื่อนทำให้นางบุญสมพอใจที่จะใช้ชีวิตอยู่กับสามี และเนื่องจากเพื่อนของนางบุญสมได้รู้จักกับสามีมาก่อน จึงทำให้นางบุญสมมั่นใจและตัดสินใจใช้ชีวิตคู่ร่วมกับสามี

การวิเคราะห์

เมื่อพิจารณาถึงปัจจัยต่าง ๆ ที่มีอิทธิพลต่อการเลือกคู่ครองของกรณีศึกษานี้ สามารถพิจารณาได้จากปัจจัยต่าง ๆ ดังนี้

อิทธิพลของอายุของกลุ่มสมรสที่มีต่อการเลือกคู่ครอง

จากการสัมภาษณ์พบว่าคู่สมรสของกรณีศึกษามีอายุมากกว่ากรณีศึกษา 3 ปี แม้ว่าจะมีอายุห่างกันไม่มากนัก แต่จากคำกล่าวของกรณีศึกษาที่แสดงให้เห็นว่าคู่สมรสมีความเป็นผู้ใหญ่สูง แสดงให้เห็นจากคำกล่าวที่ว่า “พี่ (สามี) เป็นคนที่มีความคิดเป็นผู้ใหญ่ คอยให้คำปรึกษาเราได้เสมอ จึงคิดว่าเหมือนมีพี่ชายอยู่ใกล้ ๆ แล้วรู้สึกอบอุ่น” โดยในช่วงที่คบกันนั้น สามีจะคอยมา รับส่ง นางบุญสมอยู่เสมอ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเวลาที่เลิกงานค่ำ และนอกจากนี้ ยังมีคำกล่าวที่ว่า “พี่ (สามี) เป็นคนรักความก้าวหน้าอยู่เสมอ จะไม่อยู่นิ่งกับที่ พยายามที่จะสร้างฐานะของตนเองให้ดีขึ้น” แสดงให้เห็นว่ากรณีศึกษานี้ ประเมินว่าสามีเป็นผู้ใหญ่ แสวงหาความก้าวหน้าให้แก่ชีวิตและครอบครัวของตน ซึ่งรวมถึงการมีอายุที่มากกว่า และมีความรับผิดชอบตามวัย ฉะนั้นอายุจึงเป็นสิ่งสำคัญที่ทำให้กรณีศึกษานี้ตัดสินใจใช้ชีวิตร่วมกับคนรักฉันสามีภรรยา จวบจนปัจจุบัน

อิทธิพลของรายได้ของกลุ่มสมรสที่มีต่อการเลือกคู่ครอง

จากการสัมภาษณ์ กรณีศึกษานี้ พบว่า กรณีศึกษาได้ให้ความสำคัญต่อรายได้ของกลุ่มสมรส ก่อนที่จะใช้ชีวิตร่วมกัน โดยก่อนที่จะใช้ชีวิตคู่ร่วมกันนั้น กรณีศึกษาได้พิจารณาถึงรายได้ของกลุ่มสมรสว่า คู่สมรสทำงานที่บริษัทที่มีความมั่นคง มีชื่อเสียง และมีรายได้ดี พอที่จะเลี้ยงครอบครัวได้อย่างไม่ลำบาก อีกทั้งกรณีศึกษายังได้มองไปถึงครอบครัวของกลุ่มสมรสว่ามีฐานะดี ไม่ยากจน ซึ่งจากการพิจารณาถึงรายได้และฐานะของกลุ่มสมรส รวมทั้งนิสัยที่มีความขยันทำงานและรักความก้าวหน้า ทำให้กรณีศึกษาตัดสินใจใช้ชีวิตคู่ร่วมกับคู่สมรส เพราะคาดหวังว่าเมื่อได้ใช้ชีวิตคู่ร่วมกันนั้นจะทำให้ตนเองไม่ลำบาก และไม่ประสบกับปัญหาทางด้านการเงิน จนทำให้ต้องแยกทางกันเหมือนคู่อื่น ๆ ด้วยเหตุนี้รายได้ของกลุ่มสมรสจึงมีอิทธิพลต่อการเลือกคู่ครองของกรณีศึกษานี้

อิทธิพลของการศึกษาของกลุ่มสมรสที่มีต่อการเลือกคู่ครอง

จากการสัมภาษณ์กรณีศึกษานี้ไม่ได้ให้ความสำคัญกับการศึกษาของกลุ่มสมรส ดังจะเห็นได้จากคำกล่าวที่ว่า “การที่มีการศึกษาที่ต่างกันมาก ๆ อาจทำให้สื่อสารกันไม่รู้เรื่อง และ

สังคมทั้งสองอยู่จะไม่เหมือนกัน ทำให้ปรับตัวเพื่ออยู่ร่วมกันได้ยาก” อีกทั้งตัวนางบุญสมเองก็ไม่ได้ใส่ใจในการศึกษาของตนเองเท่าไรนัก เห็นได้จากการที่ไม่ยอมกลับไปศึกษาต่อ และเห็นว่าทำงานที่กรุงเทพฯ ดีกว่า นางบุญสมเห็นว่าการอยู่ร่วมกันนั้น การศึกษามีใช้ปัจจัยสำคัญ ปัจจัยสำคัญอยู่ที่ความรักและความเข้าใจกันมากกว่า จึงกล่าวได้ว่า การศึกษาของกลุ่มสมรสไม่มีอิทธิพลต่อการเลือกคู่ครองของกรณีศึกษานี้

อิทธิพลของพ่อแม่ที่มีต่อการเลือกคู่ครอง

จากการสัมภาษณ์กรณีศึกษานี้ พบว่า พ่อแม่ของทั้งกรณีศึกษาและคู่สมรส ไม่มีอิทธิพลต่อการเลือกคู่ครองของบุตรของตน เนื่องจาก พ่อแม่ของกรณีศึกษานี้ พักอาศัยอยู่ที่จังหวัดชัยนาท ซึ่งไม่ได้อยู่ด้วยกันกับกรณีศึกษา ส่วนพ่อแม่ของคู่สมรสนั้น แม้ว่าจะพักอาศัยอยู่ที่กรุงเทพฯ แต่ท่านทั้งสองก็เห็นว่าคู่สมรสนั้นโตเป็นผู้ใหญ่แล้ว และควรที่จะเลือกคู่ด้วยตนเอง เพราะจะต้องเป็นคนที่อยู่ร่วมกันตลอดชีวิต ด้วยเหตุนี้ ระหว่างที่กรณีศึกษาและคู่สมรสคบและคุยกันนั้น พ่อแม่ของทั้งสองจึงไม่ได้มีส่วนเกี่ยวข้อง จะมีก็แต่เพียงกรณีศึกษาพาคู่สมรสกลับไปเยี่ยมบ้านแนะนำคู่สมรสให้พ่อแม่รู้จัก และมีไปบ้านของคู่สมรสบ้างเป็นครั้งคราว พ่อแม่ของคนทั้งสองไม่ได้ว่ากล่าวอะไร และเห็นตามในความต้องการของกรณีศึกษาและคู่สมรส ฉะนั้นจึงอาจกล่าวได้ว่า พ่อและแม่ไม่ได้มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกคู่ครองของกรณีศึกษานี้

อิทธิพลของเพื่อนที่มีต่อการเลือกคู่ครอง

จากการสัมภาษณ์กรณีศึกษานี้ พบว่าเพื่อนมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกคู่ครองอย่างมาก เนื่องจากเพื่อนของกรณีศึกษามีส่วนสำคัญที่ทำให้กรณีศึกษาและคู่สมรสรู้จักกัน เนื่องจากเป็นเพื่อนของกรณีศึกษา และเป็นเพื่อนของคู่สมรสด้วย และเพื่อนคนดังกล่าวเป็นคนที่กรณีศึกษาค้นเคยและสนิทสนมด้วยมานาน ซึ่งได้ให้ทัศนะต่อการที่กรณีศึกษาจะใช้ชีวิตคู่กับคู่สมรสว่า “ดูเค้าจริงจังและชอบพอในตัวกรณีศึกษามาก อีกทั้งการประพฤติตัวก็คงเส้นคงวา ขยันทำมาหากิน ถ้านางบุญสมได้เค้าไปคงไม่ลำบาก” จากทัศนะดังกล่าวมีส่วนสนับสนุนให้กรณีศึกษาตัดสินใจอยู่ร่วมกับคู่สมรส จึงกล่าวได้ว่า เพื่อนมีอิทธิพลต่อการเลือกคู่ครองของกรณีศึกษานี้

กรณีศึกษาที่ 8

ชื่อ	นางอารียา (นามสมมติ)
อายุ	24 ปี
ภูมิลำเนา	นครปฐม
ปัจจุบัน	พักอยู่กับสามี แต่ไม่มีบุตร

บุคลิกภาพของกรณีศึกษา

จากการพบปะพูดคุยและสังเกตของผู้วิจัย พบว่ากรณีศึกษานี้เป็นผู้ที่มีรูปร่างดี สมส่วน หน้าตาดี มีมนุษยสัมพันธ์ดี และเป็นมิตร การแต่งกายสะอาดเรียบร้อย

ระยะเวลาในการศึกษา

ในกรณีศึกษานี้มีระยะเวลาในการศึกษาและรวบรวมข้อมูล โดยได้เริ่มดำเนินการตั้งแต่วันที่ 10 มกราคม พ.ศ. 2543 ถึง 22 กรกฎาคม พ.ศ. 2543 รวมเป็นระยะเวลาประมาณ 6 เดือน ซึ่งในการสัมภาษณ์กรณีศึกษานี้ ผู้วิจัยได้ทำการสัมภาษณ์ในทุกๆ เดือน เดือนละ 2 ครั้ง ครั้งละประมาณ 40 นาที รวมทั้งสิ้น 12 ครั้ง และเนื่องจากกรณีศึกษานี้มีระยะเวลาในช่วงพักระหว่างการทำงานที่น้อย ทำให้เกิดข้อจำกัดในการสัมภาษณ์ ด้วยเหตุนี้ ทำให้ผู้วิจัยมีโอกาสสัมภาษณ์กรณีศึกษานี้ได้เพียงในระยะเวลาดังกล่าว

ประวัติส่วนตัว

นาง อารียา (นามสมมติ) เกิดเมื่อวันที่ 4 มีนาคม พ.ศ. 2519 ปัจจุบันอายุ 24 ปี เป็นคนจังหวัดนครปฐม จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 จากโรงเรียนมัธยมแห่งหนึ่งในจังหวัดนครปฐม เมื่ออายุประมาณ 16 ปี ขณะนั้นนางอารียาอาศัยอยู่กับมารดา โดยที่บิดาได้แยกทางกับมารดาตั้งแต่นางอารียาอายุประมาณ 7-8 ปี ซึ่งขณะที่นางอารียาเรียนจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 นั้น มารดาของนางอารียาได้มีสามีใหม่ ทำให้นางอารียาไม่พึงพอใจ และต้องการที่จะประชดมารดาด้วยการไม่เรียนหนังสือต่อในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย และเข้ามาหางานทำในกรุงเทพฯ ซึ่งเมื่อเข้ามาในกรุงเทพฯ ก็ได้มาเช่าหอพักอยู่กับเพื่อน แต่เนื่องจากในขณะนั้นนางอารียาไม่มีรายได้ ทำให้ต้องหางานทำเพื่อต้องมาจ่ายค่าหอพักในแต่ละเดือน โดยงานแรกที่ทำคือเป็นพนักงานรับโทรศัพท์อยู่ในหอพัก ซึ่งมีรายได้ไม่มากนัก เดือนละประมาณ 2,500 บาท ทำอยู่ได้ประมาณ 1 ปี ก็เปลี่ยนงาน โดยได้เป็นพนักงานเสิร์ฟอยู่ในร้านอาหารแห่งหนึ่ง

ซึ่งไม่ใหญ่มากนัก มีรายได้ประมาณ 3,500 บาท ทำอยู่ประมาณ 2 ปี และขณะที่เป็นพนักงานเสิร์ฟอยู่ในร้านอาหารแห่งนี้ ก็มีโอกาสดูรู้จักผู้ชายคนหนึ่ง ซึ่งมารับประทานอาหารที่ร้านอาหารซึ่งนางอาริยาทำอยู่ โดยทั้งคู่พบกันประมาณ 3-4 ครั้ง หลังจากนั้นก็เริ่มทำความรู้จักและสนิทสนมกันมากขึ้น ซึ่งฝ่ายชายจะมารับนางอาริยาในบางวันตอนหลังเลิกงานประมาณ 21:30 น. ทั้งคู่คบกันอยู่ไม่นานก็มีความสัมพันธ์อย่างลึกซึ้ง และคบกันในฐานะสามีภรรยาอยู่เป็นเวลาประมาณ 2 ปี ทั้งคู่ก็แยกทางกัน โดยนางอาริยาได้ให้เหตุผลของการแยกทางกัน เนื่องจากสามีของนางอาริยาเป็นคนเจ้าชู้ และไปมีความสัมพันธ์กับผู้หญิงคนอื่น ทำให้นางอาริยาตัดสินใจแยกทางกับสามี และนางอาริยาก็ได้ลาออกจากการเป็นพนักงานเสิร์ฟในเวลาต่อมาเนื่องจากไม่ต้องการพบกับสามีเนื่องจากสามีเป็นคนชอบเล่นการพนัน และชอบมาขอเงินจากนางอาริยาบ่อยครั้ง ซึ่งแม้ว่าสามีจะมีอาชีพขับจักรยานยนต์รับจ้าง มีรายได้อยู่บ้างก็ตาม และเมื่อนางอาริยาลาออกจากงานแล้ว ก็หางานทำอยู่ระยะเวลาหนึ่ง ช่วงนั้นนางอาริยาไม่มีรายได้ประจำเนื่องจากงานที่ทำขณะนั้น คือการเป็นพนักงานขายสินค้า ที่เรียกว่าพนักงานขายตรง ซึ่งขณะนั้นนางอาริยาขายสินค้าได้ไม่มากนักทำให้มีรายได้ไม่พอเพียงกับค่าใช้จ่ายจึงต้องหางานอื่นทำ จนได้งานเป็นลูกจ้างในโรงงานทำแฟ้มเนื่องจากเพื่อนชักชวนให้มาทำขณะนั้นมีอายุประมาณ 21 ปี และได้ทำที่นั่นมาจนถึงปัจจุบัน มีรายได้ประมาณ 4,500 บาทต่อเดือน และในขณะที่ทำงานในโรงงานทำแฟ้ม ก็มีโอกาสดูพบกับสามีคนปัจจุบัน และอยู่ด้วยกันมาจนถึงปัจจุบัน

ในด้านครอบครัวนั้น นางอาริยา เป็นบุตรเดียวของบิดามารดา โดยบิดาได้แยกทางกับมารดาตั้งแต่นางอาริยายังเด็ก ทำให้นางอาริยาอยู่กับมารดาตลอด มารดามีอาชีพรับจ้าง แต่เมื่อนางอาริยาจบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 มารดาของนางอาริยาได้มีสามีใหม่ ทำให้นางอาริยาไม่ค่อยพอใจนัก และออกจากบ้านมาอยู่กับเพื่อนในกรุงเทพฯ ตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา โดยแม้จะกลับไปหามารดาบ้างในบางโอกาส แต่ก็ไม่บ่อยครั้งนัก

ประวัติของคู่สมรส

คู่สมรสคนปัจจุบันของนางอาริยา (นามสมมติ) เป็นคู่สมรสคนที่สองของนางอาริยา เกิด พ.ศ. 2517 ปัจจุบันอายุ 26 ปี ภูมิลำเนาเดิมเป็นชาวจังหวัดขอนแก่น เป็นบุตรคนแรกจากจำนวนพี่น้องทั้งหมด 2 คน บิดาและมารดาอาศัยอยู่ในจังหวัดขอนแก่น โดยบิดามีอาชีพรับจ้าง ส่วนมารดาเป็นแม่บ้าน ขณะที่คู่สมรสของนางอาริยาเริ่มคบกับนางอาริยานั้น ได้เป็นลูกจ้างอยู่ในอู่ซ่อมรถยนต์แห่งหนึ่ง มีรายได้ประมาณเดือนละ 5,000 บาท

ในด้านการศึกษานั้น จบการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จากโรงเรียนแห่งหนึ่ง ในจังหวัดขอนแก่น เนื่องจากมีฐานะยากจนจึงออกมาหางานทำ ซึ่งในช่วงแรกที่ไม่ได้เรียนหนังสือแล้ว ก็ได้หางานทำโดยได้ออกมารับจ้างมีรายได้เล็กๆ น้อยๆ จนอายุได้ประมาณ 18-19 ปี ก็ได้เข้ากรุงเทพฯ เพื่อจะหางานทำที่มีรายได้มากกว่าเดิม และเนื่องจากมีใจรักงานด้านเครื่องยนต์ ทำให้เมื่อเข้ามากรุงเทพฯ จึงมุ่งที่จะหางานทำตามอู่รถยนต์ต่างๆ โดยงานแรกที่ได้ทำคือ เป็นลูกจ้างอยู่ในอู่ซ่อมรถยนต์แห่งหนึ่งย่านมีนบุรี หลังจากนั้นประมาณ 2 ปี ก็ได้ย้ายมาทำงานที่อู่ซ่อมรถยนต์ย่านฝั่งธนบุรี และทำเรื่อยมาจนถึงปัจจุบัน

ความสัมพันธ์ระหว่างนางอารียากับคู่สมรสนั้นเกิดขึ้นเมื่อนางอารียาได้มาทำงานที่โรงงานทำแท้ม โดยที่เพื่อนสนิทของนางอารียานั้น ได้แนะนำให้นางอารียาได้รู้จักกับสามีคนปัจจุบัน ซึ่งขณะนั้นทำงานอยู่ที่อู่ซ่อมรถยนต์ฝั่งธนบุรี โดยทั้งคู่พบกันครั้งแรกในสถานบันเทิงแห่งหนึ่งที่วัยรุ่นนิยมเที่ยวกัน ซึ่งเพื่อนของนางอารียาได้แนะนำให้ทั้งคู่ได้รู้จักกัน หลังจากนั้นทั้งคู่ก็มีโอกาสได้พบเจอกันอีกเมื่อทั้งคู่ไปเที่ยวกับเพื่อนๆ จนภายหลังทั้งคู่เกิดความสนิทสนมและชอบพอกัน โดยทั้งคู่คบกันอยู่เป็นเวลาเกือบ 1 ปี ก็ได้ใช้ชีวิตคู่ร่วมกัน โดยนางอารียาได้ย้ายไปอยู่กับคู่สมรสที่บ้านเช่าแห่งหนึ่ง ซึ่งเป็นบ้านที่คู่สมรสเช่าอาศัยอยู่ก่อนแล้ว และใช้ชีวิตคู่ร่วมกันมาจนถึงปัจจุบัน

การเลือกคู่สมรส

อิทธิพลของอายุของคู่สมรสที่มีต่อการเลือกคู่ครอง

ปัจจุบันคู่สมรสของนางอารียานั้นอายุ 26 ปี โดยมีอายุห่างจากนางอารียาประมาณ 2 ปี ซึ่งมีอายุ โดยนางอารียาได้กล่าวถึงอายุของคู่สมรสว่า “ตอนที่คบกันนั้น ขอมรับว่าอยากมีใครสักคนเป็นเพื่อน กลัวแฟนเก่าจะตามมาขอเงินอีกมากกว่า” และได้กล่าวว่า “ไม่ได้คิดว่าแฟนเราจะต้องเป็นผู้ใหญ่กว่าเรา ถ้าอายุเท่าๆ กันหรือน้อยกว่า แต่เอาใจเราดี ไม่รังเกียจเรา รักเราก็ยังดีกว่า”

อิทธิพลของรายได้ของคู่สมรสที่มีต่อการเลือกคู่ครอง

ในขณะที่คบกันอยู่นั้น คู่สมรสของนางอารียามีรายได้ประมาณเดือนละประมาณ 5,000 บาท ซึ่งไม่ได้ต่างจากนางอารียามากนัก โดยขณะที่คบกันนั้น นางอารียากล่าวว่า “ช่วงที่คบกันนั้น รู้แต่เพียงว่าแฟนมีรายได้พอๆ กันกับตน ก็ไม่ได้สนใจอะไร เพราะตอนนั้นยังไม่แน่ใจว่าจะเป็นคู่สมรสเราแน่รึเปล่า เพียงแต่คบๆ กันไป” และนอกจากนั้นได้กล่าวว่า “ขอม

รับว่ามีอะไรกับแฟนก่อนที่จะใช้ชีวิตคู่ด้วยกัน ซึ่งก่อนหน้านี้ไม่ได้สนใจ เรื่องรายได้ ส่วนเมื่ออยู่ด้วยกัน ก็เพียงแค่คิดว่า ถ้าช่วยๆ กันทำงานก็คงไม่มีปัญหาอะไร “

อิทธิพลของการศึกษาของกลุ่มสมรสที่มีต่อการเลือกคู่ครอง

กลุ่มสมรสของนางอาริยานั้นจบการศึกษาในระดับประถมศึกษาปีที่ 6 โดย นางอาริยา กล่าวว่าในช่วงที่คบกันอยู่นั้น ไม่ได้คำนึงถึงการศึกษาของกลุ่มสมรสเท่าใดนัก เนื่องจากตอนที่รู้จักและคบกันนั้น กลุ่มสมรสก็มีงานทำแล้ว นางอาริยาจึงไม่ได้คำนึงถึงการศึกษาของกลุ่มสมรสเท่าใดนัก โดยนางอาริยาได้กล่าวว่า “ รู้แต่เพียงว่าแฟนจบชั้นใด ก็ไม่ได้สนใจอะไรมากมาย เพราะคิดเสมอว่าคนหาเช้ากินค่ำอย่างเราๆ ก็คงไม่ได้เรียนสูงอยู่แล้ว “ นอกจากนี้ยังได้กล่าวอีกว่า “ช่วงที่ตัดสินใจคบกันเป็นแฟนนั้น ชอบนิสัยเค้ามากกว่า ที่เข้ากับเราได้ และไม่รังเกียจที่เราที่เคยมีสามีแล้ว ส่วนเค้าจะจบชั้นไหนไม่สำคัญเลย”

อิทธิพลของความใกล้ชิดกับกลุ่มสมรสที่มีต่อการเลือกคู่ครอง

เนื่องจากนางอาริยาและสามีไม่ได้ทำงานอยู่ที่เดียวกัน ดังนั้นภายหลังจากที่ทั้งคู่รู้จักกันแล้ว ทั้งคู่ก็มีโอกาสได้เจอกันบ้าง แต่ไม่บ่อยครั้งนัก โดยกลุ่มสมรสจะพยายามหาเวลาว่างเช่น วันอาทิตย์ชวนนางอาริยาไปเที่ยวตามที่ต่างๆ ซึ่งทั้งคู่จะไม่ได้เจอกันเป็นประจำทุกวัน เนื่องจากในบางครั้งนางอาริยาต้องทำงานล่วงเวลา ส่วนกลุ่มสมรสก็ต้องทำงานที่อยู่อ้อมรถถึงเย็น และแม้จะเป็นผู้ที่ตั้งอยู่ในย่านฝั่งธนบุรี แต่ก็ไม่ได้ใกล้กับโรงงานของนางอาริยา ด้วยเหตุนี้ทั้งคู่จึงมีโอกาสดูกันอาทิตย์ละ 1-2 ครั้ง แต่แม้ว่าทั้งคู่จะเจอกันไม่บ่อยครั้ง แต่ทั้งคู่ก็อาศัยความรัก ความเข้าใจ และความเอาอกเอาใจ ทำให้ทั้งคู่ได้ใช้ชีวิตคู่ร่วมกัน

อิทธิพลของพ่อแม่ที่มีต่อการเลือกคู่ครอง

เนื่องจากบิดาของนางอาริยานั้นได้แยกทางกับมารดาตั้งแต่นางอาริยายังเด็ก ประกอบกับมารดาก็มีสามีใหม่ ทำให้เมื่อเรียนจบระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 นางอาริยาจึงตัดสินใจออกจากบ้านเข้ามาหางานทำในกรุงเทพฯ และอาศัยอยู่ในกรุงเทพฯ ตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา ด้วยเหตุนี้ในการตัดสินใจเลือกคู่ครองโดยเฉพาะอย่างยิ่งคู่ครองคนปัจจุบัน บิดามารดา ไม่มีบทบาทใดๆ ในการตัดสินใจเลือกคู่สมรสของนางอาริยาเลย

อิทธิพลของเพื่อนที่มีต่อการเลือกคู่ครอง

นางอาริยา รู้จักกับคู่สมรส โดยการแนะนำจากเพื่อนซึ่งหมดไปเที่ยวด้วยกันในสถานบันเทิงแห่งหนึ่ง และภายหลังทั้งคู่ก็มีโอกาสได้พบกันอีก จนเกิดความสนิทสนม และความสนิทสนมดังกล่าวต่อมาก็ได้พัฒนาไปเป็นความพึงพอใจซึ่งกันและกัน และจากความสนิทสนมดังกล่าวนั้น เพื่อนถือได้ว่ามีอิทธิพลสำคัญ โดยนางอาริยาได้กล่าวว่า “เพื่อนจะคอยสนับสนุนให้ตนกับแฟนชอบกัน เพราะเห็นว่าแฟนเป็นคนดี และตอนนั้นตนเองก็ไม่มีใครเพื่อนก็เลยสนับสนุนให้ชอบกัน” และนอกจากนั้นยังได้กล่าวอีกว่า “เพื่อนจะคอยบอกว่าแฟนเป็นคนดี ไม่เจ้าชู้ และกำลังชอบเราอยู่ ซึ่งจะพุดบ่อย ทำให้เราชอบเค้าขึ้นมาจริงๆ “ ซึ่งจากการสนับสนุนของเพื่อนทำให้นางอาริยาตัดสินใจใช้ชีวิตคู่ร่วมกับคู่สมรสในที่สุด

การวิเคราะห์

เมื่อพิจารณาถึงปัจจัยต่างๆ ที่มีอิทธิพลต่อการเลือกคู่ครองของกรณีศึกษานี้ สามารถพิจารณาได้จากปัจจัยต่างๆ ดังนี้

อิทธิพลของอายุของคู่สมรสที่มีต่อการเลือกคู่ครอง

จากการสัมภาษณ์พบว่า คู่สมรสของกรณีศึกษานี้มีอายุมากกว่ากรณีศึกษาเพียง 2 ปี ซึ่งมากกว่ากรณีศึกษาไม่มากนัก อีกทั้งคู่สมรสยังเป็นเพื่อนของเพื่อน ดังนั้นก่อนใช้ชีวิตคู่ร่วมกัน กรณีศึกษาจึงรู้สึกว่าคุณสมรสเป็นเสมือนเพื่อนคนหนึ่ง โดยจากคำกล่าวของกรณีศึกษานี้ที่ว่า “ตอนที่คบกันนั้น ขอมรับว่าอยากมีใครสักคนเป็นเพื่อน กลัวแฟนเก่าจะตามมาขอเงินอีกมากกว่า” และได้กล่าวว่า “ไม่ได้คิดว่าแฟนเราจะต้องเป็นผู้ใหญ่กว่าเรา ถ้าอายุเท่าๆ กันหรือน้อยกว่า แต่เอาใจเราดี ไม่รังเกียจเรา รักเรา ก็ยังดีกว่า” ซึ่งจากคำกล่าวได้แสดงให้เห็นว่า กรณีศึกษาไม่ได้ให้ความสำคัญกับอายุของคู่สมรสมากนักก่อนที่จะตัดสินใจใช้ชีวิตคู่ จึงอาจกล่าวได้ว่า อายุของคู่สมรสไม่ใช่ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกคู่ครองของกรณีศึกษานี้

อิทธิพลของรายได้ของคู่สมรสที่มีต่อการเลือกคู่ครอง

จากการสัมภาษณ์กรณีศึกษานี้ พบว่า กรณีศึกษาไม่ได้ให้ความสำคัญต่อรายได้ของคู่สมรสก่อนที่จะใช้ชีวิตอยู่ร่วมกัน เนื่องจากในช่วงที่กรณีศึกษาคบกันอยู่กับคู่สมรสนั้น ยังไม่เชื่อมั่นว่าทั้งคู่จะได้ใช้ชีวิตคู่ร่วมกัน ดังนั้นกรณีศึกษาจึงไม่เคยสนใจต่อรายได้ของคู่สมรสเลย ดังจากคำกล่าวของกรณีศึกษาที่กล่าวว่า “ช่วงที่คบกันนั้น รู้แต่เพียงว่าแฟนมีรายได้พอๆ กัน

กับคน ก็ไม่ได้สนใจอะไร เพราะตอนนั้นยังไม่แน่ใจว่าจะเป็นคู่สมรสเราแน่รีเปล่า เพียงแต่คบๆ กันไป” และนอกจากนั้นได้กล่าวว่า “ยอมรับว่ามีอะไรกับแฟนก่อนที่จะใช้ชีวิตคู่ด้วยกัน ซึ่งก่อนหน้านี้ไม่ได้สนใจ เรื่องรายได้ ส่วนเมื่ออยู่ด้วยกัน ก็เพียงแค่คิดว่า ถ้าช่วยๆ กันทำงานก็คงไม่มีปัญหาอะไร “ และนอกจากนั้นจากคำกล่าวยังแสดงให้เห็นว่า ทัศนศึกษาไม่ได้คำนึงว่าคู่สมรสของตนจะต้องมีรายได้มากน้อยเพียงใด ขอเพียงให้มีงานทำ พอมีรายได้เลี้ยงชีพและช่วยกันทำเพื่อครอบครัวเท่านั้นก็พอ จากคำกล่าวของทัศนศึกษา นี้ จึงอาจกล่าวได้ว่ารายได้ของคู่สมรสจึงไม่มีอิทธิพลต่อการเลือกคู่ครองของทัศนศึกษา

อิทธิพลของการศึกษาของคู่สมรสที่มีต่อการเลือกคู่ครอง

จากการสัมภาษณ์ทัศนศึกษา พบว่า ทัศนศึกษาไม่ได้ให้ความสำคัญกับการศึกษาของคู่สมรสเนื่องจากในช่วงที่คบกันนั้น ทัศนศึกษาเห็นว่าคู่สมรสมีงานทำแล้วจึงไม่ได้คำนึงการศึกษาของคู่สมรส อีกทั้งจากคำกล่าวที่ว่า “ รู้แต่เพียงว่าแฟนจบชั้นใด ก็ไม่ได้สนใจอะไรมากมาย เพราะคิดเสมอว่าคนหาเข้ากินค่าอย่างเราๆ ก็คงไม่ได้เรียนสูงอยู่แล้ว “ ซึ่งจากคำกล่าวได้แสดงให้เห็นว่าทัศนศึกษาได้ประเมินฐานะของตนเองและคู่สมรสว่าคงมีไม่สูงนักเนื่องจากเป็นคนทำงานมีรายได้ไม่มาก การศึกษาจึงไม่น่าสูง อีกทั้งคำกล่าวของทัศนศึกษาที่กล่าวถึงการตัดสินใจใช้ชีวิตกับคู่สมรสที่ว่า “ช่วงที่ตัดสินใจคบกันเป็นแฟนนั้น ชอบนิสัยเค้ามากกว่าที่เข้ากับเราได้ และไม่รังเกียจที่เราที่เคยมีสามีแล้ว ส่วนเค้าจะจบชั้นไหนไม่สำคัญเลย” ได้แสดงให้เห็นว่าการศึกษาไม่สำคัญในการตัดสินใจเลือกคู่สมรส ซึ่งทัศนศึกษาได้ให้ความสำคัญกับนิสัยใจคอ และความเข้าใจกันมากกว่า ด้วยเหตุนี้จึงอาจกล่าวได้ว่า การศึกษาของคู่สมรสไม่ได้มีอิทธิพลต่อการเลือกคู่ครองของทัศนศึกษา

อิทธิพลของความใกล้ชิดกับคู่สมรสที่มีต่อการเลือกคู่ครอง

จากการสัมภาษณ์พบว่า ทัศนศึกษาและคู่สมรสไม่ได้ใกล้ชิดกันมากนักก่อนที่จะตัดสินใจใช้ชีวิตคู่ร่วมกัน โดยทั้งคู่อาศัยเพียงนิสัย และความเข้าใจกัน จึงตัดสินใจใช้ชีวิตคู่ร่วมกัน โดยเหตุที่ทั้งคู่ไม่ค่อยได้ใกล้ชิดกันเนื่องจากว่า เมื่อทั้งคู่ได้รู้จักกันนั้น ทั้งคู่ต่างมีงานที่ต้องรับผิดชอบ และสถานที่ทำงานของทั้งคู่ก็ไม่ได้อยู่ใกล้กันนัก โดยที่ทั้งคู่จะมีโอกาสได้พบกันเพียงสัปดาห์ละ 1-2 ครั้งเท่านั้น แต่จากการสัมภาษณ์ทัศนศึกษาถึงเหตุผลที่ตัดสินใจใช้ชีวิตคู่ร่วมกันนั้น ทัศนศึกษา กล่าวว่า นิสัยที่เข้ากันได้ ความเอาอกเอาใจ ความเข้าใจ ความเป็นเพื่อนที่ดี และความรัก แม้ทั้งคู่จะไม่ค่อยได้เจอกันก็ตาม ก็ทำให้ทัศนศึกษาและคู่สมรสตัดสินใจใช้

ชีวิตคู่ร่วมกัน จึงกล่าวได้ว่าความใกล้ชิดกับคู่สมรสไม่มีอิทธิพลต่อการเลือกคู่ครองของกรณีศึกษา

อิทธิพลของพ่อแม่ที่มีต่อการเลือกคู่ครอง

จากการสัมภาษณ์พบว่า พ่อของกรณีศึกษาได้แยกทางกับแม่ตั้งแต่กรณีศึกษายังเด็ก ส่วนแม่ก็มีสามีใหม่ ทำให้กรณีศึกษาตัดสินใจแยกบ้านกับแม่ของตน และเข้ามาหางานทำในกรุงเทพฯ และกรณีศึกษาก็ไม่ค่อยได้ติดต่อกับแม่ของตน ดังนั้นพ่อและแม่ของกรณีศึกษาจึงไม่มีบทบาทใดๆ เลยในการตัดสินใจเลือกคู่สมรสของกรณีศึกษา ไม่ว่าจะเป็นคู่สมรสคนแรกหรือคู่สมรสคนปัจจุบัน จึงอาจกล่าวได้ว่า พ่อและแม่ไม่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกคู่ครองของกรณีศึกษา

อิทธิพลของเพื่อนที่มีต่อการเลือกคู่ครอง

จากการสัมภาษณ์กรณีศึกษา พบว่าเพื่อนมีอิทธิพลอย่างมากต่อการตัดสินใจเลือกคู่ครอง โดยกรณีศึกษาและคู่สมรสรู้จักและรักกันได้โดยการแนะนำและสนับสนุนจากเพื่อนของกรณีศึกษา โดยจากคำกล่าวของกรณีศึกษาถึงการสนับสนุนของเพื่อนที่กล่าวว่า “เพื่อนจะคอยสนับสนุนให้ตนกับแฟนชอบกัน เพราะเห็นว่าแฟนเป็นคนดี และตอนนั้นตนเองก็ไม่มีใคร เพื่อนก็เลยสนับสนุนให้ชอบกัน” และนอกจากนั้นยังได้กล่าวอีกว่า “เพื่อนจะคอยบอกว่าแฟนเป็นคนดี ไม่เจ้าชู้ และกำลังชอบเราอยู่ ซึ่งจะพูดบ่อย ทำให้เราชอบเค้าขึ้นมาจริงๆ “ จากคำกล่าวของกรณีศึกษา ได้แสดงให้เห็นว่าจากคำกล่าวของเพื่อนรวมทั้งการสนับสนุนให้ทั้งคู่รักใคร่ชอบพอกัน มีส่วนสำคัญที่ทำให้กรณีศึกษาตัดสินใจใช้ชีวิตคู่ร่วมกับคู่สมรสในที่สุด จึงกล่าวได้ว่า เพื่อนมีอิทธิพลต่อการเลือกคู่ครองของกรณีศึกษา

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กรณีศึกษาที่ 9

ชื่อ	นางลีนจี (นามสมมติ)
อายุ	32 ปี
ภูมิลำเนา	ลำปาง
ปัจจุบัน	พักอยู่กับสามี แต่ยังไม่เป็นบุตร

บุคลิกภาพของกรณีศึกษา

จากการพบปะพูดคุยและสังเกตของผู้วิจัย พบว่ากรณีศึกษาเป็นผู้ที่มีรูปร่างเล็ก ผอม เป็นคนหน้าตาดี เปิดเผย เป็นมิตร มีน้ำใจ การแต่งกายสะอาดเรียบร้อยพอประมาณ

ระยะเวลาในการศึกษา

ในกรณีศึกษานี้มีระยะเวลาในการศึกษาและรวบรวมข้อมูล โดยได้เริ่มดำเนินการตั้งแต่วันที่ 10 มกราคม พ.ศ. 2543 ถึง 22 กรกฎาคม พ.ศ. 2543 รวมเป็นระยะเวลาประมาณ 6 เดือน ซึ่งในการสัมภาษณ์ กรณีศึกษานี้ ผู้วิจัยได้ทำการสัมภาษณ์ในทุก ๆ เดือน เดือนละ 2 ครั้ง ครั้งละประมาณ 40 นาที รวมทั้งสิ้น 12 ครั้ง และเนื่องจากกรณีศึกษานี้มีระยะเวลาในช่วงพักระหว่างการทำงานที่น้อย ทำให้เกิดข้อจำกัดในการสัมภาษณ์ ด้วยเหตุนี้ ทำให้ผู้วิจัยมีโอกาสมติสัมพันธ์กรณีศึกษานี้ได้เพียงในระยะเวลาดังกล่าว

ประวัติส่วนตัว

นางลีนจี (นามสมมติ) เกิดเมื่อวันที่ 10 พฤษภาคม พ.ศ. 2511 ปัจจุบันอายุ 32 ปี ภูมิลำเนาเดิมเป็นชาวจังหวัดลำปาง จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 จากโรงเรียนแห่งหนึ่งในจังหวัดลำปาง ซึ่งขณะนั้นทางบ้านของนางลีนจี ประสบปัญหาทางด้านการเงิน เพราะจากการที่บิดาของนางลีนจีได้ไปค้ำประกันเงินกู้ให้กับเพื่อนแล้วเพื่อนไม่ยอมชดใช้ดังนั้น บิดาของนางลีนจีจึงต้องทำการชดใช้เงินกู้เหล่านั้นแทน จึงทำให้ฐานะทางการเงินของที่บ้านนางลีนจี แย่ลงเป็นผลทำให้นางลีนจีต้องออกจากโรงเรียน จากนั้นนางลีนจีจึงออกหางานทำในช่วงแรกด้วยความที่เป็นเด็กไปสมัครทำงานที่ไหนก็ไม่มีคนรับ แต่นางลีนจีก็ไม่ย่อท้อ จนมีเจ้าของร้านขายผักในตลาดสดเห็นใจจึงได้รับนางลีนจีเข้าทำงานด้วย แต่เพราะอาชีพขายผักเป็นอาชีพที่ไม่ค่อยจะมีกำไรนักจึงทำให้นางลีนจีได้ค่าจ้างน้อยเพียงแค่ 30 –40 บาทต่อวัน แต่เงินนี้ก็พอที่จะช่วยแบ่งเบาภาระค่าใช้จ่ายภายในบ้านได้ นางลีนจีทำงานที่ร้านขายผักเป็น

เวลา เกือบ 1 ปี จึงได้ออกและมาทำงานอยู่ร้านขายอาหาร ในขณะนั้นนางลีนจีเห็นว่าการทำงานที่ตนเองทำงานอยู่ที่ลำปางนั้นได้ค่าจ้างที่น้อย จึงได้ตัดสินใจที่จะไปหางานทำที่อื่น ประกอบกับเพื่อนข้างบ้านนางลีนจีจะเข้าไปหางานทำที่กรุงเทพฯ นางลีนจีจึงได้ขอบิดาและมารดาของตนไปทำงานที่กรุงเทพฯ ด้วย ในตอนแรกบิดาและมารดาก็ไม่อนุญาตเนื่องจากนางลีนจียังเด็ก กลัวว่าจะมีอันตรายหรือโดนหลอกลวงได้ง่าย แต่ก็ทนการรบเร้าของนางลีนจีไม่ไหวจึงได้อนุญาตให้ไปกรุงเทพฯ แต่ต้องมีการติดต่อกลับมาหาทางบ้านด้วย จากนั้นนางลีนจีจึงได้เข้ามาหางานทำในกรุงเทพฯ พร้อมกับเพื่อนอีก 1 คน ซึ่งขณะนั้นมีอายุได้ 14 ปี พี่สาวของเพื่อนของนางลีนจีได้ทำงานอยู่ที่กรุงเทพฯ แล้ว หลังจากที่ทั้งสองเดินทางถึงกรุงเทพฯ จึงได้ไปหาพี่สาวของเพื่อนและขอพักอาศัยอยู่ด้วย จากนั้นนางลีนจีกับเพื่อนจึงได้ไปสมัครงานด้วยกัน หางานอยู่เป็นเวลาเกือบเดือนก็ได้ทำงานที่โรงงานทำแฟ้ม ย่านฝั่งธนบุรี ในตอนแรกได้ทำงานแต่งานง่าย ๆ แต่เนื่องจากนางลีนจี เป็นคนที่เรียนรู้เร็วและตั้งใจทำงานจึงสามารถทำงานในหน้าที่ยาก ๆ ได้เร็ว ความขยันและความตั้งใจทำงานของนางลีนจีทำให้นางลีนจีได้เลื่อนขั้นขึ้นเป็นหัวหน้าแผนก ในเวลาต่อมาเมื่อนางลีนจีอายุได้ 30 ปี ได้มีโอกาสพบกับผู้ชายคนหนึ่ง (สามี) ซึ่งมีอาชีพรับเหมาก่อสร้างต่าง ๆ ซึ่งพักอยู่ใกล้กับโรงงานที่นางลีนจีทำอยู่ โดยภายหลังจากทั้งคู่สนิทสนมกันได้ไม่นาน ประมาณ 7 เดือน จึงตัดสินใจแต่งงานกัน โดยมีได้จดทะเบียนสมรส และปัจจุบันนางลีนจี มีรายได้จากการทำงาน 10,000 บาทต่อเดือน

ในด้านครอบครัวนางลีนจี เป็นบุตรคนที่ 2 จากจำนวนพี่น้อง ทั้งหมด 4 คน โดยมีพี่สาว 1 คน และน้องชาย 2 คน ในปัจจุบันบิดาอายุ 60 ปี มารดาอายุ 61 ปี ขณะนี้ทั้งคู่มิได้ประกอบอาชีพอะไร ส่วนพี่สาวนั้นมีอาชีพเป็นช่างเย็บผ้าอยู่ที่โรงงานในกรุงเทพฯ น้องชายอีก 2 คน ประกอบอาชีพขับมอเตอร์ไซด์ รับจ้าง และขายปลาในตลาดอยู่ที่จังหวัดลำปางทั้งคู่ ปัจจุบันบิดาและมารดาอาศัยอยู่ในจังหวัดลำปาง

ประวัติของคู่สมรส

คู่สมรสของนางลีนจี (นามสมมติ) เกิดวันที่ 19 สิงหาคม 25.9 ปัจจุบันอายุ 34 ปี ภูมิลำเนาเดิม อยู่ในจังหวัดขอนแก่น เป็นบุตรคนที่ 3 จากจำนวนพี่น้องทั้งหมด 4 คน บิดาและมารดาเสียชีวิตแล้ว ปัจจุบันคู่สมรสของนางลีนจีประกอบอาชีพรับเหมาก่อสร้าง

ในด้านการศึกษานั้น จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 จากโรงเรียนแห่งหนึ่งในจังหวัดขอนแก่น จากนั้นจึงเข้ามาหางานทำในกรุงเทพฯ ในตอนแรกไปสมัครทำงานที่ช้อปปิ้งมอลล์ย่านสมุทรปราการ ทำงานได้ 2 ปี จึงลาออก ต่อมาได้ไปสมัครทำงานก่อสร้าง โดยในตอนแรกเป็นลูกมือ และค่อย ๆ พัฒนาฝีมือ และเรียนรู้งานต่าง ๆ มากขึ้นหลังจากทำงานก่อสร้างได้ประมาณ 12 ปี จึงตัดสินใจออกมารับเหมาทำเอง ในช่วงแรกงานก็ได้อย่างยากลำบากเนื่องจากมีปัญหาเงินทุนและปัญหาลูกน้องไม่เชื่อฟัง แต่ในที่สุดก็แก้ปัญหาได้

หลังจากที่ออกมารับเหมาก่อสร้างเอง ทำได้ประมาณ 2 ปี จึงได้พบกับนางลีนจี โดยโรงงานที่นางลีนจีได้ทำอยู่นั้นมีโครงการจะสร้างห้องน้ำพนักงานเพิ่มเติม พ่อคู่สมรสของนางลีนจีได้ยื่นข่าวจึงมาขอเป็นผู้ทำงานนี้ ทางโรงงานก็เห็นว่างานที่คู่สมรสของนางลีนจีที่เคยทำนั้นฝีมือใช้ได้ และอีกทั้งที่พักของคู่สมรสก็อยู่บริเวณใกล้เคียงกับโรงงานทำให้ตามตัวได้ง่ายในเวลาที่เกิดปัญหา ดังนั้นคู่สมรสของนางลีนจีจึงได้ทำงานนี้ ทำให้คู่สมรสสามารถเข้า – ออก โรงงานแห่งนี้ได้อย่างสะดวกสบาย คู่สมรสต้องมาควบคุมงานก่อสร้างด้วยตัวเองทุกวัน จึงทำให้มีโอกาสได้พบนางลีนจีบ่อย ๆ ในตอนแรกเป็นเพียงแค่การทักทายกันตามมารยาทเท่านั้น และตัวนางลีนจีเองก็ไม่ได้คิดอะไรมาก จนกระทั่งเพื่อนของนางลีนจีมาบอกว่า “พี่ (สามี) ไม่ไหวจึงต้องไปโดยมีเพื่อนไปด้วย ต่อมาคู่สมรสของนางลีนจี ก็จะมีนัดทานข้าวหรือชวนออกไปเที่ยวในวันหยุดบ่อย ๆ นางลีนจีก็จำเป็นต้องไป เนื่องจากเป็นคนเกรงใจเพื่อน จะมีบางครั้งเท่านั้นที่ปฏิเสธไม่ไปและคู่สมรสของนางลีนจีก็ยังมารับ – ส่ง นางลีนจีที่ทำงานอยู่เป็นประจำทุกวัน จากความรู้สึกเฉย ๆ ไม่ได้คิดอะไรไปมากกว่า การเป็นพี่ชายน้องสาว และจากการสนับสนุนของเพื่อน ทำให้ทั้งสองใกล้ชิดสนิทสนมกันมากขึ้น จนในที่สุดเกิดเป็นความรัก หลังจากที่ยังสองคนคบกันได้ประมาณ 7 เดือน ก็ตัดสินใจแต่งงานกัน ในตอนแรกบิดามารดาของนางลีนจีทราบแต่เพียงว่านางลีนจีมีแฟนเท่านั้น แต่พอหลังจากคบกันได้ไม่นานก็บอกกับบิดาและมารดาของนางลีนจีว่าจะแต่งงานกัน ท่านทั้งสองก็ไม่ได้ว่าอะไร เพียงแต่บอกว่า “ให้ดูดี ๆ เพิ่งคบกันได้ไม่นาน ไม่อยากให้เสียใจทีหลัง แต่ถ้าลูกตัดสินใจแล้ว พ่อแม่ก็ไม่ว่าอะไร” นางลีนจีก็ได้ตัดสินใจแต่งงานอยู่ร่วมกันในฐานะสามีภรรยา โดยมีได้จดทะเบียนสมรส ปัจจุบันทั้งสองยังไม่มียุตรด้วยกัน รายได้ของคู่สมรสของนางลีนจีเป็นรายได้ที่ไม่แน่นอน ขึ้นอยู่กับว่าขณะนี้มียานก่อสร้างทำหรือไม่

การเลือกคู่สมรส

อิทธิพลของอายุของคู่สมรสที่มีต่อการเลือกคู่ครอง

จากการสัมภาษณ์ นางลีนจี่รู้จักกับสามีตอนอายุ 29 ปี ซึ่งขณะนั้นสามีอายุ 31 ปี ซึ่งก็นับว่าทั้งสองอยู่ในฐานะและอนาคตที่ดีร่วมกัน ในช่วงแรกนางลีนจี่ก็ไม่ได้สนใจในตัวคู่สมรสเท่าไรนัก เพียงแต่เป็นคนที่มีใจรักและเข้ามาทำงานให้โรงงานเท่านั้น มิได้พูดคุยอะไรมาก แต่เพราะเนื่องจากนางลีนจี่ เป็นแม่สื่อ ทำให้ทั้งสองได้คุยกันมากขึ้น นางลีนจี่กล่าวว่า “พี่ (สามี) เป็นคนคนคุยสนุก แต่ก็เป็นคนพูดที่มีหลักการ มีปัญหาอะไรปรึกษาเค้าได้เสมอ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องงานหรือปัญหาอื่น ๆ ที่เค้าจะคอยปลอบและเป็นกำลังใจให้ตลอด” และยังกล่าวเสริมอีกว่า “พี่เค้าขยันทำงาน รักความก้าวหน้า พยายามหางานทำเรื่อย ๆ” ด้วยเหตุนี้จึงทำให้นางลีนจี่เห็นว่าคู่สมรสมีความเป็นผู้ใหญ่มาก มีความรับผิดชอบ และจะช่วยเหลือตนเองได้เมื่อตนเองท้อแท้หรือไม่สบายใจ ด้วยเหตุนี้ทำให้นางลีนจี่ตัดสินใจใช้ชีวิตคู่ร่วมกับคู่สมรส

อิทธิพลของรายได้ของคู่สมรสที่มีต่อการเลือกคู่ครอง

ในขณะที่คบกันแรก ๆ นั้น ก็เป็นช่วงที่คู่สมรสของนางลีนจี่เริ่มทำงานของตนเองได้ไม่นาน ประมาณ 1 ปีกว่า ๆ ซึ่งในขณะนั้นนับว่าเป็นช่วงที่พิสูจน์ความสามารถก็ว่าได้ บางทีมีงานก็จะทำให้คู่สมรสมีรายได้ บางทีไม่มีงานคู่สมรส ก็ไม่มีรายได้ แต่ก็จะมีเงินที่เก็บไว้จากงานก่อสร้างครั้งก่อน ๆ จัดได้ว่างานของคู่สมรสของนางลีนจี่เป็นงานที่มีรายได้ไม่แน่นอน ถ้าสภาพเศรษฐกิจดีก็จะมีงานทำเศรษฐกิจไม่ดีก็ไม่มีการทำ แต่เนื่องจากในขณะที่คบกันนั้นนางลีนจี่ก็ไม่ได้คำนึงถึงรายได้ของคู่สมรสว่าจะเป็นอย่างไร มีรายได้มากหรือน้อยเพียงใด โดยที่นางลีนจี่กล่าวถึงคู่สมรสในขณะนั้นว่า “ตนไม่ได้คำนึงถึงเรื่องรายได้ของพี่ (สามี) เค้า แค่ขอให้เค้าขยันทำงาน มีงานทำจะได้ไม่ลำบากก็พอแล้ว จะได้เงินมากหรือน้อยไม่สำคัญ ซึ่งขณะที่คบกันนั้น ตนเองก็ไม่ทราบเลยว่าสามีมีรายได้เท่าไร” อีกทั้งจากที่นางลีนจี่เห็นคู่สมรสของตนไม่ได้เป็นคนใช้จ่ายฟุ่มเฟือย จะมีการเก็บออมเอาไว้ เพราะงานก่อสร้างนั้นไม่ได้มีตลอด จะได้มีไว้ใช้ในตอนที่ไม่มีงานทำงาน

อิทธิพลของการศึกษาคู่สมรสที่มีต่อการเลือกคู่ครอง

ในการเลือกคู่ของนางลีนจี่นั้นนางลีนจี่ได้กล่าวว่า “ตนเองไม่ค่อยคำนึงถึงระดับการศึกษาของคู่สมรสเท่าไรนัก เพราะการศึกษาไม่ใช่ปัจจัยสำคัญ อีกทั้งตนเองก็ไม่ได้ เรียนสูง

และขณะที่เจอคู่สมรสนั้นเขาก็มีงานทำพอที่จะหาเลี้ยงตนเองได้ และอยู่อย่างไม่ลำบาก” นอกจากนี้ นางลีนจี้ให้ความสำคัญกับนิสัยใจคอ และพฤติกรรมของคู่สมรสมากกว่า ว่าสามารถเข้ากันได้หรือไม่ และเป็นคนที่ขยันทำงาน ดูแลเอาใจใส่นางลีนจี้มากน้อยเพียงไร และนางลีนจี้ยังบอกอีกว่า “ รู้สึกประทับใจในตัวพี (สามี) เข้มมากไม่เคยเจอใครมีความพยายาม หรืออดทนตามจิบและเอาอกเอาใจเรามากขนาดนี้เลย”

อิทธิพลของความใกล้ชิดกับคู่สมรสที่มีต่อการเลือกคู่ครอง

เนื่องจากคู่สมรสของนางลีนจี้ ได้เข้ามารับเหมาก่อสร้างห้องน้ำเพิ่มเติมให้แก่โรงงานที่นางลีนจี้ทำงานอยู่ทำให้ทั้งสองได้มาพบกัน ในครั้งแรก ๆ จะเป็นการพบกันอย่างคนเคยเป็นหัวหน้าทักทายกันแล้วก็เดินผ่านไป จนกระทั่งเพื่อนของนางลีนจี้เป็นแม่สื่อ จะคอยนัดและชวนนางลีนจี้ให้ออกไปเที่ยวข้างนอกอยู่เสมอ บางทีหลังเลิกงาน เพื่อนของนางลีนจี้ไม่ยอมกลับที่พักด้วย เพื่อเป็นการเปิดโอกาสให้คู่สมรสของนางลีนจี้ มารับนางลีนจี้ไปส่งที่ห้องพัก บางทีคู่สมรสก็จะพานางลีนจี้ไปทานข้าวเย็นก่อนที่จะพาไปส่งที่ห้องในวันอาทิตย์คู่สมรสก็จะมารับนางลีนจี้ออกไปเที่ยว ดูหนัง หรือไปนั่งเล่นตามสวนสาธารณะ โดยเพื่อนจะอ้างว่าตนเองไม่ว่างมีนัดกับแฟน ทำให้นางลีนจี้ต้องไปเที่ยวกับคู่สมรสเพียง 2 คน นางลีนจี้กล่าวว่า “ในช่วงแรก ๆ ก็รู้สึกรำคาญและเบื่อเหมือนกันที่ พี (สามี) เข้มมาตามดื้อ แต่ต่อมาก็คิดว่าดีเหมือนกันที่ได้ออกไปเที่ยว เพราะอยู่คนเดียวแล้วรู้สึกเหงา” จากความใกล้ชิดของคนทั้งสอง ก็เริ่มพัฒนาเป็นความรู้สึกผูกพัน และความรักในเวลาต่อมา

อิทธิพลของพ่อแม่ต่อการเลือกคู่ครอง

เนื่องจากว่าพ่อแม่ของนางลีนจี้อาศัยอยู่ในจังหวัดลำปาง ทำให้ไม่ก่อนได้ติดต่อกันบ่อยครั้งนัก ประกอบกับนางลีนจี้ต้องทำงานเกือบทุกวัน มีวันหยุดเพียง 1 วันต่อสัปดาห์ ซึ่งการเดินทางกลับไปลำปางนั้นต้องใช้เวลาาน อีกทั้งต้องเสียค่าใช้จ่ายในการเดินทางมาก ซึ่งเป็นเหตุทำให้นางลีนจี้ไม่ค่อยได้กลับไปหาพ่อและแม่ จะกลับไปก็ต่อเมื่อมีวันหยุด ตามเทศกาลโดยหยุดต่อเนื่องกันหลายวันถึงจะกลับไปบ้านไป จึงทำให้นางลีนจี้ไม่ค่อยได้ปรึกษาเรื่องคู่ครองของตนกับพ่อแม่เท่าใดนัก ทำให้การตัดสินใจเลือกคู่ครองต้องทำด้วยตนเอง แต่พ่อและแม่ของนางลีนจี้ก็เคยได้บอกกับนางลีนจี้ ตอนที่ทราบว่านางลีนจี้จะแต่งงานว่า “ให้ดูดี ๆ เพิ่งคบกันไม่นาน ไม่อยากให้เสียใจทีหลัง แต่ถ้าลูกตัดสินใจแล้ว พ่อแม่ก็ไม่ว่าอะไร” ส่วนทางฝ่ายพ่อแม่ของคู่สมรสนั้นได้เสียชีวิตไปก่อนที่ ทั้งคู่จะรู้จักกัน ดังนั้นพ่อแม่ของคู่สมรสจึงไม่ได้มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของคู่สมรสเลย

อิทธิพลของเพื่อนที่มีต่อการเลือกคู่ครอง

เนื่องจากนางลีนจีเข้ามาอยู่กรุงเทพฯ โดยลำพังมีเพื่อนอีก 1 คนที่มาด้วยกันจากลำปางและยังได้มาทำงานที่โรงงานแห่งเดียวกันเป็นระยะเวลานาน จึงทำให้ทั้งสองคนมีความสนิทสนมกันมาก และด้วยความที่นางลีนจีมีนิสัยขี้เกรงใจเพื่อน เพื่อนบอกให้ทำอะไรก็ทำ ขอร้องให้ช่วยอะไรก็ช่วย เช่น การให้ไปเที่ยวหรือทานอาหารกับกลุ่มสมรส โดยเพื่อนให้เหตุผลว่า ได้รับปากกลุ่มสมรสของนางลีนจีไปแล้วทำให้นางลีนจีต้องไป และจากการเป็นแม่สื่อของเพื่อนรวมทั้ง ความเหงาที่นางลีนจีต้องอยู่คนเดียวทำให้นางลีนจีเกิดความรู้สึกดี อบอุ่น ปลอดภัย สนุกสนาน เมื่อได้คบกับกลุ่มสมรส และเพื่อนสนิท เคยได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับกลุ่มสมรสไว้ว่า “พี่(สามี) เขาก็เป็นคนดี ขยันทำงาน เอาอกเอาใจเธอ (นางลีนจี) มาก ๆ พี่เค้าคงไม่มีวันที่จะทำให้เธอเสียใจหรอก” ซึ่งจากทัศนะของเพื่อนทำให้นางลีนจีตัดสินใจที่จะใช้ชีวิตอยู่ร่วมกันกับกลุ่มสมรส

วิเคราะห์

เมื่อพิจารณาถึงปัจจัยต่าง ๆ ที่มีอิทธิพลต่อการเลือกคู่ครองของกรณีศึกษานี้ สามารถพิจารณาได้จากปัจจัยต่าง ๆ ดังนี้

อิทธิพลของอายุของกลุ่มสมรสที่มีต่อการเลือกคู่ครอง

จากการสัมภาษณ์พบว่ากลุ่มสมรส ของกรณีศึกษา มีอายุมากกว่ากรณีศึกษา 2 ปี แต่ถึงแม้จะมีอายุห่างกัน ไม่มากแต่จากการกระทำของกลุ่มสมรส แสดงให้เห็นว่า กลุ่มสมรสเป็นคนที่มีความเป็นผู้ใหญ่มากกว่ากรณีศึกษาสามารถที่จะคอยดูแลปกป้อง กรณีศึกษาได้ โดยดูจากคำกล่าวที่ว่า “เกิดความรู้สึกดี อบอุ่น ปลอดภัย และสนุกสนาน เมื่อได้อยู่กับพี่ (สามี) เค้า” นอกจากนี้กลุ่มสมรสของกรณีศึกษายังมีนิสัยที่รักความก้าวหน้า รู้จักที่จะสร้างฐานะให้ดีขึ้น จากการตั้งสมประสงค์ทางการงานด้านการก่อสร้างมาตั้งแต่เด็ก แล้วทำประสพการณ์ที่ตนเองมีมาใช้ให้เกิดประโยชน์แก่ตนเอง จากการเป็นลูกจ้างรับค่าจ้างไปวัน ๆ ก็คิดริเริ่มที่จะทำงานที่เป็นของตนเอง ซึ่งตรงจุดนี้ ต้องอาศัยทั้ง ความรับผิดชอบที่สูง และการขยันทำงานอย่างมาก ซึ่งนางลีนจีเองก็เป็นผู้ใหญ่อุปการะมีฐานะที่มั่นคง และเมื่อตัดสินใจใช้ชีวิตคู่สมรสร่วมกันแล้วจะต้องไม่ลำบาก ดังนั้นอายุที่มากกว่าและความเป็นผู้ใหญ่มากกว่าจึงทำให้นางลีนจีตัดสินใจใช้ชีวิตคู่ร่วมกับกลุ่มสมรส จึงอาจกล่าวได้ว่า อายุของกลุ่มสมรสที่มากกว่าเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อการเลือกคู่ครอง ของกรณีศึกษา

อิทธิพลของรายได้ของกลุ่มสมรสที่มีต่อการเลือกคู่ครอง

จากการสัมภาษณ์กรณีศึกษานี้ พบว่ากรณีศึกษาไม่ได้ให้ความสำคัญต่อรายได้ของกลุ่มสมรสก่อนที่จะใช้ชีวิตร่วมกัน เนื่องจากว่าทั้งคู่ต่างคนต่างมีงานทำเลี้ยงตนเองได้ แม้ว่ารายได้ของกลุ่มสมรสจะไม่แน่นอน แต่จากการที่กลุ่มสมรสของกรณีศึกษาเป็นคนประหยัคมัธยัสถ์ รู้จักอดออม จึงทำให้ไม่ลำบากเวลาไม่มีงานทำ และจากคำกล่าวที่ว่า “คนไม่ได้คำนึงถึงรายได้ของพี่ (สามี) เค้า ขอแค่ให้เค้าขยันทำงาน มีงานทำ จะได้ไม่ลำบาก จะได้เงินมากน้อยไม่สำคัญ ซึ่งขณะที่คบกันนั้นตนเองก็ไม่ทราบเลยว่าสามีมีรายได้เท่าไร” ยิ่งเป็นเรื่องยืนยันได้ว่านางสิ้นใจไม่ได้สนใจหรือคำนึงถึงรายได้ของกลุ่มสมรสเลย ด้วยเหตุนี้จึงอาจกล่าวได้ว่ารายได้ของกลุ่มสมรสไม่มีอิทธิพลต่อการเลือกคู่ครองของกรณีศึกษานี้

อิทธิพลของการศึกษาของกลุ่มสมรสที่มีการเลือกคู่ครอง

จากการสัมภาษณ์กรณีศึกษานี้ พบว่ากรณีศึกษาไม่ได้ให้ความสำคัญกับการศึกษาของกลุ่มสมรสดังจะเห็นได้จากคำกล่าวที่ว่า “ตนเองไม่ค่อยได้คำนึงถึงระดับการศึกษาเท่าไร เพราะไม่ใช่ปัจจัยสำคัญ อีกทั้งตนเองก็ได้เรียนสูง” ซึ่งจากคำกล่าวข้างต้นก็สามารถบอกได้อีกว่าเนื่องจากกรณีศึกษาเป็นผู้ที่มีการศึกษาไม่สูงนักจึงอยากจะได้คู่ครองที่มีระดับการศึกษาใกล้เคียงกัน ดังนั้นจึงไม่จำเป็นต้องให้กลุ่มสมรสของตนเองมีระดับการศึกษาที่สูง อีกทั้งตัวกรณีศึกษาให้ความสำคัญกับนิสัยใจคอ การดูแลเอาใจใส่ และพฤติกรรมของกลุ่มสมรสออกไปกว่าระดับการศึกษาด้วย โดยจะรู้ได้จากคำกล่าวที่ว่า “รู้สึกประทับใจในตัวพี่ (สามี) เค้า มากไม่เคยเจอใครมีความพยายามหรืออดทนตามใจ และเอาอกเอาใจเราได้มากมายขนาดนี้เลย” ด้วยเหตุนี้จึงทำให้กรณีศึกษาตัดสินใจที่จะอยู่ร่วมกันฐานะสามีภรรยาในกลุ่มสมรส จึงอาจกล่าวได้ว่า การศึกษาของกลุ่มสมรสไม่ได้มีอิทธิพลต่อการเลือกคู่ครองของกรณีศึกษานี้

อิทธิพลของความใกล้ชิดกับกลุ่มสมรสที่มีต่อการเลือกคู่ครอง

จากการสัมภาษณ์กรณีศึกษาพบว่า สาเหตุที่กรณีศึกษาและกลุ่มสมรสสนิทสนมกันอย่างรวดเร็ว เนื่องจากที่อยู่ตัวมาทำงานในที่แห่งเดียวกัน ทำให้ทั้งสองต้องมาเจอกันบ่อย ๆ และจากความพยายามของกลุ่มสมรสที่คอยหาโอกาสมาพบ กรณีศึกษาไปเที่ยวและทานอาหารร่วมกันทำให้ทั้งสองได้ใช้เวลาร่วมกันมาก จากช่วงแรกที่กรณีศึกษาไม่ได้สนใจในตัวกลุ่มสมรสเลยทำให้กรณีศึกษาหันมาสนใจได้ รวมทั้งการดูแลเอาใจใส่กรณีศึกษามาก โดยจะมารับส่ง กรณีศึกษาทุกวันหลังเลิกทำงาน ทำให้เกิดความคุ้นเคยและใกล้ชิดสนิทสนมจนกลาย

เป็นความพึงพอใจซึ่งกันและกันที่สุดในที่สุด จึงอาจกล่าวได้ว่าความใกล้ชิดกับคู่สมรสมีอิทธิพลต่อการเลือกคู่ครองของภรรยา

อิทธิพลของพ่อแม่ที่มีต่อการเลือกคู่ครอง

จากการสัมภาษณ์ภรรยาพบว่า ทั้งพ่อและแม่ของภรรยาและคู่สมรสไม่มีอิทธิพลต่อการเลือกคู่ครองของบุตรหลาน เนื่องจาก พ่อและแม่ของภรรยาเป็นชาวลำปาง และปัจจุบันพักอาศัยอยู่ในจังหวัดลำปาง ซึ่งไม่ได้อยู่ด้วยกันกับภรรยา ส่วนพ่อแม่ของคู่สมรสก็เสียชีวิตไปก่อนหน้าที่ทั้งสองจะรู้จักกัน ด้วยเหตุนี้ระหว่างที่ภรรยาและคู่สมรสคบและดูใจกันอยู่นั้นพ่อแม่ของภรรยาไม่ได้มีส่วนเกี่ยวข้อง แต่จะเป็นการที่ภรรยาบอกให้พ่อแม่รู้ว่าตนเองมีแฟนเท่านั้น และตัวภรรยาเองได้ตัดสินใจที่จะแต่งงานก่อนที่จะบอกพ่อแม่เสียอีก โดยจะเห็นได้จากคำกล่าวที่ว่า “ให้ดูดี ๆ เพียงคบกันไม่นานไม่ยากให้เสียใจทีหลัง แต่ถ้าลูกตัดสินใจแล้ว พ่อแม่ก็ไม่ว่าอะไร” ดังนั้นจึงอาจกล่าวได้ว่า อิทธิพลของพ่อแม่ไม่ใช่ปัจจัยที่มีส่วนทำให้ภรรยาตัดสินใจเลือกคู่ครอง

อิทธิพลของเพื่อนที่มีต่อการเลือกคู่ครอง

จากการสัมภาษณ์ภรรยาพบว่าเพื่อนมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ เลือกคู่ครองอย่างมาก เนื่องจากเพื่อนของภรรยาเป็นบุคคลที่ทำให้เกิดภรรยาได้พบกับคู่สมรสบ่อย ๆ และเป็นคนคอยหาโอกาสให้คู่สมรสเข้ามาอยู่ใกล้กับภรรยา อีกทั้งเพื่อนคนนี้ก็เพื่อนสนิทอยู่ด้วยกันทำงานด้วยกันที่กรุงเทพฯ เป็นเวลานานแล้ว ไม่ว่าเพื่อนจะพูดอะไรภรรยาจะเกรงใจและคอยที่จะทำตาม เพราะคิดว่าสิ่งที่เพื่อนคิดว่าดีก็น่าจะดีด้วย รวมถึงเพื่อนของภรรยาเคยได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับตัวคู่สมรสไว้ว่า “พี่ (สามี) ถ้าเป็นคนดีขยันทำงาน เอาอกเอาใจเธอ (ภรรยา) นี้ดีมาก ๆ พี่เค้าจะไม่มัววันที่จะทำให้เธอเสียใจหรอก” ซึ่งจากทัศนะดังกล่าวและความเชื่อใจในเพื่อนของภรรยา มีส่วนสนับสนุนให้ภรรยาตัดสินใจใช้ชีวิตอยู่ร่วมกับคู่สมรสจึงอาจกล่าวได้ว่า เพื่อนมีอิทธิพล ต่อการเลือกคู่ครองของภรรยา

กรณีศึกษาที่ 10

ชื่อ	นางหทัย (นามสมมติ)
อายุ	22 ปี
ภูมิลำเนา	ลพบุรี
ปัจจุบัน	พักอยู่กับสามี แต่ยังไม่มีบุตร

บุคลิกภาพของกรณีศึกษา

จากการพบปะพูดคุยและสังเกตของผู้วิจัย พบว่ากรณีศึกษาเป็นผู้มีรูปร่างเล็ก หน้าตาดี เป็นคนมีมนุษยสัมพันธ์ดี เข้ากับผู้อื่นได้ง่าย คุยสนุก การแต่งกายสะอาดเรียบร้อย พอประมาณ

ระยะเวลาในการศึกษา

ในกรณีศึกษานี้มีระยะเวลาในการศึกษาและรวบรวมข้อมูล โดยการได้เริ่มดำเนินการตั้งแต่วันที่ 10 มกราคม พ.ศ.2543 ถึง 22 กรกฎาคม พ.ศ.2543 รวมเป็นระยะเวลาประมาณ 6 เดือน ซึ่งในการสัมภาษณ์ในทุก ๆ เดือน เดือนละ 2 ครั้ง ครั้งละประมาณ 40 นาที รวมทั้งสิ้น 11 ครั้ง และเนื่องจากกรณีศึกษานี้ มีระยะเวลาในช่วงพักระหว่างการทำงานที่น้อย ทำให้เกิดข้อจำกัดในการสัมภาษณ์ ด้วยเหตุนี้ ทำให้ผู้วิจัยมีโอกาสมสัมภาษณ์ได้เพียงในระยะเวลาดังกล่าว

ประวัติส่วนตัว

นางหทัย (นามสมมติ) เกิดเมื่อวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2521 ปัจจุบันอายุ 22 ปี ภูมิลำเนาเดิมเป็นชาวจังหวัดลพบุรี จบการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จากโรงเรียนแห่งหนึ่งในจังหวัดลพบุรี ด้วยเหตุที่ทางบ้านมีฐานะยากจนจึงไม่สามารถส่งเสียให้นางหทัยได้เรียนต่อไปได้ ประกอบกับการที่นางหทัยเป็นบุตรสาวคนโต ต้องมีหน้าที่รับผิดชอบงานบ้านและดูแลน้องอีก 3 คน เพราะแม่ต้องออกไปรับจ้างทำงานนอกบ้าน ส่วนพ่อนั้นได้แยกทางกับแม่ตั้งแต่ นางหทัยอายุได้ 10 ปี ด้วยเพียงเงินที่แม่หามาได้ในแต่ละวันนั้นไม่เพียงพอที่จะเลี้ยงดูคนในครอบครัวได้ จึงทำให้นางหทัยต้องออกไปหางานทำ ซึ่งขณะนั้นความที่เป็นเด็กจึงไม่มีใครรับเข้าทำงาน จึงไปเก็บของที่กองขยะมาขาย แต่ก็ได้เงินเพียงไม่กี่บาทเท่านั้น จากนั้นจึงได้ไปทำงานรับจ้างต่าง ๆ เหมือนแม่ เมื่อนางหทัยอายุได้ประมาณ

15 ปี จึงคิดว่าอยากเข้ากรุงเทพฯ เพื่อหางานทำ เพราะได้ยินคนอื่นบอกว่า การทำงานที่กรุงเทพฯ นั้นได้เงินสูงกว่า จึงได้ขออนุญาตแม่และได้เดินทางเข้ากรุงเทพฯ นางหทัยมีน้ำที่ทำงานอยู่ที่กรุงเทพฯ จึงได้ไปหา และก็ได้ขออาศัยอยู่ด้วย และได้เข้าทำงานเป็นพนักงานเสิร์ฟอยู่ในร้านอาหารแห่งหนึ่ง ในแต่ละเดือนนางหทัยจะแบ่งเงินส่งกลับบ้านด้วยประมาณเดือนละ 500 – 1,000 บาท ทำอยู่ที่นี้ได้เกือบปี แต่ก็ต้องลาออก เนื่องจากว่างานที่ทำนั้นเลิกคิดไม่สะดวกในการเดินทางไปกลับระหว่างที่ทำงานกับที่พัก ต่อมานางหทัยได้ไปสมัครเป็นพนักงานขายของหน้าร้านย่านฝั่งธน ซึ่งในขณะนั้นก็มีปัญหาเกี่ยวกับน้ำ จึงทำให้นางหทัยตัดสินใจย้ายออกมาอยู่เอง โดยได้มาพักกับเพื่อนที่ทำงานที่ร้านขายของเดียวกัน ทำงานที่ร้านขายของได้ประมาณ 2 ปี ก็ลาออกเนื่องจากรายได้ที่ได้นั้นน้อยไม่เพียงพอกับค่าใช้จ่าย อีกทั้งยังต้องส่งเงินกลับไปต่างจังหวัดด้วยซึ่งในขณะนั้นเพื่อนซึ่งอาศัยอยู่ห้องพักข้าง ๆ ชวนให้ไปทำงานที่โรงงานเพิ่มด้วยกัน เพราะเห็นว่าเงินดีกว่า ซึ่งนางหทัยและเพื่อน (ซึ่งอยู่ห้องพักเดียวกัน) จึงได้ไปสมัครทำงานที่โรงงานเพิ่ม หลังจากทำงานที่นี้ได้ไม่นานก็ได้พบกับผู้ชายคนหนึ่ง (สามี) ซึ่งเคยเป็นเพื่อนเรียนชั้นประถมศึกษา ทั้งสองได้พบกันที่สวนจตุจักร และได้ไปทานข้าวและพูดคุยกันจากนั้นจึงได้ไปส่งนางหทัยที่หอพัก หลังจากนั้นไม่กี่วัน ชายคนนี้ก็ได้อาหานางหทัยที่ที่พักอีก นางหทัยรู้สึกแปลกใจมากแต่ก็ยังไม่คิดอะไร ทั้งสองก็ได้ไปกินข้าวด้วยกัน หลังจากนั้นชายคนนี้ก็มาหานางหทัยทุกวัน และบอกว่าจะมารับที่โรงงานที่นางหทัยทำงานด้วย พอวันหยุดทั้งสองก็ได้ไปเที่ยวด้วยกัน ทำให้ความสัมพันธ์ของทั้งคู่เริ่มก่อตัวขึ้นอย่างรวดเร็ว จากความเป็นเพื่อนกลายเป็นคนรักในที่สุดทั้งสองได้คบกันเป็นเวลา 1 ปี จึงได้ตัดสินใจใช้ชีวิตคู่ร่วมกัน โดยเป็นเพียงการย้ายมาเช่าห้องอยู่ร่วมกัน ไม่ได้จดทะเบียนสมรสแต่อย่างใด และนางหทัยก็ได้ทำงานที่โรงงานแห่งนี้มาจนปัจจุบัน ปัจจุบันนางหทัยมีรายได้เดือนละ 4,00 บาท และนางหทัยยังคงใช้ชีวิตอยู่ร่วมกับสามีและยังไม่มีบุตร

ในด้านครอบครัวนั้น นางหทัยเป็นบุตรคนที่ 1 จากจำนวนพี่น้องทั้งหมด 4 คน โดยในปัจจุบันมาดาและบิดาแยกทางกัน ปัจจุบันมาดาอายุ 50 ปี มีอาชีพรับจ้าง ปัจจุบันพักอาศัยอยู่กับน้องสาวที่จังหวัดลพบุรี ส่วนบิดานั้นอายุ 51 ปี และไม่ทราบว่ายู่ที่ใด

ประวัติของกลุ่มสมรส

กลุ่มสมรสของนางหทัย (นามสมมติ) เกิดวันที่ 31 มีนาคม พ.ศ.2521 ปัจจุบันอายุ 22 ปี ภูมิลำเนาเดิมเป็นชาวจังหวัดลพบุรี เป็นบุตรคนที่ 2 จากจำนวนพี่น้องทั้งหมด 5 คน บิดา

มารดาเสียชีวิตแล้วทั้งคู่ ปัจจุบันคู่สมรสของนางหทัย ประกอบอาชีพช่างซ่อมรถยนต์ที่อุดร
ยนต์ย่านพลับพลาไชย

ในด้านการศึกษาจบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 จากโรงเรียนแห่งหนึ่งใน
จังหวัดลพบุรี แล้วจึงออกมาหางานทำเพื่อหาเงินช่วยเหลือครอบครัว เนื่องจากพ่อป่วยหนัก
เป็นโรคมะเร็งจึงไม่สามารถทำงานได้ ในช่วงแรกได้ไปทำงานได้ไปทำงานที่ก่อสร้าง แต่
เนื่องจากอายุยังน้อยจึงทำอะไรไม่ได้มาก ได้ค่าจ้างวันละ 30 บาท ก็พอเป็นค่าอาหารของ
คนในครอบครัวได้ ต่อมาคู่สมรสของนางหทัยเห็นว่าถ้าเข้ากรุงเทพฯ หางานทำน่าจะ
เงินที่ดีกว่าจึงได้เดินทางเข้ากรุงเทพฯ เมื่ออายุได้ 16 ปี และได้มาสมัครเป็นช่างซ่อมรถยนต์
ที่อุดรยนต์แห่งหนึ่ง ในช่วงแรกต้องเป็นลูกมือช่วยช่าง จากนั้นจึงค่อย ๆ เรียนรู้งานต่าง ๆ จน
สามารถซ่อมรถยนต์ได้ดี อีกทั้งคู่สมรสของนางหทัยเป็นคนขยันขันแข็งและมีมนุษยสัมพันธ์
ดีจึงทำให้เป็นที่รักของทั้งเจ้านายและเพื่อนร่วมงาน คู่สมรสของนางหทัยเป็นคนที่ใฝ่การ
เรียนและมีความมานะพยายามมาก จึงได้ไปสอบเทียบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 และในปัจจุบันก็
กำลังศึกษาระดับปริญญาตรีอยู่ที่มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชด้วย หลังจากที่คู่สมรสของ
นางหทัยมาทำงานที่กรุงเทพฯ เขาจะส่งเงินกลับไปให้ทางบ้านด้วยแต่ไม่แน่นอนจะอยู่
ระหว่าง 700 - 1,500 บาท คู่สมรสนางหทัยได้มาทำงานที่กรุงเทพฯ เป็นระยะเวลาประมาณ
3 ปี ก็ได้มาพบกับนางหทัยโดยบังเอิญที่สวนที่จตุจักรขณะที่มาเดินซื้อของ คู่สมรสเคย
บอกกับนางหทัยว่า เมื่อตอนที่มาเจอกันที่กรุงเทพฯ รู้สึกดีใจมาก และไม่คิดว่าจะได้พบกัน
อีก จากนั้นคู่สมรสได้ไปมาหาสู่กับนางหทัยบ่อยขึ้น และจะมารับนางหทัยกลับห้องพักหลัง
เลิกงาน และแม้กระทั่งนางหทัยต้องทำล่วงเวลาจนถึงประมาณ 20.30 น. ก็ยังมารับและไม่
เคยบ่นปริปากใดๆเลย ในวันหยุดก็จะไปเที่ยวด้วยกันบ่อยๆ ต่อมาได้ประมาณ 3 เดือน คู่
สมรสจึงได้ขอให้นางหทัยเป็นแฟนของตน แต่นางหทัยก็ยังไม่ตอบตกลงแต่อย่างใดก็รอดู
พฤติกรรมของคู่สมรสก่อน แต่นางหทัยก็ไม่ได้บอกกับคู่สมรสว่าตนยอมเป็นแฟนด้วยตั้ง
แต่เมื่อไร แต่หลังจากคบกันได้ 1 ปี ทำให้จึงได้ตัดสินใจใช้ชีวิตคู่ร่วมกัน โดยได้ย้ายมาเช่า
ห้องอยู่ร่วมกันในฐานะสามีภรรยา แต่ไม่ได้จัดพิธีแต่งงานหรือจดทะเบียนสมรสกันแต่อย่าง
ใด ปัจจุบันทั้งสองยังไม่มีบุตรร่วมกัน และคู่สมรสของนางหทัยมีรายได้ประมาณเดือนละ
6,500 บาท และมีค่าล่วงเวลาอีกด้วย

การเลือกคู่สมรส

อิทธิพลของอายุของคู่สมรสที่มีต่อการเลือกคู่ครอง

จากการสัมภาษณ์นางหทัยรู้จักกับสามีตอนอายุประมาณ 19 ปี ซึ่งขณะนั้นสามีก็มีอายุ 19 ปีเท่ากัน โดยทั้งคู่รู้จักกันตั้งแต่ตอนที่เรียนในระดับประถมศึกษาด้วยกัน แต่ก็ต้องแยกจากกันเพราะนางหทัยต้องออกจากโรงเรียนเนื่องจากทางบ้านประสบปัญหาการเงิน แต่ทั้งสองก็ได้มาพบกันโดยบังเอิญที่กรุงเทพฯ และจากการที่นางหทัยไม่ค่อยรู้จักและมีเพื่อนไม่มากนัก จึงทำให้สนิทกับคู่สมรส อีกทั้งคู่สมรสนั้นเป็นคนที่มีความคิดเป็นผู้ใหญ่ รักความก้าวหน้าและชอบเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ อยู่เสมอ เวลาที่นางหทัยมีปัญหาจะคอยเป็นเพื่อนอยู่ข้างๆ คอยให้ความช่วยเหลือนางหทัยทุกอย่าง นางหทัยกล่าวว่า “มีอยู่หลายครั้งที่รู้สึกท้อแท้ในชีวิตมาก จนกระทั่งไม่อยากจะทำต่อไป แต่ก็ได้เค้า (สามี) นี้แหละที่ช่วยแก้ปัญหาและคอยปลอบใจ หากไม่มีเค้า ก็ไม่รู้ว่าจะอยู่มาถึงวันนี้ไหม” นางหทัยยังกล่าวอีกว่า “บางครั้งรู้สึกท้อเค้า (สามี) จะเป็นเหมือนพี่ชายเวลาที่อยู่ใกล้ๆ จะรู้สึกอบอุ่นและปลอดภัยเสมอ”

อิทธิพลของรายได้ของคู่สมรสที่มีต่อการเลือกคู่ครอง

จากการสัมภาษณ์ นางหทัยได้กล่าวถึงรายได้ของคู่สมรสก่อนที่จะตัดสินใจอยู่ร่วมกันว่า รายได้ของสามีเป็นรายได้ที่แน่นอนมั่นคง เพราะเป็นเงินเดือนประจำ อีกทั้งบางเดือนยังมีค่าล่วงเวลาให้อีกด้วยรวมถึง ความมีชื่อเสียงของอุ้งษ์มรดยนต์ที่คู่สมรสทำงานอยู่ก็เป็นหลักประกันให้ได้ว่า เขาจะไม่เลิกกิจการและไม่มีทางที่จะไม่จ่ายค่าจ้าง โดยก่อนที่จะใช้ชีวิตอยู่ร่วมกันกับคู่สมรสนั้น คู่สมรสมีรายได้ประมาณเดือนละ 6,000 - 6,500 บาท ซึ่งก็นับว่าเป็นรายได้ที่สูงโดยเปรียบเทียบกับเงินเดือนที่นางหทัยได้รับ คือประมาณเดือนละ 4,000 บาท อีกทั้งคู่สมรสของนางหทัยเป็นคนที่มีความมานะพยายามขยันขันแข็งทำงาน และอดทนมากจึงทำให้นางหทัยมั่นใจยิ่งขึ้นว่าถ้าได้ใช้ชีวิตอยู่ร่วมกันกับคู่สมรสนั้นตนเองจะไม่ลำบาก ซึ่งก่อนที่จะมาอยู่ร่วมกันนั้นคู่สมรสได้บอกกับนางหทัยว่า “ถ้ามาอยู่ร่วมกันแล้วจะให้เงินเดือนทั้งหมดกับเธอ (นางหทัย) ให้เธอเป็นคนดูแล” เป็นคำพูดที่ทำให้นางหทัยรู้สึกมั่นใจมากกว่าตนจะไม่มีทางประสบปัญหาการเงินในครอบครัวเลย

อิทธิพลของการศึกษาของกลุ่มสตรีที่มีต่อการเลือกคู่ครอง

เมื่อก้าวถึงระดับการศึกษาของกลุ่มสตรีจะเห็นว่านางหทัยก็ให้ความสำคัญกับการศึกษาพอสมควร อาจเนื่องมาจากการที่นางหทัยได้เรียนมาน้อย เวลาไปสมัครงานทำอะไรก็จะได้เงินเดือนที่ต่ำตามไปด้วย และนางหทัยเห็นว่าคนที่มีการศึกษาดีจะทำให้เป็นคนที่มีความคิดความอ่านดี ตัดสินใจเรื่องต่างๆ ในทางที่ถูกต้องมากกว่า ซึ่งจากการที่กลุ่มสตรีของนางหทัยจากเดิมก็มีการศึกษาที่ไม่สูงนักคือระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 แต่ด้วยความที่ใฝ่เรียนจึงได้ไปสอบเทียบ โดยได้อ่านหนังสือศึกษาด้วยตนเองจนสามารถสอบได้เทียบเท่าระดับการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ได้ จากระดับการศึกษาที่สูงขึ้นและความขยันในการทำงานจึงทำให้เงินเดือนที่กลุ่มสตรีได้รับนั้นสูงขึ้นตามไปด้วย

อิทธิพลของความใกล้ชิดกับกลุ่มสตรีที่มีต่อการเลือกคู่ครอง

เนื่องจากนางหทัยและกลุ่มสตรีเคยรู้จักกันมานานแล้วในสมัยเด็ก และบังเอิญมาพบกันในขณะที่มาทำงานอยู่กรุงเทพฯ จากการที่นางหทัยได้จากบ้านตนเองมาและที่กรุงเทพฯ ก็ไม่ค่อยมีใครที่ตนเองรู้จัก ถึงทำให้รู้สึกดี และอบอุ่นเมื่อได้คนที่เคยอยู่ที่ที่แห่งเดียวกันมาใช้ชีวิตร่วมกัน นางหทัยกล่าวว่า “หลังจากที่ได้พบเค้า (สามี) ก็ไม่เคยรู้สึกเหงาเลย จะมีเค้าคอยดูแลเอาใจใส่เราเสมอ” และยังคงกล่าวต่อไปว่า “เค้า (สามี) จะคอยมารับตอนหลังเลิกงานเป็นประจำ ยิ่งถ้าวันไหนมีทำล่วงเวลาที่จะต้องออกมารับเพราะเค้าบอกว่ามันดีกลับคนเดียวอันตราย ในวันหยุดทั้งสองจะไปเที่ยวด้วยกัน บางทีก็จะมานั่งเล่นที่ห้องพักของนางหทัย นางหทัยกล่าวว่าตนรู้สึกประทับใจในตัวกลุ่มสตรีมาก ๆ คือกลุ่มสตรีจะมารับ-ส่ง นางหทัยทุกวันไม่เคยขาด ทั้งที่ที่พักของทั้งสองไม่ได้อยู่ใกล้กัน และบางทีกลุ่มสตรียังทำอาหารมาให้นางหทัยกินในตอนเช้าด้วย ถ้าเมื่อไรบ่นอยากทานหรืออยากได้อะไร กลุ่มสตรีจะหามาให้ทันที จากการเอาใจใส่ดูแลนางหทัยเป็นอย่างดีรวมทั้งการที่ได้ทำกิจกรรมต่าง ๆ มากมาย ทำให้ทั้งสองสนิทสนมกันมากยิ่งขึ้น จนในที่สุดทำให้ทั้งสองตัดสินใจอยู่ร่วมกันในฐานะสามีภรรยา

อิทธิพลของพ่อแม่ที่มีต่อการเลือกคู่ครอง

เนื่องจากว่าแม่ของนางหทัยอาศัยอยู่ในจังหวัดลพบุรี ทำให้ไม่ค่อยได้ติดต่อกันบ่อยครั้งนัก ประกอบกับนางหทัยต้องทำงานหนักเกือบทุกวัน โดยจะหยุดวันอาทิตย์เพียงวันเดียวต่อสัปดาห์ ซึ่งทำให้เดินทางกลับลพบุรีลำบาก จึงทำให้นางหทัยไม่ได้กลับไปเยี่ยมท่าน อีกอย่างหนึ่งก็เห็นว่าท่านมีน้องสาวคอยดูแลอยู่แล้ว นาน ๆ กลับทีคงจะไม่เป็นไร

โดยนางหทัยจะกลับไปเยี่ยมบ้านก็ช่วงวันหยุดที่ติดต่อกันหลายวัน เช่น วันสงกรานต์ หรือ วันตรุษจีน เป็นต้น ส่วนที่ไม่ได้กล่าวถึงพ่อของนางหทัยเพราะพ่อได้แยกทางกับแม่ตั้งแต่ นางหทัยยังเล็ก และปัจจุบันก็ไม่ทราบว่าท่านพักอยู่ที่ใด จึงไม่สามารถติดต่อได้ ทำให้ขณะที่นางหทัยคบและดูใจอยู่กับแฟนนั้นไม่ค่อยไปปรึกษาเรื่องนี้ (คู่ครอง) เท่าใดนัก ทำให้การตัดสินใจเลือกคู่ครองทำด้วยตนเอง แต่แม่ของนางหทัยก็เคยได้บอกกับนางหทัยว่า “ให้ เลือกให้ดี ๆ ก่อนที่จะตัดสินใจว่าจะลงเอยกับใคร ไม่อย่างนั้นจะเป็นอย่างแม่” และหลังจาก ที่ทั้งสองตกลงจะใช้ชีวิตร่วมกันนั้นนางหทัยก็ได้พาคุณแม่สรไปกราบแม่ของตน เพื่อขอพร และความเป็นสิริมงคลให้กับคนทั้งสอง ส่วนพ่อแม่ของคุณสรนั้นได้เสียชีวิตไปก่อนที่ทั้งสองจะรู้จักกัน ดังนั้นพ่อแม่ของคุณสรจึงไม่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของคุณสรเลย

อิทธิพลของเพื่อนที่มีต่อการเลือกคู่ครอง

เนื่องจากนางหทัยได้เข้ามากรุงเทพฯ โดยลำพัง และได้มาพักอยู่กับน้ำของตน ทำให้ นางหทัยไม่ค่อยมีเพื่อนที่กรุงเทพฯ มากนัก ถ้ารู้จักจะเป็นแบบผิวเผินและจะมีก็เพื่อนที่สนิทที่พอจะปรึกษาอะไร เพียง 1- 2 คนเท่านั้น เมื่อได้พบกับคุณแม่สรจึงทำให้นางหทัยไม่รู้ สึกเหงา เหมือนกับเจอคนที่รู้เรื่องเหมือน ๆ กัน มีพื้นฐานมาจากถิ่นเดียวกันรู้เรื่องมากขึ้น ทำให้ทั้งคู่ค่อย ๆ สนทนากันมากขึ้นตามลำดับ เพื่อนของนางหทัยเคยได้กล่าวกับนางหทัย ว่า “จะตัดสินใจอย่างไรก็ดูให้ดี ๆ ถ้าเค้า (สามี) ดีกับเราก็ไม่มีปัญหา ถ้าเธอ (นางหทัย) ได้ คนที่ดีมาเป็นคู่เราก็ดีใจด้วย” แต่นางหทัยก็ได้พิจารณาด้วยตนเองแล้วเห็นว่าคุณแม่สรเป็นคน ขยันเอาการเอางาน เป็นคนเสมอต้นเสมอปลาย ช่างเอาใจใส่นางหทัยเสมอ ทำให้นาง หทัยตัดสินใจที่จะใช้ชีวิตอยู่ร่วมกันกับคุณแม่สร

วิเคราะห์

เมื่อพิจารณาถึงปัจจัยต่างๆ ที่มีอิทธิพลต่อการเลือกคู่ครอง ของกรณีศึกษานั้น สามารถ พิจารณาได้จากปัจจัยต่างๆ ดังนี้

อิทธิพลของอายุของคุณสรที่มีผลต่อการเลือกคู่ครอง

จากการสัมภาษณ์พบว่า สมารของกรณีศึกษามีอายุเท่ากันกับกรณีศึกษา แต่จะเห็นได้ ว่าคุณแม่สรของกรณีศึกษามีความคิดที่เป็นผู้ใหญ่มากกว่า จากคำกล่าวที่ว่า “มีอยู่หลายครั้งที่รู้ สึกท้อแท้ในชีวิตมาก จนกระทั่งไม่ยอมมีชีวิตอยู่อีกต่อไป แต่ก็ได้เค้า (สามี) นี้แหละที่ช่วยแก้ ปัญหา และคอยปลอบใจ หากไม่มีเค้า ก็ไม่รู้ว่า จะอยู่มาถึงวันนี้ไหม” คุณมารของกรณีศึกษา

จะเป็นผู้คอยให้คำปรึกษากรณีศึกษาในทุกเรื่อง คอยช่วยทำให้สบายใจขึ้น กรณีศึกษายังกล่าวอีกว่า “บางครั้งรู้สึกงัวเงีย (สามี) เป็นเหมือนพี่ชาย เวลาที่อยู่ใกล้ๆ จะรู้สึกอบอุ่น และปลอดภัยเสมอ” ซึ่งจากคำกล่าวของกรณีศึกษานี้ ได้แสดงให้เห็นว่า อายุของกลุ่มสมรสถือได้ว่าเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อการเลือกคู่ครอง ซึ่งกรณีศึกษานี้ ตัดสินใจใช้ชีวิตคู่กับผู้มีอายุใกล้เคียงกัน เนื่องจากเข้ากันได้ง่าย คอยดูแลเอาใจใส่ และเป็นທີ່ปรึกษาที่ดี ดังนั้น อายุที่ใกล้เคียงกัน จึงมีส่วนสำคัญที่ทำให้กรณีศึกษา ตัดสินใจใช้ชีวิตคู่ร่วมกันด้วย

อิทธิพลของรายได้ของกลุ่มสมรสที่มีต่อการเลือกคู่ครอง

จากการสัมภาษณ์กรณีศึกษานี้ พบว่า กรณีศึกษาได้คำนึงถึงรายได้ของกลุ่มสมรสก่อนที่จะตัดสินใจใช้ชีวิตคู่ร่วมกันด้วย โดยพิจารณาจากอาชีพที่กลุ่มสมรสประกอบอยู่ว่า มีรายได้มั่นคงแน่นอน และหากวันใด มีเหตุทำให้ต้องขาดงาน ก็จะไม่กระทบกระเทือนกับรายได้ เพราะเป็นเงินเดือนประจำ รวมไปถึงการพิจารณานิสัยและพฤติกรรมของกลุ่มสมรส โดยจะพบว่าคู่สมรสเป็นคนขยันทำงาน ไม่เคยหยุดงาน รักความก้าวหน้า กรณีศึกษาจึงเห็นว่า ถ้าตนตัดสินใจใช้ชีวิตคู่ จะไม่ลำบาก และจากคำกล่าวของกลุ่มสมรสที่ว่า “ถ้ามาอยู่ร่วมกันแล้ว จะให้เงินเดือนทั้งหมดกับเธอ (กรณีศึกษา)” ก็แสดงว่า จะให้กรณีศึกษาเป็นผู้ดูแลการเงินทั้งหมด และเป็นหลักประกันได้ว่า จะสร้างอนาคตที่ดีร่วมกันได้ เพราะกลุ่มสมรสจะไม่มีวันเอาเงินไปใช้ฟุ่มเฟือย ฉะนั้นการที่กรณีศึกษาตัดสินใจใช้ชีวิตคู่ด้วย จึงเป็นการร่วมสร้างอนาคตที่ดีกับคู่สมรส ด้วยเหตุนี้ จึงกล่าวได้ว่า รายได้ของกลุ่มสมรส มีอิทธิพลต่อการเลือกคู่ครอง ของกรณีศึกษา โดยจะเลือกคู่ครองที่มีรายได้สูงกว่า เพื่อให้ฐานะครอบครัวมีความมั่นคง

อิทธิพลของการศึกษาของกลุ่มสมรสที่มีต่อการเลือกคู่ครอง

จากการสัมภาษณ์ กรณีศึกษานี้ได้ให้ความสำคัญกับการศึกษาของกลุ่มสมรส ด้วยเหตุผลที่ว่า คนที่มีระดับการศึกษาต่ำ จะทำให้มีค่าจ้างแรงงานที่ต่ำตามไปด้วย และการที่มีการศึกษาสูง จะทำให้เป็นคนที่มีความคิดความอ่านได้ รู้จักวิธีการแก้ไขปัญหาที่เหมาะสม เห็นได้จากตอนที่กรณีศึกษามีปัญหา ท้อแท้จนไม่อยากจะมีชีวิตอยู่อีกต่อไป แต่ด้วยคำปลอบโยนและคำปรึกษาที่กลุ่มสมรส มีให้ ก็ทำให้ กรณีศึกษาคิดได้และแก้ไขปัญหาจนคล่องไปได้ด้วยดี และจากที่กลุ่มสมรสมีการศึกษาที่ดีขึ้น รวมถึงมีความขยันในการทำงาน จึงทำให้ได้รับค่าตอบแทนที่สูงขึ้นด้วย ซึ่งเป็นการสร้างฐานะให้ดีขึ้น ด้วยเหตุนี้ จึงอาจกล่าวได้ว่าการศึกษาของกลุ่มสมรส มีอิทธิพลต่อการเลือกคู่ครอง ของกรณีนี้ โดยจะเลือกคู่ครองที่มีการศึกษาสูงกว่าตน

อิทธิพลของความใกล้ชิดกับคู่สมรสที่มีต่อการเลือกคู่ครอง

จากการสัมภาษณ์พบว่า ในช่วงก่อนที่กรณีศึกษาและคู่สมรส จะใช้ชีวิตอยู่ร่วมกันนั้น ทั้งคู่เคยได้เรียนมาจากโรงเรียนเดียวกันในสมัยประถมศึกษา และได้มาเจอกันอีกที ในขณะที่ทำงานอยู่กรุงเทพฯ ซึ่งขณะนั้นนางหทัย ก็มีเพื่อนสนิทเพียง 1-2 คน ทำให้รู้สึกเหงา และต้องการคนมาดูแลเอาใจใส่และเป็นเพื่อนด้วย พอติดกับที่คู่สมรสเข้ามาด้วยความที่เป็นคนถิ่นเดียวกัน และมีพื้นฐานครอบครัวที่คล้ายๆกัน ทำให้ทั้งสองมีความเข้าใจซึ่งกันและกันมาก นางหทัยกล่าวว่า “เค้า (สามี) จะคอยมารับตอนหลังเลิกงานเป็นประจำ ยิ่งถ้าวันไหน ทำล่วงเวลา ยิ่งต้องมารับ เพราะกลับบ้านดึกคนเดียว อันตราย” ซึ่งจากข้อความนี้ แสดงให้เห็นว่า คู่สมรสเอาใจใส่ และเป็นห่วงเป็นใย ในตัวกรณีศึกษามาก และในวันหยุด ทั้งสองจะได้ไปเที่ยวด้วยกัน ซึ่งทำให้ทั้งสองสนิทสนมกันมากขึ้นด้วย นางหทัยยังบอกอีกว่า ตนรู้สึกประทับใจในคู่สมรสมาก โดยแม้ว่าที่พักของทั้งคู่จะไม่ได้อยู่ใกล้กัน แต่คู่สมรสก็ไปมาหาสู่กันบ่อยๆ และมีบางวัน ที่คู่สมรสจะทำอาหารเข้ามาให้รับประทาน ซึ่งตรงจุดนี้เอง ไม่ค่อยมีผู้ชายคนใดทำ ซึ่งเห็นได้ชัดว่าช่างเอาอกเอาใจ จากกิจกรรมที่ทำร่วมกัน และเวลาที่พบกันบ่อยครั้งขึ้น รวมถึงการดูแลและเอาใจใส่ในตัวกรณีศึกษา ทำให้กรณีศึกษาตัดสินใจใช้ชีวิตคู่ร่วมด้วย จึงอาจกล่าวได้ว่า ความใกล้ชิดกับคู่สมรส มีอิทธิพลต่อการเลือกคู่ครองของกรณีศึกษานี้

อิทธิพลของพ่อแม่ที่มีต่อการเลือกคู่ครอง

จากการสัมภาษณ์กรณีศึกษานี้พบว่า พ่อและแม่ของทั้งกรณีศึกษาและคู่สมรส ไม่ได้มีอิทธิพลต่อการเลือกคู่ครองของบุตรหลานของตนเนื่องจาก แม่ของกรณีศึกษา นี้พักอาศัยอยู่ที่จังหวัดลพบุรีซึ่งไม่ได้อยู่ด้วยกันกับกรณีศึกษา ส่วนพ่อแม่ของกรณีศึกษาก็ได้แยกทางกับพ่อแม่ของกรณีศึกษาตั้งแต่ยังเด็ก ส่วนพ่อแม่ของคู่สมรสนั้นก็เสียชีวิตก่อนที่ทั้งสองจะรู้จักกัน

ด้วยเหตุนี้ระหว่างที่กรณีศึกษาและคู่สมรสคู่ออกันอยู่นั้น พ่อแม่ทั้งสองฝ่ายจึงไม่ได้มีส่วนเกี่ยวข้อง จะมีก็แต่เพียงกรณีศึกษาบอกให้แม่รับทราบ ว่า ตนมีแฟนแล้วเท่านั้น แม่ของกรณีศึกษาเคยได้บอกกับกรณีศึกษาเพียงว่า “ ให้เลือกให้ดี ๆ ก่อนที่จะตัดสินใจว่าจะลงเอยกับใคร ไม่อย่างนั้นจะเหมือนแม่ “ ซึ่งกรณีศึกษาเห็นว่าคู่สมรสนั้นรักและเอาใจใส่ อีกทั้งยังมีความเข้าใจให้แก่กัน แค่เพียงเท่านี้ก็น่าจะพอแล้ว ไม่จำเป็นต้องให้ใครมาพูดหรือมาแสดงความคิดเห็นอะไร ด้วยเหตุนี้จึงบอกกล่าวได้ว่า พ่อและแม่ไม่ได้มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกคู่ครองของกรณีศึกษานี้

อิทธิพลของเพื่อนที่มีต่อการเลือกคู่ครอง

จากการสัมภาษณ์กรณีศึกษานี้ พบว่าเพื่อนไม่ได้มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกคู่ครองของกรณีศึกษานี้ แม้ว่ากรณีศึกษาจะเป็นคนที่มีมนุษยสัมพันธ์ดี มีคนรักมากแต่ก็มีเพื่อนที่สนิทเพียง 1 – 2 คน เท่านั้น เวลามีปัญหาอยากจะทำอะไรก็เพื่อนก็ไม่วางใจ ทั้งยังเป็นการทำงานที่จากบ้านมาไกลไม่มีคนบ้าน (จังหวัด) เดียวกันมาอยู่ด้วยทำให้รู้สึกเหงามาก พอได้พบกับคู่สมรสซึ่งเป็นเพื่อนเก่า ตั้งแต่สมัยประถม ทำให้ความรู้สึกต่าง ๆ ที่เคยผูกพันกันเริ่มกลับคืนมา จากกิจกรรมต่าง ๆ ที่ทำร่วมกัน ทำให้เกิดความสนิทสนมกันมากขึ้นเรื่อย ๆ ตามลำดับ ซึ่งจะเห็นได้ว่า เพื่อนของกรณีศึกษาไม่ได้มีบทบาทใดเลยในการทำให้คนทั้งสองรู้จักกันและสนิทสนมกัน มีเพียงแต่พูดว่า “ จะตัดสินใจอย่างไรก็ดูให้ดี ๆ ถ้าเค้า (สามี) ดีกับเราก็ไม่มีปัญหา ถ้าเธอ (กรณีศึกษา) ได้คนที่ดี ๆ มาเป็นคู่ครองเราก็ดีใจด้วย “ ซึ่งเพื่อนสนิทบางคนถึงกล่าวก็ไม่ได้สนับสนุน แต่ก็ไม่ได้คัดค้านที่กรณีศึกษาจะใช้ชีวิตกับคู่สมรส โดยที่ตัดสินใจขอเลือกคู่สมรสนั้น กรณีศึกษาเป็นผู้ตัดสินใจเลือกเอง จึงกล่าวได้ว่า เพื่อนไม่มีอิทธิพลต่อการเลือกคู่ครองของกรณีศึกษานี้

4.6 สรุปผลการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง

จากการได้สัมภาษณ์พนักงานหญิงในโรงงานอุตสาหกรรม รวมทั้งสิ้น 10 คน ในเรื่องปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกคู่ครองของพนักงานหญิงในโรงงานอุตสาหกรรม โดยรวบรวมข้อสัมภาษณ์ของแต่ละคน สรุปผลสัมภาษณ์พบว่า :

พนักงานหญิงมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการเลือกคู่ครองว่า ควรให้ความสำคัญต่ออายุในการตัดสินใจเลือกคู่ครอง ซึ่งจะเลือกคู่ครองที่มีวัยใกล้เคียงกัน เพราะจะได้มีทัศนคติและความคิดเห็นที่ตรงกันซึ่งจะช่วยลดข้อขัดแย้งและปัญหาระหว่างวัยได้ ประเด็นที่สองในเรื่องรายได้ ซึ่งพนักงานหญิงส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับรายได้ในการเลือกคู่ครอง ซึ่งจะเลือกคู่ครองที่มีรายได้ที่สูงกว่าตนเอง เพราะเมื่อคู่ครองมีรายได้ที่สูงกว่าตนเอง จะทำให้มีความมั่นคงทางเศรษฐกิจในครอบครัว สามารถเลี้ยงดูครอบครัวได้ดี ประเด็นที่สาม สำหรับปัจจัยในการเลือกคู่ครองที่มีความใกล้เคียงกัน ตามความเห็นของผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นด้วย เนื่องจาก ผู้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่จะรู้จักคู่สมรสที่มีที่ทำงานใกล้กัน เมื่อได้มีการพบกันบ่อยๆก็เกิดความสนใจกันและกัน ส่วนประเด็นที่สี่ คือการตัดสินใจเลือกคู่ด้วยตนเอง ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่เห็นด้วย เพราะการตัดสินใจด้วยตนเองเกิดจากความพอใจของทั้ง 2 ฝ่าย

ยอมทำให้ชีวิตคู่มีความสุขมากกว่า เพราะจะทำให้มีโอกาสศึกษาข้อดีและข้อเสียของแต่ละฝ่ายก่อนการตัดสินใจแต่งงานกัน ประเด็นที่ห้า คือ เพื่อนเลือกให้มากกว่าตนเองเลือกเอง และประเด็นที่หก คือ พ่อแม่เลือกคู่ครองให้มากกว่าเลือกคู่ครองด้วยตนเอง ทั้งสองประเด็นนี้ ตามความเห็นของผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วย เนื่องจากการที่คนสองคนที่จะตัดสินใจมาใช้ชีวิตร่วมกันนั้น ควรจะตัดสินใจด้วยตนเองมากกว่าคนอื่นจะแนะนำหรือเป็นคนตัดสินใจให้ มันขึ้นอยู่กับความพอใจของตัวเองว่าตนพร้อมที่จะใช้ชีวิตคู่หรือไม่ ซึ่งไม่มีใครรู้ดีเท่าตัวเราเอง

จากบทสรุปของการสัมภาษณ์ในข้างต้นแสดงให้เห็นว่า ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่ให้ความสำคัญในเรื่อง อายุ รายได้ ความใกล้ชิด และการเลือกคู่ด้วยตนเอง ส่วนเรื่องการศึกษา การเลือกคู่ครองที่เพื่อนและพ่อแม่แนะนำให้นั้น ไม่ถือว่าเป็นปัจจัยสำคัญในการเลือกคู่ครองของพนักงานหญิงในโรงงานอุตสาหกรรม

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 5

สรุปปัญหาวิจัยและข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกคู่ครองของพนักงานหญิงในโรงงานอุตสาหกรรม” มีวัตถุประสงค์เพื่อเข้าใจสภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของพนักงานต่อการเลือกคู่ครองว่ามีแนวโน้มในทางใด เพื่อศึกษาถึงกระบวนการเลือกคู่ครอง เพื่อเข้าใจอิทธิพลของเศรษฐกิจและสังคมว่ามีผลต่อการเลือกคู่ครองอย่างไร ซึ่งการวิจัยครั้งนี้มีกรอบแนวคิดคือ อายุ รายได้ ความใกล้ชิดกัน เลือกคู่ครองด้วยตน และการศึกษา ว่ามีอิทธิพลต่อการเลือกคู่ครองอย่างไร ทฤษฎีที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ ทฤษฎีความใกล้ชิด (Propinquity theory) ทฤษฎีความคล้ายคลึงกัน (Homogamy theory) และทฤษฎีคู่สมรสในอุดมคติ (Ideal mate theory)

การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการศึกษาข้อมูลจากหนังสือวิชาการ รวมทั้งงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในและต่างประเทศ สร้างแบบสอบถาม เก็บข้อมูลวิเคราะห์ข้อมูลใช้หลักสถิติ และเสนอผลการวิจัย การเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยจะเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (in-depth interview) และการแจกแบบสอบถามซึ่งผู้วิจัยจะให้และเก็บแบบสอบถามด้วยตนเอง

การวิจัยนี้มีสมมติฐานคือ พนักงานหญิงเลือกคู่ครอง ที่มีอายุใกล้เคียงกัน มากกว่าเลือกคู่ครองที่มีอายุต่างกัน พนักงานหญิงเลือกคู่ครอง ที่มีรายได้มากกว่าตนเอง มากกว่าที่มีรายได้น้อยกว่า พนักงานหญิงเลือกคู่ครอง ที่อยู่ใกล้กัน มากกว่าที่อยู่ห่างกัน พนักงานหญิงเลือกคู่ครอง ด้วยตนเอง มากกว่าที่พ่อแม่หาให้ พนักงานหญิงเลือกคู่ครอง โดยเพื่อนเลือกให้ มากกว่าเลือกด้วยตนเอง พนักงานหญิงเลือกคู่ครอง โดยเพื่อนเลือกให้ มากกว่าที่พ่อแม่เลือกให้ และพนักงานหญิงเลือกคู่ครอง ที่มีการศึกษาสูงกว่า มากกว่าที่มีการศึกษาต่ำกว่า

จากผลการศึกษาพบว่า อายุ รายได้ เลือกคู่ด้วยตนเอง และการศึกษา มีความสัมพันธ์กันกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกคู่ครองของพนักงานหญิงในโรงงานอุตสาหกรรม ส่วนความใกล้เคียงกัน เพื่อนเลือกคู่ครอง และพ่อแม่เลือกคู่ครองให้ ไม่มีความสัมพันธ์กับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกคู่ครองของพนักงานหญิงในโรงงานอุตสาหกรรม

ปัญหาในการวิจัย

1. การวิจัยครั้งนี้มีอุปสรรคตรงที่ผู้ถูกสัมภาษณ์ไม่มีเวลา เนื่องจากต้องทำงานตลอดเวลา
2. ผู้วิจัยไม่สามารถไปสัมภาษณ์พนักงานหญิงในเวลางานได้ ต้องรอจนกว่าจะพักเที่ยง หรือเวลาหลังเลิกงาน ซึ่งเป็นเวลาที่ไม่มาก
3. การสัมภาษณ์ครั้งนี้ต้องใช้เวลานาน เนื่องจากต้องรอจนกว่าผู้ถูกสัมภาษณ์มีเวลาให้สัมภาษณ์ในตอนพักเที่ยงและทำล่วงเวลาหลังเลิกงาน ซึ่งมีเวลาไม่มากนัก จึงต้องเวลาเก็บข้อมูล 9 เดือน
4. การเลือกคู่เป็นเรื่องที่ละเอียดอ่อน ซึ่งเวลาสัมภาษณ์เรื่องนี้อาจจะทำให้ผู้ให้สัมภาษณ์เกิดความเขินอายและไม่ค่อยกล้าที่จะเปิดเผยข้อมูลมากเท่าที่ควร
5. การสัมภาษณ์แบบนี้ต้องมีเวลาจริงๆ และเข้าไปอยู่ ถ้าไม่มีเวลาจะมีปัญหาในการสัมภาษณ์เจาะลึก
6. กลุ่มผู้ถูกสัมภาษณ์เป็นกลุ่มที่เน้นงานเป็นหลักจึงไม่ให้ความสนใจกับการสัมภาษณ์
7. การสัมภาษณ์ครั้งนี้มีปัญหาที่ว่า หญิงส่วนใหญ่แต่งงานแล้ว จึงไม่ยากตอบว่าการเลือกคู่ครองเป็นอย่างไร ซึ่งบางคู่อาจจะแต่งงานมานานแล้ว หรือบางคู่อาจไม่ถูกใจกันเท่าไร

ข้อเสนอแนะเชิงวิชาการและปฏิบัติ

เชิงวิชาการ

1. เนื่องจากการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกคู่ครองครั้งนี้ เป็นการศึกษาเฉพาะกลุ่มพนักงานหญิงฝ่ายการผลิตจำนวน 100 ราย เท่านั้น ควรศึกษากลุ่มคนอื่นๆ หรือโรงงานประเภทอื่นๆ ที่ไม่ใช่ประกอบอาชีพแบบนี้ และมีอาชีพใกล้เคียงกัน จะได้มาเปรียบเทียบกัน ทั้งนี้เพื่อผลที่ได้จะสามารถนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดได้ต่อไป
2. ในการสัมภาษณ์ควรเตรียมคำถามไปให้พร้อมและใช้วิธีการค่อยๆคุยจะดีกว่า การแสดงออกอย่างเป็นทางการ เช่น การอัดเทป เพราะวิธีนี้จะทำให้ผู้ให้สัมภาษณ์เกิดการเกร็ง เินอายและไม่ค่อยกล้าตอบคำถามมากนัก เพราะเกรงว่าจะนำเสียงของเขาไปเปิดให้กับผู้อื่นฟัง
3. ในการทำแบบสอบถามไม่ควรใช้คำถามที่ซับซ้อนยุ่งยากต่อการเข้าใจของประชากรกลุ่มตัวอย่าง เพราะจะทำให้เกิดความรำคาญและเบื่อหน่ายที่จะทำต่อ ไม่ควรให้คำถามมากหรือจำนวนมากจนเกินไป ควรใช้คำถามกะทัดรัด ชัดเจน ตรงประเด็น
4. ผู้วิจัยควรให้กลุ่มตัวอย่างทำแบบสอบถามอย่างที่ละคน เพราะว่าถ้าให้ทำเป็นกลุ่ม จะมีการลอกคำตอบกัน และจะทำให้ได้ข้อมูลที่ไม่ถูกต้อง
5. ประชากรที่ศึกษาในครั้งนี้มีระดับการศึกษาน้อย และไม่เคยชินกับการใช้เทคโนโลยีขั้นสูงลักษณะนี้ และควรใช้เทคนิควิจัยการเจาะลึกให้มากขึ้น และควรเจาะลึกให้ยาวนาน
6. ผู้สัมภาษณ์ควรไปสัมภาษณ์ในวันหยุดที่บ้าน เพราะอาจจะได้ข้อมูลที่ดีกว่าที่สัมภาษณ์ในโรงงาน เพราะมีเวลามากกว่า

เชิงปฏิบัติ

1. โรงงานน่าจะมีสถานที่เลี้ยงเด็ก เพื่ออำนวยความสะดวกให้กับพนักงาน ทำให้พนักงานสามารถปฏิบัติงานได้อย่างเต็มที่

2. ควรจัดงานวันครอบครัวในโรงงาน จัดทัศนจร และนำครอบครัวไปด้วยเพื่อเป็นการสร้างขวัญและกำลังใจแก่พนักงาน เพื่อจะได้ทำงานอย่างมีความสุข

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- กมลลา แสงสีทอง. 2525. แนวคิดเกี่ยวกับการเลือกคู่ครอง. วารสารสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา. (มกราคม, 2525) : 25-28.
- กรพินธุ์ พรหมศิริ. 2537. ปัจจัยทางสังคมและเศรษฐกิจที่มีผลกระทบต่อ การเลือกคู่ครองของนายทหารเรือ. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ขนิษฐา โพนบุญกุล. 2521. ทักษะคตินักศึกษาในมหาวิทยาลัยต่อการเลือกคู่ครองและการวางแผนครอบครัว. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา.
- งามพิศ สัตย์สงวน. 2541. ทักษะคตินักศึกษาไทยและนักศึกษาอเมริกัน : การวิจัยข้ามวัฒนธรรมในประเทศอเมริกา. โลกทัศน์ 2 เอกสารประกอบการประชุมวิชาการ ในวาระครบรอบ 50 ปี คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- งามพิศ สัตย์สงวน. 2540. ประสบการณ์วิจัยทางมานุษยวิทยาในประเทศอเมริกาล่าสุด. ในจุฬารวิจัยปีที่ 15 ฉบับที่ 11 พฤศจิกายน 2539, ปีที่ 16 ฉบับที่ 1 มกราคม 2540, ปีที่ 16 ฉบับที่ 3 มีนาคม 2540, ปีที่ 16 ฉบับที่ 4 เมษายน 2540.
- งามพิศ สัตย์สงวน. 2540. วัฒนธรรมข้าวในสังคมไทย : การคงอยู่และการเปลี่ยนแปลง. ประมวลผลงานวิจัยของการประชุมเสนอผลงานวิจัยเฉลิมฉลอง 80 ปี แห่งการสถาปนาจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- งามพิศ สัตย์สงวน. 2540. สถานภาพและบทบาทของสตรีในครอบครัวอเมริกัน : การวิจัยข้ามวัฒนธรรมในประเทศอเมริกาในการวิจัยทางมานุษยวิทยา. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- งามพิศ สัตย์สงวน. 2539. การวิจัยทางมานุษยวิทยา. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- งามพิศ สัตย์สงวน. 2539. ประสบการณ์วิจัยทางมานุษยวิทยาข้ามวัฒนธรรม. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- งามพิศ สัตย์สงวน. 2538. **หลักมานุษยวิทยาวัฒนธรรม**. กรุงเทพมหานคร : ธรรมสภา.
- งามพิศ สัตย์สงวน. 2537. **วัฒนธรรมความยากจน : สัมผัสแห่งหนึ่งในกรุงเทพมหานคร**.
วัฒนธรรมเมือง : ชุมชนเมืองและการเปลี่ยนแปลงในกรุงเทพมหานครและ
ปริมณฑล.
- งามพิศ สัตย์สงวน. 2536. **ความเชื่อ ประเพณี พิธีกรรม และคติชาวบ้านเกี่ยวกับข้าว**.
เอกสารประกอบการสัมมนาทางวิชาการ เรื่อง วัฒนธรรมข้าวในสังคมไทย จัดโดย
คณะกรรมการวัฒนธรรมข้าวแห่งชาติ สถาบันไทยศึกษา ฝ่ายวิชาการจุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.
- งามพิศ สัตย์สงวน. **วัฒนธรรมข้าวในสังคมไทย : ศึกษากรณีบ้านนา จังหวัด**
พระนครศรีอยุธยา. วัฒนธรรมข้าวในสังคมไทยและนานาชาติ การสัมมนาทางวิชา
การ จัดโดยฝ่ายวิจัยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- งามพิศ สัตย์สงวน. 2543. “การเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรมในยุคโลกาภิวัตน์” ใน
รวมบทความสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.
- จุฑารัตน์ เอื้ออำนวย. “อาชญาวิทยา : พัฒนาการข้ามศตวรรษ”. **รัฐศาสตร์ 50 ปี**. 2541.
- จุฑารัตน์ เอื้ออำนวย. 2542. **เอกสารประกอบการสอน วิชาจิตวิทยาสังคม . ภาควิชาสังคม**
วิทยาและมานุษยวิทยา คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นพมาศ ชีรเวทิน. 2539. **จิตวิทยาสังคมกับชีวิต**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร : สำนัก
พิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- นิเทศ ดินณะกุล. 2542. “สถาบันสังคม”. **สังคมและวัฒนธรรม**. กรุงเทพมหานคร :
สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นิเทศ ดินณะกุล. 2542. **วัฒนธรรมข้าวในทักษ์**. วัฒนธรรมข้าวในสังคมไทยและนา
ชาติ. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- รัชนิกร เศรษฐโชติ. 2519. **พฤติกรรมและทัศนคติและค่านิยมของสตรีไทยเกี่ยวกับการมีนัด**
กับเพื่อนต่างเพศและการเลือกคู่ครอง. กรุงเทพมหานคร : ม.ป.ท.
- ราชบัณฑิตยสถาน . 2538. **พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525**.
กรุงเทพมหานคร: อักษรเจริญทัศน์.
- ศิริสุข ยืนหาญ. **แบบแผนการเลือกคู่ครองศึกษาเฉพาะประชากรในกรุงเทพมหานคร**.

วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

สัญญา สัญญาวิวัฒน์. ทฤษฎีสังคมวิทยา : เนื้อหาและแนวทางการใช้ประโยชน์เบื้องต้น
พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.2538.

สัญญา สัญญาวิวัฒน์. สังคมวิทยาปัญหาสังคม. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 2542.

สุพัตรา สุภาพ. 2538. สังคมและวัฒนธรรม. พิมพ์ครั้งที่ 21. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช.

สุพัตรา สุภาพ. 2542. สังคมและวัฒนธรรมไทย : ค่านิยม ครอบครัว ศาสนา
ประเพณี. พิมพ์ครั้งที่ 19. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช.

สุพัตรา สุภาพ. 2542. ปัญหาสังคม. พิมพ์ครั้งที่ 16. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช.

สุพัตรา สุภาพ. 2541. เรื่องวุ่น วัยรุ่นไฮเทค. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช.

สุพัตรา สุภาพ. 2542. สังคมวิทยา. พิมพ์ครั้งที่ 21. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช.

สุพัตรา สุภาพ. 2542. วัฒนธรรมข่าวในสังคมไทยและนานาชาติ. พิมพ์ครั้งที่ 2.
กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุพัตรา สุภาพ. 2543. จับใจคน จับใจงาน (เล่ม 1). กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช.

สุพัตรา สุภาพ. 2543. จับใจคน จับใจงาน (เล่ม 2). กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช.

สุพัตรา สุภาพ. 2543. จับใจคน จับใจงาน (เล่ม 3). กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช.

สุพัตรา สุภาพ. 2543. จับใจคน จับใจงาน (เล่ม 4). กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช.

สุพัตรา สุภาพ. 2543. จับใจคน จับใจงาน (เล่ม 5). กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช.

สุพัตรา สุภาพ. 2543. จับใจคน จับใจงาน (เล่ม 6). กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช.

สุพัตรา สุภาพ. 2540. พฤติกรรมและทัศนคติของผู้ใช้รถใช้ถนนต่อมาตรการแก้ไขปัญหา

จรรยาในกรุงเทพมหานคร. สถาบันดำรงราชานุภาพ.

สุพัตรา สุภาพ. 2540. **พัฒนาการปัญหาจรรยา และมาตรการแก้ไขปัญหาจรรยาในสามทศวรรษ (ระหว่าง พ.ศ. 2507-2539).** สถาบันดำรงราชานุภาพ.

สุพัตรา สุภาพ. 2543. “แนวโน้มสภาพสังคมและเศรษฐกิจ ปี 2000 ” ใน **รวมบทความสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา.** กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

อารง สุทธาศาสตร์. 2527. **ปฏิบัติการวิจัยทางสังคมศาสตร์.** กรุงเทพมหานคร : เจ้าพระยาการพิมพ์.

ภาษาอังกฤษ

Benokraitis, Nijole V. 1996. **Marriages and families : change , choices, and constraints.** 2th ed. New Jersey : Prentice Hall.

Burr, Wesley R. 1973. **Theory Construction and the Sociology of the Family.** New York : John Wiley & Son.

Calasso, Roberto. 1994 . **The marriage of Cadmus and Harmony / Roberto Calasso ; translated from the Italian by Tim Parks.** New York : Vintage Books.

Eshleman, J. Ross. 1994. **The family : An introduction.** 7th ed. Boston : Allyn and Bacon.

Garrett, William R. 1982. **Seasons of Marriages and Family Life.** New York : B.S.College Publishing.

Kelty, James. 1993. **Family album, U.S.A. : classroom video course book .** U.S.A., Macmillan.

Kerho, Harold R. 1989. **Sociology Social Structural and Social Conflict.** New York : Macmillan.

Landis, Paul H. 1975. **Making the Most of Marriage.** 4th ed. Englewood Cliffs. NJ : Prentice-Hall.

Lubis, H. Nina. 1998. **Marriage and concubination in Priangan Aristocratic class (1800-1942).** Jakarta : The Directorate General for Culture : Department of Education and Culture.

- Ngampit Satsanguan. 1982. **Thai-American Interracial Marriages : A Study of Marital Adjustment of Couples in the United States.** Unpublished thesis. University of Kansas.
- Ngampit Satsanguan. 1979. **The Family Life Cycle of Plainville in Transition.** Unpublished Ph.D. dissertation. University of Missouri Columbia.
- Ngampit Satsanguan. 1997. **Sexual Attitudes of Thai Students : A Cross-Cultural Study.** University of Missouri Columbia.
- Ngampit Satsanguan. 1980. **Naca - A Model of Rural Development.**
- Nithet Tinnakul. 1987. **The Slum Neighbourhood : Community Social.** A Literature Review. Thai Journal of Development Administration. January.
- Plowden, Alison. 1999. **Marriage with my kingdom : The courtships of Queen Elizabeth.** Phoenix Mill : Sutton Publishing.
- Stover, Ronald G. 1993. **Marriage, family, and intimate relations.** New York : Harcourt Brace.
- Strong, Bryan. 1998. **The marriage and family experience : intimate relationships in a changing society.** 7th ed. Belmont : Calif. : Wadsworth Publishing.
- Westoff, Chales F. 1994. **Marriage and entry into parenthood .** Claverton , Maryland : Macro International Inc.
- William, M. Kephart. 1991. **The Family Society and The Individual.** 7th ed. New York : Harper Collins Publishers Inc.
- Winch, Robert F. and Spanier, Graham B. eds.1986. **Selected Study in Marriage and the Family.** 4th ed. New York : Holt, Rinehart and Winston.
- Zakariaou, Njounemi. 1996. **The family ability to pay for health care expenditures on malaria treatment in Cameroon.** Department of Economics. Chulalongkorn University.

ภาคผนวก

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบสอบถาม

แบ่งออกเป็น 2 ส่วน

ส่วนที่ 1 คือ ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามเองและคู่สมรสของผู้ตอบแบบสอบถามโดยให้เลือกตอบในเรื่องข้อมูลส่วนตัวและคุณสมบัติต่าง ๆ ของผู้ตอบและคู่สมรส โดยใส่เครื่องหมาย ✓ ในวงเล็บให้ถูกต้องตรงความเป็นจริง มีทั้งหมด 10 ข้อ

ส่วนที่ 2 เป็นข้อมูลแสดงระดับความคิดเห็น โดยผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นตามระดับคะแนนที่ให้เลือกเป็นคำถามที่แสดงความคิดเห็นเกี่ยว อายุ ความใกล้ชิด รายได้ การศึกษา ชนชั้นและการเลือกคู่ครองด้วยตนเอง โดยใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่องที่แสดงระดับความคิดเห็นให้ถูกต้องตรงกับคำถามและความเป็นจริง

แบบสอบถามมีทั้งหมด 30 ข้อ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ส่วนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม และ คู่สมรสของผู้ตอบแบบสอบถาม

กรุณาใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในวงเล็บหรือเขียนข้อความให้สมบูรณ์ถูกต้องตามความเป็นจริง

1. อายุของผู้ตอบแบบสอบถาม.....ปี
2. อายุของคู่สมรสของท่าน.....ปี
3. คู่สมรสของท่านประกอบอาชีพใด

☐ รับจ้าง	☐ รับราชการ
☐ พนักงานรัฐวิสาหกิจ	☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ).....
4. รายได้ของท่านอยู่ในเกณฑ์ใด

☐ 4,000 – 4,500	☐ 4,501 – 5,000
☐ 5,001 – 5,500	☐ มากกว่า 5,501 (โปรดระบุ).....
5. รายได้ของคู่สมรสท่านอยู่ในเกณฑ์ใด

☐ 4,000 – 4,500	☐ 4,501 – 5,000
☐ 5,001 – 5,500	☐ มากกว่า 5,501 (โปรดระบุ).....
6. ท่านรู้จักคู่สมรสได้อย่างไร

☐ เพื่อนแนะนำ	☐ รู้จักกันเอง
☐ พ่อแม่แนะนำ	☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ).....
7. ผู้ที่มีบทบาทในการตัดสินใจการสมรสของท่านคือใคร

☐ พ่อ แม่	☐ เพื่อน
☐ ตัดสินใจด้วยตัวเอง	☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

8. ท่านจบการศึกษาชั้นสูงสุดในระดับใด
- ประถมศึกษาปีที่ 1 - 4
 - ประถมศึกษาปีที่ 5 - 6
 - มัธยมศึกษาปีที่ 1 - 3
 - สูงกว่ามัธยมศึกษาปีที่ 3 (โปรดระบุ).....
9. คู่สมรสของท่านจบการศึกษาชั้นสูงสุดในระดับใด
- ประถมศึกษาปีที่ 1 - 4
 - ประถมศึกษาปีที่ 5 - 6
 - มัธยมศึกษาปีที่ 1 - 3
 - สูงกว่ามัธยมศึกษาปีที่ 3 (โปรดระบุ).....
10. ท่านคิดว่าสถานภาพทางสังคมของท่านอยู่ในระดับใด เมื่อเทียบกับคู่สมรสของท่าน
- ระดับต่ำกว่า
 - ระดับเดียวกัน
 - ระดับสูงกว่า

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ส่วนที่ 2 ข้อมูลแสดงระดับความคิดเห็น

กรุณาใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องเพื่อแสดงความคิดเห็นของท่าน ให้ถูกต้องตามความเป็นจริง

คำถาม	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วยมาก	เห็นด้วยน้อย	ไม่เห็นด้วยน้อย	ไม่เห็นด้วยมาก
1. ท่านคิดว่าการมีคู่ครองที่มีอายุมาก จะมีความ ชัดแย้งน้อยกว่าเนื่องจากมีความ เกรงใจกัน					
2. ท่านคิดว่าการเลือกคู่ครองที่มีวัยต่างกัน ทำให้มีความมั่นคงทางเศรษฐกิจ					
3. ท่านคิดว่าการมีคู่ครองที่มีวัยใกล้เคียงกัน จะมีความเข้าใจกันมากกว่า การมีคู่ครองที่มีวัยต่างกัน					
4. ท่านคิดว่าการมีคู่ครองที่มีวัยใกล้เคียงกัน จะช่วยลดข้อขัดแย้งและ ปัญหาระหว่างวัยได้					
5. ท่านคิดว่าการที่มีคู่ครองที่มีรายได้มากกว่าท่าน จะส่งผลให้ครอบครัวมีความมั่นคงทางเศรษฐกิจ					
6. ท่านให้ความสำคัญกับการเลือกคู่ครองที่มีรายได้มากกว่าท่าน เพราะสามารถเลี้ยงดูครอบครัวได้ดี					
7. ท่านคิดว่ารายได้ของคุณสมรสของท่าน ไม่มีอิทธิพลต่อการเลือกคู่ครองของท่าน					
8. ท่านเลือกคู่ครองที่มีบ้านใกล้เคียงกันมากกว่าคนที่ไม่มีบ้านใกล้เคียงกับท่าน					

(ต่อ)

คำถาม	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วยมาก	เห็นด้วยน้อย	ไม่เห็นด้วยน้อย	ไม่เห็นด้วยมาก
9. ท่านพอใจเลือกคู่สมรสที่อยู่คนละ ละแวกบ้าน เพราะไม่มีโอกาสเห็นข้อ บกพร่องส่วนตัวของท่าน					
10. ท่านพอใจเลือกคู่สมรสที่มีที่ทำงานที่ อยู่คนละแห่ง เพื่อหลีกเลี่ยงความจำเจ					
11. ท่านคิดว่าคนที่มีบ้านอยู่ใกล้กันมี โอกาสแต่งงานกัน					
12. การรู้จักคุ้นเคยมาตั้งแต่วัยเด็กเป็น ส่วนหนึ่งที่มีโอกาสทำให้ท่านตัดสินใจใน สมรส					
13. การเลือกคู่ครองโดยตนเองทำให้มี โอกาสเสี่ยงต่อการเลือกผิดสูงกว่าพ่อ แม่หาให้ เนื่องจากขาดประสบการณ์					
14. การเลือกคู่ครองโดยพ่อแม่หาให้ ทำ ให้ลดอัตราเสี่ยงในการสมรส กับบุคคล ที่ขาดความรับผิดชอบ					
15. การเลือกคู่ครองโดยพ่อแม่หาให้ ทำ ให้ครอบครัวมีความมั่นคง					
16. การเลือกคู่ครองโดยการพอใจของ ตนเอง ทำให้มีการศึกษาข้อดีและข้อ เสียของแต่ละฝ่าย					
17. ท่านรู้จักและคบหากับคู่ครองของ ท่านเองโดยไม่มีใครแนะนำ					
18. ท่านเลือกคู่ครองด้วยตัวท่านเอง มากกว่าเพื่อนเลือกให้ เนื่องจากท่าน					

เชื่อว่า การเลือกคู่ครองด้วยตนเองนั้น จะได้คู่ครองที่เข้าใจกันมากกว่าเพื่อน แนะนำ					
---	--	--	--	--	--

(ต่อ)

คำถาม	เห็น ด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย มาก	เห็นด้วย น้อย	ไม่เห็น ด้วยน้อย	ไม่เห็น ด้วยมาก
19. ท่านเลือกคู่ครองโดยเพื่อนเลือกให้ มากกว่าเลือกคู่ครองด้วยตนเอง เพราะ ท่านคิดว่าเพื่อนจะแนะนำคู่ครองที่ เหมาะสมกับท่าน ทั้งรูปร่าง หน้าตา					
20. ท่านคิดว่าการเลือกคู่ครองโดย เพื่อนเลือกให้ นั้น จะได้คู่สมรสที่ถูกต้อง มากกว่าพ่อแม่จัดหาให้ เนื่องจากเพื่อน เป็นวัยใกล้เคียงกับท่าน และรู้จักท่าน มากกว่าพ่อแม่หาให้					
21. ท่านคิดว่าการเลือกคู่ครองโดยพ่อ แม่หาให้ดีกว่าเพื่อนเลือกให้ เนื่องจาก พ่อแม่มีประสบการณ์มากกว่าและมอง การณ์ไกลมากกว่าเพื่อน					
22. ท่านเลือกคู่ครองโดยเพื่อนเลือกให้ มากกว่าเลือกคู่ครองโดยพ่อแม่หาให้ เพราะเชื่อว่าคู่ครองที่มาจากการเพื่อน เลือกให้ นั้น จะสามารถเข้ากับเพื่อนๆ และสังคมของท่านได้มากกว่าการเลือก คู่ครองที่พ่อแม่หาให้					
23. ท่านคิดว่าการเลือกคู่ครองโดย เพื่อนเลือกให้ มีโอกาสเสี่ยงต่อการ เลือกคู่ครองสูงมากกว่าพ่อแม่หาให้					

เนื่องจากเพื่อนมีประสบการณ์ที่ไม่เท่า กับพ่อแม่					
24. การเลือกคู่ครองที่มีระดับการศึกษา ใกล้เคียงกันหรือสูงกว่า ทำให้มีปัญหา ช่องว่างระหว่างความคิดน้อยลง					

(ต่อ)

คำถาม	เห็น ด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย มาก	เห็นด้วย น้อย	ไม่เห็น ด้วยน้อย	ไม่เห็น ด้วยมาก
25. ท่านพอใจเลือกคู่ครองที่มีระดับการ ศึกษาที่ต่ำกว่าท่าน เพราะทำให้ปก ครองได้ง่าย					
26. ท่านเลือกคู่ครองที่มีการศึกษาที่เท่า กันหรือสูงกว่าท่าน เพราะท่านคิดว่า การมีคู่ครองที่มีการศึกษาเท่ากันหรือสูง กว่าท่านจะเป็นผู้นำครอบครัวที่ดีได้					
27. ท่านเลือกคู่ครองที่มีฐานะทาง เศรษฐกิจในระดับเดียวกันหรือใกล้เคียง กัน ทำให้ลดความแตกต่างในการ ดำเนินชีวิต					
28. ท่านเลือกคู่ครอง โดยพิจารณา ความเหมาะสมกับตำแหน่ง หน้าที่การ งานของคู่ครอง					
29. ท่านคิดว่าการมีคู่ครองที่มีฐานะต่าง กัน จะทำให้เกิดปัญหาในชีวิตคู่ได้ เนื่อง จากถ้ามีฐานะต่างกัน มุมมองและการ ดำเนินชีวิตก็แตกต่างกันด้วย					
30. ท่านคิดว่าการมีคู่ครองที่มีฐานะใกล้เคียง					

กันหรือระดับเดียวกัน จะทำให้คู่ครอง ของท่านสามารถปรับตัวและดำเนิน ชีวิตร่วมกับครอบครัวของท่านได้ง่าย กว่าคู่ครองที่มีฐานะแตกต่างกัน					
--	--	--	--	--	--

ประวัติบริษัท สหะไทยอุดม เอ.พี. จำกัด

สถานที่ตั้ง	277, 279 ซอย วัฒนสุขนิเวศน์ ถนนบางขุนนนท์ แขวงบางขุนนนท์ เขตบางกอกน้อย กรุงเทพฯ 10700
สำนักงานขาย โรงงาน	200/33 ตรอกสามพี่น้อง แขวงสี่พระยา เขตบางรัก กรุงเทพฯ ตั้งอยู่บนเนื้อที่ 2 ไร่ ประกอบด้วยส่วนที่เป็น ออฟฟิศ สำนักงาน และโรงงาน
ประเภทธุรกิจ	ผลิตแผ่นใส่เอกสารทุกชนิด

ประวัติโดยทั่วไป บริษัท สหะไทยอุดม เอ.พี. จำกัด เดิมจดทะเบียนเป็น “ห้างหุ้นส่วนจำกัด” โดยเริ่มดำเนินธุรกิจผลิตแผ่นใส่เอกสารตั้งแต่เมื่อปี พ.ศ. 2507 ซึ่งในขณะนั้นสำนักงานตั้งอยู่ที่ ตรอกสามพี่น้อง แขวงสี่พระยา (ปัจจุบันเป็นสำนักงานขาย) บริษัทฯ เป็นกิจการภายในครอบครัว การดำเนินธุรกิจในช่วงนั้นอยู่ในเกณฑ์ที่ดี เนื่องจากมีบริษัทฯ คู่แข่งเพียง 1-2 รายเท่านั้น และบริษัทฯ ก็มีความชำนาญ และมีผลงานที่ประณีต ทำให้เป็นที่พอใจกับลูกค้าอย่างมาก เมื่อกิจการได้ขยายตัวเพิ่มขึ้น ทางเจ้าของกิจการจึงตัดสินใจที่จะหาที่ตั้งโรงงานใหม่ เพื่อรองรับตลาด และขยายธุรกิจออกไป ดังนั้นจึงได้จดทะเบียนเป็น “บริษัท สหะไทยอุดม เอ.พี. จำกัด” เมื่อ 26 มกราคม พ.ศ. 2534 (ปัจจุบันคือ สถานที่ตั้งโรงงาน) หลังจากนั้นเจ้าของกิจการจึงได้จัดสรรให้ลูกๆ ทั้ง 4 คน ช่วยกันดูแลกิจการมาจนถึงปัจจุบัน

ปัจจุบันในโรงงาน มีพนักงานรวมทั้งสิ้น 245 คน แบ่งเป็น ผู้หญิง 241 คน และผู้ชาย 4 คน การดำเนินการผลิตมี 5 แผนก ประกอบด้วย แผนกตัดกระดาษ แผนก

พิมพ์พลาสติก แผ่นกซิลค์สกรีนและพิมพ์ทอง แผ่นกติดเพิ่มด้วยมือและเครื่อง และแผ่นเหล็กประกอบเพิ่ม บริษัท มีพนักงานหญิงมากกว่าพนักงานชาย เนื่องจากว่า ในสมัยก่อนบริษัท เคยรับพนักงานชาย แต่จะมีปัญหาในการปกครองค่อนข้างมาก เพราะพนักงานชายมักรวมตัวประท้วงกันบ่อย ทำให้บริษัท ประสบปัญหาในการส่งงานให้ลูกค้า ดังนั้นทางผู้บริหารจึงตัดสินใจที่จะเลิกจ้างพนักงานชาย หันมาจ้างพนักงานหญิงแทน ส่วนพนักงานชาย 4 คน ที่ยังทำงานอยู่กับทางบริษัท นั้น อยู่ในโรงงาน 1 คน เป็นหัวหน้าแผนกเหล็กประกอบเพิ่ม ซึ่งถือว่าเป็นบุคคลเก่าแก่ของบริษัท เพราะอยู่มาตั้งแต่ก่อตั้งโรงงาน ส่วนอีก 3 คน เป็นพนักงานขับรถส่งของ

บริษัท เน้นการทำงานอย่างมีคุณภาพ โดยเน้นการใช้ความชำนาญงานของพนักงานด้านความละเอียด เช่น การติดเพิ่มด้วยมือ และส่วนหนึ่งเป็นลูกค้าต่างประเทศที่นิยมของ hand-made จึงทำให้มีการสั่งซื้อจากต่างประเทศจำนวนมาก ทำให้ปัจจุบัน นอกจากบริษัท จะมีลูกค้าที่เป็นลูกค้าเดิมแล้ว บริษัท มีแผนที่จะขยายตลาดสินค้าออกไปยังต่างประเทศอีกด้วย โดยปัจจุบันได้มีการสั่งซื้อสินค้าจากอเมริกา และญี่ปุ่นแล้ว และในอนาคตคาดว่าจะส่งสินค้าออกไปยังตลาดยุโรปอีกด้วย

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประวัติผู้วิจัย

นางสาวกิติมา วิศวพลานนท์ เกิดเมื่อวันที่ 29 มิถุนายน พ.ศ. 2519
 สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี วิชาเอกภาษาอังกฤษ คณะศึกษาศาสตร์
 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร ปีการศึกษา 2540 เข้าศึกษาต่อหลักสูตร
 สังคมวิทยามหาบัณฑิต สาขาสังคมวิทยา ภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา
 คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2541

สถาบันวิทยบริการ
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย